

AUKŠČIAUSIOJI
AUDITO INSTITUCIJA
NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽĪSTAMI

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ
INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMUI SUKURTOS VALDYMO IR
KONTROLĖS SISTEMOS VEIKIMO, SĄSKAITOSE
PATEIKTOS INFORMACIJOS IR 2018 M.
LIEPOS 1 D.–2019 M. BIRŽELIO 30 D. LAIKOTARPIU
DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ, KURIAS EUROPOS
KOMISIJOS PRAŠOMA ATLYGINTI, VERTINIMAS
(KONTROLĖS ATASKAITA PAGAL EUROPOS
PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES)
NR. 1303/2013 127 STRAIPSNĮ)

2020 m. kovo 2 d. Nr. FAE-2

Valstybės kontrolė Seimo nutarimu vykdo Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos audito institucijos funkcijas. Vykdydama Europos Sąjungos reikalavimus, aukščiausioji audito institucija kasmet atlieka 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, Europos Komisijai deklaruotų išlaidų ir sąskaitose pateiktos informacijos auditą. Audito ataskaita ir išvada teikiamos tvirtinti Europos Komisijai.

Auditą atliko: žr. Ataskaitos 61 psl.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: žr. Ataskaitos 60 psl.

TURINYS

1. ĮVADAS	6
1.1. AUDITO INSTITUCIJA	6
1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS	6
1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS	6
1.4. VEIKSMŲ PROGRAMA IR AUDITUOJAMIEJI SUBJEKTAI	6
1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS	8
1.5.1. Audito atlikimo metodai	8
1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas	8
2. REIŠKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI	10
2.1. REIŠKŠMINGI PAKEITIMAI	10
2.2. PASKIRTŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENA	11
2.3. PAKEITIMŲ ĮSIGALIOJIMAS	11
3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI	12
3.1. ATASKAITINIŲ LAIKOTARPIŲ AKTUALŪS PAKEITIMAI	12
3.2. VĖLESNIEMS AUDITO LAIKOTARPIAMS AKTUALŪS PAKEITIMAI	13
4. SISTEMŲ AUDITAS	16
4.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	16
4.2. AUDITO ATLIKIMAS	16
4.2.1. Reikšmingumas	16
4.2.2. Audito patikimumas	16
4.2.3. Taikomi metodai	17
4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas	18
4.2.5. Pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas	19
4.2.6. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje	19
4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO	20
4.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS	29
4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	29
4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAIS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS	31
4.7. VKS PATIKIMUMAS	32
5. VEIKSMŲ AUDITAS	33
5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	33
5.2. ATRANKOS IR ATLIKIMO METODIKA	33
5.3. PARAMETRAI, NAUDOTI STATISTINEI IMTIES ATRANKAI SUDARYTI	33
5.4. EK DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ SUTIKRINIMAS	35
5.5. NEIGIAMŲ SUMŲ POPULIACIJA	35
5.6. NESTATISTINĖS ATRANKOS TAIKYMO METODAI	35
5.7. VEIKSMŲ AUDITO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ ANALIZĖ	35

5.8. KOREKCINIAI VEIKSMAI ATLIKTI PO VEIKSMŲ AUDITO	40
5.9. BENDRAS KLAIDŲ LYGIS IR LIKUTINIS BENDRAS KLAIDŲ LYGIS	41
5.10. PAPILDOMOS ATRANKOS REZULTATAI	42
5.11. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS	42
5.12. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	43
5.13. VKS VEIKSMINGUMAS	44
6. SĄSKAITŲ AUDITAS	45
6.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	45
6.2. AUDITO METODAS	45
6.3. SĄSKAITŲ AUDITO REZULTATAI	46
6.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS	48
7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA	49
7.1. KOORDINAVIMO TARP AUDITO INSTITUCIJOS IR AUDITĄ ATLIEKANČIO AUDITO SUBJEKTO PROCEDŪRA	49
7.2. PRIEŽIŪROS IR KOKYBĖS VERTINIMO PROCEDŪRA, AUDITO INSTITUCIJOS TAIKOMA KITAI AUDITO ĮSTAIGAI	49
8. KITA INFORMACIJA	51
8.1. INFORMACIJA DĖL ĮTARIAMŲ SUKČIAVIMO ATVEJŲ	51
8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA	51
8.3. VEIKSMŲ PROGRAMOS VEIKLOS PERŽIŪROS PLANE NUMATYTŲ RODIKLIŲ PATIKIMUMO VERTINIMAS	52
9. BENDRASIS PATIKIMUMO LYGIS	54
9.1. BENDROJO PATIKIMUMO LYGIO NUSTATYMAS	54
9.2. AUDITO REZULTATŲ ANALIZĖ IR VKS ATLIKTŲ VEIKSMŲ DĖL REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS	54
9.2.1. 2018–2019 m. audito rezultatų apibendrinimas	55
9.2.2. Informacija apie atliktus veiksmus dėl EK pateiktų įspėjamųjų raštų	57
9.2.3. VKS institucijų vidaus kontrolės vertinimo pokyčiai	58
10. PRIEDŲ SĄRAŠAS	62

PAGRINDINIAI FAKTAI

945 mln. Eur

– tiek deklaruota EK.

157 mln. Eur

– tiek audituota AI.

8,2 mln. Eur

– tiek AI nustatė netinkamų finansuoti išlaidų tikrintuose projektuose.

51

– tiek audito metu vertinta projektų.

54

– tiek audito metu vertinta mokėjimo prašymų

72

– tiek audito metu pateikta pastebėjimų (60 pastebėjimai pateikti su rekomendacijomis).

63 proc.

– tiek rekomendacijų įgyvendinta audito metu.

2

– valdymo ir kontrolės sistema įvertinta 2 kategorija (skalėje nuo 1 iki 4).

1. ĮVADAS

1.1. AUDITO INSTITUCIJA

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta atlikti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos funkcijas, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013² (toliau – R. 1303/2013) 127 str. Valstybės kontrolieriaus 2007 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-202³ Valstybės kontrolėje įsteigtas Europos Sąjungos investicijų audito departamentas, kuris vykdo audito institucijos funkcijas (toliau – ESI audito departamentas, Audito institucija, AI). Audito institucija atsakinga už Metinės kontrolės ataskaitos (toliau – Ataskaita) ir Audito nuomonės (toliau – Nuomonė) (atitinkamai pagal Valstybės kontrolės įstatymo 16 str. – valstybinio audito ataskaitos ir valstybinio audito išvados) parengimą, numatytą R. 1303/2013 127 str. 5 d. a ir b punktuose.

1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

Ataskaita ir Nuomonė apima laikotarpį nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d. (toliau – ataskaitinis laikotarpis, 2018–2019 m. auditas).

1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS

Vadovaujantis 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito strategija⁴ (toliau – Audito strategija) ir ESI audito departamento direktoriaus pavedimu⁵, valstybinis auditas buvo atliekamas nuo 2018 m. liepos 2 d. iki 2020 m. kovo 2 d. (toliau – audito atlikimo laikotarpis).

1.4. VEIKSMŲ PROGRAMA IR AUDITUOJAMIEJI SUBJEKTAI

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa CCI Nr. 2014LT16MAOP001 (toliau – Veiksmų programa), patvirtinta 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos (toliau – EK) įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2014)6397⁶, yra finansuojama Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo lėšomis.

¹ 2003-07-01 nutarimas Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Lietuvos Respublikoje gaunamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos auditus“.

² 2013-12-17 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

³ Nuo 2019 m. sausio 1 d. aktualus Valstybės kontrolieriaus 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-340.

⁴ Audito strategija parengta 2015-05-08 pagal R. 1303/2013 127 str., atnaujinta 2019-01-15.

⁵ 2018-07-02 pavedimas Nr. P-80-1.

⁶ EK 2016-07-19 sprendimu Nr. C(2016)4509, 2017-02-08 sprendimu Nr. C(2017)741, 2018-09-25 sprendimu Nr. C(2018)6109/F1 ir 2019-06-27 sprendimu Nr. C(2019)4959 patvirtinti ES fondų investicijų veiksmų programos CCI Nr. 2014/LT/16/MA/OP/001 pakeitimai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 patvirtinus Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės (toliau – LRVN 528), Lietuvoje Veiksmų programai įgyvendinti sukurta valdymo ir kontrolės sistema (toliau – VKS).

Minėtu nutarimu Vyriausybė pavedė Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FM) atlikti Veiksmų programos Vadovaujančiosios institucijos (toliau – VI) ir Tvirtinančiosios institucijos (toliau – TVI) funkcijas. Finansų ministro įsakymu⁷ VI funkcijas pavesta atlikti Investicijų departamentui⁸, Finansų politikos departamentui⁹ ir Valstybės išdo departamentui¹⁰, TVI funkcijas – Išlaidų investicijoms deklaratavimo departamentui¹¹. Dalį VI funkcijų, numatytų R. 1303/2013 125 str., VI atsakomybe pavesta atlikti tarpinėms institucijoms¹².

Lietuvos 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos VKS sudarančios institucijos (audituojamieji subjektai) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Veiksmų programos VKS sudarančios institucijos

VI	FM Investicijų departamentas, FM Finansų politikos departamentas ir FM Valstybės išdo departamentas
TVI	FM Išlaidų investicijoms deklaratavimo departamentas
Ministerijos	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
	Įgyvendinančiosios institucijos
Lietuvos mokslo taryba	
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	
Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra	
uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“	
uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra	
viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra	
viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra	
Regioninės plėtros tarybos	Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos, Vilniaus
	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁷ 2013-10-17 įsakymas Nr. 1K-340 „Dėl vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir mokėjimo institucijų funkcijų atlikimo“.

⁸ LRVN 528 patvirtintų taisyklių 4 p., išskyrus 4.16.1.6, 4.16.1.7 ir 4.16.5 papunkčius, nustatytų funkcijų atlikimas.

⁹ LRVN 528 patvirtintų taisyklių 4.16.5 ir 4.16.6 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

¹⁰ LRVN 528 patvirtintų taisyklių 4.16.1.6 ir 4.16.1.7 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

¹¹ LRVN 528 patvirtintų taisyklių 15 p. nustatytų funkcijų atlikimas.

¹² LRVN 528 3 p.

1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS

1.5.1. Audito atlikimo metodai

Auditas suplanuotas taip, kad atitiktų R. 1303/2013 reikalavimus ir būtų atliekamas pagal Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (toliau – INTOSAI) parengtus tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (toliau – ISSAI), EK gaires, Valstybinio audito reikalavimus¹³, 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos Audito institucijos procedūrų vadovą¹⁴ (toliau – Procedūrų vadovas) ir Audito strategiją.

Ataskaitoje pateikiama audito informacija apima:

- planavimą, įskaitant rizikos vertinimą ir kontrolės priemonių testavimą (pagal R. 1303/2013 127 str. – sistemų auditą, žr. 4 skyrių, 16 psl.);
- pagrindinių procedūrų atlikimą – detalųjį testavimą (pagal R. 1303/2013 127 str. – veiksmų auditas, 5 skyrių, 33 psl.);
- sąskaitų tikrinimą ir valdymo pareiškimo¹⁵ bei metinės santraukos vertinimą (žr. 6 skyrių, 45 psl.);
- Ataskaitos ir Nuomonės parengimą (žr. 2 priedą, 71 psl.).

Atliekant ataskaitinio laikotarpio auditą, Viešųjų pirkimų įstatymo, ISSAI ir Valstybės kontrolės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkta audito įmonė, kuri atliko tam tikras audito paslaugas (žr. 7 skyrių, 49 psl.).

1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas

Audito institucija, atlikusi dalį audito procedūrų, siekdama sudaryti galimybes VKS institucijoms operatyviai šalinti audito metu nustatytus trūkumus ir pateikti savo nuomonę iki audito pabaigos, audituojamiems subjektams ir VI nuo 2019 m. sausio 16 d. iki 2019 m. spalio 22 d. raštais ir elektroniniais laiškais teikė preliminarius pastebėjimus ir rekomendacijas. Gavus komentarus (kartu su rekomendacijų įgyvendinimo planais), pastebėjimai ir rekomendacijos buvo derinami el. paštu, raštu ir, esant poreikiui – susitikimuose. Baigus derinimo procesą audituojamam subjektui, VI, TVI ir EK buvo teikiami tarpiniai audito rezultatai – patikslinti pastebėjimai, rekomendacijos, audituojamo subjekto parengti rekomendacijų įgyvendinimo planai, informacija apie 2018–2019 m. audito, 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. (toliau – 2017–2018 m. auditas) audito, 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. (toliau – 2016–2017 m. auditas) audito ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams audito (toliau – Atitikties auditas) metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir preliminarus VKS institucijos įvertinimas pagal EK gairę „Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos“¹⁶ (toliau – EK VKS gairė).

¹³ Patvirtinti valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (2017 m. birželio 20 įsakymo Nr. V-164 redakcija).

¹⁴ Patvirtintas ESI audito departamento direktoriaus 2018-09-28 sprendimu Nr. Y2E-452.

¹⁵ Vadovaujantis R. 1303/2013 125 str. 4 d. e p., VI rengiamas dokumentas pagal R. 2015/207 VI priede pateiktą valdymo pareiškimo modelį.

¹⁶ Angl. *Guidance for the Commission and Member States on Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States.*

Ataskaitos projektas buvo rengiamas 2019 m. spalio–2020 m. sausio mėnesiais pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2015/207¹⁷ (toliau – R. 2015/207) IX priede nustatytą formą.

Parengtas Ataskaitos projektas 2020 m. sausio 10 d. pateiktas susipažinti audituojamiems subjektams.

Iš audituojamų subjektų gavus komentarus ir susipažinus su jais, Ataskaitos projektas pagal poreikį buvo derinamas su audituojamais subjektais. Baigus derinti Ataskaitos projektą, buvo parengta galutinė Ataskaita.

Įvertinus visus audito metu surinktus įrodymus apie VKS veikimą, EK deklaruotų išlaidų tinkamumą ir sąskaitose pateiktos informacijos teisingumą, pagal R. 2015/207 VIII priede nustatytą pavyzdį ir vadovaujantis ISSAI 1700 (Nuomonės apie finansines ataskaitas susidarymas ir pateikimas), ISSAI 1705 (Nuomonės modifikavimas nepriklausomo auditoriaus išvadoje), Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire¹⁸, Audito strategija, Valstybinio audito reikalavimais ir Procedūrų vadovu bus parengta Nuomonė. Rengiant Nuomonę taip pat buvo atsižvelgta į atlikto valdymo pareiškimo ir metinės santraukos vertinimo rezultatus (žr. 6 skyrių, 45 psl.).

Ataskaita ir Nuomonė per EK įdiegtą Informacinę ES 2014–2020 m. fondų valdymo sistemą (toliau – SFC2014) teikiamos EK. Kiti šių dokumentų adresatai nurodyti Ataskaitos 60 psl.

Ataskaitoje vartojamos santrumpos pateiktos 1 priede, 64 psl.

---

¹⁷ 2015-01-20 EK įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės.

¹⁸ EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos, audito nuomonės ir audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimų (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)* (2018-12-19, EGESIF_15-0002-04)).

2. REIKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI

2.1. REIKŠMINGI PAKEITIMAI

Audito subjektai vadovaudamiesi 2015 m. spalio 22 d. Susitarimu dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų (toliau – Bendradarbiavimo susitarimas) pateikė Audito institucijai informaciją apie su jų atsakomybių sritimis susijusius VKS pakeitimus, įvykusius nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. Pakeitimai įvertinti 2018–2019 m. audito metu, atliekant išsamią VKS institucijų rizikų analizę. Reikšmingų pakeitimų nenustatyta.

Atitinkamai įvertinti teisinio reguliavimo, turinčio įtakos VKS veikimui, pakeitimai šiais laikotarpiais:

- įvykę nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d. (ataskaitiniu laikotarpiu):

Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo¹⁹ pakeitimus, kuriais, be kita ko, nustatyta, kad valstybės tarnautojų atranką, įskaitant VI, TVI ir tarpinių institucijų darbuotojų, centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota įstaiga. Vyriausybė šią atranką centralizuotai organizuoti įgalioto²⁰ Valstybės tarnybos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kuriai Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 pavesta, kaip nurodyta R. 1303/2013 123 straipsnyje, VI atsakomybe atlikti tarpinės institucijos funkcijas. Dėl šių funkcijų priežiūros ir kontrolės Vidaus reikalų ministerija VKS yra atskaitinga VI.

Įsigalioję Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimai turi neigiamos įtakos ir AI nepriklausomumui (santykių su audituojamais subjektais) bei žmogiškųjų išteklių organizavimui. Pagal galiojantį valstybės tarnybos teisinį reguliavimą AI darbuotojai (valstybės tarnautojai) taip pat turėtų būti centralizuotai atrenkami Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Esamas teisinis reguliavimas netinka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei, kurios struktūrinis padalinys yra AI, dėl jos statuso ypatumų ir pavestų vykdyti funkcijų, nes tai silpnina organizacinį ir funkcinį nepriklausomumą. Tai konstatuojama tiek nepriklausomą veiklos peržiūrą atlikusių EBPO ataskaitoje²¹, tiek Europos Audito Rūmų vadovautos tarptautinės ekspertų komandos ataskaitoje²² nurodant, jog būtina imtis konkrečių veiksmų siekiant turėti tokią aukščiausiąją audito instituciją, kuri gali nepriklausomai, nepatirdama audituojamųjų subjektų poveikio, pasirinkti valstybinius auditorius, taip pat įgyvendinti kitus su žmogiškųjų išteklių ir valstybiniam auditui būtinų kompetencijų valdymu bei išlaikymu susijusius įgalinimus. Europos Komisija 2020 m. vasario 26 d. Europos semestre 2020 Lietuvai skirtoje ataskaitoje²³ taip pat fiksuoja Valstybės tarnybos įstatymu nustatytos centralizuotos atrankos neigiamą įtaką Valstybės kontrolės nepriklausomumui. Valstybės kontrolė, įskaitant AI, siekdama išvengti neigiamų padarinių ir užtikrinti objektyvų auditų atlikimą, nuo 2019 m. sausio 1 d., t. y. Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimų įsigaliojimo,

¹⁹ 1999-07-08 Nr. VIII-1316.

²⁰ 2018-11-28 nutarimu Nr. 1176.

²¹ <http://www.oecd.org/countries/lithuania/lithuania-independent-fiscal-institution-review-2019.htm>

²² <https://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=459>

²³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-country-report-lithuania_en.pdf

iki dabar nevykdo darbuotojų (valstybės tarnautojų) atrankų. Siekiant užtikrinti funkcinį ir organizacinį savarankiškumą, veiklos neįtakojamumą, 2018 m. gegužės 23 d. buvo inicijuoti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo pakeitimai. Jie dar nepriimti.

Atkreiptinas dėmesys, kad vienas iš finansines pasekmes turinčių pastebėjimų (EX.53, 152 psl.) skiriamas institucijai, turinčiai atrinkti ją galimai audituosiančius auditorius.

Išsami informacija apie šį teisinio reglamentavimo, turinčio įtakos VKS veikimui, pakeitimą ir jo įtaką Audito institucijos atliekamoms funkcijoms, audito metu buvo pateikta Europos Komisijai²⁴.

- įvykę nuo 2019 m. liepos 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.:

Preliminariu AI vertinimu, šiuo laikotarpiu reikšmingų teisinio reglamentavimo pakeitimų, turinčių įtakos VKS veikimui, nebuvo. Visi pakeitimai bus išsamiai įvertinti 2019-2020 m. audito metu.

2.2. PASKIRTŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENA

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų VKS aprašymą (pagal R. 1303/2013 72 str.) parengė 2016 m. sausio 29 d. ir pateikė Audito institucijai. Audito institucija atliko VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditą (toliau – Atitikties auditą) ir ataskaitą²⁵ pateikė VKS institucijoms ir EK.

Atlikus kontrolės priemonių testavimą ir detalųjį testavimą Audituojamuoju laikotarpiu nenustatyta, kad paskirtos VKS institucijos nebetenkintų R. 1303/2013 XIII priede nustatytų paskyrimo kriterijų ir joms būtų nustatytas bandomasis laikotarpis arba nutrauktas VI ar TVI paskyrimas.

2.3. PAKEITIMŲ ĮSIGALIOJIMAS

Audito metu įvertinti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimai įsigaliojo nuo 2019 m. sausio 1 d.

AI, atsižvelgdama į VKS institucijų rizikų analizės rezultatus, 2018–2019 m. sistemų audito metu atliko VI žmogiškųjų išteklių proceso vertinimą, kurio metu, be kita ko, vertino, ar VI vadovaujasi nauja įsigaliojusia valstybės tarnautojų atrankos tvarka ir ar ši tvarka turėjo įtakos VI funkcijų atlikimui. Audito metu nustatyta, kad VI iki 2019 m. birželio 30 d. netaikė naujų įsigaliojusių valstybės tarnautojų atrankos procedūrų.

2019–2020 m. audito metu, vadovaujantis Audito strategija, žmogiškųjų išteklių proceso vertinimas bus atliktas visose VKS institucijose ir, be kita ko, bus įvertinta, ar minėti Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimai turėjo įtakos VKS institucijų, kurių darbuotojai (ar jų dalis) yra valstybės tarnautojai, funkcijų atlikimui.

Remdamasi atliktu audito darbu, AI patvirtina, kad VKS atitinka R. 1303/2013 72, 73 ir 74 straipsnius.

²⁴ 2019-07-25 raštu Nr. SD-(9.4.2-E-5152)-448.

²⁵ 2016-08-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-80-1-3-1 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams (Audito institucijos ataskaita pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 124 str. 2 d.)“ ir išvada Nr. FA-P-80-1-3 (Audito institucijos nuomonė pagal R. 1303/2013 124 str. 2 d.).

3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI

Vadovaujantis R. 1303/2013 127 str. 4 dalimi ir atsižvelgiant į Audito strategijos gairės projektą²⁶ 2015 m. gegužės 8 d. buvo parengta Audito strategija, kurioje pateiktas preliminarus Veiksmų programos audito planas, užtikrinantis, kad būtų patikrintas VKS veikimas, EK deklaruotos išlaidos ir sąskaitos. Audito strategijoje nurodyta, kad Veiksmų programos auditai bus atliekami tolygiai visą programavimo laikotarpį (iki 2025 m. vasario 15 d.). EK patvirtinus Audito strategijos gairę²⁷, pakartotinai buvo peržiūrėta Audito strategija, pakeitimų nebuvo atlikta.

Pagal R. 1303/2013 127 str. 4 dalį Audito strategija atnaujinama kasmet nuo 2016 m. (iki 2024 m.). Ji pateikiama EK, jeigu gautas toks prašymas.

Audito strategija, aktuali 2019–2020 m. auditui, buvo atnaujinta 2020 m. vasario 18 d.²⁸ Atnaujinant buvo atlikta ES ir nacionalinių teisės aktų, susijusių su 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimu, ir VKS pokyčių analizė, peržiūrėta rizikos veiksnių svarba ir atitinkamai atnaujintas VKS institucijų veiklos procesų rizikos vertinimas.

3.1. ATASKAITINIŲ LAIKOTARPIŲ AKTUALŲS PAKEITIMAI

Vertindami VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą nustatėme, kad nėra galimybės atlikti kai kurių audito procedūrų, suplanuotų pagal Audito strategiją, nes pagal vykdomas VKS institucijų funkcijas arba dėl pasikeitusio teisinio reglamentavimo procesai institucijoms tapo neaktualūs, žr. 2 lentelę.

2 lentelė. Ataskaitiniu laikotarpiu nevertinti procesai

Pagrindinis reikalavimas	Procesas	Institucija	Priežastys, dėl kurių procesas nevertintas
PR 1	Užduočių delegavimas (teisės aktai)	VRM (spec.)	Pagal LRVN 528 už veiksmų programos administravimą ir finansavimą reglamentuojančius teisės aktų rengimą atsakinga VI.
	Funkcijų atskyrimas	RPT	Pagal LRVN 528 RPT neatlieka administracinių patikrinimų.
PR 4	Paraiška AV	Min	Pakeitus Projekto finansavimo ir administravimo taisykles, procesas tapo neaktualus Ministerijoms.
	Projekto priežiūros komitetas	VI (Min)	Finansinių priemonių atveju neįgyvendinamos jungtinės finansinės priemonės, kurios būtų finansuojamos kelių asignavimų valdytojų (ministerijų), todėl tokių priežiūros komitetų VI(Min) nesudaro.
PR 5	Saugomų dokumentų sąsaja SFMISe	VI, VI(Min), VI(FP), Min, II, II(TP), VDV, RPD	Procesas nuolat vertinamas atliekant veiksmų ir sistemų auditus, todėl atskirai nevertintas.
PR 6	Metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas	II (TP)	Procesas įvertintas atliekant vertinimą CPVA.
PR 8	Valdymo pareiškimo ir Metinė galutinio audito ir kontrolės	II, II(TP), VDV	Pagal LRVN 528 už Valdymo pareiškimo ir Metinę galutinio audito ir kontrolės priemonių santrauką atsakinga tik VI.

²⁶ EK Valstybėms narėms skirtų gairių dėl audito strategijos projektas (angl. *Draft Guidance on Audit Strategy for Member States (2015-01-07, EGESIF_14-0011)*).

²⁷ EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl audito strategijos (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit Strategy (Programming period 2014-2020) (2015-08-27, EGESIF_14-0011-02 final)*).

²⁸ 2020-02-26 per SFC2014 pateikta EK.

Pagrindinis reikalavimas	Procesas	Institucija	Priežastys, dėl kurių procesas nevertintas
	priemonių santraukos pateikimas AI		
	Valdymo pareiškimo ir Metinės galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukos dokumentų saugojimas	II, II(TP), VDV	Pagal LRVN 528 už Valdymo pareiškimo ir Metinę galutinio audito ir kontrolės priemonių santrauką atsakinga tik VI.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Ataskaitiniu laikotarpiu papildomai buvo vertinti procesai, kurie nebuvo numatyti Audito strategijoje: FP išankstinis vertinimas II(FP), Funkcijų atskyrimas II(FP), Valdymo pareiškimas (VI), VŠP tikrinimas II ir II(TP), Žmogiškieji išteklių (CPVA, EM, VI). Informacija apie atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 8 priede (85 psl.).

3.2. VĖLESNIEMS AUDITO LAIKOTARPIAMS AKTUALŪS PAKEITIMAI

Atnaujintoje Audito strategijoje atlikti pakeitimai, kurie yra susiję su 2019 m. liepos 1 d.–2020 m. birželio 30 d. laikotarpiu, žr. 3 lentelę, ir 2020 m. liepos 1 d. – birželio 30 d., žr. 4 lentelę.

3 lentelė. Audito strategijos pakeitimai 2019 m. liepos 1 d.–2020 m. birželio 30 d. audito laikotarpiui

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Procesai įtraukiami į Audito strategiją			
PR 3	PFSA ir kt. rengimas	VI(Min)	Procesas aktualus VI(Min)
Procesai neįtraukiami į Audito strategiją			
PR 8	Valdymo pareiškimas	VI	
PR 11	Audito seka (sąskaitų tvirtinimas)	Tvl	
	SFMIS (sąskaitų tvirtinimas)	Tvl	
PR 12	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimų apskaita	Tvl	
	Audito seka (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)	Tvl	
	SFMIS (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)	Tvl	Procesai vertinami kiekvieno audito metu, atliekant Valdymo pareiškimo ir sąskaitų, teikiamų EK, vertinimą, todėl atskirai į Audito strategiją neįtraukiami.
PR 13	Patikrinimų ir auditų rezultatų įvertinimas (sąskaitų tvirtinimas)	Tvl	
	Sąskaitų tikrinimas ir tvirtinimas neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo aspektu	Tvl	
	Neteisėtai sumokėtų sumų išėmimas iš sąskaitų	Tvl	
	Sąskaitų pateikimas VI ir AI	Tvl	
	Sąskaitų pateikimas EK	Tvl	
Papildomai numatyti procesai			
PR 1	VP keitimas (be EK patvirtinimo (VI))	VI	Procesas vertinamas dėl proceso rizikingumo.
PR 2	BIVP planavimas	VRM (spec.)	Procesas vertinamas dėl proceso rizikingumo.
PR 3	PS ir jos keitimai	VI(FP), Min, II, II(TP), VDV	

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
	Apskaitos kodas (PS)	VI	Atsižvelgiant į proceso PS ir jos keitimai rizikingumą, procesą nuspręsta tikrinti 2019–2020 m. audito laikotarpiu.
	Audito seka (PS/sutikimas įgyvendinti TP)	VI, VI(FP), JI, VDV	Procesai: Apskaitos kodas (PS) ir Audito seka (PS/sutikimas įgyvendinti TP) yra susiję su procesais PS ir jos keitimai bei Sutikimas įgyvendinti techninę paramą, todėl efektyvu juos vertinti kartu.
	Komunikacijos strategijos rengimas	VI, Min, JI, VDV	Procesas vertintas 2016–2017 m. audito metu, tačiau dėl periodo pradžios, buvo įgyvendintas tik maža apimtimi, todėl procesui smarkiau pažengus, nuspręsta jį patikrinti pilna apimtimi.
PR 6	DMS (PS)	VI(FP), JI, VDV	Procesas buvo numatytas vertinti 2019–2020 m. tačiau jis susijęs su procesu PS ir jos keitimai, todėl efektyvu juos vertinti kartu.
Nevertinami procesai			
PR 1	Žmogiškieji ištekliai	RPT	Procesas nevertinamas, kadangi RPT sudaro savivaldybių merų ir tarybų nariai, kurios sudėtį tvirtina vidaus reikalų ministras. Vertinama, kad žmogiškieji ištekliai yra užtikrinami.
PR 2	TF vertinimas	VI	Procesas neaktualus VI, aktualus VI(FP).
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

4 lentelė. Audito strategijos pakeitimai 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. audito laikotarpiui

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Procesai įtraukiami į Audito strategiją			
PR 2	Kvietimų teikimas (V, R)	JI	Pagal LRVN 528 procesas aktualus JI.
PR 7	Tinkamos prevencinės kovos su sukčiavimu priemonės	RPT, RPD	Pagal LRVN 528 procesas aktualus RPT ir RPD.
PR 4	VŠP tikrinimas	VI(FP)	Pagal LRVN 528 procesas aktualus VI(FP).
Procesai neįtraukiami į Audito strategiją			
PR 4	VŠP tikrinimas	VDV	Remiantis LRVN 528, procesas neaktualus VDV.
Panaikinti/perkelti procesai			
PR 1	VP keitimas (be EK patvirtinimo (VI))	VI	Procesas dėl rizikingumo perkeltas į 2019–2020 m. audito metus.
PR 2	FP išankstinis vertinimas	VI	Procesas atliktas 2018–2019 audito laikotarpiu.
PR 3	Komunikacijos strategijos rengimas	VI, Min, JI, VDV	Procesas dėl rizikingumo perkeltas į 2019–2020 m. audito metus.
	Apskaitos kodas (PS)	VI	Procesas perkeltas į 2019–2020 m. auditą, nes nuspręsta jį vertinti kartu su procesu PS ir jos keitimai.
	Audito seka (PS/sutikimas įgyvendinti TP)	VI, VI(FP), JI, VDV	Procesas perkeltas į 2019–2020 m. auditą, nes nuspręsta jį vertinti kartu su procesu PS ir jos keitimai.
	PS ir jos keitimai	VI(FP), Min, JI, JI(TP), VDV	Procesas dėl rizikingumo perkeltas į 2019–2020 m. audito metus.
PR 5	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje)	VI, VI(Min), VI(FP), Min, VRM(spec.) JI, JI(TP), VDV, RPD, RPT	Procesas padengiamas vertinant kitus procesus, todėl atskirai nėra vertinamas.
PR 6	DMS (PS)	VI, VI(FP), JI, VDV	Procesas perkeltas į 2019–2020 m. auditą, nes nuspręsta jį vertinti kartu su procesu PS ir jos keitimai.

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Papildomai numatyti procesai			
PR 6	SFMIS ataskaitų generavimas	VI	Procesas SFMIS ataskaitų generavimas yra susijęs su tikrinamais procesais DMS ir SFMIS IT sauga, todėl efektyvu jį vertinti kartu.
PR 10	Informacijos gavimas iš VI (MP rengimo tikslais)	Tvl	Procesai vertinami kartu su Tarpinių paraiškų tvirtinimas procesu, todėl efektyvu juos vertinti kartu.
	Informacijos gavimas iš AI	Tvl	
	Patikrinimų ir auditų rezultatų įvertinimas (MP rengimo tikslais)	Tvl	
	Tarpinių paraiškų tvirtinimas	Tvl	
PR 11	SFMIS (tarpinių paraiškų tvirtinimas)	Tvl	
	SFMIS informacijos naudojimas tarpinių paraiškų tvirtinimui	Tvl	
	Audito seka (tarpinių paraiškų tvirtinimas)	Tvl	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4. SISTEMŲ AUDITAS

4.1. AUDITŲ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R.1303/2013 127 str., 2018-2019 m. audito metu atliko VKS tinkamo veikimo auditą. VKS tinkamo veikimo auditui atlikti kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

4.2. AUDITO ATLIKIMAS

4.2.1. Reikšmingumas

Pagal nustatytą reikšmingumo lygį vertinama, ar pastebėtos pavienės klaidos, praleisti ar pateikti neteisingi duomenys arba jų visuma rodo, kad EK pateikiamos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais vis dar atspindi teisingus, išsamius ir tikslus duomenis apie 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui priskiriamas operacijas. Planuojant ir atliekant auditą, sąvoka „reikšmingumas“ vartojama taip, kaip numatyta ISSAI 1320 (Reikšmingumas planuojant ir atliekant auditą). Terminas „pakankami įrodymai“ apima ir reikšmingumo sąvoką.

Planuojant auditą nustatomas priimtinas reikšmingumo lygis, kad būtų galima nustatyti ne tik reikšmingų informacijos iškreipimų apimtį (kiekį), bet ir pobūdį (kokybę)²⁹. Audito planavimo metu nustatomas kiekybinis ir kokybinis reikšmingumas³⁰.

Kiekybinį reikšmingumą lemia dalyko vertė. Atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus taikomas reikšmingumo lygis – 2 proc. EK deklaruotų išlaidų pagal EK reglamento (ES) Nr. 480/2014³¹ (toliau – R. 480/2014) 28 str. 11 d. Kadangi nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d. EK buvo deklaruota 944 617 774,55 Eur, ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms taikomas reikšmingumo lygis yra 18 916 417,36³² Eur.

Kokybinį reikšmingumą lemia dalyko kilmė, pobūdis ir turinys.

4.2.2. Audito patikimumas

Audito institucija pagal R. 1303/2013 127 str. yra nustačiusi atliekamo audito 95 proc. audito patikimumo lygį. Valstybiniai auditoriai, pareikšdami nuomonę audito išvadoje, turi būti bent 95 proc. tikri, kad išvada yra pagrįsta pakankamais ir tinkamais įrodymais.

²⁹ ISSAI 1320.

³⁰ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos procedūrų vadovas, 5 d.

³¹ Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos.

³² Reikšmingumo lygis skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos 945 820 867,93 Eur, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis.

Audito institucijos procedūrų vadove pateiktas audito patikimumo modelis apima visus patikimumo šaltinius (įgimtą, kontrolės ir pagrindinį), atitinkančius ISSAI nurodytas rizikas (įgimtą, kontrolės ir neaptikimo).

Atlikdama 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus, Audito institucija taiko audito patikimumo modelį:

$$P = 100\% - (100\% - IP) * (100\% - KP) * (100\% - PP)$$

Kur:

P – bendras audito patikimumas (%),

IP – įgimtas patikimumas (%),

KP – kontrolės patikimumas (%),

PP – pagrindinis patikimumas (%).

Atliekant kontrolės priemonių ir detalųjį testavimą laikomasi R. 480/2014 28 str. reikalavimo iš pagrindinių procedūrų (detaliojo testavimo) gauti ne mažesnę nei 60 proc. patikimumą, todėl iš VKS veikimo nesiekama gauti daugiau nei 88 proc. patikimumo.

Vienas iš trijų patikimumo šaltinių yra įgimtas. Atliktas VKS įgimtos rizikos elementų vertinimas rodo aukštą įgimtos rizikos lygį (100 proc.), t. y. įgimtas patikimumas lygus 0.

Kitas patikimumo šaltinis yra vidaus kontrolė. Siekiant nustatyti, koks patikimumas gali būti gautas iš valdymo ir kontrolės sistemos, VKS institucijos vertinamos pagal pagrindinius reikalavimus³³, nurodytus EK VKS gairėje. Pagal Procedūrų vadovą, jei auditorius nori pagrįsti, kad kontrolės rizika yra mažesnė už didelę, jis turi atlikti kontrolės testus. Jais patikrinus VKS veikimą pagal minėtus pagrindinius reikalavimus, vadovaujantis EK VKS gairėje pateikta metodologija, parenkama viena iš keturių reikalaujamų VKS efektyvumo įvertinimo kategorijų ir atitinkamai³⁴ – reikalingas pagrindinis patikimumas. Kaip nurodyta Ataskaitos 4.7 poskyryje (32 psl.), AI vertinimu, VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę), t. y. iš vidaus kontrolės gaunama 83 proc. patikimumo.

Trečias patikimumo šaltinis – pagrindinis patikimumas. Patikimumo lygis, kurį būtina gauti iš pagrindinių procedūrų, priklauso nuo VKS patikimumo, gauto iš VKS kontrolės testų. Pagal EK gairę „Dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų“³⁵ (toliau – EK atrankos gairė), VKS įvertinus 2 vertinimo kategorija, turėtų būti gaunamas 70 proc. pagrindinio patikimumo lygis.

4.2.3. Taikomi metodai

Audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu buvo atliekami VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės ir jos veikimo vertinimai, remiantis EK VKS gaire, kurioje nustatyti 8 pagrindiniai reikalavimai (toliau – PR), skirti VI, ir 5 PR, skirti TvI.

2018–2019 m. audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu:

- Kaip nurodyta Audito strategijoje, planuojant kontrolės testavimą buvo vertinamas VKS institucijų veiklos procesų (toliau – procesai) rizikingumas. 2014–2020 m. laikotarpio procesai buvo suskirstyti pagal EK reglamente (ES) Nr. 480/2014 (toliau – R. 480/2014) pateikiamus pagrindinius VKS taikomus reikalavimus ir EK VKS gairėje

³³ Angl. *key requirements*.

³⁴ Pagal EK atrankos gairę.

³⁵ Angl. *Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities*.

nurodytus pagrindinių reikalavimų vertinimo kriterijus. Siekiant įvertinti procesų rizikingumą, išskirta 12 rizikos veiksnių ir įvertintas kiekvienas VKS institucijų procesas pagal kiekvieną veiksnių, vėliau skaičiuojamas bendras proceso rizikingumas. Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, sprendžiama dėl prioritetinių audito sričių artimiausius trejus metus. Audito institucija planuoja VKS institucijų kontrolės testavimą taip, kad kiekvienais metais būtų patikrinti rizikingiausi ir su jais susiję procesai ir ES fondų investicijų veiksmų programos auditų (iki 2024 m. birželio 30 d.) metu būtų patikrinti visi VKS institucijų procesai bent kartą per 2014–2020 m. laikotarpį.

- Planuodama konkrečių VKS institucijų kontrolės testų metu numatomus tikrinti procesus, Audito institucija taip pat rėmėsi atlikta VKS ir ją sudarančių institucijų rizikos analize. Remiantis rizikos analizės rezultatais, sprendžiama dėl konkrečių procesų tikrinimo, procedūrų pobūdžio ir apimties kiekvienoje institucijoje.
- Remiantis VKS procesų rizikingumo vertinimo ir VKS bei ją sudarančių institucijų rizikos analizės rezultatais Audito institucija sudarė VKS institucijų sistemų audito programas.
- Pagal poreikį analizuoti reglamentai (R. 1303/2013, R. 480/2014, R. 821/2014, R. 2018/1046 ir kt.), EK gairės³⁶, Lietuvos Respublikos nacionaliniai teisės aktai ir kiti dokumentai, siekiant sudaryti ir (ar) atnaujinti audito procedūroms atlikti reikalingus klausimynus.
- Remiantis sistemų audito rezultatais, atliktas VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės vertinimas, siekiant įvertinti, ar ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, susijusių su VKS funkcijomis, įgyvendinimo kontrolės priemonės yra pakankamos.
- 2018–2019 m. audito metu atliktas kontrolės priemonių testavimas buvo suskirstytas į tris vertinimo tipus:
  - teorinės sąrangos vertinimas (toliau – KTI(t));
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (toliau – KTI);
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (toliau – KTP).

2018–2019 m. audito metu atliktas suplanuotų vertinti VKS institucijų procesų kontrolės priemonių testavimas: vertinti procesai suskirstyti pagal EK VKS gairėje nustatytus PR ir pateikti Ataskaitos 8 priedo 1–3 lentelėse (85 psl.).

4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas

Pavyzdžiai KTI(t), KTI ir KTP buvo atrenkami ISSAI 1500 (Audito įrodymai) nurodytais būdais:

- visų elementų parinkimas;
- audito atranka (atliekant nestatistinę atranką).

Detaliojo testavimo pavyzdžių atranka aprašyta Ataskaitos 5.2 skyriuje, 33 psl.

³⁶ EK atitinkamomis gairėmis pateikia specializuotą nuomonę ir rekomendacijas valstybėms narėms dėl atitinkamų ES reglamentų nuostatų praktinio taikymo. Taip EK gairių nuostatų laikymasis turi esminę reikšmę tinkamam ir EK priimtinam tam tikro ES reglamento nuostatų interpretavimui ir pritaikymui praktinėje veikloje.

4.2.5. Pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas

Vertindami VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą nustatėme, kad nėra galimybės atlikti kai kurių audito procedūrų, suplanuotų pagal Audito strategiją, nes pagal vykdomas VKS institucijų funkcijas arba dėl pasikeitusio teisinio reglamentavimo procesai institucijoms tapo neaktualūs (žr. Ataskaitos 3 skyriuje, 12 psl.). Taip pat audito metu tam tikri procesai nebuvo vertinti, nes institucijose iki 2018 m. gruodžio 31 d. jie nebuvo vykdomi. Audito metu nevertinti procesai dėl pakankamo pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo pateikti 5 lentelėje.

AI vertinimu, toks pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas nėra reikšmingas, kad būtų modifikuojama Nuomonė. Procesai, kurių nebuvo galimybės įvertinti ataskaitiniu laikotarpiu, bus vertinami 2019–2020 m. audito metu.

5 lentelė. Nevertinti procesai dėl pakankamo pavyzdžių trūkumo

Pagrindinis reikalavimas	Procesas	Institucijos
PR 1	Funkcijų atskyrimas	EIM, EM, KM, SM, ŠMSM, VIPA
	Užduočių delegavimas (atsiskaitymas)	AM, EIM, KM, SADM, SM, ŠMSM, VRM, APVA, CPVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, RPT, RPD, VIPA
	Skundų nagrinėjimas	VI, AM, SAM, SM
PR 4	Projekto priežiūros komitetas	VI, AM, EM, KM, SAM, SM, ŠMSM, VRM
	Paraiška asignavimų valdytojui	VIPA
	Tikrinimai po projekto (APFP) ³⁷	CPVA (VDV), INVEGA, LMT, MITA, VIPA
	Tikrinimai po projekto (GMP) ³⁸	INVEGA, VIPA,
	Pažeidimų tyrimas	VI (FP), CPVA (TP), CPVA (VDV), INVEGA, LMT, VIPA
	Pažeidimų tyrimas (sisteminiai pažeidimai)	APVA, CPVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, VI (FP), VIPA
	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai	CPVA (VDV), MITA, VI (FP), VIPA
	Išlaidų deklaracijų rengimas ir tvirtinimas	VIPA
PR 6	Pažeidimų tyrimas (SFMS)	VI (FP), CPVA (TP), CPVA (VDV), INVEGA, LMT, MITA, VIPA
	Vertinimai	EIM, KM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, APVA, LMT, LVPA, VIPA
	Metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas	APVA, LMT, LVPA, VIPA
PR 8	Valdymo pareiškimo ir Metinės galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukos pateikimas AI	APVA, CPVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, VIPA

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4.2.6. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje

Audito metu teikiami pastebėjimai dėl vidaus kontrolės trūkumų ir su deklaruotomis išlaidomis susijusių neatitikimų skirstomi į tris kategorijas pagal svarbą:

- svarbūs;

³⁷ Atliekant kontrolės testavimą buvo vertintos ataskaitos po projekto finansavimo pabaigos.

³⁸ Atliekant kontrolės testavimą buvo vertinti galutiniai mokėjimo prašymai.

- vidutinės svarbos;
- nedidelės svarbos.

Pastebėjimo svarba nustatoma remiantis kokybiniu reikšmingumu ir šiais kriterijais:

- reglamentų reikalavimų nesilaikymas;
- įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir / ar EK VKS gairės pagrindinių reikalavimų ir / ar vertinimo kriterijų vykdymui;
- lygmuo, kai reikalingi korekciniai veiksmai;
- VKS dalyvių, kuriems daro įtaką nustatytas trūkumas, skaičius;
- finansinė įtaka deklaruotoms išlaidoms;
- projektų, kuriems daroma įtaka, skaičius.

Svarbūs ir vidutinės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos³⁹, audituojamos institucijos komentarai ir rekomendacijos įgyvendinimo priemonės pateikiamos Ataskaitos 9–23 prieduose (94–161 psl.). Pastebėjimų, susijusių su kontrolės priemonių testavimu, santraukos pateikiamos 4.3 poskyryje (20 psl.), o susijusių su detaliuoju testavimu – 5.7 poskyryje (35 psl.). Su šiais pastebėjimais pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną numatoma vykdyti atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu bus vertinama ne tik tai, ar audituojamos institucijos pasirinktos rekomendacijos įgyvendinimo priemonės yra įvykdytos, bet ir tai, ar pašalintos aplinkybės (prieštaravimai, trūkumai), dėl kurių buvo formuluota rekomendacija.

Nedidelės svarbos pastebėjimai teikiami dėl dalykų, kurių įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir / ar EK VKS gairės reikalavimų vykdymui yra netiesioginė / mažiau reikšminga, todėl Ataskaitoje jie neteikiami⁴⁰. Nedidelės svarbos pastebėjimų suvestinės audito metu buvo teikiamos audituojamiems subjektams el. paštu.

4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO

Pastebėjimai ir rekomendacijos, susiję su kontrolės priemonių testavimu, bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės (kartu su komentarais), sugrupuoti pagal EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, VKS institucijas ir pastebėjimų svarbą, pateikiami Ataskaitos 9–23 prieduose (94–161 psl.). Kontrolės priemonių testavimo metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.6 skirsnyje, 19 psl.).

Ataskaitos 6–20 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie pastebėjimus, teiktus VI, TVI, AM, EM, EIM, KM, SADM, SM, ŠMSM, VRM, APVA, CPVA, ESFA, LMT, LVPA. Kitoms institucijoms pastebėjimų nebuvo teikta. Lentelių pavadinimuose nurodyti fondai, kurių išlaidas administruoja atitinkama institucija. Laikoma, kad Ataskaitos 6–20 lentelėse pateikti pastebėjimai susiję su visais atitinkamos lentelės pavadinime nurodytais institucijos administruojamais fondais, išskyrus VI teiktą pastebėjimą EX.77 (105 psl.), kuris susijęs tik su ERPF ir ESF.

Audito metu nustatyti 52 vidutinės svarbos pastebėjimai ir vienas svarbus pastebėjimas, EX.77 (105 psl.), į juos bus atsižvelgta vertinant bendrą VKS veikimą.

³⁹ Rekomendacija teikiama tik tais atvejais, kai nustatytą trūkumą galima ištaisyti, t. y., dėl nustatyto vidaus kontrolės trūkumo reikia tobulinti esamą vidaus kontrolės sistemą ar imtis kitų korekcinio veiksmų.

⁴⁰ Remiantis R. 2015/207 IX pr. Ataskaitoje pateikiami pagrindiniai nustatyti dalykai.

Atlikus sistemų auditą, visos VKS institucijos vertintos pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus. Pastebėjimų, kurie turėtų įtakos visos sistemos vertinimui žemesne nei 2 kategorija pagal EK VKS gairę, nebuvo teikta (žr. Ataskaitos 4 priedo 1 lentelę, 73 psl.).

Atliekant auditą ataskaitiniu laikotarpiu horizontaliųjų auditų nebuvo atlikta.

6 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VI (ERPF, SaF, ESF) (žr. Ataskaitos 9 priedą, 94 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	VI neužtikrino pakankamų žmoniškųjų išteklių funkcijoms tinkamai atlikti (EX.74, 94 psl.).
	Kai MP nėra teikiami, teisės aktuose nenustatyti informacijos suvedimo į SFMIS2014 terminai ir nenustatytas reikalavimas į SFMIS2014 įkelti projekto rezultato tinkamumo patikros lapus (EX.13, 97 psl.).
	EK pateiktoje metinėje veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje už 2017 m. dalis rodiklių reikšmių nurodytos netiksliai (EX.22, 100 psl.).
	VI nesilaikė ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano keitimo ir patikslinimo tvarkos (EX.72, 104 psl.).
	MP išnagrinėtas ir tinkamų finansuoti išlaidų suma sumokėta nesilaikant nustatytų terminų (EX.76, 104 psl.).
	PAFT nėra nustatyti terminai, per kiek laiko JI turi priimti sprendimą dėl pažeidimo registravimo SFMIS2014 ar jo ištaisymo (EX.79, 107 psl.).
	VI neužtikrino pakankamos tarpinių institucijų priežiūros (EX.77, 105 psl.).
	Nesilaikyta statybos rangos darbų išlaidų apmokėjimo tvarkos (EX.56, 103 psl.).
	VI PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl valdymo išlaidų tinkamumo patikrinimo (EX.80, 107 psl.).
	VI neužtikrino, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma paramos gavėjams būtų pervesta laikantis nustatytų terminų (EX.85, 108 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	VI, keisdama išlaidų deklaravimo ir sąskaitų EK rengimo taisykles nesivadovavo teisėkūros principais, PV nenustatė pakankamų kontrolės priemonių tinkamam šių taisyklių įgyvendinimui (EX.84, 94 psl.)
	VI neparengė išankstinio vertinimo rezultatų santraukos ir jos nepaskelbė ES struktūrinių fondų svetainėje (EX.48, 102 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	VI neparengė išankstinio vertinimo rezultatų santraukos ir jos nepaskelbė ES struktūrinių fondų svetainėje (EX.48, 102 psl.).
	VI nesilaikė ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano keitimo ir patikslinimo tvarkos (EX.72, 104 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	VI neinformavo Min apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir jų rezultatus (EX.55, 103 psl.).
	MP išnagrinėtas ir tinkamų finansuoti išlaidų suma sumokėta nesilaikant nustatytų terminų (EX.76 ⁴¹ , 104 psl.).
	PAFT nėra nustatyti terminai, per kiek laiko JI turi priimti sprendimą dėl pažeidimo registravimo SFMIS2014 ar jo ištaisymo (EX.79, 107 psl.).
	VI neužtikrino pakankamos tarpinių institucijų priežiūros (EX.77, 105 psl.).
	Nesilaikyta statybos rangos darbų išlaidų apmokėjimo tvarkos (EX.56 ⁴² , 103 psl.).
	VI PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl valdymo išlaidų tinkamumo patikrinimo (EX.80 ⁴³ , 107 psl.).
	VI neužtikrino, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma paramos gavėjams būtų pervesta laikantis nustatytų terminų (EX.85, 108 psl.).

⁴¹ Pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu, tačiau VI neturi pakankamų kontrolės priemonių dėl lėšų išmokėjimo paramos gavėjui per 90 dienų, todėl įtaką patiria ir susijęs vertinimo kriterijus 4.1.

⁴² Pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu, tačiau VI neturi pakankamų kontrolės priemonių dėl tinkamų lėšų išmokėjimo rangovams, todėl įtaką patiria ir susijęs vertinimo kriterijus 4.1.

⁴³ Pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu, tačiau VI neturi pakankamų kontrolės priemonių dėl valdymo išlaidų tinkamumo finansuoti tikrinimo, todėl įtaką patiria ir susijęs vertinimo kriterijus 4.1.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 5. Tinkama audito seka	SFMIS2014 generuoja netikslią rodiklių pasiekimo ataskaitą ir neužtikrina tinkamos audito sekos (EX.21, 98 psl.).
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Kai MP nėra teikiami, teisės aktuose nenustatyti informacijos suvedimo į SFMIS2014 terminai ir nenustatytas reikalavimas į SFMIS2014 įkelti projekto rezultato tinkamumo patikros lapus (EX.13, 97 psl.). SFMIS2014 generuoja netikslią rodiklių pasiekimo ataskaitą ir neužtikrina tinkamos audito sekos (EX.21, 98 psl.). EK pateiktoje metinėje veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje už 2017 m. dalis rodiklių reikšmių nurodytos netiksliai (EX.22, 100 psl.). VI neinformavo Min apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir jų rezultatus (EX.55, 103 psl.). VI nesilaikė ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano keitimo ir patikslinimo tvarkos (EX.72, 104 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	VI valdymo pareiškimą ir MS parengė netinkamai ir vėlavo parengti (EX.81, 96 psl.).
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

7 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo Tvl (ERPF, SaF, ESF) (žr. Ataskaitos 10 priedą, 110 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 9. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, jeigu atsakinga institucija užduotis paveda atlikti kitam subjektui	–
PR 10. Tinkamos mokėjimo prašymų rengimo ir teikimo procedūros	–
PR 11. Saugomi tinkami deklaruotų išlaidų ir atitinkamo viešojo įnašo kompiuteriniai įrašai	–
PR 12. Tinkama ir išsami susigrąžinamų, susigrąžintų ir anuliuotų sumų sąskaita	–
PR 13. Tinkamos metinių sąskaitų rengimo ir jų išsamumo, tikslumo ir teisingumo patvirtinimo procedūros	Tvl netinkamai SEK projekte atsižvelgė į AI teiktus pastebėjimus bei FNTT atliekamus (atliktus) tyrimus ir vėlavo AI pateikti SEK projektą (EX.82, 110 psl.)
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

8 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo AM (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 11 priedą, 112 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	AM neužtikrina pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo (EX.18, 112 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	AM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti (EX.23, 112 psl.).

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

9 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EIM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 12 priedą, 114 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	EIM neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo (EX.30, 114 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo (EX.68, 114 psl., EX.69, 115 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	EIM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti (EX.26, 116 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

10 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EM (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 13 priedą, 117 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	EM neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo (EX.27, 117 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

11 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo KM (ERPF) (žr. Ataskaitos 14 priedą, 119 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	KM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai rengti (EX.24, 119 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

12 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo SADM (ERPF, ESF, JUI) (žr. Ataskaitos 15 priedą, 121 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo (EX.61, 108 psl.)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Į projektų priežiūros komiteto sudėtį neįtraukti JI ir PRV atstovai (EX.28, 122 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	SADM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai rengti (EX.25, 122 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

13 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo SM (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 16 priedą, 124 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	SM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti (EX.37, 124 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

14 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ŠMSM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 17 priedą, 125 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo (EX.67, 125 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

15 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VRM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 18 priedą, 127 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	VRM neužtikrina pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo (EX.31, 127 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	VRM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti (EX.38, 128 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

16 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo APVA (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 19 priedą, 129 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	APVA neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo (EX.32, 129 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.62, 133 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	APVA neinformavo projektų vykdytojų per DMS apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir sprendimus dėl lėšų grąžinimo (EX.49, 132 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.62 ⁴⁴ , 133 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	APVA neinformavo projektų vykdytojų per DMS apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir sprendimus dėl lėšų grąžinimo (EX.49, 132 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

17 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo CPVA (ERPF, ESF, SaF) (žr. Ataskaitos 20 priedą, 136 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	CPVA apie pažeidimų tyrimus neinformavo projekto vykdytojų per DMS ir, nustačiusi pažeidimus, susijusius su pirkimų sutartimis, SFMIS2014 nepatikslino tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EX.17, 147 psl.). CPVA netinkamai atliko pirkimų atranką paskesnei pirkimų patikrai (EX.51, 148 psl.). CPVA neužtikrina teisės aktų reikalavimų laikymosi atlikdama mažos vertės pirkimų priežiūrą (EX.52, 150 psl.). CPVA neužtikrino pakankamų žmogiškųjų išteklių deleguotoms funkcijoms tinkamai atlikti (EX.63, 136 psl.). CPVA netinkamai parengė išlaidų deklaraciją (EX.70, 150 psl.). CPVA numatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl patikrų vietoje atlikimo (EX.8, 146 psl.)
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	CPVA pritaikė netinkamą finansinės pataisos normą pagal EK FK gaires (EX.19, 162 psl.). CPVA neužtikrino terminų laikymosi atliekant ir priimant sprendimus dėl pažeidimų (EX.29, 146 psl.). CPVA netinkamai atliko pirkimų atranką paskesnei pirkimų patikrai (EX.51, 148 psl.). CPVA neužtikrina teisės aktų reikalavimų laikymosi atlikdama mažos

⁴⁴ Pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu, tačiau APVA neturi pakankamų kontrolės priemonių dėl informavimo apie projektus užtikrinimo, todėl įtaką patiria ir susijęs vertinimo kriterijus 4.1.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
	vertės pirkimų priežiūrą (EX.52, 150 psl.).
	CPVA netinkamai parengė išlaidų deklaraciją (EX.70, 150 psl.).
	CPVA numatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl patikrų vietoje atlikimo (EX.8 ⁴⁵ , 146 psl.)
PR 5. Tinkama audito seka	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	CPVA apie pažeidimų tyrimus neinformavo projekto vykdytojų per DMS ir, nustačiusi pažeidimus, susijusius su pirkimų sutartimis, SFMIS2014 nepatiksino tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EX.17, 147 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

18 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ESFA (ERPF; ESF; JUI) (žr. Ataskaitos 21 priedą, 152 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	ESFA pirkimų tikrinimo kontrolės priemonės yra nepakankamos (EX.34, 154 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.60, 155 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	ESFA pirkimų tikrinimo kontrolės priemonės yra nepakankamos (EX.34, 154 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.60 ⁴⁶ , 155 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Komunikavimas su PrV ne visada vykdomas per DMS (EX.36, 153 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

19 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo LMT (ERPF; ESF) (žr. Ataskaitos 22 priedą, 157 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	LMT atliekami administraciniai patikrinimai, susiję su patvirtinamųjų dokumentų peržiūra, yra nepakankami (EX.12, 159 psl.). Neužtikrinamas tinkamas funkcijų atskyrimas (EX.50, 157 psl.).

⁴⁵ Pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu, tačiau CPVA neturi pakankamų kontrolės priemonių dėl patikrų vietoje atlikimo, todėl įtaką patiria ir susijęs vertinimo kriterijus 4.1.

⁴⁶ Pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu, tačiau ESFA nebuvo užtikrintos pakankamos kontrolės priemonės dėl informavimo apie projektus užtikrinimo, todėl įtaką patiria ir susijęs vertinimo kriterijus 4.1.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	MP patvirtintas ir lėšos projekto vykdytojui sumokėtos nesilaikant nustatyto termino (EX.11, 158 psl.). LMT atliekami administraciniai patikrinimai, susiję su patvirtinamųjų dokumentų peržiūra, yra nepakankami (EX.12, 159 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.16, 158 psl.). LMT vėlavo pateikti, netinkamai parengė bei patvirtino metinę sąskaitą (EX.83, 159 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

20 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo LVPA (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 23 priedą, 161 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	LVPA pirkimų tikrinimo kontrolės priemonės yra nepakankamos (EX.75, 167 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.66, 166 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	LVPA pirkimų tikrinimo kontrolės priemonės yra nepakankamos (EX.75, 167 psl.). Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.66, 166 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

4.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Dėl sistemų audito metu pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų VKS institucijos numatė rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus. Informacija apie šių planų įgyvendinimą pateikta Ataskaitos 9 – 23 prieduose (94–161 psl.).

Sisteminė laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai.

Sistemos audito metu buvo pateikti trys sisteminio pobūdžio pastebėjimai su rekomendacijomis (EX.19, 145 psl., EX.22, 100 psl., EX.77, 105 psl.):

- VI EX.77 dėl tarpinių institucijų deleguotų funkcijų priežiūros nepakankamo užtikrinimo. Šis pastebėjimas turi finansinį poveikį deklaruotoms išlaidoms⁴⁷, o skaičiuojant bendrą⁴⁸ ir likutinį bendrą klaidų lygį vertinamas kaip sisteminė klaida. VI iš dalies atliko rekomendacijoje nurodytus veiksmus: peržiūrėjo visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos buvo pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas, ir atliko didžiąją dalį koreguojamųjų veiksmų;
- VI EX.22 dėl netikslų 2017 m. rodiklių reikšmių pateiktų EK metinėje veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje. Šis pastebėjimas neturi tiesioginio finansinio poveikio deklaruotoms išlaidoms, tačiau turi įtakos VKS veikimo vertinimui.
- CPVA EX.19 dėl, atliekant pažeidimų tyrimus, netinkamo finansinių pataisų normų taikymo pagal EK FK gaires. Šis pastebėjimas turi finansinį poveikį deklaruotoms išlaidoms⁴⁹ ir vertinamas kaip sisteminė klaida. CPVA atliko visus rekomendacijoje nurodytus veiksmus ir rekomendaciją įgyvendino.

Sisteminės klaidos susijusios su ESF ir ERPF.

4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių auditų metu teiktos rekomendacijos dėl vidaus kontrolės priemonių tobulinimo, kurios ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo aktualios.

Audito institucija, atlikusi Atitikties auditą, VI pateikė 3 pastebėjimus su rekomendacijomis, iš kurių dvi iki 2020 m. kovo 2 d. buvo įgyvendintos, o vienos įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 25 priedą, 177 psl.). 2016–2017 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 36 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 31 iki 2020 m. kovo 2 d. buvo įgyvendintos, o 5 įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 21 lentelę). 2017–2018 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 22 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 20 iki 2020 m. kovo 2 d. buvo įgyvendintos, o 2 įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 22 lentelę).

⁴⁷ Ataskaitiniu laikotarpiu dėl pastebėjime EX.77 nurodytų netinkamų fiksuotųjų tyrimų atskaitų EK deklaruota netinkamų išlaidų 838 532,94 Eur.

⁴⁸ Pastebėjimas nustatytas atliekant veiksmų auditas, todėl su juo susijusios netinkamos finansuoti išlaidos turi įtakos bendram klaidos dažniui skaičiavimui.

⁴⁹ Ataskaitiniu laikotarpiu dėl pastebėjime EX.19 nurodytų netinkamų fiksuotųjų tyrimų atskaitų EK deklaruota netinkamų išlaidų 50 138,63 Eur.

Ankstesnių auditų metų teiktos rekomendacijos nėra visiškai įgyvendintos, tačiau VKS institucijos, kurioms skirtos rekomendacijos, sutinka su jomis ir atlieka rekomendacijose numatytus veiksmus, tačiau iki šiol jie yra nepakankami nustatytiems trūkumams pašalinti.

21 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. sistemų audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
VI	9	8	–	1	1	25 priedas
AM	5	4	–	1	1	26 priedas
EIM	6	5	–	1	1	27 priedas
EM	1	1	–	–	–	–
KM	1	1	–	–	–	–
SADM	1	1	–	–	–	–
SM	1	1	–	–	–	–
ŠMSM	4	4	–	–	–	–
VRM	3	3	–	–	–	–
CPVA	1	1	–	–	–	–
LVPA	3 ⁵⁰	2	–	1	1	32 priedas
RPD	1	–	–	1	1	28 priedas
Iš viso:	36	31	–	5	5	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

22 lentelė. Informacija apie 2017–2018 m. sistemų audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
VI	5	3	–	2	2	25 priedas
AM	1	1	–	–	–	–
KM	1	1	–	–	–	–
SAM	1	1	–	–	–	–
SADM	2	2	–	–	–	–
SM	1	1	–	–	–	–
ŠMSM	1	1	–	–	–	–
VRM	1	1	–	–	–	–
APVA	1	1	–	–	–	–
ESFA	3 ⁵¹	3	–	–	–	–
CPVA	1	1	–	–	–	–
INVEGA	2	2	–	–	–	–
TID	2	2	–	–	–	–
Iš viso:	22	20	–	2	2	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁵⁰ Taip pat susijęs su detaliuoju testavimu.

⁵¹ Taip pat susijęs su detaliuoju testavimu.

4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAIS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS

Vertinant VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą dėl išlaidų, patiriamų pagal specialiąsias taisykles, buvo vertinamas finansinių priemonių valdymas, išlaidų atitiktis valstybės pagalbos taisyklėms ir fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitos.

Atliekant finansinių priemonių procesų kontrolės testavimą, buvo vertinta: funkcijų atskyrimas, FP išankstinis vertinimas, informacijos teikimas stebėsenos komitetui, išlaidų deklaracijų rengimas ir tvirtinimas, pažeidimų tyrimų atlikimas ir pažeidimų tyrimas (projekto sutartis). Informacija apie atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 8 priede (85 psl.).

Audito metu buvo nustatyti neatitikimai, dėl kurių VI pateikti penki vidutinės svarbos pastebėjimai su rekomendacijomis nustatyti pakankamas kontrolės priemones:

- atliekant finansinių priemonių išankstinį vertinimą nustatyta, kad VI neparengė išankstinio vertinimo rezultatų santraukos ir jos nepaskelbė ES struktūrinių fondų svetainėje (EX.48, 102 psl.);
- VI neinformavo ministerijų apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir jų rezultatus (EX.55, 103 psl.);
- VI neužtikrino, kad lėšos būtų apmokėtos tinkamai už faktiškai patirtas išlaidas (EX.56, 103 psl.);
- VI neužtikrino, kad lėšos būtų apmokėtos tinkamai laikantis nustatytų terminų (EX.76, 104 psl.);
- VI neužtikrino pakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių valdymo išlaidų tinkamumą finansuoti (EX.80, 107 psl.).

Šie pastebėjimai esminės įtakos finansinių priemonių veikimui neturi. VI teiktas rekomendacijas įgyvendino audito metu, nustatydamas pakankamas kontrolės priemones.

Atsižvelgiant į finansinių priemonių procesų kontrolės testavimo atrankos rezultatus, nebuvo atliekamas vidaus kontrolės testavimas, kuris apimtų R. 1303/2013 40 str. 1 ir 2 d. numatytus atvejus.

Finansinių priemonių projektų atitiktis R. 1303/2013 41 str. 1 d. reikalavimams vertinta detaliojo testavimo metu, neatitikimų nenustatyta.

Vertinant fiksuotojų įkainių tyrimų ataskaitas⁵², VKS institucijoms pateikti keturi vidutinės svarbos ir vienas svarbus pastebėjimai su rekomendacijomis:

- fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitos parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo. Pateikti pastebėjimai ministerijoms (SADM EX.61, ŠMSM EX.67, EIM EX.68 ir EX.69);
- VI pateiktas pastebėjimas dėl tarpinių institucijų priežiūros pakankamo neužtikrinimo (EX.77).

⁵² Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016-11-28 Subsidijos darbo užmokesčiui fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita (2017-07-31 redakcija), Lietuvos mokslo tarybos 2011-12-13 Darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita (2017-04-28 redakcija), Ūkio ministerijos 2015-01-16 Dalyvavimo verslo misijose fiksuotojo įkainio tyrimo ataskaita (2017-11-27 redakcija) ir 2015-01-16 Grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita (2017-11-27 redakcija).

Audito metu, nustačius fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitų parengimo trūkumų, teiktas pastebėjimas VI (EX.77, 105 psl.), kaip atsakingai už tarpinėms institucijoms deleguotų funkcijų priežiūrą, su rekomendacija nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas, ir imtis susijusių koreguojamųjų veiksmų. Šis pastebėjimas turi įtakos EK deklaruotoms išlaidoms⁵³ ir vertinamas kaip sisteminė klaida (žr. Ataskaitos 4.4 poskyrį, 29 psl.).

Ministerijos, kurioms teikti pastebėjimai, ir VI nusimatė rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų detalius planus ir juos iš dalies įgyvendino. Atnaujintos fiksuotųjų įkainių tyrimo ataskaitos, taip įgyvendinant ministerijoms skirtas rekomendacijas. VI, peržiūrėjus ir nustačius visus su pastebėjimais susijusius atvejus bei atlikus dalį koreguojamųjų veiksmų, rekomendacija vertinama iš dalies įgyvendinta.

4.7. VKS PATIKIMUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir Ataskaitos 4.3 poskyryje (20 psl.) nurodytais pastebėjimais, bei atliktu vidaus kontrolės vertinimu pagal EK VKS gairę, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę).

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendras bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant išlaidų detalųjį testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9 skyriuje (54 psl.).

⁵³ Ataskaitiniu laikotarpiu dėl pastebėjime EX.77 nurodytų netinkamų fiksuotųjų tyrimų ataskaitų EK deklaruota netinkamų išlaidų 838 532,94 Eur.

5. VEIKSMŲ AUDITAS

5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R.1303/2013 127 str., 2018–2019 m. audito metu atliko EK deklaruotų išlaidų detalųjį testavimą. Atlikti dalį detaliųjų testų Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka buvo pasitelkta audito įmonė, kuri atliko skirtingos apimties audito procedūras (plačiau žr. Ataskaitos 7 skyriuje, 49 psl.).

5.2. ATRANKOS IR ATLIKIMO METODIKA

Atliekant išlaidų populiacijos pavyzdžių atranką detaliajam testavimui buvo vadovaujama R. 1303/2013 127 str. 7 d. ir R. 480/2014 28 str. bei EK atrankos gaire. Kaip numatyta Audito strategijos 3 skyriuje, detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos vienetu pasirinktas mokėjimo prašymas⁵⁴, o išlaidų populiacijos pavyzdžių atranka pagal ISSAI 1530 (Audito atranka) atlikta statistiniu atrankos būdu – kelių etapų stratifikuotos piniginio vieneto atrankos metodu⁵⁵ (toliau – MUS).

Atrinktų mokėjimo prašymų išlaidų detalusis testavimas buvo atliekamas pagal R. 480/2014 27 str. Siekiant įsitikinti, ar projektas atitinka ES fondų investicijų veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus, buvo tikrinami JI turimi su projekto atranka susiję dokumentai. Nuvykus į projekto įgyvendinimo vietą buvo tikrinama, ar projektas įgyvendinamas pagal patvirtinimo sprendimą ir ar atitinka visas taikytinas sąlygas dėl jo funkcionalumo ir paskirties arba siektinų tikslų. Projekto administravimo vietoje, siekiant įsitikinti, kad projekto deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ES ir nacionalines taisykles, taip pat, kad viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str., buvo tikrinami paramos gavėjo turimi apskaitos dokumentai.

5.3. PARAMETRAI, NAUDOTI STATISTINEI IMTIES ATRANKAI SUDARYTI

TvI ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaravo 944 617 774,55 Eur. EK deklaruotos išlaidos buvo suskirstytos į dvi populiacijas:

- išlaidų populiacija – EK deklaruoti ES fondų investicijų veiksmų programos mokėjimo prašymai⁵⁶ (945 820 867,93⁵⁷ Eur);

⁵⁴ Kadangi dėl SFMIS2014 funkcinių galimybių be MP išskiriamos ir kitos EK deklaruotos sumos, kurios yra susijusios su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nedeklaruotomis ar pakoreguotomis MP ar MP dalies išlaidomis, jos taip pat yra laikomos atrankos vienetu.

⁵⁵ Angl. *Multi-period stratified Monetary Unit Sampling*.

⁵⁶ MP vertė nurodyta atsižvelgus į JI ir TvI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliekamus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK.

⁵⁷ Sąskaitų audito metu nustatyta, kad tiriamojoje visumoje, iš kurios buvo atliekama 3 etapo veiksmų atranka, dėl nepakankamo SFMIS2014 funkcionalumo ir netinkamai nurodyto požymio ta pati suma buvo įvertinta kaip tinkama teigiamoje ir neigiamoje populiacijoje, nors turėjo nepatekti į tiriamąją visumą. Dėl šios priežasties klaidų vertinimo parametrai yra pervertinti ir apie tai EK informuota el. paštu 2020-02-19.

- neigiamų sumų populiacija – EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–1 203 093,38⁵⁸ Eur).

Remiantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pateikimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. šiuo laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 18 916 417,36⁵⁹ Eur. Audito institucija pagal R. 480/2014 28 str. atliekamam auditui yra nustačiusi 95 proc. audito patikimumo lygį (plačiau apie 2018–2019 m. audito patikimumo modelį žr. Ataskaitos 4.2.2 skirsnį, 16 psl.), kuris atitinka EK atrankos gairėje rekomenduojamą patikimumo lygį.

Sudarant 2018–2019 m. veiksmų audito imtį mokėjimo prašymų atranka buvo atlikta keturiais etapais: iš išlaidų, deklaruotų EK nuo 2018-07-01 iki 2018-09-21, nuo 2018-09-22 iki 2018-12-28, nuo 2018-12-29 iki 2019-04-04, nuo 2019-04-05 iki 2019-06-19, populiacijų⁶⁰ (nuo 2019-06-20 iki 2019-07-31 išlaidos EK nebuvo deklaruotos). Išlaidų populiacijos buvo suskirstytos į stratas pagal fondus (ESF, ERPF, SF). Į atskirą stratą išskirtos ir FP projektų išlaidos.

Remiantis išlaidų populiacijai taikyto pavyzdžių detaliojo testavimo atrankos metodo parametrais (žr. 5 priedą, 78 psl.), apskaičiuotas 6 vienetų imties dydis, tačiau EK atrankos gairėje numatytas mažiausias reprezentatyvios imties dydis yra 30 vienetų. Atsižvelgiant į AI ankstesnių auditų (veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją) metu, 2016–2017 m. ir 2017–2018 m. ataskaitinių laikotarpių auditų metu nustatytus neatitikimus (teiktus pastebėjimus ir rekomendacijas), valstybinių auditorių sukauptą patirtį apie projektų įvairovę ir specifiką bei siekiant sumažinti atrankos paklaidą, valstybinių auditorių profesiniu vertinimu buvo pasirinktas 54 pavyzdžių imties dydis (pirmojo atrankos etapo imties dydis – 13, antrojo – 19, trečiojo – 6 ir ketvirtojo – 16 pavyzdžių). Atrinktinių pavyzdžių iš kiekvieno etapo ir stratos (ESF, ERPF, SF ir FP) skaičius buvo nustatytas proporcingai deklaruotų išlaidų sumai.

Atlikus pavyzdžių atranką, detaliam testavimui atrinkti 54 MP (iš 51 projekto). Visų atrinktų MP vertė lygi 156 507 819,72 Eur. Atrinkti pavyzdžiai pateikiami Ataskaitos 6 priede (80 psl.).

Remiantis R. 480/2014 28 str. 9 d., kai atrinkti MP apėmė didelį skaičių susijusių išlaidas patvirtinančių dokumentų, buvo taikoma antrinė atranka ir auditas atliekamas sudarius dalinę imtį. Imtis pasirenkama taikant statistinį atrankos būdą – piniginių vienetų atrankos metodą arba paprastos atsitiktinės atrankos metodą⁶¹. Audito rezultatai (nustatytos klaidos) buvo skleidžiami (ekstrapolijuojami) į MP lygmenį, o vėliau ir į visą populiaciją. Detali antrinės atrankos metodika aprašyta Audito institucijos Procedūrų vadove.

FP projektų MP atranka buvo vykdoma ketvirtojo atrankos etapo metu ir apėmė visą ataskaitinio laikotarpio FP projektų populiaciją, kurią sudarė 6 MP⁶² (vertė 78 128 240,91 Eur). Naudojant šiame poskyryje nurodytus parametrus apskaičiuotas FP projektų imties dydis – 5 MP⁶³ (vertė 75 878 300,63 Eur), kurie buvo įtraukti į ketvirtojo etapo imties skaičių (FP projektų sumos išskaidymas pagal fondus pateiktas Ataskaitos 7 priede (84 psl.)). Atrinkti FP projektų MP apėmė didelį skaičių investicijų, todėl buvo taikoma antrinė atranka pagal tuos pačius imties atrankos parametrus, kurie taikyti pagrindinės imties vienetams.

⁵⁸ Žr. 57 išnašą.

⁵⁹ Žr. 57 išnašą.

⁶⁰ MP atranka buvo atlikta atsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliekamus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK.

⁶¹ Angl. *Simple random sampling*.

⁶² Įvertinus TVI įdėjimus ir institucijų korekcinius veiksmus.

⁶³ Į imtį pateko du išankstinio mokėjimo prašymai: projekto Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0002 „Rizikos pasidalijimo fondas, finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir grįžusių lėšų“ ir projekto Nr. 05.3.2-FM-F-015-01-0001 „Vandentvarkos fondas“.

Detaliojo testavimo metu nustatytos klaidos pateiktos Ataskaitos 24 priedo 3 lentelėje (172 psl.).

Vadovaujantis R. 1303/2013 148 str. 1 d. ir R. 480/2014 28 str. 8 d. ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingos veiksmų programos kontrolės reikalavimų, atrinkus pavyzdžius detaliam testavimui, buvo patikrinta, kad tarp atrinktų vienetų nebūtų įtraukti tie vienetai, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir SF atveju neviršija 400 000,00 Eur, ESF atveju – 300 000,00 Eur ir kurių auditas jau buvo atliktas, ataskaitinio arba ankstesnių auditų metu. Taip pat dėl visų kitų atrinktų pavyzdžių įsitikinta, kad ataskaitiniais metais EK arba Europos Audito Rūmai (toliau – EAR) neatliko audito.

5.4. EK DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ SUTIKRINIMAS

AI tiriamosios visumos vertė ataskaitiniu laikotarpiu yra 944 617 774,55 Eur. Ši suma atitinka TVI Mokėjimo paraiškose⁶⁴ EK deklaruotų ataskaitinių metų išlaidų dydį.

5.5. NEIGIAMŲ SUMŲ POPULIACIJA

EK deklaruotose išlaidose buvo nustatyta neigiamų sumų populiacija, kurią sudaro EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–1 103 961,37⁶⁵ Eur). Ši suma buvo išskirta iš visos deklaruotų išlaidų populiacijos ir į detaliojo testavimo pavyzdžių atranką nebuvo įtraukta. EK deklaruotos grąžintinos lėšos vertinamos sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 45 psl.).

5.6. NESTATISTINĖS ATRANKOS TAIKYMO METODAI

2018–2019 m. audito metu nestatistinės atrankos metodų nebuvo taikoma.

5.7. VEIKSMŲ AUDITO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ ANALIZĖ

Pastebėjimai ir rekomendacijos bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės, sugrupuoti pagal VKS institucijas EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, pateikiami Ataskaitos 9–23 prieduose (94–161 psl.). Ataskaitos 23–27 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie visus pastebėjimus, detaliojo testavimo metu teiktus VI, APVA, CPVA, ESFA ir LVPA. Kitoms institucijoms išlaidų detaliojo testavimo metu pastebėjimų nebuvo teikta.

Veiksmų audito metu iš 54 MP, atrinktų detaliam testavimui (žr. Ataskaitos 6 priedą, 80 psl.), 22 MP buvo nustatyta klaidų: pateikti 26 pastebėjimai bei 23 rekomendacijos. Dauguma nustatytų klaidų susijusios su pažeidimais viešųjų pirkimų srityje ir patikrų vietoje atlikimu (žr. Ataskaitos 9.2 poskyrį, 54 psl.). Klaidų tipologija pateikta 24 priedo 4 lentelėje (175 psl.), o informacija apie nustatytas finansines klaidas pagal AI atrinktus pavyzdžius detaliam testavimui pateikiama Ataskaitos 24 priedo 3 lentelėje (172 psl.).

Veiksmų audito atrankos metu atrinkti vertinti keturių finansinių priemonių projektų MP:

⁶⁴ Pagal R. 2018/1046 63 str. 6 d.

⁶⁵ Žr. 57 išnašą.

- dviejų FP projektų atveju atrinkti trys tarpiniai MP⁶⁶. Audito metu buvo vertinta: aktualūs išankstinio finansinės priemonės vertinimo pakeitimai, sutarties sudarymas, jos keitimai ir įgyvendinimas, išlaidų tinkamumas, investicijų tinkamumo vertinimas.
- dviejų FP projektų atveju, atrinkti išankstiniai mokėjimai⁶⁷ pagal finansines priemones. Dėl šios priežasties nebuvo atliekamas investicijų tinkamumo vertinimas, o atliekami šie vertinimai: išankstinis finansinės priemonės vertinimas, projekto atranka, sutarties sudarymas ir išankstinio mokėjimo tinkamumas.

Nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.6 skirsnyje, 19 psl.).

23 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu VI (žr. Ataskaitos 9 priedą, 94 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Nesilaikyta statybos rangos darbų išlaidų apmokėjimo tvarkos (EX.56 ⁶⁸ , 103 psl.).	-	-
	MP išnagrinėtas ir tinkamų finansuoti išlaidų suma sumokėta nesilaikant nustatytų terminų (EX.76 ⁶⁹ , 104 psl.).	-	-
	VI PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl valdymo išlaidų tinkamumo patikrinimo (EX.80 ⁷⁰ , 107 psl.).	-	-
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Nesilaikyta statybos rangos darbų išlaidų apmokėjimo tvarkos (EX.56 ⁷¹ , 103 psl.).	-	-
	Nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys, nepagrįsti ir pirkimo objektui neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai, pirkimo dokumentai nėra tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių (EX.73, 95 psl.).	7 018,44	198 060,30
	MP išnagrinėtas ir tinkamų finansuoti išlaidų suma sumokėta nesilaikant nustatytų terminų (EX.76 ⁷² , 104 psl.).	-	-
	Ketvirtinėse ir pinigų srautų ataskaitose pateikiama netiksli informacija (EX.78, 106 psl.).	-	-
	VI PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl valdymo išlaidų tinkamumo patikrinimo (EX.80 ⁷³ , 107 psl.).	-	-
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-

⁶⁶ Projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001 „Jessica II Fondų fondas („FF“), finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo“ ir projektas Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 „Fondų fondas "Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“, MP Nr. 02 ir šio projekto laikinai nedeklaruotų išlaidų pagal R.1303/2013 132 str. 2 d., susijusių su EK ataskaitoje 2018-12-06, Nr. Ref. Ares(2018)6271945 nurodytu pastebėjimu Nr. 21, įdėjimas. Šio įdėjimo atveju, buvo vertintas tik išlaidų tinkamumas.

⁶⁷ Projektas Nr. 05.3.2-FM-F-015-01-0001 „Vandentvarkos fondas“ MP Nr. 1 ir projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0002 „Rizikos pasidalijimo fondas, finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir grįžusių lėšų“ MP Nr. 1.

⁶⁸ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

⁶⁹ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

⁷⁰ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

⁷¹ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

⁷² Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

⁷³ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Ketvirtinėse ir pinigų srautų ataskaitose pateikiama netiksli informacija (EX.78, 106 psl.).	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-	-	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

24 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu APVA (žr. Ataskaitos 19 priedą, 129 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.62 ⁷⁴ , 133 psl.).	-	-
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nustatyti neproporcingi ir konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai, laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitiko PD reikalavimų (EX.15, 129 psl.).	17 166,43	158 471,77
	PD nustatyti pasiūlymų vertinimo kriterijai, neužtikrinantys veiksmingos tiekėjų konkurencijos (EX.33, 131 psl.).	-	337,50
	Pateiktos prekės neatitiko rangos sutarties reikalavimų (EX.57, 132 psl.).	301,77	804,72
	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.62 ⁷⁵ , 133 psl.).	-	-
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-	-	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

⁷⁴ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

⁷⁵ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu..

25 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu CPVA (žr. Ataskaitos 20 priedą, 136 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas atskyrimas ir ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos funkcijų ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	CPVA numatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl patikrų vietoje atlikimo (EX.8 ⁷⁶ , 146 psl.).	-	-
PR 2. Tinkama atranka veiksmų	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-	-	-
PR 4. Tinkami patikrinimai valdymo	Tiekėjo pasiūlymas pakeistas pasiūlymų vertinimo metu, apribota galimybė ūkio subjektų grupei dalyvauti pirkime (EX.2, 137 psl.).	405 160,96	3 943 234,90
	Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų (EX.3, 138 psl.).	180 071,54	1 577 293,95
	PD nustatytas neproporcingas pirkimo objektui ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, laimėjusio tiekėjo pasiūlymas yra nepriimtinas, nesilaikyta Statybos rangos sutarties nuostatų (EX.4, 139 psl.).	38 402,79	201 484,87
	Teisiškai nepagrįstas susitarimas dėl papildomų darbų neatliekant naujos pirkimo procedūros (EX.6, 141 psl.).	9 333,90	9 825,16
	Neatlikta dalis statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų (EX.7, 142 psl.).	1 847,82	9 426,39
	CPVA numatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl patikrų vietoje atlikimo (EX.8 ⁷⁷ , 146 psl.).	-	-
	Nepateikta dalis prekių, numatytų pirkimo sutartyje (EX.10, 143 psl.).	770,59	770,59
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-	-	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

⁷⁶ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.⁷⁷ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu..

26 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu ESFA (žr. Ataskaitos 21 priedą, 152 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.60 ⁷⁸ , 155 psl.).	-	-
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Užsienio komandiruočių išlaidos suplanuotos ir patirtos nesivadovaujant PFSA reikalavimais (EX.54, 154 psl.).	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Užsienio komandiruočių išlaidos suplanuotos ir patirtos nesivadovaujant PFSA reikalavimais (EX.54, 154 psl.).	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nėra aiškūs, tikslūs ir be dviprasmybių, PO nepagrįstai sujungė atskirus pirkimo objektus į vieną, nustatė neobjektyvius pasiūlymų vertinimo kriterijus, nepagrįstus ir neproporcingus kvalifikacijos reikalavimus (EX.53, 152 psl.).	13 355,39	15 142,29
	Užsienio komandiruočių išlaidos suplanuotos ir patirtos nesivadovaujant PFSA reikalavimais (EX.54, 154 psl.).	-	-
	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.60 ⁷⁹ , 155 psl.).	-	-
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-	-	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

27 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu LVPA (žr. Ataskaitos 23 priedą, 161 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	-	-	-
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos (EX.1, 161 psl.).	16 999,50	16 999,50
	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos (EX.5, 162 psl.).	69 980	174 950
	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos (EX.35, 162 psl.).	23 412,58	111 956,00
	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos (EX.58, 163 psl.).	107 977,25	107 977,25

⁷⁸ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.⁷⁹ Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
	Deklaruotos netinkamos finansuoti išlaidos dėl netinkamai nustatyto fiksuotojo įkainio dydžio (EX.59, 164 psl.).	_80	–
	PS nenurodytos visos tinkamos deklaruotos išlaidos (EX.64, 165 psl.).	–	–
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamas valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–	–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

Pagal R. 480/2014 27 str. 2 dalies a ir c p. veiksmų audito metu, be kita ko, turi būti patikrinama, ar projektai atitinka visas taikomas sąlygas, susijusias su jų funkcijomis, naudojimu ir siektiniais tikslais, ar EK deklaruotų išlaidų atveju yra sukurti produktai ir pasiekti rezultatai, kuriais grindžiami mokėjimai paramos gavėjui, dalyvių duomenys ar kiti su produktais ir rezultatais susiję duomenys atitinka EK pateiktą informaciją.

2018–2019 m. audito metu nustatyta, kad pagal galiojančius ES ir nacionalinius teisės aktus EK deklaruojami MP su išankstinio apmokėjimo sąskaitomis (13 289 406,52 Eur), nebaigtų įgyvendinti projektų MP ir baigtų projektų MP (113 768 553,66 Eur), kurių stebėsenos rodiklių reikšmes planuojama pasiekti per tam tikrą laikotarpį baigus projektą. Tokių MP atžvilgiu buvo atliktos visos kitos numatytos audito procedūros. Atitinkamai įsitikinta, ar projektai atitinka Veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus ir projektų deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ar viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d.

Auditorių vertinimu, šie audito apimties ribojimai nėra tiek reikšmingi, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

5.8. KOREKGINIAI VEIKSMAI ATLIKTI PO VEIKSMŲ AUDITO

Su ataskaitiniais metais susijusios finansinės pataisos, kurias TVI ir VI atliko sąskaitose EK, sudaro 13 187 489,85 Eur, iš kurių:

- 3 903 003,01 Eur sudaro išlaidos susijusios su AI audito metu nustatytais pastebėjimais⁸¹;
- 1 736 791,88 Eur sudaro išlaidos susijusios su neteisėtu subrangos ribojimu atliekant viešuosius pirkimus⁸²;

⁸⁰ Nustatyta sisteminė klaida pateikta pastebėjime EX.77.

⁸¹ Suma susijusi su sistemų audito rezultatais – 50 138,63 Eur, suma susijusi su veiksmų audito rezultatais – 3 852 864,38 Eur.

⁸² Korekciniai veiksmai atlikti vadovaujantis 2019-12-16 EK rašto Nr. Ares(2019)7707982 informacija.

- 108 652,35 Eur sudaro išlaidos susijusios su papildomais VI ir CPVA atliktais veiksmais pagal veiksmų planą⁸³ (žr. Ataskaitos 9.2 poskyrį, 54 psl.).
- 7 434 122,77 Eur Tvl atlikti papildomi korekciniai veiksmai atsižvelgiant į likutinį bendrą klaidos lygį.

Atliktos finansinės pataisos įtakoja likutinės klaidos lygio skaičiavimus.

EK deklaruoti grąžinimai ir Tvl atlikti išėmimai vertinami sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 45 psl.).

5.9. BENDRAS KLAIDŲ LYGIS IR LIKUTINIS BENDRAS KLAIDŲ LYGIS

Vadovaujantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pareiškimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 18 914 434,72⁸⁴ Eur.

Vadovaujantis Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire audito metu nustatytos klaidos yra klasifikuojamos į atsitiktines, žinomas, sisteminės ir anomalias.

Detaliojo testavimo metu nustatėme atsitiktinių, žinomų ir sisteminių finansinių klaidų ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotose išlaidose, kurios patirtos pagal APVA, CPVA, ESFA, VI, LMT ir LVPA administruojamas VP priemonės (žr. Ataskaitos 4.3 poskyrį, 20 psl., 5.7 poskyrį, 35 psl. ir 24 priedo 3 lentelę, 172 psl.).

Įvertinus nustatytas finansines klaidas kiekybiškai ir kokybiškai, klaida pritaikoma visumai (ekstrapoliuojama), iš kurios testuotas vienetas buvo atrinktas.

AI atlikusi veiksmų audito metu nustatytų klaidų vertinimą (plačiau žr. Ataskaitos 24 priede, 168 psl.) apskaičiavo, jog bendras klaidų lygis yra 27 029 708,14 Eur, o tai sudaro 2,86 proc. audituojamais metais EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų.

Audito metu AI, gavusi EK 2019-12-16 raštą Nr. Ares(2019)7707982 dėl neteisėto reikalavimo, ribojančio subrangovų pasitelkimą, taikymo viešuosiuose pirkimuose, atliko audito metu tikrintų viešųjų pirkimų vertinimą šiuo aspektu ir, nustačiusi neteisėto ribojimo atvejus, pritaikė 5 proc. finansinę korekciją. Vertinimo metu nustatytos klaidos pritaikytos visumai (ekstrapoliuotos). Bendras klaidų lygis, įvertinus veiksmų audito metu nustatytas klaidas ir neteisėtai nustatytus subrangos ribojimo atvejus, yra 34 014 804,54 Eur, o tai sudaro 3,60 proc. audituojamais metais EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų.

Audito institucijos Nuomonė turi būti parengta atsižvelgiant ir į likutinį bendrą klaidų lygį⁸⁵, kuris apibūdina likutinės rizikos lygį, susijusį su sąskaitose tvirtinamomis išlaidomis.

Likutinis bendras klaidų lygis nustatomas atsižvelgiant į VKS institucijų korekcinis veiksmus⁸⁶ dėl Audito institucijos pateiktų pastebėjimų ir audito metu identifikuotų rizikų, kurie buvo atlikti iki sąskaitų pateikimo EK. Remiantis VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais (žr. Ataskaitos 5.8 poskyrį, 40 psl.), apskaičiuotas likutinis bendras klaidų lygis, kuris pateikiamas 7 priede (84 psl.).

⁸³ Veiksmų planas EK pateiktas per SFC2014 2020-01-24.

⁸⁴ Žr. 57 išnašą.

⁸⁵ Angl. *Residual Total Error Rate*.

⁸⁶ Kaip numatyta Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gairėje.

Nustatant likutinį bendrą klaidų lygį, AI atsižvelgė tik į tokius VKS institucijų atliktus korekcinis veiksmus, dėl kurių įgyvendinimo gavo pagrįstą patikinimą ir kurios nėra susijusios su vykdomais išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimais, kaip nurodyta R. 1303/2013 137 str. 2 d. Pažeidimai, kurie nebuvo nustatyti AI ir nebuvo įtraukti į bendrą klaidų lygį (pvz., pažeidimai, kurie jau buvo aptikti prieš AI atliekant atranką ir dėl kurių II, VI ir Tvl ėmėsi veiksmų), nebuvo įtraukti ir skaičiuojant likutinį bendrą klaidų lygį. Ataskaitos 24 priedo 1 lentelėje (168 psl.) pateikiama informacija ir duomenys, kuriais Audito institucija rėmėsi, nustatydamą likutinį bendrą klaidų lygį.

Remiantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pateikimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotų (teigiamų) išlaidų, o tai sudaro 18 914 434,72⁸⁷ Eur.

Atlikus likutinį bendrą klaidų lygio vertinimą, nustatyta, jog likutinės rizikos suma yra 15 924 276,84 Eur, o tai sudaro 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų. Likutinis bendras klaidų lygis neviršija Audito nuomonės pateikimui taikytino reikšmingumo lygio. Tačiau, atsižvelgiant į Ataskaitos 4.4 ir 5.11 skyriuose nurodytas sisteminio pobūdžio klaidas, nustatytas audito metu, ir apskaičiuotam bendram klaidos lygiui viršijus taikytiną reikšmingumo lygį bei atsižvelgiant, kad įgyvendintos ne visos VI veiksmų plane nustatytos priemonės, reikalingos užtikrinti tinkamų ir teisingų Veiksmų programos įgyvendinimo rodiklių reikšmių pateikimą EK, audito nuomonė yra modifikuojama.

5.10. PAPILDOMOS ATRANKOS REZULTATAI

Pagal R. 480/2014 28 str. 12 d. Audito institucija, nustačiusi, kad yra pažeidimų arba kyla pažeidimų rizika, remdamasi profesiniu požiūriu, nusprendžia, ar reikia atlikti papildomų veiksmų papildomos imties arba veiksmų dalių, kurių auditas nebuvo atliktas sudarius atsitiktinę imtį, auditą, kad būtų atsižvelgta į nustatytus konkrečius rizikos veiksnius. Audito institucija audito metu peržiūrėjo atsitiktinės atrankos aprėptį, analizavo nustatytų pažeidimų pobūdį ir, remdamasi profesiniu požiūriu, priėmė sprendimą, kad atsitiktinės atrankos aprėptis yra pakankama, todėl papildomų veiksmų auditas nebuvo atliekamas.

5.11. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Sisteminė laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai. Atliekant veiksmų auditą AI nustatė sisteminių klaidų ir pateikė pastebėjimus:

- VI EX.77 (105 psl.) dėl tarpinių institucijų deleguotų funkcijų priežiūros nepakankamo užtikrinimo. Pastebėjimas nustatytas veiksmų audito metu, siekiant įsitikinti išlaidų deklaruotų EK teisėtumu ir tinkamumu, todėl su juo susijusios netinkamos finansuoti išlaidos turi įtakos nustatant bendrą klaidos lygį, tačiau taip pat įtakoja ir sistemos veikimą dėl netinkamai veikiančių kontrolės priemonių⁸⁸ susijusiose VKS institucijose (žr. Ataskaitos 4.4 poskyrį, 29 psl.).

⁸⁷ Žr. 57 išnašą.

⁸⁸ Teikti pastebėjimai ministerijoms EX.61, EX.67, EX.68 ir EX.69.

- LVPA pateikti pastebėjimai⁸⁹ (žr. Ataskaitos 23 priedą, 161 psl.) dėl kvietimo dalyvauti pirkime paskelbimo tvarkos nesilaikymo neperkančiųjų organizacijų vykdomuose pirkimuose. LVPA atlikusi rekomendacijose nurodytus veiksmus, rekomendacijas įgyvendino. Veiksmų audito metu skirtinguose pirkimuose nustatė analogiškus neatitikimus AI įžvelgė sistemiskumą ir informavo VI imtis korekcinį veiksmų, siekiant ištaisyti sisteminio pobūdžio klaidą deklaruotose EK išlaidose. TVI atliko korekcinį veiksmus sąskaitose EK pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d. atsižvelgusi į VI atliktų patikrinimų rezultatus⁹⁰.

5.12. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių metų veiksmų audito metu teiktos rekomendacijos bei institucijų paskesni veiksmai, susiję su sisteminio pobūdžio trūkumais.

Audito institucija, atlikusi 2016–2017 m. auditą, audituojamiems subjektams pateikė 24 pastebėjimus su rekomendacijomis, iš kurių 21 rekomendacija iki 2020 m. kovo 2 d. buvo įgyvendinta, o 3 rekomendacijų įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 28 lentelę).

Tarp rekomendacijų, kurių įgyvendinimo laukiama, yra rekomendacija dėl nustatytos sisteminės klaidos ESFA administruojamų VP priemonių išlaidose (plačiau žr. pastebėjimą EX.61 Ataskaitos 31 priede, 216 psl.).

2016–2017 m. audito metu teikti pastebėjimai ir rekomendacijos Nr. EX.12 ir EX.15, dėl finansavimo sutartyse nustatytų netinkamų FP ir palūkanų normos subsidijų derinimo sąlygų. VI iniciavo Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių⁹¹ pakeitimą, kuriame nustatė, kad VI projekto įgyvendinimo pabaigoje, bet ne vėliau kaip iki jo išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos, užtikrins, kad negrąžinamosios subsidijos ir (ar) grąžinamosios subsidijos nebus naudojamos padengti įsipareigojimams. Šiuo pagrindu, rekomendacijos Nr. EX. 12 ir EX.15 AI vertinimu tampa neaktualios. Audito institucija šio reikalavimo įgyvendinimą vertins 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio pabaigoje.

28 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. veiksmų audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
VI	8	8	–	–	–	–
TVI	1	1	–	–	–	–
APVA	5	4	1	–	1	26 priedas
CPVA	2	2	–	–	–	–
ESFA	6	5	–	1	1	31 priedas
LVPA	2	1	–	1	1	32 priedas
Iš viso:	24	21	1	2	3	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁸⁹ Pastebėjimai LVPA EX.1, EX.5, EX.35 EX.58.

⁹⁰ Korekcinį veiksmų suma 18 985 605,95 Eur.

⁹¹ FMJ Nr. 1K-326(1K-304) 51 p. pakeitimas.

2017–2018 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikta 20 pastebėjimų su rekomendacijomis, iš jų 15 iki 2020 m. kovo 2 d. buvo įgyvendintos, o 5 rekomendacijų įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 29 lentelę).

29 lentelė. Informacija apie 2017–2018 m. veiksmų audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	Nuoroda ataskaitoje
VI	2	–	1	1	2	25 priedas
APVA	4	3	–	1	1	26 priedas
CPVA	8	6	2	–	2	30 priedas
ESFA	2 ⁹²	2	–	–	–	–
LVPA	4	4	–	–	–	–
Iš viso:	20	15	3	2	5	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

VKS institucijos iš esmės sutinka su ankstesnių auditų metu teiktomis rekomendacijomis, tačiau jos nėra visiškai įgyvendintos, nes iki 2020 m. kovo 2 d. nebuvo atlikti visi veiksmai, reikalingi pašalinti nustatytus trūkumus.

5.13. VKS VEIKSMINGUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir pastebėjimais, išdėstytais Ataskaitos 5.7 poskyryje (35 psl.) ir įvertinę veiksmų audito bendrųjų rezultatų įtaką VKS patikimumui, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę). Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendrasis bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant kontrolės priemonių testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9.1 poskyryje (54 psl.).

⁹² Taip pat susijęs su kontrolės testavimu.

6. SĄSKAITŲ AUDITAS

6.1. AUDITŲ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R.1303/2013 127 ir 137 str., 2018–2019 m. audito metu atliko sąskaitose pateikiamos informacijos įvertinimą. Sąskaitų auditas atliekamas pagal R. 480/2014 29 str. ir Sąskaitų audito gaires⁹³. Sąskaitų auditui atlikti kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

6.2. AUDITO METODAS

Audito institucija patikrina, ar visi elementai, kurių reikalaujama pagal R. 1303/2013 137 str., yra tinkamai įtraukti į sąskaitas ir atitinka visų atitinkamų audituojamų subjektų ir paramos gavėjų saugomus patvirtinamuosius apskaitos dokumentus, t. y., šiuo tikrinimu įsitikinama, kad sumos sąskaitose deklaruotos išsamiai, tiksliai ir teisingai.

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą Tvl iki 2019 m. gruodžio 1 d. parengia ir AI pateikia sąskaitų projektą, iki 2019 m. sausio 31 d. – rengia ir AI teikia galutines sąskaitas, o VI iki 2019 m. lapkričio 1 d. parengia metinės santraukos projektą ir įkelia jį į SFMIS2014 ir SCF2014, iki 2019 m. gruodžio 1 d. parengia ir Audito institucijai teikia valdymo pareiškimo projektą, o iki 2020 m. sausio 31 d. AI pateikia patikslintus dokumentus⁹⁴.

Tvl sąskaitų projektus rengė ir AI teikė dalimis pagal fondus: SF sąskaitų projektas parengtas ir AI pateiktas 2020 m. kovo 1 d., ERPF – 2020 m. kovo 2 d., ESF – 2020 m. kovo 2 d.⁹⁵ (žr. Ataskaitos 9.2 skyrių, 54 psl.).

Atliekant Tvl pateiktų sąskaitų projektų vertinimą, AI patikrina, ar:

- visa tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų pagal R. 1303/2013 137 str. 1 d. a p., suma atitinka išlaidas ir atitinkamą viešąjį įnašą, įtrauktus į EK pateiktas ataskaitinių metų galutines mokėjimo paraiškas. Esant skirtumų, įvertinama, ar sąskaitose pateikti paaiškinimai dėl jų yra pakankami. Taip pat patikrinama, ar visa atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d., suma yra tinkama;
- visos sąskaitose nurodytos per ataskaitinius metus anuliuotos, susigrąžintos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos, pagal R. 1303/2013 71 str. susigrąžintos ir nesusigrąžinamos sumos atitinka į Tvl apskaitos sistemą įvestas sumas ir yra pagrįstos motyvuotais atsakingų institucijų sprendimais. Taip pat patikrinama, ar visos kitos pataisos, kurias reikėjo padaryti, remiantis valdymo patikrinimais arba auditais⁹⁶, yra teisingai atspindėtos;

⁹³ Valstybėms narėms skirtos gairės dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit of Accounts*) (2018-12-03, EGESIF_15_0016-04).

⁹⁴ Atsižvelgiant į EK 2020-01-27 raštą Nr. Ares(2020)504311, kuriuo patikinimo dokumentų rinkinio terminas pratęstas iki 2020-03-01, AI, VI ir Tvl susitarė dėl kitų terminų.

⁹⁵ Papildomai patikslintas SF sąskaitų projektas taip pat teiktas gruodžio 12 d., sausio 16 d., vasario 14 d. ir vasario 28 d., ERPF sąskaitų projektas – gruodžio 10 d., sausio 29 d., vasario 3 d., vasario 14 d., vasario 25 d., vasario 28 d. ir kovo 1 d., ESF sąskaitų projektas – gruodžio 4 d., sausio 20 d., vasario 5 d., vasario 14 d. ir vasario 28 d.

⁹⁶ AI atliktų veiksmų ir sistemų auditais, EK ir EAR atliktais auditais, II patikrinimais ir kitais audito ir kontrolės rezultatais, prie kurių AI turi prieigą.

- FP sumokėtos įnašų sumos pagal R. 1303/2013 41 str. 1 d. ir paramos gavėjams sumokėti valstybės pagalbos avansai pagal R. 1303/2013 131 str. 4 d. grindžiami turima informacija;
- išlaidos nebuvo įtrauktos į sąskaitas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d., nes dar vyksta tų išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas, ir visos reikiamos kitos pataisos tinkamai atsispindėtos sąskaitose.

Atliekant nurodytus tikrinimus remiamasi sistemų audito (žr. 4 skyrių, 16 psl.) ir veiksmų audito (žr. Ataskaitos 5 skyrių, 33 psl.) metu atliktu darbu.

6.3. SĄSKAITŲ AUDITO REZULTATAI

Audito institucija išvadą dėl sąskaitų audito rezultatų teikia remiantis:

- sistemų audito rezultatais, ypač dėl Tvl, kaip nustatyta R. 480/2014 29 str. 4 d.;
- veiksmų audito rezultatais;
- EK ir EAR pateiktomis galutinėmis audito ataskaitomis;
- valdymo pareiškimo ir metinės santraukos vertinimo rezultatais;
- sąskaitų, pateiktų AI, tikrinimo apimtimi bei papildomomis audito procedūromis, kurios buvo taikomos siekiant suderinti ir patikrinti sąskaitų projektuose nurodytus duomenis.

Atlikus galutinį sąskaitų projektų patikrinimą, Audito institucija nustatė, kad:

- skirtumas tarp visų tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų pagal R. 1303/2013 137 str. 1 d. a p., sumos ir išlaidų (ir atitinkamą viešąjį įnašą), įtrauktų į EK pateiktas ataskaitinių metų galutines mokėjimo paraiškas, sudaro 141 306 685,57 Eur. Vertinama, kad dėl šio skirtumo Tvl sąskaitų 8 priedėliuose pateikti paaiškinimai yra tinkami;
- atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d., sumos, nurodytos 1 priedėlių C stulpeliuose, vertinimas atliktas veiksmų audito metu. Neatitikimų nenustatyta;
- finansinėms priemonėms sumokėti programos įnašai (avansiniai mokėjimai) sudaro: ESF sąskaitose 13 405 281,00 Eur, ERPF sąskaitose – 306 276 197,51 Eur, SaF sąskaitose – 7 500 000,00 Eur. Vertinama, kad šios sumos yra pagrįstos VI pateikta informacija;
- remiantis R.1303/2013 137 str. 2 dalimi, į sąskaitas neįtrauktos išlaidos, dėl kurių teisėtumo ir tvarkingumo vyksta vertinimas: ESF sąskaitose neįtraukta 6 389 399,65 Eur, ERPF sąskaitose – 54 392 714,17 Eur, SaF sąskaitose – 64 538 330,22 Eur suma. Vertinama, kad į sąskaitas neįtrauktos išlaidos sudaro 100 proc. nuo visų susijusių išlaidų, deklaruotų EK ataskaitiniu laikotarpiu;
- pataisos, kurias reikėjo padaryti, remiantis valdymo patikrinimais, sudaro: ESF sąskaitose 359 140,72 Eur, ERPF sąskaitose 1 783 234,75 Eur, SaF sąskaitose – 9 661 115,79 Eur. Vertinama, kad šios sumos teisingai atsispindėtos sąskaitose;
- sąskaitų 2 priedėliuose pateiktos anuliuotos sumos, įtrauktos į neigiamų išlaidų populiacijos auditą, atitinka valstybės narės arba EK sprendimą, kaip nurodyta EK atrankos gairėje. Sąskaitose taip pat tinkamai atsispindėta, kad sumų, kurios per ataskaitinius metus susigrąžintos, susigrąžintos pagal R.1303/2013 71 str., iki ataskaitinių metų susigrąžintinos bei nesusigrąžinamos, nėra;

- sumos, pateiktos sąskaitų 2 ir 8 priedėliuose, yra teisingos ir dėl jų pateikti TvI paaiškinimai yra tinkami. Įvertinus šios informacijos atitiktį metinės santraukos A ir B skirsniams, skirtumų nenumatyta.

Audito metu, atliekant sąskaitų projektų vertinimą, dėl nustatytų neatitikimų TvI teiktas pastebėjimas EX.82 (žr. Ataskaitos 10 priede, 110 psl.), susijusios institucijos taip pat buvo informuotos žodžiu ir (arba) el. paštu.

Vertinama, kad sąskaitose visos pataisos, turinčios finansinę įtaką, teisingai atspindėtos, išskyrus:

- EX.3 (138 psl.) – AI nustatyta netinkama finansuoti suma ERPF sąskaitose sudaro 725 082,89 Eur; TvI sąskaitose neatliko galutinių korekcinų veiksmų dėl pastebėjimo EX.3 (138 psl.), tačiau TvI į sąskaitas neįtraukė 6 784 925,74 Eur projekto Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 išlaidų, remiantis R.1303/2013 137 str. 2 dalimi;
- atvejus, susijusius su sisteminė klaida⁹⁷ dėl neperkančiųjų organizacijų atliekamų pirkimų kvietimo dalyvauti pirkime – AI nustatyta sisteminės klaidos netinkama finansuoti suma ERPF sąskaitose sudaro 949 280,30 Eur, tačiau TvI į sąskaitas neįtraukė 18 985 605,95 Eur išlaidų, susijusių su nustatyta sisteminė klaida, remiantis R.1303/2013 137 str. 2 dalimi.

Be kita ko, rengiant ESF sąskaitas neatsižvelgta į EX.73 pastebėjimą.

Bendra į ERPF sąskaitas įtraukta suma – 1 674 363,19 Eur, kuri sudaro 0,003 proc. nuo sąskaitose deklaruojamų išlaidų⁹⁸. Ši suma nėra tiek reikšminga, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

Valdymo pareiškimo projektas į SFC2014 įkeltas, o metinės santraukos projektas AI pateiktas 2019 m. gruodžio 30 d. Atliekant šių dokumentų vertinimą, dėl nustatytų neatitikimų VI teiktas pastebėjimas EX.81 (žr. Ataskaitos 10 priede, 96 psl.). Atliekant su pastebėjimu pateiktos rekomendacijos įgyvendinimą buvo tikslinami duomenys bei dokumentuose pateikta informacija, o galutinis valdymo pareiškimas bei metinė santrauka AI vertinimui pateikti 2020-03-02 (žr. Ataskaitos 9.2 skyrių, 54 psl.). Atlikus šių patikslintų dokumentų tikrinimą, AI vertinimu:

- nekyla abejonių dėl valdymo pareiškime pateiktų VI tvirtinimų;
- atlikus patikslintos metinės santraukos tikrinimą, vertinama, kad joje pateikta informacija yra teisinga.

Informacija apie sąskaitose atliktus korekcinus veiksmus pagal R. 1303/2013 137 str. 2 dalį, susijusius su 2014–2020 m. išankstinio prevencinio sistemos audito Nr. REGC214LT0049, ataskaitoje pateiktomis pastebėjimų Nr. 7 ir 8 rekomendacijomis, pateikta Ataskaitos 8.2 skyriuje (51 psl.).

AI atsižvelgė į EK 2019-12-16 rašto Nr. Ares(2019)7707982 dėl neteisėto subrangos ribojimo reikalavimo taikymo viešuosiuose pirkimuose informaciją ir atliko audito metu tikrintų viešųjų pirkimų vertinimą šiuo aspektu, o nustačiusi neteisėto ribojimo atvejus, pritaikė 5 proc. Atlikti korekciniai veiksmai (1 736 791,88 Eur) tinkamai TvI atspindėti sąskaitose EK.

⁹⁷ Identifikuota nustačius pastebėjimus EX.1. EX.5, EX.35 ir EX.58.

⁹⁸ Tinkama deklaruoti EK suma – 803 311 088,98 Eur.

6.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Atliekant sąskaitų auditą sisteminių klaidų nenustatyta (sisteminė laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA

7.1. KOORDINAVIMO TARP AUDITO INSTITUCIJOS IR AUDITĄ ATLIEKANČIO AUDITO SUBJEKTO PROCEDŪRA

Remiantis R. 1303/2013 127 str. 2 dalimi ir Audito strategija, Audito institucija VKS veikimo tinkamumo vertinimui, deklaruotų išlaidų testavimui ir sąskaitų tikrinimui atlikti gali pasitelkti kitas audito įstaigas⁹⁹, užtikrindama, kad jos funkcinio požiūriu būtų nepriklausomos.

Šio valstybinio audito metu Viešųjų pirkimų įstatymo, ISSAI ir Valstybės kontrolės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkta į Lietuvos auditorių rūmų patvirtintą audito įmonių sąrašą įrašyta įmonė atlikti detaliojo testavimo paslaugas. Sutartis Nr. SU-44 su ūkio subjektų grupe, veikiančia pagal 2018 m. gegužės 15 d. jungtinės veiklos sutartį Nr. 20180515-1, UAB „Nexia JK“ ir apskaitos ir kontrolės UAB „Auditas“ sudaryta 2018 m. liepos 23 d.

Viešojo pirkimo procedūros užtikrina, kad parinkta įmonė atitinka techninėse užduotyse nustatytus reikalavimus dėl paslaugų teikėjų nepriklausomumo, patirties, naudojamų metodologijos, taikomų standartų, konkrečių auditorių nepriklausomumo, kvalifikacijos ir panašių dalykų.

Paslaugų teikėjo atliktos užduotys (pagal Audito institucijos pateiktas užduotis) pateikiamos 30 lentelėje.

30 lentelė. Paslaugų teikėjo atliktos užduotys

Paslaugų teikėjas	Atliktos užduotys
UAB „Nexia JK“ ir UAB „Auditas“	Vieno finansinių priemonių projekto 30-ies investicijų tinkamumo finansuoti vertinimas. 16-os mokėjimo prašymų detalusis testavimas ¹⁰⁰ .

Šaltinis – Valstybės kontrolė

7.2. PRIEŽIŪROS IR KOKYBĖS VERTINIMO PROCEDŪRA, AUDITO INSTITUCIJOS TAIKOMA KITAI AUDITO ĮSTAIGAI

Siekiant užtikrinti audito įmonės atlikto darbo kokybę ir tinkamumą Audito institucijos tikslams pasiekti, audito paslaugų pirkimo techninėje užduotyje ir paslaugų teikimo sutartyje šalia metodologijos ir kitų paslaugų teikėjui keliamų reikalavimų reglamentuota ir audito darbo peržiūros tvarka bei su ja susiję paslaugų teikėjo įsipareigojimai.

Siekdama įsitikinti audito įmonės atlikto darbo patikimumu ir panaudoti gautus rezultatus audito tikslams pasiekti, Audito institucija, vadovaudamasi minėtais reikalavimais ir ISSAI,

⁹⁹ Pagal ISSAI 1600 (specialūs svarstymai – grupės finansinių ataskaitų auditas (įskaitant komponentų auditorių darbą)).

¹⁰⁰ Detaliojo testavimo metu buvo atliktos skirtingos apimties procedūros, susijusios su projektų atitikties atrankos kriterijams, projektų sutarčių ir jų keitimų, vykdytų pirkimų, išlaidų tinkamumo, apskaitos dokumentų ir įrašų vertinimu bei patikromis vietoje.

atliko detaliojo testavimo rezultatų (įskaitant darbo dokumentus) peržiūrą, priėmė sprendimą dėl testavimo rezultatų patikimumo ir įtraukė juos į teikiamus preliminarių ir tarpinių audito rezultatų raštus, atitinkamai paslaugų teikėjų nustatytas finansines klaidas įtraukė į atliekamą klaidų vertinimą, o į Ataskaitą įtraukė nustatytus pastebėjimus ir rekomendacijas.

Už paslaugų teikėjų pateiktus darbo rezultatus atsakinga Audito institucija.

Bendradarbiavimo su audito įmone ir jos priežiūros modelį žr. Ataskaitos 3 priedą, 72 psl.

8. KITA INFORMACIJA

8.1. INFORMACIJA DĖL ĮTARIAMŲ SUKČIAVIMO ATVEJŲ

Remiantis Sukčiavimo rizikos vertinimo ir veiksmingų bei proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių vadovu¹⁰¹ ir laikantis R. 1303/2013 122 str. reikalavimų, Ataskaitoje turi būti pateikiami atliekant auditą nustatyti įtarimai dėl sukčiavimo atvejų. Vadovaujantis Audito institucijos Procedūrų vadovu, pateikiama apibendrinta audito metu surinkta informacija ir informacija, gauta iš ikiteisminio tyrimo įstaigų (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos dėl nusikalstamų veikų projektuose, finansuojamuose 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis.

Audito institucija, remdamasi 2018–2019 m. audito metu surinktais įrodymais, dėl galimo įtariamo sukčiavimo atvejo 2020 m. sausio 28 d. raštu Nr. SD-(80-9.4.2-E-5152)–76 „Dėl informacijos pateikimo“ informavo STT, FNTT ir LR generalinę prokuratūrą.

STT šiuo metu atlieka ikiteisminį tyrimą, susijusį su projektu Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (projekto vertė deklaruota EK 15 772 939,59 Eur), finansuojamu 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų lėšomis, kurio MP Nr. MP008 (vertė 1 800 715,37 Eur) buvo atrinktas 2018–2019 m. audito detaliajam testavimui. STT tyrimas nėra baigtas, todėl nėra galimybės įvertinti jo rezultatų įtakos šio projekto deklaruotų EK išlaidų tinkamumui. 2018–2019 m. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruota 7 250 828,91 Eur suma teisingai pagal R.1303/2013 137 str. 2 d. atspindėta sąskaitose teikiamose EK.

Papildomai Audito institucija įvertino iš FNTT, STT ir Konkurencijos tarybos gautą informaciją apie atliekamus tyrimus, susijusius su projektais, finansuojamais 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų lėšomis, ir galimą jų įtaką ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms. Nustatyta, kad su atliekamais tyrimais susijusių aštuonių projektų bendra EK deklaruotų išlaidų dalis ataskaitiniu laikotarpiu yra 1 156 041,96 Eur, kuri sudaro 0,12 proc. visų deklaruotų išlaidų. Dėl tiesiogiai su galimais pažeidimais susijusios 1 094 031,61 Eur sumos, dėl kurios teisėtumo ir tvarkingumo nėra įsitikinta, atlikti korekciniai veiksmai pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d. ir tinkamai atspindėti sąskaitose EK.

8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA

2018 m. gruodžio 6 d. EK pateikė VI 2014–2020 m. išankstinio prevencinio sistemos audito¹⁰² Nr. REGC214LT0049, vykusio 2016 m. gruodžio 5–16 d., ataskaitą, kurioje, be kita ko, pateikti pastebėjimai su rekomendacijomis Nr. 7 ir 8 dėl užsienio tiekėjus galimai diskriminuojančių kvalifikacijos reikalavimų užsienio ūkio subjektams ir /ar ekspertams, siekiantiems įrodyti, kad turi teisę verstis rangos sutarčiai įvykdyti reikalinga veikla, kartu su pasiūlymu pateikti teisės pripažinimo dokumentus.

Pastebėjimų ir rekomendacijų derinimo procesas tarp VI ir EK nėra baigtas. Tvl ėmėsi prevencinių veiksmų ir neįtraukė į sąskaitas 95 210 535,02 Eur galimai netinkamų

¹⁰¹ EK Vadovas valstybėms narėms ir programų institucijoms „Sukčiavimo rizikos vertinimas ir veiksmingos bei proporcingos kovos su sukčiavimu priemonės“ (angl. *Guidance for Member States and Programme Authorities „Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures“*)

¹⁰² Angl. *Early Preventive System Audit*.

finansuoti ir deklaruoti EK išlaidų (pagal R.1303/2013 137 str. 2 dalį). Šiuo aspektu peržiūrėti tik TID ir dalis CPVA administruojamų projektų ir dėl nustatytų atvejų atlikti prevenciniai korekciniai veiksmai. Kitų institucijų viešieji pirkimai neperžiūrėti šiuo aspektu, gavus EK sutikimą 2020 m. sausio 28 d. susitikimo metu. Atsižvelgiant į galutinį derinimo proceso rezultatą VKS imsis atitinkamų korekcinį veiksmų dėl visų EK deklaruotų išlaidų.

8.3. VEIKSMŲ PROGRAMOS VEIKLOS PERŽIŪROS PLANE NUMATYTŲ RODIKLIŲ PATIKIMUMO VERTINIMAS

Vadovaujantis R. 1303/2013 21–22 str., 2019 m. EK, atsižvelgdama į atitinkamose programose nustatytą veiklos rezultatų planą ir remdamasi valstybių narių 2019 m. pateiktų metinių įgyvendinimo ataskaitų informacija ir vertinimais, atlieka kiekvienos valstybės narės programų įgyvendinimo rezultatų peržiūrą ir per du mėnesius nuo atitinkamų metinių įgyvendinimo ataskaitų gavimo priima sprendimą dėl veiklos lėšų rezervo.

Atsižvelgiant į EK 2020 m. sausio 15 d. raštą Nr. Ares(2020)253971 ir 2020 m. sausio 28 d. raštą Ares(2020)520276, Ataskaitoje teikiama informacija apie audito metu atliktus patikrinimus bei jų rezultatus, kiek tai susiję su veiklos rodiklių pasiekimo patikimumo vertinimu.

2018–2019 m. audito metu, siekiant įsitikinti EK teikiamų duomenų apie veiklos rodiklių pasiekimą patikimumu, buvo atlikta:

- projektų galutinių MP ir ataskaitų po projekto pabaigos (kiek tai susiję su rodiklių pasiekimo vertinimu), informacijos apie stebėsenos rodiklių pasiekimą suvedimo į SFMIS2014 (projektų lygiu) kontrolės testavimas, kurio metu vertinta, ar VI, tikrindama projektų vykdytojų pateiktus galutinius MP ir ataskaitas po projekto užbaigimo, tinkamai įvertina informaciją apie projekto rodiklių pasiekimą ir ją suveda į SFMIS2014;
- EK teiktos 2019 m. Metinės veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos (toliau – MVPJA) parengimo kontrolės testavimas, kurio metu vertinta, ar VI tinkamai parengė MVPJA ir į ją įtraukė teisingas rodiklių reikšmes. Audito institucijos 2019 m. MVPJA vertinimo rezultatai pateikti EK 2019 m. lapkričio 15 d. raštu Nr. SD-(80-9.4.2-E-5152)-813;
- detaliojo testavimo metu, be kita ko, vertinamas projektų stebėsenos rodiklių nustatymas projektų atrankos metu, rodiklių pasiekimas kiekvieno tikrinamo MP atveju, o patikrų vietoje metu – jų atitiktis MP nurodytiems rezultatams.

Detalesnė informacija apie 2018–2019 m. audito metu atliktą VKS institucijų vidaus kontrolės testavimą pateikiama 4 skyriuje (16 psl.) ir 8 priede (85 psl.), o detalų testavimą – 5 skyriuje (33 psl.).

Audito metu VI pateikti pastebėjimai su rekomendacijomis EX.21 (psl. 98) ir EX.22 (psl. 100) dėl nepakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių teisingos informacijos pateikimą MVPJA bei SFMIS2014 sistemos funkcionalumo trūkumų. Rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planas parengtas VI ir pateiktas EK.

EK, atsižvelgusi į preliminarinius audito rezultatus¹⁰³, įpareigojo¹⁰⁴ VI imtis prevencinių ir taisomųjų priemonių, kad su Veiksmų programa tarpiniai mokėjimai nebūtų sustabdyti.

¹⁰³ 2019-07-05 raštas Nr. SD-(80-9.4.2-E-5152)-414.

¹⁰⁴ 2019-08-30 EK raštas Ares(2019)5481597.

VI, atsižvelgusi į minėtą EK raštą, parengė ir pateikė¹⁰⁵ EK Veiksmų planą, kuriame nustatė priemones, kurių imsis siekiant užtikrinti tinkamų ir teisingų rodiklių reikšmių pateikimą EK.

Šiuo metu VI įgyvendina¹⁰⁶ Veiksmų plane nustatytas priemones. Iki Ataskaitos pateikimo EK VI pasipildė procedūrų vadovą kontrolės priemonėmis dėl rodiklių reikšmių atsekamumo ir nusimatė planuojamus SFMIS2014 funkcionalumo tobulinimo veiksmus, kurie Audito institucijos vertinimu, nėra pakankami. Atsižvelgiant į tai, kad plane numatyti veiksmai planuojami įgyvendinti iki 2020 m. balandžio 1 d., išsamų vertinimą dėl nustatytų priemonių bei atliktų veiksmų tinkamumo AI pateiks EK, kai bus įgyvendintos visos priemonės, nustatytos Veiksmų plane.

---

¹⁰⁵ 2019-10-09 raštas Nr. (24.35)-5K-1913340)-6K1905258.

¹⁰⁶ VI buvo nustačiusi, kad Veiksmų planą įgyvendins iki 2019-12-31, tačiau tam tikrų priemonių įgyvendinimą pratęsė iki 2020-04-01.

9. BENDRASIS PATIKIMUMO LYGIS

9.1. BENDROJO PATIKIMUMO LYGIO NUSTATYMAS

Atlikus audito procedūras, kurių rezultatai pateikiami 4, 5 ir 6 skyriuose, pagal EK VKS gairėje nurodytus kriterijus, gaunamas VKS patikimumo bendrasis lygis (žr. 4.2.2 skirsnį, 16 psl.).

VKS bendrasis patikimumas gaunamas atlikus sistemų auditą ir įvertinus VKS institucijos vykdomų procesų kontrolės priemonių pakankumą ir tinkamą veikimą pagal EK VKS gairėje nurodytus vertinimo kriterijus ir pagrindinius reikalavimus. Atlikus visas suplanuotas audito procedūras, kiekviena VKS institucija įvertinama atitinkama vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę. Atsižvelgiant į VKS institucijų vertinimo kategorijas, įvertiname VKS bendrąją vertinimo kategoriją.

Ryšys tarp audito etapų ir patikimumo modelio pateikiamas 31 lentelėje.

31 lentelė. Audito patikimumo modelis

Audito patikimumo modelis	Audito etapas	Ataskaitos skyrius	Gautas patikimumas, %	VKS patikimumas
Įgimtas patikimumas	Planavimas	4 skyrius	0	0
Kontrolės patikimumas	Rekomendacijų įgyvendinimo peržiūra, kontrolės priemonių testavimas	4, 6 skyriai	83	2
Pagrindinis patikimumas	Detalusis testavimas	5, 6 skyrius	70	2
Audito patikimumas	Ataskaitos ir Metinės nuomonės rengimas	–	95	2

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Remiantis 31 lentelėje pateikiama informacija: Atitikties audito, 2016–2017 m. ir 2017–2018 m. auditų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo būkle 2020 m. kovo 2 d. ir 2018–2019 m. audito metu atliktų kontrolės priemonių, detaliojo testavimo ir sąskaitų audito procedūrų rezultatais bei VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo, AI vertinimu, VKS audituojamu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę). Remiantis šiuo įvertinimu manoma, kad iš VKS gautas vidutinis patikimumas. Detalesnė informacija apie VKS institucijų vertinimą ir bendrąjį valdymo ir kontrolės sistemos patikimumo vertinimą pateikiama Ataskaitos 4 priedo 1–3 lentelėse, 73 psl.

9.2. AUDITO REZULTATŲ ANALIZĖ IR VKS ATLIKTŲ VEIKSMŲ DĖL REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

ISSAI 1200 dėl bendrųjų nepriklausomų auditoriaus tikslų ir audito atlikimo pagal tarptautinius audito standartus nurodo audituojamojo subjekto pareigas, kurios turi būti

užtikrintos audito atlikimo metu. Viena iš jų yra suteikti auditoriui galimybę susipažinti su visa informacija, kuri yra svarbi rengiant finansines ataskaitas.

Pagal R.1303/2013 123 str. 9 d. sudarytas susitarimas¹⁰⁷ dėl bendradarbiavimo tarp vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir audito institucijų, kuriame nustatyti bendradarbiavimo principai bei atliekamų procedūrų rezultatų pateikimo terminai.

Kaip nurodyta Ataskaitos 1.5.2 skirsnyje, 8 psl., Audito institucija, atlikusi dalį audito procedūrų, siekdama sudaryti galimybes VKS institucijoms operatyviai šalinti audito metu nustatytus trūkumus ir pateikti savo nuomonę iki audito pabaigos, audituojamiems subjektams ir VI nuo 2019 m. sausio 16 d. iki 2019 m. spalio 22 d. raštais ir elektroniniais laiškais teikė preliminarius pastebėjimus ir rekomendacijas.

Atkreipiame dėmesį, kad dalis Audito institucijos pastebėjimų ir rekomendacijų su audituojamaisiais subjektais buvo derinama (telefonu, el. paštu, esant poreikiui – susitikimuose) iki 2020 m. vasario 28 d.¹⁰⁸ Taip pat tam tikra informacija, reikalinga auditui atlikti ir Nuomonei pareikšti (pvz., dalies rekomendacijų įgyvendinimo veiksmai¹⁰⁹, metinė santrauka ir valdymo pareiškimas¹¹⁰, galutinės sąskaitos¹¹¹, teiktinos EK, CPVA veiksmų plano dėl EK įspėjamojo rašto įgyvendinimo veiksmai¹¹²), buvo pateikta ribojant auditoriaus galimybę laiku su ja susipažinti, taip įtakojant galimybę tinkamai bei išsamiai informaciją įvertinti.

Ši susiklosčiusi situacija galimai rodo VI darbo organizavimo bei deleguotų funkcijų priežiūros tobulinimo poreikį.

Nepaisant to, AI dėjo visas pastangas, kad pateikta informacija, nors ir gauta paskutinę Ataskaitos siuntimo EK dieną, būtų įvertinta ir atspindėta tinkamai.

9.2.1. 2018–2019 m. audito rezultatų apibendrinimas

2018–2019 m. audito metu atlikus kontrolės priemonių ir detaliojo testavimo audito procedūras, VKS institucijoms buvo pateikti 72 pastebėjimai, iš jų – 60 su rekomendacijomis (žr. Ataskaitos 4.3 poskyrį, psl. 20 ir 5.7 poskyrį, psl. 35).

Dėl nepakankamų kontrolės priemonių arba jų netinkamo veikimo pateikti 46 pastebėjimai. Procesai, kuriuose neatitikimų paplitimas VKS institucijose didžiausias:

- Fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitų vertinimas¹¹³;
- Informavimas apie projektą¹¹⁴;
- Metinės veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos rengimas¹¹⁵;

¹⁰⁷ 2015-10-22 Susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir audito institucijų

¹⁰⁸ Pvz. 2020-02-28 el. paštu APVA AI teikė papildomus argumentus dėl pastebėjimo EX.15; CPVA - teikė papildomus argumentus dėl EX.3.

¹⁰⁹ Pvz. 2020-02-28 el. paštu buvo teikta informacija dėl rekomendacijų EX.8 ir EX.2 įgyvendinimo.

¹¹⁰ AI vertinimui galutiniai dokumentai pateikti 2020-03-02.

¹¹¹ AI vertinimui galutinės SEK pateiktos 2020-03-02.

¹¹² Dokumentai dėl veiksmų įgyvendinimo pradėti teikti AI vertimui nuo 2020-02-06. VI informaciją dėl viešųjų pirkimų perpatikrinimo AI vertinimui pateikė 2020-02-17, o CPVA savo mažos vertės pirkimų pertikrinimo informaciją pateikė AI 2020-02-21 darbo dienos pabaigoje.

¹¹³ Iš 3 tikrintų institucijų, 3 nustatyti neatitikimai.

¹¹⁴ Iš 7 tikrintų institucijų, 4 nustatyti neatitikimai.

¹¹⁵ Iš 10 tikrintų institucijų, 7 nustatyti neatitikimai.

- Rizikų valdymas¹¹⁶.

Audito institucijos vertinimu, tiesioginę įtaką išlaidų tinkamumui turi Fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitų vertinimo procesas. Dėl nustatytų neatitikimų specifiškumo ir paplitimo VKS buvo pateiktas apibendrintas pastebėjimas VI, kaip atsakingai už tarpinėms institucijoms pavestų funkcijų priežiūrą, su rekomendacija nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos buvo grindžiamos audito metu įvertintomis kaip netinkamai parengtomis fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitomis, ir imtis susijusių korekcinų veiksmų. Šis atvejis vertinamas kaip sisteminio pobūdžio klaida (žr. Ataskaitos 4.4 skyrių, 29 psl.).

Be kita ko, nors MVPJA rengimo procesas tiesioginės įtakos išlaidų tinkamumui neturi, AI, įžvelgusi sistemiskumo požymius, pateikė VI pastebėjimą ir rekomendacijas EX.22 (žr. Ataskaitos 4.4 skyrių, 29 psl., ir 9 priedą, 100 psl.).

Kiti nurodyti procesai, AI vertinimu, neturi reikšmingos įtakos VKS tinkamam veikimui, dėl to papildomų pastebėjimų ir rekomendacijų VI teikta nebuvo.

VKS institucijos, kurioms buvo teiktos rekomendacijos, nusimatė, AI vertinimu, pakankamus rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus ir juos šiuo metu įgyvendina. Dalis rekomendacijų įgyvendintos audito metu.

Dėl detaliojo testavimo metu nustatytų neatitikimų, pateikti 26 pastebėjimai. Sritis, kuriose nustatyta daugiausiai neatitikimų:

- viešųjų pirkimų vertinimas;
- patikrų vietoje atlikimas.

Audito institucijai atlikus nustatytų neatitikimų analizę, identifikuota, kad didžioji dalis¹¹⁷ jų nustatyta CPVA. Remiantis detaliojo testavimo audito rezultatais, šiai VKS institucijai pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos nusimatyti papildomas kontrolės priemonės atitinkamose valdymo patikrinimų srityse. Šie detaliojo testavimo rezultatai, be kita ko, įvertinti ir atliekant CPVA vidaus kontrolės veikimo vertinimą.

2018–2019 m. audito metu atliekant Veiksmų programos veiklos peržiūros plane numatytų rodiklių reikšmių vertinimą, nustatyta, kad SFMIS2014 funkcionalumai neužtikrina efektyvios ir tinkamos audito sekos, todėl pateiktas VI pastebėjimas EX.21, 98 psl.

Metinės santraukos projekto tikrinimo metu, nustatyta, kad dalis pateiktų duomenų buvo netikslūs, todėl teiktas pastebėjimas su rekomendacija EX.81, 96 psl., kurios įgyvendinimo metu nustatyta, kad SFMIS2014 ataskaitos formatu negalima sugeneruoti teisingų ir tinkamų duomenų. Audito metu atnaujintų duomenų metinėje santraukoje teisingumu buvo įsitikinta remiantis pirminiais šaltiniais ir informacija papildomai gauta iš skirtingų VKS institucijų.

Įgyvendinant CPVA veiksmų planą¹¹⁸, be kitų papildomų, numatytų veiksmų plane, priemonių buvo atliekami viešųjų pirkimų papildomi tikrinimai, o nustačius neatitikimų - korekcinų veiksmų įgyvendinimas. SFMIS2014 dėl nepakankamo funkcionalumo neužtikrina efektyvaus duomenų apie viešuosius pirkimus, deklaruotus EK atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu, gavimo. Informacija turi būti renkama rankiniu būdu, todėl yra didesnė rizika klaidų pasireiškimui.

¹¹⁶ Iš 30 tikrintų institucijų, 5 nustatyti neatitikimai.

¹¹⁷ Iš 13 pastebėjimų dėl viešųjų pirkimų netinkamo vertinimo, 5 pastebėjimai skirti vienai VKS institucijai ir iš 4 pastebėjimų dėl neatitikimų nustatytų patikrų vietoje metu, 3 pastebėjimai skirti tai pačiai VKS institucijai.

¹¹⁸ EK pateiktas per SFC2014 2020-01-24.

Be kita ko, SFMIS2014 funkcionalumai neužtikrina galimybės AI, atliekant atranką veiksmų auditui, sugeneruoti galutinės teigiamų sumų, deklaruotų EK, populiacijos. AI prieš kiekvieną atrankos etapą rankiniu būdu, vadovaudamasi atsakingų VKS institucijų nurodytais komentarais bei Tvl pateikta papildoma informacija, SFMIS2014 esančią informaciją redaguoja, kad būtų užtikrinta tinkama ir teisinga atrankos populiacija.

Audito metu nustatyti SFMIS2014 funkcionalumo trūkumai ir neįgyvendintos 2017–2018 m. audito metu teiktos rekomendacijos dėl SFMIS2014 (EX.48, 189 psl. ir EX.44, 188 psl.) įtakoja VI vidaus kontrolės veikimo vertinimą.

9.2.2. Informacija apie atliktus veiksmus dėl EK pateiktų įspėjamųjų raštų

EK yra pateikusi VKS du įspėjamuosius raštus dėl reikšmingų VKS veikimo trūkumų su prašymu imtis prevencinių ir taisomųjų veiksmų.

- 2018 m. gegužės 7 d. raštas Nr. (2018)2422385 dėl Audito institucijos 2016–2017 m. audito metu ESFA nustatytų reikšmingų trūkumų susijusių su tinkamais valdymo patikrinimais.

ESFA įgyvendino visas 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, išskyrus EX.61, 216 psl. Šiuo metu AI vertina 2020 m. vasario 17 d. ir 2020 m. vasario 18 d. gautą papildomą informaciją dėl šios rekomendacijos įgyvendinimo.

- 2019 m. vasario 19 d. raštas Nr. (2019)1020197 dėl EK 2014–2020 m. išankstinio prevencinio sistemos audito¹¹⁹ (toliau – EPSA auditas) Nr. REGC214LT0049 metu teiktų pastebėjimų su rekomendacijomis Nr.7 ir 8 dėl užsienio tiekėjus galimai diskriminuojančių kvalifikacijos reikalavimų ir 2017–2018 m. audito metu CPVA nustatytų reikšmingų trūkumų susijusių su tinkamais valdymo patikrinimais.

Tvl dėl EPSA audito metu teiktų rekomendacijų Nr. 7 ir 8 atliko prevencinius veiksmus (žr. Ataskaitos 8.2 poskyrį, 51 psl.) ir neįtraukė į sąskaitas 95 210 535,02 Eur galimai netinkamų finansuoti ir deklaruoti EK išlaidų (pagal R.1303/2013 137 str. 2 dalį).

VI dėl nustatytų CPVA veikimo reikšmingų trūkumų parengė ir EK 2020 m. sausio 23 d. pateikė veiksmų planą. Veiksmų plano įgyvendinimo metu:

- atlikti CPVA struktūriniai pokyčiai, įsteigiant atskirą viešųjų pirkimų priežiūros skyrių;
- atnaujinta CPVA viešųjų pirkimų vertinimo metodika;
- pakeista (atnaujinta) mažos vertės pirkimų vertinimo metodika, (atsižvelgus į audito metu teiktą rekomendaciją EX.52, 150 psl.);
- pagal atnaujintą metodiką atlikti jau tikrintų pirkimų pervertinimai ir, nustačius neatitikimų, pradėti pažeidimo tyrimai (patikrinimai atlikti taikant atranką, todėl vertinimo rezultatai buvo paskleisti (ekstrapoliuoti) į visą susijusių visumą. Su atliktais patikrinimais susijusi išlaidų suma 1 478 704,34 Eur. tinkamai atspindėta sąskaitose¹²⁰);

¹¹⁹ Angl. *Early Preventive System Audit*.

¹²⁰ SaF sąskaitose EK Tvl atliko galutinį korekcinį veiksmą dėl 7 434 122,77 Eur sumos.

- pakeista (atnaujinta) finansinių korekcijų taikymo praktika (atsižvelgus į audito metu teiktą rekomendaciją EX.19, 145 psl. atnaujinti pažeidimo tyrimai, pritaikant finansinių korekcijų normas pagal EK FK gaires);
- atlikta dalis kitų veiksmų plane numatytų veiksmų (pvz. VI peržiūrėjo Viešųjų pirkimų tarnybos vertinimus ir nustatė, kad dalis viešųjų pirkimų CPVA yra patikrinti netinkamai. Tokiais atvejais pradėti pažeidimo tyrimai).

Atsižvelgiant į atliktus VI veiksmus, liko įgyvendinti Veiksmų plane numatytą priemonę VI, gavus STT antikorporacinio vertinimo išvadą¹²¹, esant reikalui, imtis atitinkamų veiksmų. Taip pat, AI vertinimu, nepilnai įgyvendintos šios priemonės: atlikus Viešųjų pirkimų tarnybos ir CPVA vertinimų, kai skiriasi rezultatai, analizę, imtis prevencinių veiksmų, siekiant ateityje išvengti panašių atvejų; bei patobulinti patikrų vietoje atlikimo metodiką. Plano įgyvendinimo metu numatytų naujų kontrolės priemonių veikimas bus vertinamas kitų auditų metu.

Taip pat papildomus viešųjų pirkimų tikrinimus atliko VI. Tikrinimas buvo atliekamas taikant atsitiktinę atranką, todėl rezultatai buvo paskleisti (ekstrapoliuoti) į visą susijusią visumą. Su atliktais patikrinimais susijusi išlaidų suma 2 528 614,59 Eur. tinkamai atspindėta sąskaitose¹²² EK.

CPVA audito metu įgyvendino: visas rekomendacijas teiktas 2018–2019 m. audito metu, išskyrus EX.3, 138 psl.; visas 2017-2018 m. audito metu teiktas rekomendacijas išskyrus EX.1, 211 psl. ir EX.36, 213 psl.

9.2.3. VKS institucijų vidaus kontrolės vertinimo pokyčiai

AI, atlikusi sistemų auditą, pateikė EK tarpinius audito rezultatus, kuriuose nurodė kiekvienos VKS institucijos preliminarų vertinimą pagal EK VKS gairę. Atlikusi visas audito procedūras bei įvertinusi VKS institucijų korekcinius veiksmus, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į AI teiktas rekomendacijas, bei veiksmų planus, susijusius su EK teiktais įspėjamaisiais raštais, atnaujino vertinimą (žr. Ataskaitos 4 priedo 1 lentelę, 73 psl.). Šiame poskyryje pateikiama informacija apie pasikeitusius (lyginant su preliminariais) institucijų vertinimus:

- VI pagrindiniai reikalavimai Nr. 1 ir 4 preliminarium vertinimu buvo įvertinti 3 kategorija. Atsižvelgus į rekomendacijų, teiktų audito metu, įgyvendinimą šie pagrindiniai reikalavimai vertinami 2 kategorija. Pagrindinis reikalavimas Nr. 6 preliminarium vertinimu buvo įvertintas 2 kategorija, tačiau atsižvelgus į aplinkybes, nurodytas Ataskaitos 9.2.1 poskyryje, 55 psl., šis reikalavimas vertinamas 3 kategorija. Apibendrinus vertinimo rezultatus, VI vertinama 2 kategorija.
- CPVA pagrindinis reikalavimas Nr. 4 preliminarium vertinimu buvo įvertintas 3 kategorija. Atsižvelgus į rekomendacijų, teiktų audito metu, įgyvendinimą bei į atliktus korekcinius veiksmus, susijusius su veiksmų plano įgyvendinimu (žr. Ataskaitos 9.2.2 poskyrį, 57 psl.) šis pagrindinis reikalavimas vertinamas 2 kategorija. Apibendrinus vertinimo rezultatus, CPVA vertinama 2 kategorija.
- APVA pagrindinis reikalavimas Nr. 4, preliminarium vertinimu buvo įvertintas 1 kategorija. Atsižvelgus į veiksmų audito rezultatus (žr. Ataskaitos 24 lentelę, 37 psl.) šis

¹²¹ AI turimais duomenimis, STT vertinimą atlieka.

¹²² SaF sąskaitose EK Tvl atliko galutinį korekcinį veiksmą dėl 7 434 122,77 Eur sumos.

pagrindinis reikalavimas vertinamas 2 kategorija. Apibendrinus vertinimo rezultatus, APVA vertinama 2 kategorija.

- ŠMSM pagrindinis reikalavimas Nr. 3, preliminariu vertinimu buvo įvertintas 1 kategorija. Atsižvelgus į veiksmy audito metu nustatytą pastebėjimą EX.67, 125 psl., turinčio įtakos EK deklaruotoms išlaidoms ir sisteminei klaidai, šis pagrindinis reikalavimas vertinamas 2 kategorija. Apibendrinus vertinimo rezultatus, ŠMSM vertinama 1 kategorija.
- Tvl pagrindinis reikalavimas Nr. 13, preliminariu vertinimu buvo įvertintas 1 kategorija. Atsižvelgus į sąskaitų audito rezultatus (žr. Ataskaitos 7 lentelę, 22 psl.) šis pagrindinis reikalavimas vertinamas 2 kategorija. Apibendrinus vertinimo rezultatus, Tvl vertinama 2 kategorija.

Europos Sąjungos investicijų audito departamento
direktorius

Arūnas Siniauskas

Europos Sąjungos investicijų audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Rasa Mikelionytė

Ataskaita teikiama šiems audituojamiems subjektams:

- Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (atliekančiai VI ir TVI priskirtas funkcijas)
- Ministerijoms:
  - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
  - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
  - Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
  - Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
  - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
  - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
  - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
  - Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
  - Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
- Įgyvendinančiosioms institucijoms:
  - Europos socialinio fondo agentūrai
  - Lietuvos mokslo tarybai
  - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai
  - Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai
  - Uždarajai akcinei bendrovei „Investicijų ir verslo garantijos“
  - Uždarajai akcinei bendrovei Viešųjų investicijų plėtros agentūrai
  - Viešajai įstaigai Centrinė projektų valdymo agentūrai
  - Viešajai įstaigai Lietuvos verslo paramos agentūrai
- Regionų plėtros taryboms:
  - Alytaus
  - Kauno
  - Klaipėdos
  - Marijampolės
  - Panevėžio
  - Šiaulių
  - Tauragės
  - Telšių
  - Utenos
  - Vilniaus
- Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos

EK pateikus Ataskaitą ir Nuomonę, taip pat yra informuojamos šios institucijos:

- Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas
- Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba
- Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Auditą atliko: Judita Aleksiejūnė (grupės vadovė 2018-07-02 – 2019-06-30), Rasa Mikelionytė (grupės vadovė nuo 2019-07-01), Arūnas Siniauskas, Lina Talmontė, Eglė Butkevičienė, Jolita Karpovič, Donatas Mickus, Gintaras Petravičius, Laima Vinciūnienė, Andžela Ziatkova, Aurelija Šarkanaitė, Asta Dzienienė, Akvilė Tuzikaitė, Monika Zakrasovė, Monika Laurinavičiūtė, Eglė Tuzaitė, Rasa Bruzgytė, Gintarė Norkienė, Klaudija Miliauskaitė, Ieva Paplauskaitė, Aistė Blaževičienė, Vaida Čekanavičienė, Justina Ramanauskaitė, Inga Gulevičienė, Oskaras Virbickas, Eligijus Kondrotas, Eglė Macijauskienė, Isandrijus Linkus, Kipras Benediktas Mikitavičius, Elžbieta Rouba, Živilė Balskutė, Eglė Tamavičiūtė, Karolina Burneikaitė, Vaida Zarembienė.

10. PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	64
2 priedas.	Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas	71
3 priedas.	Bendradarbiavimo su audito paslaugų teikėjais ir jų priežiūros modelis	72
4 priedas.	Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus	73
5 priedas.	Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai	78
6 priedas.	Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai	80
7 priedas.	Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas	84
8 priedas.	Vidaus kontrolės priemonių testavimas	85
9 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)	94
10 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Išlaidų investicijoms deklaravimo departamentui (Tvirtinančiajai institucijai)	110
11 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai	112
12 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai	114
13 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR energetikos ministerijai	117
14 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR kultūros ministerijai	119
15 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai	121
16 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR susisiekimui ministerijai	124
17 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai	125
18 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR vidaus reikalų ministerijai	127
19 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai	129
20 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai	136
21 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Europos socialinio fondo agentūrai	152
22 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Lietuvos mokslo tarybai	157
23 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai	161
24 priedas.	Klaidų vertinimas	168
25 priedas.	FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	177

26 priedas.	LR aplinkos ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	198
27 priedas.	LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	201
28 priedas.	Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	204
29 priedas.	LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	207
30 priedas.	VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	211
31 priedas.	VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	216
32 priedas.	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	219

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų
 veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos
 valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose
 pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m.
 birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias
 Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Santrumpos	Visas pavadinimas
Ataskaita	Kontrolės ataskaita pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
2016–2017 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2017–2018 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2018–2019 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
AM	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
APFP	Ataskaita po finansavimo pabaigos
APVA	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
APVA PV	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. T1-190 patvirtintas Procedūrų vadovas
Atitikties auditas	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditas
Audito institucija (AI), ESI audito departamentas	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Europos Sąjungos investicijų audito departamentas
Audito strategija	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito strategija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
Audito atlikimo laikotarpis	Laikotarpis nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2020 m. vasario 15 d.
Bendradarbiavimo susitarimas	2015 m. spalio 22 d. Susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų
BETA	Viešoji įstaiga Būsto energijos taupymo agentūra
CPVA	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra
DMS	Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainė
EAR	Europos Audito Rūmai
EIB	Europos investicijų bankas
EIM	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
EK atrankos gairė	EK Valstybės narėms skirtos gairės dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų (2007–2013 ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities (Programming period 2017–2013 and 2014–2020)</i> (2016-01-20, EGESIF_16-0014-00))
EK	Europos Komisija

Santrumpos	Visas pavadinimas
EK FK gairė	Finansinių pataisų, susijusių su išlaidomis, Sąjungos finansuotomis pagal pasidalijamąjį valdymą, kurias reikia atlikti dėl viešojo pirkimo taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės (angl. <i>Guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement</i>) (2013 m. gruodžio 19 d. Europos Komisijos sprendimas Nr. C(2013) 9527)
EK gairės dėl Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo	EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos, audito nuomonės ir audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimų (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)</i> (2018-12-19, EGESIF_15-0002-04))
EK valdymo patikrinimų gairė	Europos Komisijos valdymo patikrinimų gairės valstybėms narėms (angl. <i>Guidance for Member States on Management verifications</i>) (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (2015 m. rugsėjo 17 d., EGESIF_14-0012_02)
EK VKS gairė	Europos Komisijos Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos (angl. <i>Guidance for the Commission and Member States on a Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States</i>) (2014 m. gruodžio 18 d., EGESIF_14_0010-final)
EM	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas (angl. <i>European regional development fund</i>)
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESFA	VšĮ Europos socialinio fondo agentūra
ESI	Europos Sąjungos investicijos
ESIF	Europos struktūriniai ir investicijų fondai
EX...	Audito institucijoje (viduje) vartojamas sutrumpinimas
Ex-ante	Energetinio efektyvumo išankstinio (Ex-ante) vertinimo ataskaita
FF	Fondų fondas
Finansavimo sutartis	Vadovaujančiosios institucijos, pagal kompetenciją už iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus ūkio sektorius atsakingos (-ų) ministerijos (-ų) (toliau – ministerija), kuriai (-ioms) Taisyklėse priskirta atsakomybė ir funkcijos administruoti veiksmų programos dalį, įgyvendinamą naudojant finansines priemones, sutartis su fondų fondo valdytoju arba finansinės priemonės valdytoju (jeigu fondų fondas nėra steigiamas) dėl iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto, skirto finansinei (-ėms) priemonei (-ėms) įgyvendinti, įgyvendinimo ir finansavimo tvarkos
FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
FMĮ	Finansų ministro įsakymas
FMĮ 1K-059(1K-157)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymas Nr. 1K-059 (2017 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. 1K-157 redakcija) „Dėl 2014-2020 metų grąžintinių ir grąžintų lėšų administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-263(1K-460)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. liepos 20 d. įsakymas Nr. 1K-263 (2014 m. gruodžio 16 d. įsakymo Nr. 1K-460 redakcija) „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatų patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-23)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2018 m. sausio 25 d. įsakymo Nr. 1K-23 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-89)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2016 m. kovo 17 d. įsakymo Nr. 1K-89 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-102)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2017 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. 1K-102 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-147)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2019 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. 1K-147 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-184)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2016 m. gegužės 18 d. įsakymo Nr. 184 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.

Santrumpas	Visas pavadinimas
FMĮ 1K-316(1K-195)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2019-06-20 įsakymo Nr. 1K-195 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-207)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2017 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. 1K-207 redakcija) „Dėl Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-300)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymo Nr. 1K-300 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-390)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2018 m. lapkričio 12 d. įsakymo Nr. 1K-390 redakcija) „Dėl Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-415)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2016 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 1K-415 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-447)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2017 m. gruodžio 7 d. įsakymo Nr. 1K-447 redakcija) „Dėl projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-326	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-326 „Dėl Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-326(1K-21)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-326 (2018 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. 1K-21 redakcija) „Dėl Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-326(1K-81)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-326 (2017 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. 1K-81 redakcija) „Dėl Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-326(1K-304)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-326 (2019 m. spalio 16 d. įsakymo Nr. 1K-304 redakcija) „Dėl Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-337(1K-132)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 1K-337 (2018 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 1K-132 redakcija) „Dėl Techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-337(1K-489)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 1K-337 (2014 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-489 redakcija) „Dėl Techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-346(1K-247)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. lapkričio 5 d. įsakymo Nr. 1K-346 (2018 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 1K-247 redakcija) „Dėl Išlaidų deklaravimo ir sąskaitų Europos Komisijai rengimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-346(1K-284)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. lapkričio 5 d. įsakymas Nr. 1K-346 (2019 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. 1K-284 redakcija) „Dėl Išlaidų deklaravimo ir sąskaitų Europos Komisijai rengimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-511(1K-340)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-511 (2018 m. spalio 5 d. įsakymo Nr. 1K-340 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudojimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-511(1K-448)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-511 (2017 m. gruodžio 7 d. įsakymo Nr. 1K-448 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudojimo taisyklių patvirtinimo“
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
FP	Finansinė (-ės) priemonė (-ės)
GMP	Galutinis mokėjimo prašymas
GNG	Galutiniai naudos gavėjai
HTTP	Saugus hiperteksto perdavimo protokolas (angl. <i>Hypertext Transfer Protocol</i>)
JI	Įgyvendinančioji institucija
INTOSAI	Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija (angl. <i>International Organization of Supreme Audit Institutions</i>)
INVEGA	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
IP	Investicijų projektas
IS	Informacinė sistema
ISSAI	INTOSAI parengti tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai

Santrumpos	Visas pavadinimas
Įstatymas dėl valstybės paramos	Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 1992 m. balandžio 7 d. Nr. I-2455 (2015 m. lapkričio 17 d. įstatymo Nr. XII-2026 redakcija)
IT sistemos	SFMIS2014 ir DMS informacinės sistemos
JUI	Jaunimo užimtumo iniciatyva
KDP	Kvietimas dalyvauti pirkime
KM	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
KSPĮ	Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 2017 m. gegužės 2 d. Nr. XIII-328
KTI	Kontrolės testai instituciniu lygiu
KTI(t)	Kontrolės testai (teorinės sąrangos vertinimas)
KTP	Kontrolės testai paraiškos lygiu
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LDB	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Lietuvos Respublikos statybos įstatymas	Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240
LMT	Lietuvos mokslo taryba
LRVN	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas
LRVN 35(592)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimas Nr. 35 (2015 m. birželio 9 d. nutarimo Nr. 592 redakcija) „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“
LRVN 528	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(96)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2019 m. sausio 30 d. nutarimo Nr. 96 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, kuriuo patvirtintos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės
LRVN 528(326)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2018 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 326 redakcija) „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės“
LRVN 528(473)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2016 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. 473 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(772)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2017 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. 772 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(1155)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2018-11-21 nutarimo Nr. 1155 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, kuriuo patvirtintos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės
LRVN 528(1166)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2014 m. spalio 22 d. nutarimo Nr. 1166 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 878	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugsėjo 25 d. nutarimas Nr. 878 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos patvirtinimo“
LRVN 1090	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(355)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (2019 m. balandžio 17 d. nutarimo Nr. 355 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(773)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (2017 m. rugsėjo 27 d. nutarimo Nr. 773 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“

Santrumpas	Visas pavadinimas
LRVN 1090(1156)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (nutarimo 2018 m. lapkričio 21 d. redakcija Nr.1156) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1725(54)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1725 (2018 m. sausio 17 d. nutarimo Nr. 54 redakcija) „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“
LRVN 1725(1277)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1725 (2016 m. gruodžio 28 d. nutarimo Nr. 1277 redakcija) „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“
LVPA	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra
Metodinės rekomendacijos	Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. VAS-4 „Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ metodinių rekomendacijų tvirtinimo
Min	Ministerija
MITA	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MMA	Minimali mėnesinė alga
MP	Mokėjimo prašymas
MS	Metinė santrauka
MUS	Piniginio vieneto atrankos metodas (angl. <i>Multi-period stratified Monetary Unit Sampling</i>)
MVPJA	Metinė veiksmų programos įgyvendinimo ataskaita
NK	Naudos ir kokybės vertinimas
NPO	Ne perkančioji organizacija
NTA	Nacionaliniai teisės aktai
Nuomonė	Audito nuomonė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
NVŠ	Neformalusis vaikų švietimas
PAFT	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
PD	Pirkimo dokumentai
PFSA	Projektų finansavimo sąlygų aprašas
PJP	Priemonių įgyvendinimo planas
Pirkimas	Projekto vykdytojo ar partnerio, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, vykdomas pirkimas
PL	Patikros lapas
PO	Perkančioji organizacija
PPV	Projekto patikra vietoje
PR	Pagrindinis reikalavimas
PrV	Projekto vykdytojas
PS	Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutartis
PV	Procedūrų vadovas
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
R. 1011/2014	2014 m. rugsėjo 22 d Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1011/2014 kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl tam tikros informacijos teikimo Komisijai modelių įgyvendinimo taisyklės ir išsamios paramos gavėjų ir vadovaujančiųjų institucijų, tvirtinančiųjų institucijų, audito institucijų ir tarpinių institucijų keitimosi informacija taisyklės

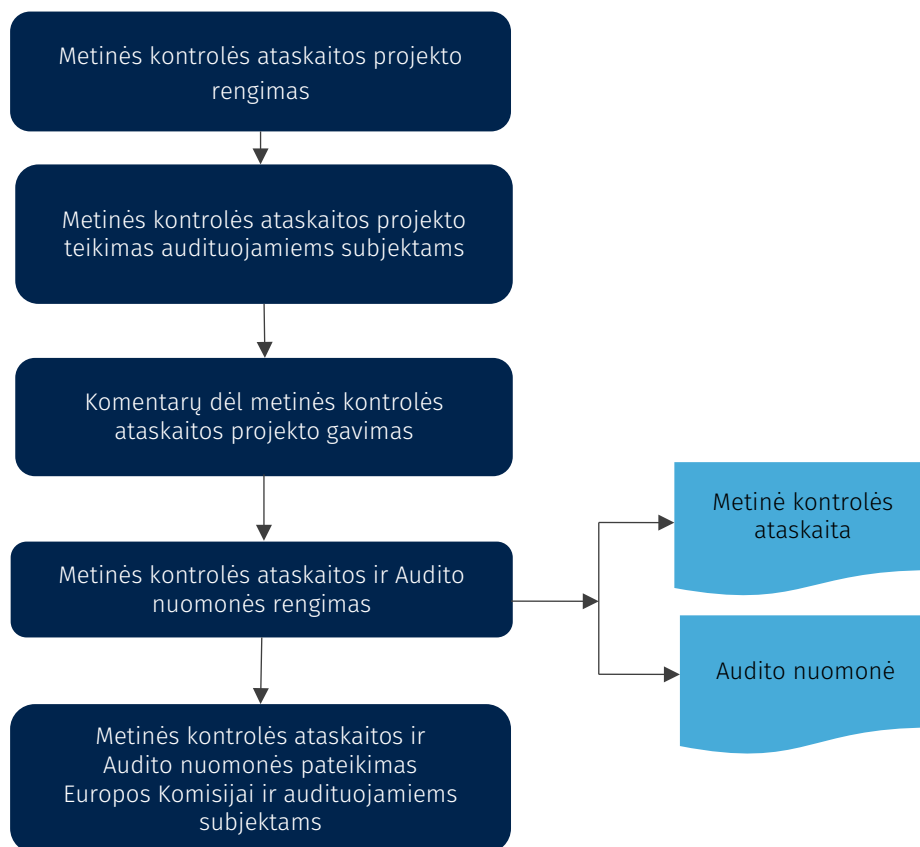

Santrumpos	Visas pavadinimas
R. 2015/207	2015 m. sausio 20 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės
R. 480/2014	2014 m. kovo 3 d. Europos Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos
R.	Reglamentas
R. 1303/2013	2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006
R. 1407/2013	2013 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai
R. 2018/1046	2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012
R. 821/2014	2014 m. liepos 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 821/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl išsamios programų įnašų pervedimo ir valdymo tvarkos, finansinių priemonių ataskaitų teikimo, veiksams skirtų informavimo ir komunikacijos priemonių techninių charakteristikų ir duomenų įrašymo ir saugojimo sistemos taikymo taisyklės
R. 966/2012	2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002
Rekomendacijos	Rekomendacijos dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt administravimo (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2016 m. gegužės 9 d.), patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2015 m. sausio 21 d. posėdžio sprendimo protokolu Nr. 36
RPD	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SaF	Sanglaudos fondas
SAM	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Sąskaitų audito gairės	Valstybės narėms skirtos gairės dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on Audit of Accounts</i>) (2018 m. gruodžio 3 d., EGESIF_15_0016-04)
Sąskaitų rengimo gairė	Valstybės narėms skirtos sąskaitų rengimo, tikrinimo ir pripažinimo gairės (angl. <i>Guidance for Member States on Preparation, Examination and Acceptance of Accounts</i>) (2018-12-03, EGESIF_15_0018-04))
SEK	Sąskaitos Europos Komisijai
SFC2014	Informacinė Europos Sąjungos 2014–2020 metų fondų valdymo sistema
SFMIS2014	Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos dalis, skirta rinkti ir saugoti statistiniams ir finansiniams duomenims, reikalingiems 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamiems projektams įgyvendinti pagal veiksmų programą, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų nacionalinių lėšų panaudojimui stebėti ir valdyti.
SK	Veiksmų programos stebėsenos komitetas, atsakingas už veiksmų programos įgyvendinimo priežiūrą ir kokybę, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano,

Santrumpas	Visas pavadinimas
	komunikacijos strategijos, projektų atrankos kriterijų, metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitų tvirtinimą ir kt.
SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
SMB	Serverio pranešimų blokas (angl. <i>Server Message Block</i>)
SMĮ	Susisiekimo ministro įsakymas
SSL	Kriptografinis protokolas, skirtas internete perduodamos informacijos apsaugai šifruojant (angl. <i>Secure Sockets Layer</i>)
STT	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
SVPT	Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės
ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
T	Tęstinė atranka
TAR	Tarpiniai audito rezultatai
Teisėkūros pagrindų įstatymas	Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012 m. rugsėjo 18 d. Nr. XI-2220
TF	Tinkamumas finansuoti
TI	Tarpinės institucijos
TID	Transporto investicijų direkcija
TS	Techninė specifikacija
Tvi	Tvirtinančioji institucija
ŪMJ 4-1	Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. sausio 4 d. įsakymas Nr. 4-1 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-V-842 „Inogeb LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“
Valdymo pareiškimo ir MS rengimo gairės	Valdymo pareiškimo ir metinės santraukos rengimo gairės valstybėms narėms (angl. <i>Guidance for Member States on the Drawing of Management Declaration and Annual Summary</i>) (2018-12-03, EGESIF_15-0008-05)
VDV	Visuotinių dotacijų valdytojas
Veiksmų programa	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa
VI	Vadovaujanti institucija
VIPA	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra
VKS	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistema, kaip apibrėžta Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
VP	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa
VPĮ	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VŠP	Viešasis (-ieji) pirkimas (-ai)
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

Valstybinio audito ataskaitos
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų
veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos
valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose
pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m.
birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias
Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
2 priedas

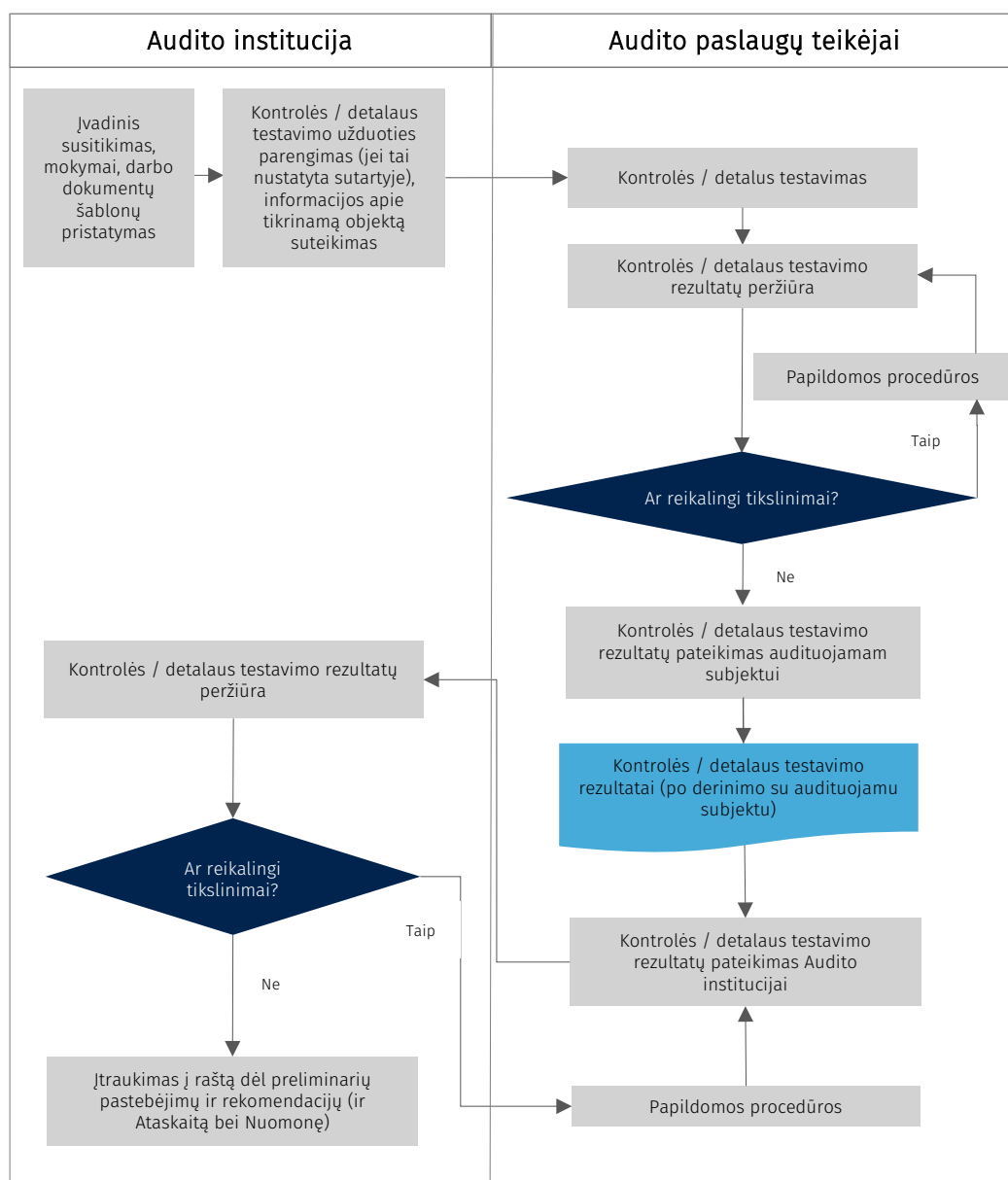
Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų
 veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos
 valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose
 pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m.
 birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias
 Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 3 priedas

Bendradarbiavimo su audito paslaugų teikėjais ir jų priežiūros modelis

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

4 priedas

Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

1 lentelė. 2018–2019 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos	
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13			
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2020-03-02	2	1	2	2	2	2	2	2	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
EIM				1	1	2	1	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
EM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
KM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
SADM				1	1	2	2	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
SM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
SAM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
ŠMSM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
VRM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
ESFA				2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
LMT				2	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
APVA				1	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
MITA				1	1	1	1	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
INVEGA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
VIPA				1	1	1	–	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)											Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos		
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11			PR 12	PR 13
CPVA				2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LVPA				2	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
Alytaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2020-03-02	1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Utenos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	–	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tvl				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	1	1	1	2	2	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. 2017–2018 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI				2	1	2	2	1	2	2	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EIM				1	1	2	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
KM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	2	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SAM				1	1	2	–	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ŠMSM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VRM				1	1	1	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ESFA				1	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LMT				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
APVA	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2019-02-14	2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TID				1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
INVEGA				2	2	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
VIPA				–	–	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
CPVA				1	1	1	3	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	–
LVPA				1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
Alytaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
Utenos RPT	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2019-02-14	1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	–	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tvl				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	–	1	1	1	1	1	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. 2016–2017 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėse nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2018-02-13	2	2	2	2	1	2	2	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	2	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
KM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	1	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SAM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ŠMSM				1	1	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EIM				1	2	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
VRM				2	3	1	–	3	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	–
ESFA				2	1	1	3	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	–
LMT				1	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
APVA				2	2	1	2	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TID				1	1	1	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
INVEGA				1	1	1	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VIPA				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	–
CPVA	1	1	1	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–			

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)											Bendras vertinimas (1-4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos					
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11			PR 12	PR 13			
LVPA				1	2	2	1	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-			
Alytaus RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-			
Kauno RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-			
Klaipėdos RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-			
Marijampolės RPT	ERPF, SF, ESF	2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2018-02-13	1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-			
Panevėžio RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Šiaulių RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Tauragės RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Telšių RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Utenos RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Vilniaus RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
RPD				1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
TVI				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	-	1	1	1	1	1	1	-

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

5 priedas

Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai¹²³

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (bendra)
Išlaidų populiacija	332 390 543,31	358 239 639,73	119 698 047,71	135 492 637,18	945 721 735,92
Išlaidų populiacija pagal stratas					
ESF	47 213 414,35 Eur	47 554 577,77 Eur	19 214 692,81 Eur	33 206 536,00 Eur	147 189 220,93 Eur
FP	39 749 940,28 Eur	24 175 660,13 Eur	6 702 640,50 Eur	7 500 000,00 Eur	78 128 240,91 Eur
ERPF	149 745 745,02 Eur	209 932 586,17 Eur	26 730 863,09 Eur	48 248 683,72 Eur	434 657 878,00 Eur
SF	95 681 443,66 Eur	76 576 815,66 Eur	66 950 719,30 ¹²⁴ Eur	46 537 417,46 Eur	285 746 396,08 Eur
MP skaičius, vnt.	6 025	13 347	333	7 276	26 981
Reikšmingumas ¹²⁵ (2 proc.)	21 493 444,13 Eur	21 748 365,91 Eur	18 961 193,78 Eur	18 916 417,36 Eur	18 916 417,36 Eur
Tikėtina klaida (angl. <i>expected error</i>) ¹²⁶	11 230 324,56 Eur	11 363 521,19 Eur	9 907 223,75 Eur	9 883 828,07 Eur	9 883 828,07 Eur
Patikimumas (procentais)	70	70	70	70	70
Patikimumas (z faktorius)	1,036	1,036	1,036	1,036	1,036
2007-2013 m. programavimo laikotarpio 2009–2015 m. ir 2014-2020 m. programavimo laikotarpio 2016-2017 m. auditų metu nustatytų klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis ¹²⁷	0,02117349	0,02105561	0,02102907	0,02102159	–
Apskaičiuotas pavyzdžių skaičius, vnt.	6	6	6	6	–
Pasirinktas pavyzdžių skaičius, vnt.	13	19	6	16	54

¹²³ Pavyzdžių atranka buvo atlikta atsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliktus prevencinius išėmimus, t. y. atranka atlikta tik iš tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK.

¹²⁴ Žr. 57 išnašą.

¹²⁵ Žr. 57 išnašą.

¹²⁶ 2007–2013 m. ir 2014–2020 m. programavimo periodų 2009–2017 m. auditų metu nustatytų labiausiai tikėtinų klaidų vidurkis.

¹²⁷ Nustatytų klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis padidintas 10 proc., atsižvelgiant kad 2017–2018 m. audito bendras klaidų lygis viršija 2 proc.

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (bendra)
Pasirinktas pavyzdžių skaičius pagal stratas, vnt.					
<i>ESF</i>	0	5	0	3	8
<i>FP</i>	0	0	0	5	5
<i>ERPF</i>	8	10	0	5	23
<i>SF</i>	5	4	6	3	18
Atrankos intervalai pagal stratas					–
<i>ESF</i>	–	18 953 598,42	–	17 473 742,94	
<i>FP</i>	–	–	–	15 625 648,18	
<i>ERPF</i>	18 997 038,26	21 667 390,41	–	14 995 909,36	
<i>SF</i>	19 120 141,51	19 144 203,92	11 174 975,22	15 512 472,49	
Atrinkti didelės vertės pavyzdžiai	–	–	–	4	4
Šaltinis – Valstybės kontrolė					

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

6 priedas

Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
1	01.2.2-LMT-K-718-01-0041	MP006	01	ERPF	ŠMSM	LMT	Neutronų srauto detektavimo sistema su optiniu signalo nuskaitymu	Vilniaus universitetas	38 860,74
2	02.1.1-CPVA-V-521-01-0002	MP002	02	ERPF	SM	CPVA	Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra	Viešoji įstaiga "Plačiajuostis internetas"	13 866 247,31
3	03.1.1-IVG-T-809-01-1145	MP004	03	ERPF	EIM	INVEGA	Dalinis palūkanų kompensavimas	UAB „ELPURA“	1 015,13
4	03.1.1-IVG-T-809-01-2015	MP001	03	ERPF	EIM	INVEGA	Dalinis palūkanų kompensavimas	AB „East West Agro“	1 741,10
5	03.2.1-LVPA-K-801-03-0008	MP004	03	ERPF	EM	LVPA	Naujos eksporto galimybės smulkiam ir vidutiniam verslui	Lietuvos pramonininkų konfederacija	48 526,87
6	03.3.1-LVPA-K-803-01-0019	MP021	03	ERPF	EIM	LVPA	UAB „Strapa“ investicijos į tvirtinimo juostų gamybos plėtrą	UAB "STRAPA"	1 880 147,33
7	03.3.1-LVPA-K-803-01-0026	MP011	03	ERPF	EIM	LVPA	Nerūdinių medžiagų gamybos linijos diegimas	UAB "Papiškių karjeras"	339 990,00
8	03.3.1-LVPA-K-803-02-0042	MP005	03	ERPF	EIM	LVPA	"Modernių technologijų diegimas į gamybinių pajėgumų plėtrą"	UAB "GERALDA"	1 422 297,00
9	03.3.1-LVPA-K-841-02-0012	MP003	03	ERPF	EIM	LVPA	UAB „ESEMDA“ pramoninės bazės modernizavimas	UAB "ESEMDA"	202 500,00
10	03.3.1-LVPA-K-841-02-0020	MP005	03	ERPF	EIM	LVPA	UAB "Printela" investicijos į didelio poveikio technologijas	UAB "Printela"	1 399 600,00
11	03.3.2-LVPA-K-837-01-0005	MP010	03	ERPF	EIM	LVPA	Švarios gamybos investicinis projektas PET pramonės įmonėje	UAB "PUTOKŠNIS"	2 159 545,00
12	03.3.2-LVPA-K-837-02-0021	MP001	03	ERPF	EIM	LVPA	Technologinių ekoinovacijų diegimas UAB Vilniaus pakuotė	UAB "Vilniaus pakuotė"	348 500,00
13	04.1.1-LVPA-V-108-01-0001	MP016	04	SaF	EM	LVPA	Didelio naudingumo kogeneracijos pajėgumų, naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius, sukūrimas Vilniaus mieste	UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	3 342 300,21
14	04.2.1-LVPA-K-836-01-0028	MP009	04	ERPF	EIM	LVPA	Saulės jėgainės UAB "Retal Lithuania" įrengimas	UAB "RETAL Lithuania"	352 185,75

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
15	04.3.1-FM-F-001-02-0001 ¹²⁸	-	04	SaF	FM	FM (FP)	Jessica II Fondų fondas („FF“), finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo	Europos investicijų bankas	37 500 000,00
16	04.3.1-FM-F-001-02-0002 ¹²⁹	MP001	04	ESF	FM	FM (FP)	Rizikos pasidalijimo fondas, finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir grįžusių lėšų	Europos investicijų bankas	22 500 000,00
17	04.3.2-LVPA-K-102-01-0005	MP017	04	SaF	EM	LVPA	„Panevėžio m. šilumos tinklų rekonstravimas Smėlynės, J. Basanavičiaus, Ukmergės, Ramygalos, Beržų, Nemuno, Kosmonautų, Žvaigždžių, Pramonės gatvių zonoje“	AB "PANEVĖŽIO ENERGIJA"	549 666,15
18	04.3.2-LVPA-K-102-02-0048	MP004	04	SaF	EM	LVPA	Druskininkų miesto centralizuoto šilumos tiekimo tinklų rekonstrukcija	UAB "LITESKO"	631 423,00
19	05.1.1-APVA-R-007-91-0002	MP007	05	SaF	AM	APVA	Inžinerinių paviršinių nuotekų surinkimo ir šalinimo tinklų rekonstravimas Visagino g. atkarpoje nuo Parko iki Vilties g	UAB "Visagino būstas"	68 665,74
20	05.2.1-APVA-R-008-41-0001	MP005	05	SaF	AM	APVA	Marijampolės regiono komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra	UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras	41 321,75
21	05.2.1-APVA-R-008-91-0003	MP008	05	SaF	AM	APVA	Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Anykščių rajono savivaldybėje	„Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“	120 210,64
22		MP006							4 238 357,66
23	05.2.1-APVA-V-022-01-0001	MP011	05	SaF	AM	APVA	Komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Vilniaus mieste	UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	5 402 399,07
24		MP013							9 668 689,55
25	05.3.2-APVA-R-014-21-0006	MP011	05	SaF	AM	APVA	Geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija Kaune	UAB "Kauno vandenys"	1 715 883,50
26	05.3.2-APVA-R-014-81-0002	MP006	05	SaF	AM	APVA	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Mažeikių mieste ir rajone	UAB "Mažeikių vandenys"	141 100,00
27	05.3.2-FM-F-015-01-0001 ¹³⁰	MP001	05	SaF	FM	FM (FP)	Vandentvarkos fondas	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra	7 500 000,00
28	05.5.1-APVA-R-019-51-0004	MP007	05	SaF	AM	APVA	Kraštovaizdžio apsaugos priemonių įgyvendinimas Panevėžio rajone I etapas	Panevėžio rajono savivaldybės administracija	178 250,19
29	05.5.1-APVA-V-018-01-0002	MP006	05	SaF	AM	APVA	Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimas "Natura 2000" teritorijose (I)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	589 207,43

¹²⁸ Finansinių priemonių projektas.

¹²⁹ Finansinių priemonių projektas.

¹³⁰ Finansinių priemonių projektas.

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
30	06.1.1-TID-V-501-01-0009	MP004	06	SaF	SM	TID	Transeuropinio tinklo kelio E67 (VIA BALTICA) plėtra. Ruožo Kaunas–Marijampolė plėtra. I etapas. Kelio A5 ruožo nuo 23,40 iki 35,40 km rekonstravimas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	3 076 505,49
31	06.1.1-TID-V-505-01-0001	MP001	06	SaF	SM	TID	Malkų įlankos gilinimas iki 14,5 m, įskaitant gamtos sauginės krantosaugos sienutės įrengimą	Valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	8 228 362,31
32	06.1.1-TID-V-506-01-0001	MP004	06	SaF	SM	TID	Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako bei signalinės žiburių sistemos rekonstravimas, gerinant skrydžio saugos sąlygas	Valstybės įmonė Lietuvos oro uostai	485 740,42
33	06.2.1-TID-V-507-01-0004	MP008	06	ERPF	SM	TID	Valstybinės reikšmės krašto ir rajoninių kelių rekonstrukcija. III etapas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	333 484,36
34		MP018							643 505,50
35	07.1.1-CPVA-R-305-01-0003	MP002	07	ERPF	KM	CPVA	Ukmergės Vlado Šlaito viešosios bibliotekos modernizavimas	Ukmergės rajono savivaldybės administracija	166 323,29
36	07.1.1-CPVA-R-905-01-0004	MP003	07	ERPF	VRM	CPVA	Centrinės Elektrėnų miesto dalies ir jos prieigų sutvarkymas	Elektrėnų savivaldybės administracija	299 595,22
37	07.1.1-CPVA-R-905-91-0001	MP013	07	ERPF	VRM	CPVA	Ažuolų ir Kreivosios gatvių teritorijų išnaudojimas įrengiant universalią daigafunkcinę aikštę	Molėtų rajono savivaldybės administracija	191 697,68
38	07.1.1-CPVA-V-906-01-0002	MP008	07	ERPF	VRM	CPVA	Klaipėdos daigafunkcio sveikatingumo centro statyba	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	1 800 715,37
39	07.3.1-ESFA-V-401-04-0001	MP017	07	ESF	SADM	ESFA	„TAPK- Tavo ateities perspektyvų kūrimas“	Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1 183 937,82
40	07.3.3-FM-F-424-01-0001 ¹³¹	MP002	07	ESF	FM	FM (FP)	Fondų fondas "Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo"	UAB "Investicijų ir verslo garantijos"	6 702 640,50
41		-							1 675 660,13
42	07.4.1-ESFA-V-404-01-0001	MP035	07	JUI	SADM	ESFA	Atrask save	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1 341 362,62
43	07.4.1-ESFA-V-404-02-0001	MP022	07	JUI	SADM	ESFA	Naujas startas	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	2 162 157,59
44		MP024							4 349 308,84
45	08.1.3-CPVA-V-606-02-0002	MP006	08	ERPF	SAM	CPVA	Onkologinių ligų spindulinio gydymo infrastruktūros tobulinimas Kauno klinikoje	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinika	1 378 295,35

¹³¹ Finansinių priemonių projektas.

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
46	08.2.1-CPVA-R-908-01-0007	MP002	08	ERPF	VRM	CPVA	Kompleksinis Švenčionių miesto viešųjų erdvių sutvarkymas	Švenčionių rajono savivaldybės administracija	389 545,96
47	08.4.1-ESFA-V-405-01-0001	MP014	08	ESF	SADM	ESFA	Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	449 418,46
48	09.1.1-CPVA-V-720-04-0003	MP006	09	ERPF	ŠVM	CPVA	Šiaulių valstybinės kolegijos biomedicinos ir technologijos mokslų studijų sričių bazės modernizavimas bei sveikatinimo erdvių atnaujinimas	Šiaulių valstybinė kolegija	242 751,59
49	09.1.3-CPVA-R-724-31-0007	MP004	09	ERPF	ŠMSM	CPVA	Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas Klaipėdos rajone	Klaipėdos rajono savivaldybės administracija	47 185,75
50	09.2.2-ESFA-V-729-03-0001	MP010	09	ESF	ŠMSM	ESFA	Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II	Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	615 408,81
51	09.3.1-ESFA-V-708-02-0001	MP005	09	ESF	ŠMSM	ESFA	Studijų kainos kompensavimas valstybės nefinansuojamiems studentams	Valstybinis studijų fondas	4 329 917,92
52	10.1.5-ESFA-V-925-01-0002	MP007	10	ESF	VRM	ESFA	Įstaigų vadovų lyderystės stiprinimas	Valstybės tarnybos departamentas	51 426,71
53	11.0.1-CPVA-V-201-01-0019	MP006	11	SaF	FM	CPVA	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija - veiksmų programos administravimas	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija	71 386,07
54	11.0.1-CPVA-V-201-01-0026	MP006	11	SaF	FM	CPVA	Lietuvos Respublikos Vyriausybė (Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija) - veiksmų programos administravimas	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija	42 854,84

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

7 priedas

Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas

Fondas	Programos CCI numeris	Programos pavadinimas	Suma eurais, atitinkanti tiriamąją visumą, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis (A)	Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos ¹³² (B)		Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje (C)	Labiausiai tikėtina klaida (D)	Dėl bendro klaidų lygio atliktos pataisos (E)	Likutinis bendras klaidų lygis (F = (D * A) - E) ¹³³	Kitos audituotos išlaidos (G)	Netinkamų finansuoti išlaidų suma kitose audituotose išlaidose (H)
				Suma	%						
ESF		2014–2020 m. ES fondų	155 567 521,56 ¹³⁴	4 417 942,85	2,84	94 512,64	2,86 ¹³⁵	3 852 864,38 ¹³⁶	2,00	0,00	0,00
ERPF	2014LT16MAOP001	investicijų veiksmų	496 907 818,28 ¹³⁷	27 554 256,30	5,55	872 237,45				0,00	0,00
SF		programa	293 246 396,08 ¹³⁸	48 513 299,28	16,54	18 763,73				0,00	0,00

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹³² Detalesnė Informacija apie dalinėje atsitiktinėje imtyje audituotas išlaidas bus pateikta EK el. paštu po Ataskaitos pateikimo VKS institucijoms ir EK.

¹³³ Taip pat atsižvelgta į išlaidas, kurių teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas dar atliekamas, kaip nustatyta R. 1303/2013 137 str. 2 d.

¹³⁴ Finansinių priemonių suma 8 378 300,63 Eur.

¹³⁵ Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

¹³⁶ Papildomai vertinant likutinį bendrą klaidos lygį atsižvelgta į riziką dėl veiksmų audito rezultatų mažinančius korekcinis veiksmus dėl sumos 9 334 625,47 Eur.

¹³⁷ Finansinių priemonių suma 62 249 940,28 Eur.

¹³⁸ Finansinių priemonių suma 7 500 000 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

8 priedas

Vidaus kontrolės priemonių testavimas

1 lentelė. Teorinės sąrangos vertinimas (KTI (t))

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su VŠP tikrinimu)	CPVA, ESFA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	CPVA (TP)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su grąžinamosiomis subsidijomis)	LVPA
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Grąžinamosios subsidijos	LVPA
	Viešųjų pirkimų tikrinimas	CPVA, ESFA, LVPA
	Atrankinė pirkimų tikrinimo tvarka	CPVA (TP)
PR 5. Tinkama audito seka	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su grąžinamosiomis subsidijomis)	LVPA

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (KTI)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Žmogiškieji ištekliai	VI, EM, CPVA
	Funkcijų atskyrimas	AM, SADM, SAM, VRM, VI, CPVA (TP), APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, INVEGA, LVPA, ESFA, VI (FP)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su funkcijų atskyrimu)	AM, SADM, SAM, VRM, VI, CPVA (TP), APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, INVEGA, LVPA, ESFA, VI (FP)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su žmogiškaisiais ištekliais)	VI, EM, CPVA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su užduočių delegavimu (stebėseną ir teisės aktais))	VI
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su užduočių delegavimu (atsiskaitymu))	EM, SAM
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su rizikos valdymu)	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, VI, RPT, RPD, APVA, VIPA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su skelbimų, tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams, paskelbimu)	VIPA, INVEGA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	VIPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su FP išankstiniu vertinimu)	VI (FP)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su projekto priežiūros komitetu)	EIM, SADM
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su atrankine mokėjimo prašymų tikrinimo tvarka)	CPVA (TP), ESFA, INVEGA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	APVA, CPVA (TP), CPVA, ESFA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su projekto patikros vietoje planavimu)	LMT
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su išlaidų deklaracijų rengimu ir tvirtinimu)	APVA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su informacijos teikimu SK)	VI, VI (FP)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su SK administravimu)	VI
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su vertinimais)	AM, EM, SADM, VI, VI (Min), CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimu)	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, VI, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA
	Užduočių delegavimas (teisės aktai)	VI
	Užduočių delegavimas (stebėseną)	VI
	Užduočių delegavimas (atsiskaitymas)	EM, SAM
	Rizikos valdymas	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, VI, RPT, RPD, APVA, VIPA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Skelbimų, tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams, paskelbimas	VIPA, INVEGA
	Kvietimų teikimas valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams	VIPA
	Finansinių priemonių išankstinis vertinimas	VI (FP)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	PFSA ir kt. rengimas	SADM, ŠMSM, VRM, EIM
	Informavimas internete (kiek susiję su skelbimų, tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams, paskelbimu)	VIPA, INVEGA

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
	Informavimas internete (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	VIPA
	Informavimas internete (kiek susiję su FP išankstiniu vertinimu)	VI (FP)
	Informavimas internete (kiek susiję su vertinimais)	VI
	Informavimas internete (kiek susiję su metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimu)	VI
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Priežiūros komitetas	EIM, SADM
	Atrankinė pirkimų tikrinimo tvarka	APVA, CPVA (TP), CPVA, ESFA, LVPA
	Atrankinė mokėjimo prašymų tikrinimo tvarka	CPVA (TP), ESFA, INVEGA
	Projekto patikros vietoje planavimas	LMT
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	APVA, CPVA (TP), CPVA, ESFA, LVPA
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su atrankine mokėjimo prašymų tikrinimo tvarka)	CPVA (TP), ESFA, INVEGA
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su projekto patikros vietoje planavimu)	LMT
	Išlaidų deklaracijų rengimas ir tvirtinimas	APVA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
PR 5. Tinkama audito seka	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su funkcijų atskyrimu)	AM, SADM, SAM, VRM, VI, CPVA (TP), APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, INVEGA, LVPA, ESFA, VI (FP)
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su žmogiškaisiais ištekliais)	VI, EM, CPVA
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su užduočių delegavimu (stebėseną ir teisės aktais))	VI
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su užduočių delegavimu (atsiskaitymu))	EM, SAM
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su rizikos valdymu)	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, VI, RPT, RPD, APVA, VIPA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su skelbimų, tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams, paskelbimu)	VIPA, INVEGA
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	VIPA
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su FP išankstiniu vertinimu)	VI (FP)
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su projekto priežiūros komitetu)	EIM, SADM
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su išlaidų deklaracijų rengimu ir tvirtinimu)	APVA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su informacijos teikimu SK)	VI, VI (FP)
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su SK administravimu)	VI
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su vertinimais)	AM, EM, SADM, VI, VI (Min), CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimu)	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, VI, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su rizikos valdymu)	VI
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su skelbimų, tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams, paskelbimu)	VIPA, INVEGA
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	VIPA
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su patikrų vietoje planavimu)	LMT
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su išlaidų deklaracijų rengimu ir tvirtinimu)	APVA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su vertinimais)	AM, EM, SADM, VI, VI (Min), CPVA
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimu)	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM
	Informacijos teikimas SK	VI, VI (FP)
	SK administravimas	VI
	Vertinimai	AM, EM, SADM, VI, VI (Min), CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA
	Metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, VI, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su skelbimų, tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams, paskelbimu)	VIPA, INVEGA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	VIPA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su FP išankstiniu vertinimu)	VI (FP)
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su projekto priežiūros komitetu)	EIM, SADM
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	APVA, CPVA (TP), CPVA, ESFA, LVPA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su atrankine mokėjimo prašymų tikrinimo tvarka)	CPVA (TP), ESFA, INVEGA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su patikrų vietoje planavimu)	LMT

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su išlaidų deklaracijų rengimu ir tvirtinimu)	APVA, CPVA, MITA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	Metinė galutinio audito ir kontrolės priemonių santrauka	VI
	Valdymo pareiškimas	VI
	Valdymo pareiškimo ir Metinė galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukos dokumentų saugojimas	VI
	Valdymo pareiškimo ir Metinė galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukos pateikimas AI	VI
PR 9. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Funkcijų atskyrimas	TvI
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su rizikos valdymu)	TvI
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su funkcijų atskyrimu)	TvI
	Rizikos valdymas	TvI
PR 11. Saugomi tinkami deklaruotų išlaidų ir atitinkamo viešojo įnašo kompiuteriniai duomenys	SFMIS (tarpinių paraiškų tvirtinimas) (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	SFMIS informacijos naudojimas tarpinių paraiškų tvirtinimui (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	Audito seka (kiek susiję su rizikos valdymu)	TvI
	Audito seka (kiek susiję su funkcijų atskyrimu)	TvI
	Audito seka (tarpinių paraiškų tvirtinimas) (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	Audito seka (sąskaitų tvirtinimas) (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	SFMIS (sąskaitų tvirtinimas) (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
PR 12. Tinkama ir išsami susigrąžinamų, susigrąžintų ir anuliuotų sumų sąskaita	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimų apskaita	TvI
	Audito seka (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)	TvI
	SFMIS (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)	TvI
PR 13. Tinkamos metinių sąskaitų rengimo ir jų išsamumo, tikslumo ir teisingumo patvirtinimo procedūros	Sąskaitų tikrinimas ir tvirtinimas išlaidų tinkamumo aspektu	TvI
	Sąskaitų tikrinimas ir tvirtinimas atsižvelgiant į deklaruotų išlaidų koregavimus	TvI
	Informacijos gavimas iš VI (sąskaitų rengimo tikslais) (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	Patikrinimų ir auditų rezultatų įvertinimas (sąskaitų tvirtinimas) (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	Neteisėtai sumokėtų sumų išėmimas iš sąskaitų (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
	Sąskaitų pateikimas VI ir AI (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
	Sąskaitų pateikimas EK (kiek susiję su sąskaitų tikrinimu ir tvirtinimu išlaidų tinkamumo aspektu)	TvI
Šaltinis – Valstybės kontrolė		

3 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (KTP)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	EIM, , CPVA (VDV)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su tęstine atranka)	VIPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su patikra vietoje)	CPVA (TP), INVEGA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su skundų nagrinėjimu)	EIM, EM, KM, SADM, ŠMSM, VRM
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su pažeidimų tyrimu (projekto sutartis))	VI (FP)
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su MP tikrinimu)	CPVA (VDV), MITA, LMT
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su paraiška AV)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su tikrinimais po projekto (APFP))	APVA, CPVA, MITA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su tikrinimais po projekto (GMP))	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimais)	APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), CPVA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su TF vertinimu)	VIPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su paraiškų registracija)	VIPA
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su pažeidimų tyrimu)	APVA, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
	Skundų nagrinėjimas	EIM, EM, KM, SADM, ŠMSM, VRM
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Tęstinė atranka	VIPA
	Tinkamumo finansuoti vertinimas	VIPA
	Paraiškų registracija	VIPA
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Pažeidimų tyrimas (projekto sutartis)	VI (FP)
	Informavimas internete (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	EIM, CPVA (VDV)
	Informavimas internete (kiek susiję su paraiškų registracija)	VIPA
	Projekto sutartis ir jos keitimai	EIM, CPVA (VDV)
	Audito seka (projekto sutartis) (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	CPVA (VDV)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Apskaitos kodas (projekto sutartis) (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	CPVA (VDV)
	Patikra vietoje	CPVA (TP), INVEGA
	Apskaitos kodas (kiek susiję su patikromis vietoje)	CPVA (TP)
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su patikromis vietoje)	CPVA (TP), INVEGA
	Mokėjimo prašymo (MP) tikrinimas	CPVA (VDV), MITA, LMT
	Pažeidimų tyrimas	APVA, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas (kiek susiję su MP tikrinimu)	CPVA (VDV), MITA, LMT
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas (kiek susiję su patikromis vietoje)	CPVA (TP), INVEGA
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas (kiek susiję su tikrinimais po projekto (APFP))	APVA, CPVA, MITA, LVPA
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas (kiek susiję su tikrinimais po projekto (GMP))	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA, LVPA
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su MP tikrinimu)	CPVA (VDV), MITA, LMT
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su tikrinimu po projekto (APFP))	APVA, CPVA, MITA, LVPA
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su tikrinimu po projekto (GMP))	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA, LVPA
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su patikromis vietoje)	CPVA (TP), INVEGA
	Paraiška AV	APVA, CPVA, ESFA, LVPA
	Tikrinimai po projekto (APFP)	APVA, CPVA, MITA, LVPA
	Tikrinimai po projekto (GMP)	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA, LVPA
Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai	APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), CPVA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA	
Metinių sąskaitų rengimas ir tvirtinimas	LMT	
PR 5. Tinkama audito seka	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	EIM
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su skundų nagrinėjimu)	EIM, EM, KM, SADM, ŠMSM, VRM
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su paraiška AV)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA
	Dokumentų saugojimas (ne administracinių patikrinimų ir ne patikros vietoje) (kiek susiję su pažeidimų tyrimu)	APVA, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su tęstine atranka)	VIPA
Dokumentų saugojimas (kiek susiję su pažeidimų tyrimu (projekto sutartis))	VI (FP)	

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos	
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimais)	APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), CPVA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA	
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su TF vertinimu)	VIPA	
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su paraiškų registracija)	VIPA	
	MP duomenų ir susijusių institucijų suvedimas į SFMIS (kiek susiję su MP tikrinimu)	CPVA (VDV), MITA, LMT	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su skundų nagrinėjimu)	EIM, EM, KM, SADM, ŠMSM, VRM	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su patikromis vietoje)	CPVA (TP), INVEGA	
	Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su patikromis vietoje)	CPVA (TP)	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	CPVA (VDV)	
	Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)	CPVA (VDV)	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su paraiška AV)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su tikrinimais po projekto (APFP))	APVA, CPVA, MITA, LVPA	
	Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su tikrinimais po projekto (APFP))	APVA, CPVA, MITA, LVPA	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su tikrinimais po projekto (GMP))	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA, LVPA	
	Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su tikrinimais po projekto (GMP))	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimais)	APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), CPVA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA	
	Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimais)	APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), CPVA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA	
	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su TF vertinimu)	VIPA	
	Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su TF vertinimu)	VIPA	
	PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	Informacijos suvedimas SFMIS (kiek susiję su paraiškų registracija)	VIPA
		Informacijos suvedimas DMS (kiek susiję su paraiškų registracija)	VIPA
Pažeidimų tyrimas (SFMIS)		APVA, CPVA, MITA, ESFA, LVPA, VI (FP)	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su projekto sutartimi ir jos keitimu)		EIM, CPVA (VDV)	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su tęstine atranka)		VIPA	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su patikromis vietoje)		CPVA (TP), INVEGA	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su pažeidimų tyrimu (projekto sutartis))		VI (FP)	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su pažeidimų tyrimu)		APVA, CPVA, MITA, INVEGA, ESFA, LVPA, VI (FP)	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su paraiška AV)		APVA, CPVA, ESFA, LVPA	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su tikrinimais po projekto (APFP))		APVA, CPVA, MITA, LVPA	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su tikrinimais po projekto (GMP))	APVA, CPVA (VDV), CPVA, MITA, LMT, ESFA, LVPA		

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Tikrintos institucijos
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimais)	APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), CPVA, LMT, INVEGA, ESFA, LVPA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su TF vertinimu)	VIPA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su paraiškų registracija)	VIPA
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su MP tikrinimu)	CPVA (VDV), MITA, LMT
PR 12. Tinkama ir išsami susigrąžinamų, susigrąžintų ir anuliuotų sumų sąskaita	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimų apskaita	TVI

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

9 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	(V) EX.74 VI neužtikrino pakankamų žmogiškųjų išteklių funkcijoms tinkamai atlikti VKS gairių I priede reglamentuoti pagrindiniai su VI ir TI susiję reikalavimai. Šio priedo 1.2 p., be kita ko, nustatytas vienas iš šio reikalavimo įgyvendinimo vertinimo kriterijų: atsižvelgiant į atitinkamų programų skaičių, dydį ir sudėtingumą, skirtinguose VI ir TI lygmenyse skirtingoms funkcijoms atlikti yra pakankamai reikiamą kompetenciją turinčių darbuotojų. LRVN 528(96) 2 p. VI pavesta, be kita ko, atlikti 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos VI funkcijas. LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 4 p. nustatytos VI atliekamos funkcijos. Audito metu nustatėme ¹³⁹ , kad VI neužtikrino pakankamų žmogiškųjų išteklių LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 4 p. nustatytoms funkcijoms atlikti. Taip VI neužtikrino, kad būtų laikomasi VKS gairių I priedo 1.2 p. nustatyto reikalavimo.	Rekomendacija neteikiama.	–	–
2.	(V) EX.84 VI PV nenustatė pakankamų kontrolės priemonių tinkamam išlaidų deklaravimo ir sąskaitų EK rengimo taisyklių įgyvendinimui	Audito metu buvo teikta rekomendacija VI nustatyti	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-18.	2020-04-01

¹³⁹ Pavyzdžiui, 2019-07-04 VI informavo AI, kad dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo ir darbo krūvio laiku nepateikė apibendrintų vertinimo rezultatų SK. 2019-09-04 VI informavo AI, kad dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo laiku neįvedė informacijos į SFMIS2014 apie projekto Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0002 sutartį ir jos keitimus. 2019-09-18 VI informavo AI, kad MP Nr. MP002 tikrinimas užtruko dėl žmogiškųjų išteklių stokos.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>FMJ 1K-346(1K-284) patvirtintų taisyklių 22.1.2.2 p., be kita ko, nustatyta, kad galutinės finansinės pataisos (ne)taikymas suderinamas su VI prieš pateikiant metines sąskaitas TvI.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI PV nėra nustatyta kontrolės priemonių¹⁴⁰, užtikrinančių tinkamą FMJ 1K-346(1K-284) patvirtintų taisyklių 22.1.2.2 p. įgyvendinimą.</p> <p>Taip VI neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-346(1K-284) 22.1.2.2 p. reikalavimai.</p>	<p>PV pakankamas kontrolės priemonės, užtikrinančias išlaidų deklaravimo ir sąskaitų EK rengimo taisyklių tinkamą įgyvendinimą.</p> <p>VI, nustačiusi PV finansinės pataisos (ne)taikymo derinimo su VI tvarką ir sąlygas, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
	PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai			
3.	<p>(V) EX.73 Nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys, nepagrįsti ir pirkimo objektui neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai, pirkimo dokumentai nėra tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių</p> <p>VPJ¹⁴¹ 3 str. 1 d., be kita ko, nustatyta kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>18 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad sudarant pirkimo sutartį, joje negali būti keičiamos PD nustatytos pirkimo sąlygos.</p> <p>18 str. 6 d. 4 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutartyje, kai ji sudaroma raštu, turi būti nustatyta atsiskaitymų ir mokėjimų tvarka.</p> <p>24 str. 2 d. 9 p. nustatyta, kad PD turi būti PO siūlomos šalis pasirašyti pirkimo sutarties sąlygos pagal VPJ 18 str. 6 d.</p> <p>24 str. 9 d., be kita ko, nustatyta, kad PD turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių.</p> <p>32 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti minimalūs kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos. Jie turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus¹⁴², kai PO vykdydama VŠP¹⁴³:</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 (preliminari klaida projekte yra 198 060,33 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>VI nesutinka su pastebėjimu. VI pradėjo pažeidimo tyrimą, kurio metu ir įvertins visas aplinkybes ir, atsižvelgiant į jas, priims sprendimą.</p>	-

¹⁴⁰ VI PV nėra nustatyta aiški galutinės finansinės pataisos (ne)taikymo derinimo su VI tvarka ir sąlygos.

¹⁴¹ 2015-06-23 įstatymo Nr. XII-1852 redakcija (visame pastebėjime).

¹⁴² Projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

¹⁴³ Tarptautinio atviro konkurso „Finansinės priemonės „Verslumo skatinimas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ valdytojo paslaugų pirkimas, skelbimo CVP IS Nr. 173556 (paskelbta 2016-04-18).

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) nustatė konkurenciją dirbtinai ribojančius, nepagrįstus ir pirkimo objektui neproporcingus kvalifikacijos reikalavimus¹⁴⁴;</p> <p>2) pirkimo dokumentai nebuvo tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių¹⁴⁵.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 3 str. 1 d., 18 str. 3 d., 24 str. 9 d., 32 str. 2 d. reikalavimų, o VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 8, 10 p. dėl nustatytų atvejų bei įvertinus visas faktines aplinkybes, taikytina 10 proc. (nuo maksimalaus galimo valdymo mokesčio sumos 1 980 602,97 Eur) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 198 060,30 Eur¹⁴⁶.</p>			
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros				
4.	<p>(V) EX.81 VI valdymo pareiškimą ir MS parengė netinkamai ir vėlavo parengti</p> <p>LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 4.8 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia valdymo pareiškimą ir metinę galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santrauką, kaip nustatyta R.2018/1046 63 str. 5 d. b p. ir 6 d.</p> <p>Valdymo pareiškimo ir MS rengimo gairių 4 skirsnyje nustatyta, kad valstybė narė turi pati nustatyti dokumentų perdavimo vidaus tvarką, kad būtų laikomasi R. 2018/1046 63 str. 5 d. nurodyto valdymo pareiškimo ir metinės santraukos pateikimo EK termino¹⁴⁷. Bendradarbiavimo susitarimo¹⁴⁸ 3 priedo 8.2 p., be kita ko, nustatyta, kad VI parengia metinės galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santraukos projektą ir įkelia jį į SFMIS2014, SFC2014 ne vėliau nei iki lapkričio 1 d., o 9.1 p. nustatyta, kad VI parengia valdymo pareiškimo projektą ir įkelia jį į SFMIS2014, SFC2014 ir informuoja el. paštu AI ne vėliau nei 2019 metų gruodžio 1 d.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI patikslinti valdymo pareiškimą ir metinę santrauką atsižvelgiant į Valdymo pareiškimo ir MS rengimo gairėje nustatytus reikalavimus.</p> <p>VI, patikslinusi valdymo pareiškimą ir metinę santrauką, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-03-02.</p>	–

¹⁴⁴ Pirkimo sąlygų 3 priedo „Techninė užduotis“ 4.1 p., nustatyta, kad pirkimo objektas – priemonės įgyvendinimas, t. y. priemonės valdytojo paslaugų teikimas. Ten pat, be kita ko, nustatyta, kad priemonės valdytojas pirkimo sutartimi įsipareigo teikti paskolas tinkamiems paslaugų gavėjams, prisiimdamas visą su skolinimu susijusią riziką. Pirkimo sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 3 lentelės 15.11 p. nustatytas kvalifikacijos reikalavimas tiekėjams turėti ne mažiau kaip po vieną klientų aptarnavimo padalinį kiekvienoje Lietuvos apskrityje. Atsižvelgiant į pirkimo objektą (paskolų teikimą) ir galimybę paskolas teikti ir neturint klientų aptarnavimo padalinio kiekvienoje Lietuvos apskrityje (pvz., internetu), vertinama, kad nustatytas kvalifikacijos reikalavimas dirbtinai riboja konkurenciją, yra nepagrįstas ir pirkimo objektui neproporcingas.

¹⁴⁵ Įvertinus visus pirkimo dokumentus (skelbimą apie pirkimą, pirkimo sąlygas ir sudarytą sutartį) bei tiekėjų pasiūlymuose pateiktą informaciją vertiname, kad atsiskaitymų ir mokėjimo tvarka nebuvo tiksli, aiški, be dviprasmybių. Skelbime apie pirkimą nurodyta, kad valdymo mokestis bus mokamas kas ketvirtį pagal priemonės valdytojo pateiktas ataskaitas ir kitus finansinius dokumentus. VSP sąlygų 80 p. nustatyta, kad Fondo valdytojas finansinės priemonės valdytojui valdymo mokesį mokės kas ketvirtį, tačiau sudarytos 2016-10-05 sutarties Nr. FPVS-09-01 6.3.1. p., be kita ko, nustatyta, kad pasirašius Sutartį finansinės priemonės valdytojas pateikia prašymą Fondo valdytojui pervesti 100 000 Eur valdymo mokesčio avansą. Fondo valdytojas per 10 d. nuo prašymo gavimo dienos perveda avansą į finansinės priemonės valdytojo sąskaitą.

¹⁴⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 7 018,44 Eur.

¹⁴⁷ T. y. iki kitų metų vasario 15 d.

¹⁴⁸ 2019-09-16 susitarimo redakcija.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Valdymo pareiškimo ir MS rengimo gairių 1.2.1. skirsnyje nustatyti pagrindiniai valdymo pareiškimui keliami reikalavimai¹⁴⁹. Valdymo pareiškimo ir MS rengimo gairių 2 skirsnyje nustatyti pagrindiniai MS keliami reikalavimai¹⁵⁰.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) MS ir valdymo pareiškimo projektus parengė nesilaikant nustatytų sąlygų¹⁵¹; 2) valdymo pareiškime pateikė nepagrįstą tvirtinimą¹⁵²; 3) MS pateikė netikslią informaciją¹⁵³. <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(96) 4.8 p., Bendradarbiavimo susitarimo 3 priedo 8.2 ir 9.1 p. ir Valdymo pareiškimo ir MS rengimo gairių reikalavimai.</p>			
	Keli pagrindiniai reikalavimai			
5.	<p>(V) EX.13¹⁵⁴ Kai MP nėra teikiami, teisės aktuose nenustatyti informacijos suvedimo į SFMIS2014 terminai ir nenustatytas reikalavimas į SFMIS2014 įkelti projekto rezultato tinkamumo patikros lapus</p> <p>FMJ 1K-511(1K-340) patvirtintų taisyklių 118 p., be kita ko, nustatyta, kad, gavęs MP kartu su pagal teisės aktus reikalaujamais pateikti dokumentais, atsakingas JI tarnautojas ne vėliau kaip per 7 dienas nuo MP gavimo JI dienos turi užregistruoti MP duomenis SFMIS2014. 143 p., be kita ko, nustatyta, kad, patvirtinęs MP SFMIS2014, atsakingas JI tarnautojas turi įkelti skenuotą MP patikros lapą.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad teisės aktuose nėra nustatyta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) per kiek laiko nuo pagrindžiamųjų dokumentų gavimo, JI turi informaciją suvesti į SFMIS2014, kai MP nėra teikiami¹⁵⁵; 	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI, teisės aktuose nustatyti pagrindžiamųjų dokumentų suvedimo į SFMIS2014 terminus ir projekto rezultato tinkamumo patikros lapų įkėlimo SFMIS2014 tvarką, kai MP nėra teikiami.</p> <p>VI atnaujinusi 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų posistemio naudotojo vadovą ir jame nustačiusi pagrindžiamųjų dokumentų suvedimo į SFMIS2014 terminus ir projekto rezultato tinkamumo patikros lapų įkėlimo SFMIS2014 tvarką, kai MP nėra teikiami, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-29.	2020-02-29

¹⁴⁹ VI, valdymo pareiškime patvirtindama, kad „galutinėse audito ar kontrolės ataskaitose ataskaitiniais metais nustatyti ir prie šios deklaracijos pridedamoje, kaip reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnio 4 dalies e punktą, metinėje santraukoje nurodyti pažeidimai sąskaitose tinkamai ištaisyti“, turi įsitikinti, kad, prieš pateikiant sąskaitas EK, dėl pažeidimų, atsižvelgiant į audito institucijos galutinius audito rezultatus, buvo imtasi reikiamų tolesnių veiksmy – netinkamos finansuoti sumos buvo faktiškai atimtos – pašalintos iš ataskaitinių metų tarpinių mokėjimo prašymų EK arba pašalintos iš sąskaitų.

¹⁵⁰ VI į metinę santrauką turėtų įtraukti apibendrintą informaciją apie visą atliktą administracinę kontrolę, kontrolę vietoje, jos rezultatų įvertinimą, poveikį VKS ir į sąskaitas įtrauktų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą.

¹⁵¹ MS ir Valdymo pareiškimo projektai į SFC2014 įkelti 2019-12-30.

¹⁵² Atsižvelgiant į tai, kad sąskaitų audito metu nustatyti neatitikimai, dėl kurių TVI pateiktas pastebėjimas EX.82, VI nepagrįstai tvirtina, kad AI nustatyti neatitikimai sąskaitose tinkamai ištaisyti.

¹⁵³ Pz., vertinant už ataskaitinį laikotarpį MS, pateiktos 2019-12-30 SFC2014, informaciją apie inicijuotus įtariamus pažeidimus (B dalies „Pagrindiniai rezultatai ir aptiktų klaidų tipas“), nustatyta, kad SFMIS2014 pateikta informacija apie įtariamus pažeidimus su MS duomenimis nesutampa. Pz., MS pažymėta, kad 125 projektuose buvo inicijuoti 173 įtariamų pažeidimų tyrimai ir nustatyti 118 pažeidimų, o SFMIS2014 generuojamos ataskaitos duomenimis inicijuotų įtariamų pažeidimų tyrimų – 166 ir nustatytų pažeidimų – 111.

¹⁵⁴ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

¹⁵⁵ Ūkio ministro 2017-01-05 įsakymo Nr.4-4 „Dėl 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čėkiai“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ 46 p., be kita ko, nustatyta, kad MP nėra teikiami.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) nenustatytas reikalavimas įkelti projekto rezultato tinkamumo patikros lapus ir jų įkėlimo tvarka, kai MP nėra teikiami.</p> <p>Taip neužtikrinamas R. 1303/2013 125 str. 2 d. a. p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad kiekvieno veiksmo duomenys būtų renkami, įvedami į sistemą.</p>			
6.	<p>(V) EX.21¹⁵⁶ SFMIS2014 generuoja netikslią rodiklių pasiekimo ataskaitą ir neužtikrina tinkamos audito sekos</p> <p>LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p., be kita ko, nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus. 4.16.6. p. nustatyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti.</p> <p>R. 821/2014 9 str. 1 d. b p., be kita ko, nustatyta, kad duomenų įrašymo ir saugojimo sistemoje yra užtikrinama ataskaitų teikimo funkcija, leidžianti generuoti ataskaitas pagal iš anksto nustatytus kriterijus, visų pirma duomenų, nustatytų Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 480/2014.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SFMIS2014:</p> <p>1) generuoja netikslias rodiklių pasiekimo ataskaitas¹⁵⁷;</p> <p>2) nefiksuoja rodiklių pasiekimo įrašų datos, todėl papildomai suvedus ar patikslinus informaciją apie rodiklių pasiekimą, nėra galimybės sugeneruoti ataskaitos su rodiklių pasiekimo reikšmėmis¹⁵⁸ už tam tikrą laikotarpį be vėliau įvestos papildomos ar patikslintos informacijos ir neįmanoma ataskaitoje identifikuoti atliktų patikslinimų, taip neužtikrinant tinkamos SFMIS2014 audito sekos. Remiantis audito metu sugeneruotų SFMIS2014 rodiklių pasiekimo ataskaitų duomenimis, nebuvo galimybės įsitikinti rodiklių pasiekimo reikšmių, pateiktų EK MVPJA už 2017 m., tikslumu. Rodiklių reikšmių tikslumas buvo vertinamas remiantis VI turimomis SFMIS2014 ataskaitomis, kurios buvo VI sugeneruotos rengiant MVPJA už 2017 m.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 ir 4.16.6 p. reikalavimai, R. 821/2014 9 str. 1 d. b p. ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e. p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) identifikuoti SFMIS2014 netikslių rodiklių pasiekimo ataskaitų generavimo priežastis ir jas pašalinti;</p> <p>2) įdiegti SFMIS2014 funkcionalumą, kuris užtikrintų rodiklių pasiekimo įrašų datos fiksavimą.</p>	<p>1) Įgyvendinta.</p> <p>Rodiklių ataskaitos generavimo klaida dėl rodiklio P.B. 231 ištaisyta, į ataskaita traukiama teisinga rodiklio reikšmė.</p> <p>Rodiklių ataskaitos korektiškumas peržiūrėtas – formuotos ataskaitos laikotarpiu nuo 2019 m. rugsėjo iki lapkričio, rodiklių reikšmės pagal atnaujintas ataskaitas suvestos į metinę ataskaitą. Nustatyta 1 klaida dėl rodiklio R.B.028 generavimo. Klaida ištaisyta, metinėje ataskaitoje nurodyta ištaisyta rodiklio R.B.028 reikšmė.</p> <p>2) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>SFMIS2014 rodiklių pasiekimų duomenys, kaip ir kita projektų informacija (sutarčių keitimai, mokėjimai ir pan.), yra nuolat atnaujinama, kad SFMIS2014 bet kuriuo momentu generuotų aktualius duomenis.</p> <p>Rodiklių ataskaitoje atvaizduojamos aktualios rodiklių pasiekimo reikšmės bet kuriai norimai datai, laikotarpiui, fondui ir t.t. Duomenys gali būti atnaujinami dėl įvairių priežasčių: informacijos tikslinimo, klaidų taisymo, pažeidimų tyrimų ir pan. Kadangi duomenys agreguojami kaupiamuoju būdu, visi tikslinimų duomenys patenka į kitų metų ataskaitinį laikotarpį, pvz. 2017 m. patikslinta rodiklio reikšmė atsispindės 2018 m. duomenyse ir t.t.</p> <p>Rodiklių pasiekimų įrašų data yra fiksuojama rodiklių ataskaitos 46 stulpelyje. Rodiklių atsekamumą (reikšmes, pasiekimo datas, pastabas ir t.t.) galima matyti hierarchinėje rodiklių pasiekimo informacijoje</p>	2019-12-31

¹⁵⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 5. Tinkama audito seka, kad būtų saugomi visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai ir taip užtikrinama tinkama audito seka bei PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

¹⁵⁷ Pz. SFMIS2014 pasirinkus aplikacijas Ataskaitos/Stebėsenos rodiklių ataskaita, paieškos parametruose nustačius rodiklio kodą arba pavadinimą (vertinamu atveju – rodiklis P.B. 231 „Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius“ (toliau – rodiklis P.B.231)) bei rodiklio pasiekimo ataskaitinį laikotarpį iki 2017-12-31, sugeneruojama ataskaita, kurioje rodiklio P.B.231 pasiekimo reikšmė 2017-12-31 užfiksuota – 0 namų ūkių, kai tuo tarpu projektų Nr.04.3.1-FM-F-001-01-0001 ir Nr.04.3.1-FM-F-001-02-0001 lygmenyje 2017-12-31 užfiksuota rodiklio P.B.231 reikšmė – 25 825 namų ūkiai.

¹⁵⁸ Vertinant rodiklių pasiekimo duomenis, pateiktus EK MVPJA už 2017 m. ir SFMIS2014, už tą patį laikotarpį, generuojamose rodiklių pasiekimo ataskaitose, nustatyta, kad duomenys nesutampa. Pavyzdžiui, rodiklio P.B.218 „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos vandens tiekimo paslaugos“ (toliau rodiklis - P.B.218) reikšmė nurodyta MVPJA už 2017 m. 5 lentelėje – 165 354 asmenys (duomenys už 2017 m.), o SFMIS2014 2019-06-13 sugeneruotoje ataskaitoje (duomenys už 2017 m.) vertinamo rodiklio P.B. 218 reikšmė nurodyta – 165 838,7 asmenys.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	kiekvieno veiksmo duomenys būtų renkami, įvedami į elektroninio keitimosi duomenų sistemą ir joje saugojami.		<p>SFMIS2014 nuo priemonės iki konkretaus projekto. Audito metu buvo pateikti pavyzdžiai dėl rodiklių P.S.355, P.B.214 atsekamumo SFMIS2014, taip pat po EX.21 pastebėjimo gavimo pateikti visų finansinių, produkto rodiklių ir įgyvendinimo žingsnių pagrindimai dėl pasikeitusių reikšmių, lyginant 2017 m. MVPJA nurodytas reikšmes ir audito metu generuotose rodiklių ataskaitose už 2017 m. laikotarpį nurodytas reikšmes.</p> <p>SFMIS2014 įdiegti funkcionalumą, kuris užtikrintų rodiklių reikšmių, buvusių prieš patikslinimus, atvaizdavimą yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daug finansinių resursų reikalaujantis funkcionalumas, - rodiklių atvaizdavima-nuotrauka nepagrįstų rodiklių reikšmių pasikeitimų, todėl tokio funkcionalumo reali nauda yra abejotina; - tokio funkcionalumo įdiegimas ženkliai apkrautų sistemos veikimą ir lėtintų kitų vartotojų darbą sistemoje. 2007-2013 programavimo laikotarpyje SFMIS2007 turėjo tokį funkcionalumą, kuris užtikrindavo duomenų, suvestų tam tikru momentu, atvaizdavimą-nuotrauką, tačiau poreikio naudotis tokiu funkcionalumu beveik nebuvo, o įdiegimo bei palaikymo kaštai buvo dideli, sistema buvo apkraunama, lėtėjo jos veikimas. Įvertinus funkcionalumo kaštus ir teikiamą naudą, SFMIS2014 jis nebuvo diegiamas. <p>Atkreipiame dėmesį, kad nėra nustatyto tokio reikalavimo, kad IT sistema generuotų rodiklių ataskaitą, kurioje būtų fiksuojamos prieš patikslinimą buvusios rodiklių reikšmės. Net ir nesant tokios ataskaitos, kurioje būtų fiksuojamos prieš patikslinimą buvusios rodiklių reikšmės, audito atsekamumui reikalingi duomenys SFMIS2014 yra ir juos galima patikrinti, t.y. audito seka yra užtikrinama. Sutinkame, kad audito atsekamumui aktualių duomenų patikrinimas SFMIS2014 reikalauja laiko ir gilesnės duomenų analizės priemonės/projekto lygmeniu, tačiau Finansų ministerijos nuomone, siūlomo funkcionalumo įdiegimo kaina/kaštai būtų ženkliai didesni nei funkcionalumo teikiama nauda.</p> <p>Tačiau, siekiant rodiklių reikšmių pasiekimo audito sekos patikrinimo procesą padaryti kuo paprastesnį bei greitesnį, atliekame šiuos veiksmus:</p>	

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>- ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, metinės ataskaitos rengimo metu SFMIS2014 formuosime daugiau ir detalesnių (t. y. ne tik uždavinio, bet ir projekto lygiu) rodiklių bei kitų ataskaitų (pvz. lygiagrečiai bus užsakomas duomenų ištraukimas iš SFMIS2014 duomenų bazės), kad iškilus būtinybei, būtų užtikrinta galimybė paaiškinti konkretaus rodiklio duomenis bei būtų galima greičiau rasti reikiamą informaciją.</p> <p>- šiuo metu vyksta/diegiama ir iki 2020-04-01 SFMIS2014 planuojama įdiegti rodiklių funkcionalumų patobulinimus, iš kurių pagrindiniai yra šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Įmonių rodikliai (P.B. 201-205 ir P.B. 228, P.B.229) bus skaičiuojami automatinio būdu, šalinant besidubliuojančias įmones (šiuo metu šis rodiklis, perskaičiuojamas rankiniu būdu, šalinant besidubliuojančias įmones). 2) Dalyvių anketų duomenys bus susieti su mokėjimo prašymo teikimo metu deklaruojamais duomenimis. 3) Rodiklių ataskaitos formavimas pritaikytas pagal EK nustatytą metinės ataskaitos formą. <p>Minimi funkcionalumų patobulinimai leis eliminuoti žmogiškąjį faktorių skaičiuojant rodiklių duomenis ir tokiu būdu sumažės klaidų tikimybė, taip pat bus užtikrintas paprastesnis dalyvių duomenų atsekamumas.</p> <p>Taip pat informuojame, kad šiuo metu pradėtas SFMIS2014 analizės modulio kūrimo projektas. Šio modulio pagalba bus galima suformuoti įvairias duomenų ataskaitas reikalingais pjūviais, kas pagreitins informacijos surinkimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome rekomendacijos atsisakyti.</p>	
7.	<p>(V) EX.22¹⁵⁹ EK pateiktoje metinėje veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje už 2017 m. dalis rodiklių reikšmių nurodytos netikslios</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 4.16.6. p. nustatyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti. 4.16.8. p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia ir teikia Veiksmų programos stebėsenos</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ištaisyti audito metu nustatytas netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes, kurios EK pateiktos 2017 m. MVPJA.; 2) peržiūrėti 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačius netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes, jas ištaisyti; 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Įgyvendinta audito metu 2) Įgyvendinta 3) Nesutinkame su pastebėjimu <p>Peržiūrėtos ESF ir veiklos peržiūros rodiklių reikšmės už 2017 m. bei atnaujintos metinėje ataskaitoje už 2018 m. Žr. į EX.21 2 p. komentarus.</p>	2020-05-31

¹⁵⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>komitetui tvirtinti metines ir galutines veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitas, Veiksmų programos stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia jas EK. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.4. p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atsižvelgdama į ministerijų pastabas ir pasiūlymus dėl metinės ataskaitos projekto, prirėkus patikslina jį ir elektroniniu paštu teikia Veiksmų programos stebėsenos komiteto nariams.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI:</p> <p>1) EK pateikė MVPJA už 2017 m., kurioje nurodė netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes¹⁶⁰;</p> <p>2) neįsitikino, kad ministerijų¹⁶¹ pateikta ar patvirtinta informacija dėl rodiklių reikšmių pasiekimo yra teisinga, taip neužtikrindama, kad EK pateiktoje MVPJA už 2017 m. būtų nurodyti teisingi duomenys.</p> <p>3) neužtikrina rodiklių pasiekimo reikšmių, kurios nurodomos MVPJA, atnaujinimo ar patikslinimo¹⁶² tinkamos audito sekos.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 4.16.8 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b. p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R.1303/2013 50 str.</p>	<p>3) nusimatyti kontrolės priemones ir užtikrinti rodiklių pasiekimo reikšmių atnaujinimo ar patikslinimo tinkamą audito seką, kol bus įgyvendintas VI teikto pastebėjimo EX.21 rekomendacijos 2 p.</p> <p>VI, nustačiusi 2017 m. MVPJA netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes ir jas ištaisiusi, rekomendacijos 1 ir 2 p. įgyvendino, laukiama 3 p. įgyvendinimo.</p>	<p>Tačiau parengtas ir VK bei EK pateiktas veiksmų planas rodiklių reikšmių audito atsekamumui užtikrinti, kuriame numatyti veiksmai:</p> <p>1) Vadovaujančiosios institucijos procedūrų vadovo papildymas rodiklių reikšmių atsekamumu – 2020 m. sausio 15 d. procedūrų vadovo skyrius „Metinių ir galutinės Veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitų rengimo ir teikimo procedūra“ papildytas dalimi „V. Stebėsenos rodiklių reikšmių atsekamumas“. Procedūrų vadovas papildytas informacija, kokie veiksniai turi įtakos vėlesniam rodiklių reikšmių už atitinkamą laikotarpį pasikeitimui ir kokius veiksmus rodikliai nuosekliai atlikti norint patikrinti, ar į Metinę ataskaitą įrašytos rodiklių reikšmės sutapo su konkrečiu momentu egzistavusiomis rodiklių reikšmėmis bei dėl kokių priežasčių vėlesniu momentu rodiklių reikšmės už atitinkamą laikotarpį pasikeitė ir koks buvo jų pokytis.</p> <p>Procedūrų vadove nustatyti konkretūs žingsniai, kuriuos atlikus galima įsitikinti, kaip užtikrinta rodiklių reikšmių audito seka.</p> <p>2) Reguliari rodiklių reikšmių analizė - 2020 m. sausio 15 d. procedūrų vadovo XXI skyrius „Stebėsenos rodiklių priežiūros procedūra“ papildytas dalimi „V. Rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą stebėsenos rodiklių reikšmių pateikimą Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje“. Procedūrų vadove nurodytos:</p> <ol style="list-style-type: none"> pagrindines rizikas, trukdančias užtikrinti tinkamą rodiklių reikšmių audito seką; metodika, remiantis kuria reguliariai bus atliekama SFMS2014 užfiksuotų rodiklių analizė, siekiant įsitikinti, ar yra atsižvelgta į nurodytas rizikas, t. y. jos yra suvaldytos ir užfiksuotos tinkamos rodiklių reikšmės. <p>3) SFMS2014 funkcionalumų tobulinimai dėl įmonių rodiklių, dalyvių anketų, rodiklių ataskaitos formavimo šiuo metu vyksta/diegiama (žr. EX. 21 2 p.)</p>	

¹⁶⁰ Pvz. AM 2018-03-08 raštu Nr. (15-2)-D8(E)-61 „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m. rengimo“ VI pateikė informaciją reikalingą MVPJA už 2017 m. parengti, nurodydama, kad rodiklio P.B. 231 „Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius“ (toliau - rodiklis P.B. 231) pasiekta reikšmė už 2017 m. – 25 825 namų ūkiai, tačiau VI MVPJA už 2017 m. 5 lentelėje, ties rodikliu P.B. 231 nurodė – 82 589 namų ūkiai.

¹⁶¹ Žr. susijusius pastebėjimus Nr. EX.23, EX.24, EX.25 ir EX.26.

¹⁶² Žr. susijusį pastebėjimą Nr. 21 2 p.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>4) Detalios Metinės ataskaitos pildymo instrukcijos parengimas ir pristatymas - raštas, Metinės ataskaitos pildymo instrukcija ir VP ataskaitos forma ministerijoms ir įgyvendinančiosioms institucijoms pateikta raštu ir el. paštu vasario mėn. pradžioje.</p> <p>5) Iki ataskaitinių metų pabaigos nepatvirtintų mokėjimo prašymų analizė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2020 m. sausio 20 d. elektroniniu paštu kreiptasi į įgyvendinančias institucijas (IĮ), kurios turėjo nepabaigtų vertinti MP, prašant nurodyti priežastis, kodėl MP vis dar vertinami; - IĮ pateikus informaciją, atlikta nepatvirtintų MP, kurių ataskaitinis laikotarpis yra iki 2019 m. gruodžio 31 d., analizė; - 2020 m. sausio 31 d. pateiktas pakartotinis prašymas IĮ raštu su prašymu iki 2020 m. kovo 1 d. pabaigti vertinti kiek įmanoma daugiau MP, kurių ataskaitinis laikotarpis yra iki 2019 m. gruodžio 31 d. atsižvelgiant į tai, kad duomenys apie stebėsenos rodiklių pasiekimus už 2019 m. iš SFMIS2014 bus traukiami 2020 m. kovo 2 d. Taip pat paprašyta atsiųsti sąrašus MP, kurių iki prašomos datos nepavyks pabaigti vertinti bei nurodyti to priežastis. <p>6) Vienodos praktikos įvedimas tikslinant rodiklių reikšmes mokėjimo prašymuose - suvienodinta įgyvendinančiųjų institucijų praktika tikslinant neteisingai nurodytas rodiklių reikšmes MP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atliktas SFMIS2014 naudotojo vadovo keitimas (Papildytas 4.3 skyrius "Stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimų administravimas"); - 2020 m. sausio 29 d. procedūrų vadovo XXI skyrius „Stebėsenos rodiklių priežiūros procedūra“ papildytas dalimi „V. Rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą stebėsenos rodiklių reikšmių pateikimą Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje“. 	
8.	<p>(V) EX.48¹⁶³ VI neparengė išankstinio vertinimo rezultatų santraukos ir jos nepaskelbė ES struktūrinių fondų svetainėje FMĮ 1K-326(1K-21) patvirtintų taisyklių 27 p., be kita ko, nustatyta, kad institucija išankstinio vertinimo ataskaitą ir išankstinio vertinimo rezultatų santrauką paskelbia ES struktūrinių fondų svetainėje.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija parengti ir www.investicijos.lt paskelbti aktualios redakcijos Energetinio efektyvumo išankstinio vertinimo (Ex-ante) rezultatų santrauką.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-11-25.</p>	<p>2019-11-25</p>

¹⁶³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka bei PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme, kad VI neparengė išankstinio vertinimo rezultatų santraukos¹⁶⁴ ir jos nepaskelbė ES struktūrinių fondų svetainėje. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-326(1K-21) patvirtintų taisyklių 27 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 37 str. 3 d. reikalavimas dėl rezultatų apibendrinimo ir išvados skelbimo.</p>	<p>VI, parengusi aktualios redakcijos Energetinio efektyvumo išankstinio vertinimo (Ex-ante) rezultatų santrauką ir paskelbusi ją www.esinvesticijos.lt, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
9.	<p>(V) EX.55¹⁶⁵ VI neinformavo Min apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir jų rezultatus FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 303 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą ne vėliau kaip per 7 dienas nuo įtariamo pažeidimo užregistravimo SFMIS2014 dienos informuoja Min. 317 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pažeidimo tyrimo rezultatus informuoja Min, 321 p., be kita ko, nustatyta, kad apie priimtą sprendimą dėl pažeidimo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos JI informuoja Min. Audito metu nustatėme atvejį, kai VI neinformavo Min apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą¹⁶⁶, jo rezultatus ir priimtą sprendimą. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 303 p., 317 p. ir 321 p. reikalavimai.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes VI PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, užtikrinančios Min informavimą apie pradėtus įtariamo pažeidimo tyrimus, jų rezultatus ir priimtus sprendimus, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	-	-
10.	<p>(V) EX.56¹⁶⁷ Nesilaikyta statybos rangos darbų išlaidų apmokėjimo tvarkos LRVN 1725(54) patvirtintų taisyklių 24 p., be kita ko, nustatyta, kad statybos rangos darbų išlaidos apmokamos statybos rangovui, kai Projekto administratorius pateikia finansuotojui vizuotą statybos rangos darbų priėmimo ir perdavimo aktą ir sąskaitas faktūras. FMJ 1K-326(1K-21) patvirtintų taisyklių 66 p., be kita ko, numatyta, kad VI, atrankiniu būdu arba visa apimtimi patikrinusi projekto vykdytojo pateiktus dokumentus ir duomenis, kaip panaudotos projektui skirtos lėšos, nustato išlaidų tinkamumą finansuoti ir projekto vykdytojui pagal pateiktą mokėjimo prašymą pervestinių ES struktūrinių fondų ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšų sumą. Audito metu nustatėme atvejį¹⁶⁸, kai finansų tarpininkas už atliktus darbus apmokėjo remdamasis tik statybos rangos darbų priėmimo ir perdavimo aktu, nevertinęs¹⁶⁹ sąskaitos faktūros, todėl apmokėjo netinkamą rangos darbų išlaidų sumą.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad lėšos rangovams būtų išmokamos tinkamai. VI, nustačiusi PV tinkamas kontrolės priemones, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2019-12-16.	2019-12-31

¹⁶⁴ 2018-05-02 atnaujinta Energetinio efektyvumo išankstinio (Ex-ante) vertinimo ataskaita.

¹⁶⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai bei PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

¹⁶⁶ Pažeidimo unikalus kodas R1303/AM/04.3.1-FM-F-001-01-0001/01, 2017-11-22.

¹⁶⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

¹⁶⁸ Projekte Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas (Tvi įdėjimas), kurio vertė 37 500 000,00 Eur.

¹⁶⁹ Remiantis sąskaitoje faktūroje pateikta informacija, kad daugiabučiui yra taikomas atvirkštinis PVM, vadovaujantis PVMĮ (2017-12-05 įstatymo Nr. XIII-817 redakcija) 96 str., kurio 1 d. 4 p. nurodyta, kad apskaičiuotą PVM už teikiamas paslaugas išskaito ir sumoka į biudžetą šių paslaugų pirkėjas (klientas), jeigu jis yra PVM mokėtojas. PVM mokėtojui taikomas atvirkštinis PVM, kaip numatyta PVMĮ IX-751 80 str. 17 d., kai įforminamas prekių ir (arba) paslaugų, už kurias prievolė apskaičiuoti (arba išskaityti) ir sumokėti PVM tenka pirkėjui (klientui), tiekimas (teikimas), žr. „Atvirkštinis apmokestinimas“.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
11.	<p>Taip projekto vykdytojas neužtikrino LRVN 1725(54) patvirtintų taisyklių 24 p. reikalavimo, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>(V) EX.72¹⁷⁰ VI nesilaikė ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano keitimo ir patikslinimo tvarkos</p> <p>LRVN 528(1166) patvirtintų taisyklių 4.16.5.2 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia ir teikia VP SK tvirtinti metinius ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo planus ir jų pakeitimus.</p> <p>FMJ 1K-337(1K-489) patvirtintų taisyklių 70.2 p., be kita ko, nustatyta, kad VI gali keisti patvirtintą metinį vertinimo planą panaikindama numatytus vertinimus arba tikslindama jų informaciją.</p> <p>FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintų taisyklių 54 p., be kita ko, nustatyta, kad VI per 7 dienas informaciją apie patvirtintą metinį vertinimo planą, jo pakeitimą arba Taisyklių 53 punkte nurodytus patikslintus metinio vertinimo plano duomenis suveda į SFMIS2014 ir paskelbia svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI:</p> <p>1) neatliko metinių vertinimo planų keitimų¹⁷¹;</p> <p>2) apie patikslintus metinio vertinimo plano duomenis nepaskelbė¹⁷² svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p> <p>3) PV¹⁷³ nenustatyta pakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių patikslintų metinio vertinimo planų duomenų paskelbimą minėtoje svetainėje.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(1166) patvirtintų taisyklių 4.16.5.2 p., FMJ 1K-337(1K-489) patvirtintų taisyklių 70.2 p. ir FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintų taisyklių 54 p. reikalavimai.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI:</p> <p>1) PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias patikslintų metinių vertinimo planų duomenų paskelbimą svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p> <p>2) paskelbti patikslintų metinių vertinimo planų duomenis svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>VI, patikslinusi Techninės paramos administravimo taisykles, užtikrinant, kad visi patikslinimai iki kiekvienų kalendorinių metų pabaigos įtraukiami į vertinimo plano 2 priedą, kurį patvirtinus Veiksmų programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka per 7 dienas paskelbiamas svetainėje www.esinvesticijos.lt ir nustačiusi PV tinkamas kontrolės priemones, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-14.</p>	<p>2020-06-30</p> <p>2020-09-30</p>
12.	<p>(V) EX.76¹⁷⁴ MP išnagrinėtas ir tinkamų finansuoti išlaidų suma sumokėta nesilaikant nustatytų terminų</p> <p>R. 1303/2013 132 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad VI užtikrina, kad paramos gavėjas gautų visą tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą, kuri turi būti sumokėta visa ir ne vėliau kaip per 90 dienų nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias lėšų sumokėjimą paramos gavėjui per 90 dienų nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.</p> <p>VI, nustačiusi kontrolės priemones, užtikrinančias lėšų projekto vykdytoji</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-11-05.</p>	<p>2019-11-30</p>

¹⁷⁰ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams bei PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

¹⁷¹ Pvz., Energetikos ministerija 2016-02-01 raštu Nr. (18.14-17)3-218 „Dėl 2017 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano sudarymo“ informavo VI, kad 2016 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano 2.3 p. nurodyto vertinimo veikla nebus atliekama, tačiau VI neatliko šio plano keitimo.

¹⁷² Pvz., buvo nuspręsta neatlikti 2018 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plane 2.2 p. nurodytos vertinimo veiklos „2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo sistemos vertinimas“, tačiau VI apie šį patikslinimą nepaskelbė svetainėje www.esinvesticijos.lt.

¹⁷³ Investicijų departamento direktoriaus 2019-01-15 patvirtinta ES struktūrinių fondų vertinimo procedūra.

¹⁷⁴ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>FMJ 1K-326¹⁷⁵ patvirtintų taisyklių 66 p., be kita ko, nustatyta, kad VI išnagrinėja antrą ir paskesnius MP ne vėliau kaip per 70 dienų nuo MP pateikimo dienos.</p> <p>VI PV¹⁷⁶ 93.2 p. nustatyta, kad dėl antro ir paskesnių MP atsakingas darbuotojas pateikia išvadą dėl išlaidų tinkamumo finansuoti ne vėliau kaip per 70 dienų nuo MP pateikimo dienos.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI:</p> <p>1) PV nėra nustačiusi kontrolės priemonių, užtikrinančių lėšų sumokėjimą paramos gavėjui per 90 dienų nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą;</p> <p>2) MP išnagrinėjo per 81 dieną, o tinkamų finansuoti išlaidų sumą projekto vykdytojui sumokėjo per 94 dienas¹⁷⁷.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-326 patvirtintų taisyklių 66 p., PV 93.2 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 132 str. 1 d. reikalavimas VI, užtikrinti, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.</p>	<p>pervedimą ne vėliau kaip per 90 d. nuo gauto MP dienos, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
13.	<p>(S) EX.77¹⁷⁸ VI neužtikrino pakankamos tarpinių institucijų priežiūros</p> <p>LRVN 528 patvirtintų taisyklių 2.53 p., be kita ko, nustatyta, kad VI – institucija, atsakinga už VKS priežiūrą, VP administravimą¹⁷⁹, taip pat už kitų R. 1303/2013 125 str. nustatytų funkcijų atlikimą. 4.9 p. nustatyta, kad VI vykdo VI atsakomybe atliekamų funkcijų, vadovaujantis Taisyklėmis pavestų tarpinėms institucijoms, priežiūrą ir kontrolę. 4.16 p., be kita ko, nustatyta, kad VI administruoja VP, laikydamasi patikimo finansų valdymo principo.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus¹⁸⁰, kai ministerijų patvirtintuose PFSA nurodyta išlaidas apmokėti pagal fiksuotojų įkainių tyrimų ataskaitas, kurios parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo¹⁸¹.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas bei imtis susijusių korekcinį veiksmų.</p> <p>VI, nustačiusi visus su pastebėjimu susijusius atvejus ir atlikusi dalį korekcinį veiksmų, rekomendaciją įgyvendino iš dalies.</p>	<p>Rekomendacija priimta ir bus įgyvendinta.</p> <p>VI peržiūrės ir nustatys visus su pastebėjimais susijusius atvejus bei imsis koreguojamųjų veiksmų, t.y. vadovaujantis Bendrai finansuojamų projektų netinkamų deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apmokėjimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašu (patvirtintu 2018 m. rugpjūčio 27 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr.1K-294), informuos susijusias institucijas dėl netinkamų deklaruoti Europos Komisijai išlaidų. Gavusi informaciją VI informuos VK</p>	2020-01-31

¹⁷⁵ 2017-03-07 įsakymu Nr. 1K-81 (vartojamos visame pastebėjime).

¹⁷⁶ Finansų ministerijos Europos Sąjungos investicijų departamento direktoriaus 2019-01-15 patvirtinta Finansinių priemonių administravimo procedūra.

¹⁷⁷ Projekto Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 MP Nr. MP002 pateiktas 2017-12-15, MP patikrintas 2018-03-06, lėšos projekto vykdytojui sumokėtos 2018-03-19.

¹⁷⁸ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

¹⁷⁹ Pagal LRVN 528 patvirtintų taisyklių 2.54. p. veiksmų programos administravimas – teisės aktų reglamentuojama institucijų, kurių atsakomybė ir funkcijos nustatytos Taisyklėse, veikla, skirta veiksmų programai įgyvendinti.

¹⁸⁰ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016-11-28 Subsidijos darbo užmokesčiui fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje (2017-07-31 redakcija), Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2015-01-16 Dalyvavimo verslo misijose fiksuotojo įkainio tyrimo ataskaitoje (2017-07-31 redakcija), Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2015-01-16 grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje (2017-11-27 redakcija) ir Lietuvos mokslo tarybos 2011-12-13 darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaitoje (2017-04-28 redakcija).

¹⁸¹ Neatitikimai, nustatyti tyrimų ataskaitose, pateikti pastebėjimuose EX.59, EX.61, EX.67, EX.68 ir EX.69.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) subsidijos darbo užmokesčiui fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita¹⁸²;</p> <p>2) dalyvavimo verslo misijoje fiksuotojo įkainio tyrimo ataskaita¹⁸³;</p> <p>3) grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita¹⁸⁴;</p> <p>4) darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita¹⁸⁵.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528 patvirtintų taisyklių 2.53., 4.9., ir 4.16. p. reikalavimai ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotuosius vieneto įkainius nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.</p>		apie susijusių institucijų atliktus koreguojamuosius veiksmus.	
14.	<p>(V) EX.78¹⁸⁶ Ketvirtinėse ir pinigų srautų ataskaitose pateikiama netiksli informacija</p> <p>FMJ 1K-326 patvirtintų taisyklių 66 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atrankiniu būdu arba visa apimtimi patikrinusi projekto vykdytojo pateiktus dokumentus ir duomenis, kaip panaudotos projektui skirtos lėšos, nustato išlaidų tinkamumą finansuoti ir projekto vykdytojui pagal pateiktą mokėjimo prašymą pervestinių ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų sumą.</p> <p>PV¹⁸⁷ 101 p. nustatyta, kad, projekto vykdytojui Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklėse nustatytais terminais per DMS pateikus ketvirtinę ataskaitą, atsakingas darbuotojas per 30 dienų nuo minėtos ataskaitos gavimo dienos peržiūri, ar tinkamai užpildyta, ir per DMS informuoja projekto vykdytoją apie jų priimtumą. 102 p. be kita ko, nustatyta, kad, projekto vykdytojui iki kiekvienų metų kovo 31 d. pateikus pinigų srautų ataskaitą, atsakingas darbuotojas ją išnagrinėja.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁸⁸, kai VI:</p> <p>1) neįsitikino ketvirtinėse ataskaitose¹⁸⁹ pateiktos informacijos teisingumu;</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI peržiūrėti aktualių ketvirtinių ir pinigų srautų ataskaitų informaciją ir, nustačius neatitikimų, imtis korekcinų veiksmų.</p> <p>VI, peržiūrėjusi aktualią 2019 m. III ketvirtinio ketvirtinę ataskaitą, įsitikino duomenų teisingumu, todėl rekomendacijos dalis dėl ketvirtinių ataskaitų laikoma įgyvendinta, laukiama rekomendacijos įgyvendinimo dalies dėl pinigų srautų ataskaitos.</p>	<p>Rekomendacija priimta ir bus įgyvendinta:</p> <p>1) aktuali ketvirtinė įgyvendinimo ataskaita už 2019 m. III ketvirtį bei ketvirtinė įgyvendinimo ataskaita, gauta kartu su mokėjimo prašymu Nr. 5 bus peržiūrėta. Nustačius neatitikimų, bus imamasi korekcinų veiksmų;</p> <p>2) aktuali pinigų srautų ataskaita už 2019 m., kuri bus gauta iki 2020 kovo 31 d. bus peržiūrėta. Nustačius neatitikimų, bus imamasi korekcinų veiksmų;</p> <p>3) siekiant išvengti techninių ketvirtinės įgyvendinimo ataskaitos pildymo klaidų, VI patikslins ketvirtinės įgyvendinimo ataskaitos pildymo instrukciją iki 2019-12-20.</p>	<p>2019-12-20</p> <p>2020-05-31</p> <p>2019-12-20</p>

¹⁸² Statistinė klaida tikrintame projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 MP Nr. MP017 74 138,81 Eur. Preliminari klaida tikrintame projekte yra 1 521 244,71 Eur.

¹⁸³ Statistinė klaida tikrintame projekto Nr. 03.2.1-LVPA-K-801-03-0008 MP Nr. MP004 yra 3 662,17 Eur. Preliminari klaida tikrintame projekte yra 3 662,17 Eur.

¹⁸⁴ Statistinė klaida tikrintame projekto Nr. 03.2.1-LVPA-K-801-03-0008 MP Nr. MP004 yra 7 482, Eur. Preliminari klaida tikrintame projekto yra 53 156,72 Eur.

¹⁸⁵ Statistinės klaidos tikrintame projekto Nr. 01.2.2-LMT-K-718-01-0041 MP Nr. MP006 nėra. Preliminari klaida tikrintame projekte yra 84 881,75 Eur.

¹⁸⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai bei PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

¹⁸⁷ Finansinių priemonių administravimo procedūrų vadovas, 2019 m., XIX sk.

¹⁸⁸ Fondo fondo „Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001.

¹⁸⁹ Pavyzdžiui, 2017-12-15 ketvirtinės ataskaitos Nr. 8 3.1.4 p. neteisingai nurodyta ES struktūrinių lėšų dalis ir LR valstybės biudžeto lėšų dalis, 2018-08-16 ketvirtinėje ataskaitoje Nr. 10 nustatytos sumos nesutampa su jos priede „GNG sąrašas“ nustatytais sumomis: 3.1.4 p. nustatyta suma yra 7 351 760,01 Eur, o GNG sąrašė nustatyta suma yra 7 351 860,58 Eur). 2017-12-15 ketvirtinės ataskaitos už laikotarpį nuo 2015-12-08 iki 2017-11-30 Nr. 8, pateiktos kartu su MP002, 3.1.4 p. nurodyta 6 324 315, 00 Eur lėšų suma sumokėta finansinės priemonės valdytojui, o 2018-02-15 ketvirtinės ataskaitos už laikotarpį 2015-12-08 iki 2017-12-31 Nr. 8 3.1.4 p. nurodyta 4 232 989, 79 Eur lėšų suma sumokėta finansinės priemonės valdytojui, taigi vertinamose ataskaitose matomas neigiamas sumos pokytis.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	2) neįsitikino pinigų srautų ataskaitoje ¹⁹⁰ pateiktos informacijos apie ES lėšų dalį teisingumu. Taip VI neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-326 patvirtintų taisyklių 66 p. ir PV 101–102 p. reikalavimai.			
15.	(V) EX.79¹⁹¹ PAFT nėra nustatyti terminai, per kiek laiko JI turi priimti sprendimą dėl pažeidimo registravimo SFMIS2014 ar jo ištaisymo Teisėkūros pagrindų įstatymo ¹⁹² 3 str. 2 d. 5–6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamas ekonomiškumo ir aiškumo principais. LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 4.7.2 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia ir tvirtina projektų administravimo ir finansavimo taisykles ir priima jų pakeitimus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo. FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad vykdant projektų įgyvendinimo priežiūrą turi būti laikomasi lygiateisiškumo principo ¹⁹³ . Audito metu nustatėme, kad PAFT ¹⁹⁴ nėra nustatyta, per kiek laiko JI turi išnagrinėti gautą informaciją apie įtariamus pažeidimus ir registruoti įtariamą pažeidimą SFMIS2014 arba pradėti veiksmus dėl pažeidimų ištaisymo. Taip VI neužtikrina, kad PAFT būtų parengtas vadovaujantis efektyvumo ¹⁹⁵ ir aiškumo ¹⁹⁶ principais ir, kad būtų laikomasi lygiateisiškumo ¹⁹⁷ principo vykdant projektų įgyvendinimo priežiūrą. Taip VI neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 5–6 p. reikalavimai, LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 4.7.2 p. ir FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 5.1 p. reikalavimai.	Audito metu buvo teikta rekomendacija VI PAFT nustatyti terminus, per kiek laiko JI turi išnagrinėti gautą informaciją apie įtariamus pažeidimus ir registruoti įtariamą pažeidimą SFMIS2014 arba pradėti veiksmus dėl pažeidimų ištaisymo. VI, atnaujinus PAFT ir nustačiusi terminus, per kiek laiko JI turi išnagrinėti gautą informaciją apie įtariamus pažeidimus ir registruoti įtariamą pažeidimą SFMIS2014 arba pradėti veiksmus dėl pažeidimų ištaisymo, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-14.	2020-02-29
16.	(V) EX.80¹⁹⁸ VI PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl valdymo išlaidų tinkamumo patikrinimo	Audito metu buvo teikta rekomendacija VI PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-27.	2020-03-31

¹⁹⁰ Pinigų srautų ataskaitoje, perengtoje 2019-03-26, nurodyta ES struktūrinių fondų lėšų suma – 10 250 000 Eur. 2019-02-26 patikslintoje ketvirtinėje ataskaitoje Nr. 12, 3 lentelėje „Informacija apie finansinių priemonių įgyvendinimą“ nurodyta, kad ES struktūrinių fondų lėšų suma – 9 226 978,47 Eur.

¹⁹¹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

¹⁹² 2019-06-13 įstatymo Nr. XIII-2220 redakcija (visame pastebėjime).

¹⁹³ Projektams turi būti taikomi vienodi vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai.

¹⁹⁴ Patvirtintose FMJ 1K-316 (1K-195).

¹⁹⁵ Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 5 p., be kita ko, nustatyta, kad vadovaujantis efektyvumo principu teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisančios pasiekti priemonės, todėl vertinama, kad PAFT nenustačius aiškių, su pažeidimų tyrimų procedūra susijusių terminų, nėra įtvirtinamos šios priemonės.

¹⁹⁶ Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6 p., be kita ko, nustatyta, kad vadovaujantis aiškumo principu, teisinis reguliavimas turi būti suprantamas, tikslus, aiškus. Vertinama, kad PAFT nenustačius aiškių, su pažeidimų tyrimų procedūra susijusių terminų, ši procedūra nėra suprantama, tikslu ir aiški subjektams, kurių atžvilgiu pažeidimo tyrimo procedūra atliekama ir neužtikrina šių subjektų lygiateisiškumo (pvz., kai per skirtingą terminą išnagrinėjama gauta informacija apie įtariamą pažeidimą arba registruojamas įtariamasis pažeidimas).

¹⁹⁷ Pagal esamą PAFT reguliavimą, įtarusi pažeidimą arba gavusi informaciją dėl įtariamo pažeidimo, JI šią informaciją gali įvertinti per skirtingą laiką kiekvieno projekto vykdytojo atžvilgiu.

¹⁹⁸ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>FMJ 1K-326(1K-304) patvirtintų taisyklių 63 p., be kita ko, nurodyta, kad Projekto vykdytojas VI teikia mokėjimo prašymus bei auditorių atlikto patikrinimo ataskaitą, jei finansavimo sutartyje nurodyta, kad tokia ataskaita teikiama. VI tikrina projekto išlaidas ir tvirtina išlaidų tinkamumą finansuoti, atlikdama atrankinę išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikrą pagal atrankinės išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodiką, atsižvelgdama į auditorių patikrinimo ataskaitoje pateiktus faktinius pastebėjimus. 66 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atrankiniu būdu arba visa apimtimi patikrinusi projekto vykdytojo pateiktus dokumentus ir duomenis, kaip panaudotos projektui skirtos lėšos, nustato išlaidų tinkamumą finansuoti. VI, prieš patvirtindama kiekvieną mokėjimo prašymą, atlieka jo tikrinimą, kaip nustatyta R. 1303/2013 125 str. 5 d. a p.</p> <p>VI PV¹⁹⁹ 107 p. nustatyta, kad Projekto vykdytojui iki kiekvienų metų kovo 31 d. pateikus metines finansines ataskaitas ir valdymo išlaidų ataskaitą, atsakingas darbuotojas tikrina jas ir pildo Valdymo išlaidų ataskaitos PL²⁰⁰.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI PV nėra nustatyta pakankamų²⁰¹ kontrolės priemonių, užtikrinančių valdymo išlaidų tinkamumą finansuoti. Taip VI neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-326 patvirtintų taisyklių 66 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>tinkamas valdymo išlaidų patikrinimo procedūras.</p> <p>VI, nustačiusi PV tinkamas kontrolės priemones, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
17.	<p>(V) EX.85²⁰² VI neužtikrino, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma paramos gavėjams būtų pervedta laikantis nustatytų terminų</p> <p>LRVN1090(773) patvirtintų taisyklių 109 p. be kita ko, nustatyta, kad Vadovaujančioji institucija, projektų vykdytojui pateikus mokėjimo prašymą, užtikrina, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma jam bus pervedta laikantis R.1303/2013 132 str. nustatytų terminų.</p> <p>Sąskaitų audito metu nustatėme²⁰³, kad projektų vykdytojams pateikus mokėjimo prašymus, nebuvo užtikrina, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumos būtų pervedtos laikantis R.1303/2013 132 str. nustatyto 90 d. termino.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN1090(773) patvirtintų taisyklių 109 p. ir R. 1303/2013 132 str. 1 d. reikalavimai VI, užtikrinti, kad</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI nustatyti priežastis, dėl kurių buvo nesilaikoma R.1303/2013 132 str. nustatytų terminų ir esant poreikiui, nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias minėto reikalavimo laikymąsi.</p> <p>VI, išanalizavusi priežastis, dėl kurių buvo nesilaikoma R.1303/2013 132 str. nustatytų terminų ir nustačiusi priemones, kurios užtikrintų minėto reikalavimo laikymąsi, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-20.	–

¹⁹⁹ Finansinių priemonių administravimo procedūrų vadovas, 2019 m., XIX sk., patvirtintas 2019-11-05 Finansų ministerijos Europos Sąjungos investicijų departamento direktorės.

²⁰⁰ Valdymo išlaidų ataskaitos patikros lapo forma FP-07.

²⁰¹ Pagal VI PV Valdymo išlaidų ataskaitos PL (FP-07) VI vertina tik valdymo išlaidų dydį ir patyrimo laikotarpį, tačiau VI pati nevertina valdymo išlaidų tinkamumo/pagrįstumo, o tik remiasi nepriklausomo auditoriaus nustatytų neatitikimų vertinimu, kas neužtikrina pakankamo valdymo išlaidų vertinimo taip, kaip numatyta R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p.

²⁰² Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

²⁰³ Projektų vykdytojams viešųjų išlaidų suma apmokėta vėliau nei per 90 d.: LMT administruojamuose projektuose – 649 MP, APVA administruojamuose projektuose – 2 MP, ESFA administruojamuose projektuose – 2 MP, LVPA administruojamuose projektuose – 17 MP, CPVA administruojamuose projektuose – 19 MP.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaite
Tel. +370 520 53527, el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

10 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Išlaidų investicijoms deklaravimo departamentui (Tvirtinančiajai institucijai)

2018–2019 m. valstybinio audito metu TvI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 13. Tinkamos metinių sąskaitų rengimo ir jų išsamumo, tikslumo ir teisingumo patvirtinimo procedūros				
1.	<p>(V) EX.82 TvI netinkamai SEK projekte atsižvelgė į FNNT atliekamus (atliktus) tyrimus ir vėlavo AI pateikti SEK projektą</p> <p>LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 15.2.4.1.1 p., be kita ko, nustatyta, kad TvI rengdama, tvirtindama ir teikdama sąskaitas EK įsitikina ir patvirtina, kad rengiamos ir teikiamos sąskaitos EK atitinka R 1303/2013 126 str. a ir c d. nustatytus reikalavimus</p> <p>FMĮ 1K-346(1K-284) patvirtintų taisyklių 29.1.1. p., be kita ko, nustatyta, kad TvI vadovaudamasi Veiksmų programos administravimo taisyklių ir Bendradarbiavimo susitarimo bei Taisyklių 6 p. nuostatomis, teikia AI ir VI iki n + 1 metų gruodžio 1 d. – sąskaitų EK projektus, parengtus, kaip nustatyta Taisyklių 27 ir 28 p. Tų pačių taisyklių 22.1.1.2. p., be kita ko, nustatyta, kad jeigu pagal iš teisės saugos ir (arba) kitų institucijų gautą informaciją yra įtarimas, kad deklaruotos EK išlaidos yra galimai netinkamos finansuoti, SEK išlaidos mažinamos visa su įtarimu susijusia išlaidų suma.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad TvI:</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija TvI rengiant SEK, tinkamai atsižvelgti į FNNT atliekamus (atliktus) tyrimus.</p> <p>TvI, tinkamai atsižvelgusi į FNNT atliekamus (atliktus) tyrimus rengiant SEK, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-28.</p> <p>Iš dalies sutinkame su pastebėjimu. Taip pat teikiame šiuos paaiškinančius komentarus:</p> <p>1. Atsižvelgiant į tai, kad rengiant SEK tam pačiam projektui Nr. 05.2.1-APVA-R-008-91-0003 pritaikyta galutinė finansinė pataisa dėl pažeidimo ir taip pat teismui yra perduota FNNT atlikto tyrimo byla, dėl žmogiškojo faktoriaus (klaidos) buvo neatlikta laikina finansinė pataisa. Neatitikimas buvo ištaisytas AI 2020-01-16 pateiktose patikslintose SEK.</p> <p>Be to 2020-02-14 AI pateiktuose patikslintuose SEK projektuose, derinant veiksmus su STT/ FNNT/VI/AI dėl tinkamo informacijos apie atliekamus tyrimus gavimo/ traktavimo ir atsižvelgimo išlaidų tvirtinimo tikslais, buvo peržiūrėta ir pakartotinai įvertinta informacija apie visus su projektais susijusius ikiteisminius tyrimus.</p> <p>Siekiant išvengti klaidų ateityje 2020 m. vasario 14 d. direktorės pavedimu Nr. 36 patvirtintas TvI procedūrų vadovo 206 pakeitimas, kuriame be kitų pakeitimų atliktas TvI procedūrų dėl teisės saugos institucijos (FNNT, STT ir kitų) atliekamų tyrimų registravimo ir jos įvertinimo mokėjimo paraiškų EK ir SEK rengimo tikslais 207 patikslinimas.</p> <p>2. Sutinkame, kad SEK projektai buvo pateikti vėliau nei nustatyta FMĮ 1K-346 (1K-284) 29.1.1 p., tačiau tai lėmė objektyvios priežastys:</p>	–

²⁰⁶ Išlaidų investicijoms deklaravimo departamento darbo procedūrų vadovas administruoti 2014–2020 m. ES struktūrinius fondus ir 2014–2021 m. EEE ir Norvegijos finansinius mechanizmus.

²⁰⁷ 27 priedas „Procedūra TvI-02“ aprašomoji dalis ir naujas jos priedas Nr. TvI-02-05 „Teisės saugos ir teisėtvarkos tyrimų registracijos žurnalas“.

2018–2019 m. valstybinio audito metu TvI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) SEK projekte neatsižvelgė arba netinkamai atsižvelgė į FNTT atliekamus (atliktus) tyrimus²⁰⁴;</p> <p>2) nesilaikė SEK projekto pateikimo termino, nustatyto FMĮ 1K-346(1K-284) 29.1.1 p.²⁰⁵.</p> <p>Taip TvI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 15.2.4.1 p. , FMĮ 1K-346(1K-284) patvirtintų taisyklių 29.1.1. ir 22.1.1.2. p. nustatyti reikalavimai.</p>		<p>– dauguma tarpinių AI rezultatų buvo pateikta 2019 m. spalio viduryje, paskutiniai – 2019-10-21 (ESFA), 2019-11-22 (VI) (Bendradarbiavimo susitarime nustatytas paskutinių AI tarpinių rezultatų pateikimo terminas: 10-15);</p> <p>– institucijos pavėluotai pateikė metines sąskaitas (APVA (ERPF/SAF): 2019-11-11; FM (SAF ir ERPF/ESF): 2019-11-05 ir 2019-11-06; LVPA (SAF ir ERPF): 2019-11-04 ir 2019-11-07 (FMĮ 1K-346(1K-284) 18 punkte nustatyta, kad metines sąskaitas už ataskaitinius metus institucijos teikia TvI iki 11-01);</p> <p>– VI pažyma apie VKS veikimą, į metines sąskaitas įtrauktų išlaidų atitiktį ES ir LR teisės aktų reikalavimams gauta TvI 2019-11-21 (pagal Bendradarbiavimo susitarimą nustatytas terminas: iki 11-01);</p> <p>– Išlaidų investicijoms deklaravimo departamento Gražinamų lėšų ir Rizikingų išlaidų vertinimo skyriuje, kuris atsakingas už institucijų pateiktų metinių sąskaitų tikrinimą ir SEK parengimą, didžiąją 2019 m. lapkričio mėnesio dalį, kai buvo rengiami sąskaitų projektai, dirbo 6 darbuotojai (buvo 3 laisvi etatai, 1 darbuotoja turėjo nedarbingumą).</p> <p>Ateityje siekiant užtikrinti sklandų bendradarbiavimą SEK audito metu pagal galimybes bus imtasi visų priemonių, kad SEK projektai AI būtų pateikiami teisės aktuose nustatytais arba su AI suderintais terminais.</p>	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Išlaidų investicijoms deklaravimo departamento direktorė

Aušra Baliukonienė

Tel. +370 5 239 0112, el. p. ausra.baliukoniene@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²⁰⁴ Pavyzdžiui, SaF SEK projekte netinkamai atsižvelgta į FNTT atliekamą tyrimą dėl projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-91-0003, t.y. išimta ne visa su įtarimu susijusi išlaidų suma.

²⁰⁵ ERPF SEK projektas pateiktas 2019-12-10, ESF SEK projektas pateiktas 2019-12-04, SaF SEK projektas pateiktas 2019-12-12.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
11 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁰⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.18 AM neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos taiko rizikos valdymo priemonės, susijusias su VI atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu. Audito metu nustatėme, kad AM: 1) netaiko pakankamų²⁰⁹ rizikos valdymo priemonių, susijusių su VI atsakomybe atliekamų LRVN 528 (1155) patvirtintose taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu; 2) PV²¹⁰ nėra nustatytos pakankamos²¹¹ kontrolės priemonės rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti. Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p. reikalavimas.</p>	<p>Rekomenduojame AM: 1) PV nustatyti pakankamas kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti; 2) PV nustačius kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti, atlikti rizikų vertinimą.</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonė: - procedūrų vadovas bus papildytas nuostatomis, nustatančiomis kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti; - nustačius kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti, bus atliekamas rizikų vertinimas.</p>	2020-02-28
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
2.	<p>(V) EX.23 AM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti</p>	<p>Audito metu AM buvo teikta rekomendacija peržiūrėti VI pateiktą informaciją, reikalingą</p>	-	-

²⁰⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²⁰⁹ AM dalyvauja VI rengiant metinį AM pavestų vykdyti užduočių rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo planą, tačiau AM neatlieka institucijos rizikų nustatymo ir vertinimo, netaiko kitų rizikos valdymo priemonių.

²¹⁰ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-372 patvirtintas 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje vidaus procedūrų aprašas (2018 m. birželio 27 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-615 patvirtinta aktuali redakcija).

²¹¹ PV XXIII skyriaus 332 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija dalyvauja VI rengiant metinį AM pavestų vykdyti užduočių rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo planą, tačiau PV nėra nustatyta kontrolės priemonių dėl institucijos rizikų nustatymo ir vertinimo, kitų rizikos valdymo priemonių taikymo.

2018–2019 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁰⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14. p. be kita ko, nurodyta, kad ministerijos rengia ir teikia VI informaciją, kurios reikia metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p. nurodyta, kad ministerijos, gavusios VI parengtą metinės ataskaitos projektą, bendradarbiaudamos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, išnagrinėja jį, teikia pastabas ir pasiūlymus VI.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad AM, teikdama VI informaciją, reikalingą 2017 m. metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai rengti, pateikė netikslią informaciją dėl rodiklio pasiekimo reikšmės²¹².</p> <p>Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14 p., LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R.1303/2013 50 str.</p>	<p>2017 m. MVPJA rengti, ir, nustačius neatitikimų dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, juos ištaisyti.</p> <p>VI, įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją EX.22, peržiūrėjo visas 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačiusi neatitikimų, juos ištaisė, todėl rekomendacija, teikta AM, yra neaktuali.</p>		

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamento Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė

Alina Meilutytė

Tel. 87 066 3535, el. p. alina.meilutyte@am.lt

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamento Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vedėja

Eglė Valūnė

Tel. 87 066 2702, el. p. egle.valune@am.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²¹²AM 2018-03-08 raštu Nr. (15-2)-D8(E)-61 „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m. rengimo“ VI pateikė informaciją, nurodydama, kad rodiklio P.N.001 „Paskolų ar garantijų, suteiktų daugiabučio namo atnaujinimui, skaičius“ reikšmė už 2017 m. – 1 186 pasirašytos sutartys, nors pagal 2018-02-14 Ketvirtinę projekto, apimančio finansines priemones, įgyvendinimo ataskaitą Nr. 11 (laikotarpis 2015-05-07–2017-12-31) pasirašytų sutarčių – 915 ir pagal 2018-02-13 Ketvirtinę projekto, apimančio finansines priemones, įgyvendinimo ataskaitą Nr. 11 (laikotarpis 2015-03-27–2017-12-31) pasirašytų sutarčių – 237, t. y. iš viso – 1 152 pasirašytos sutartys.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

12 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²¹³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.30 EIM neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos taiko rizikos valdymo priemonės, susijusias su vadovaujantiosios institucijos atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad EIM:</p> <p>1) netaiko pakankamų ²¹⁴ rizikos valdymo priemonių, susijusių su LRVN 528 (1155) patvirtintose taisyklėse jai pavestų funkcijų įgyvendinimu;</p> <p>2) PV²¹⁵ nėra nustatytos pakankamos kontrolės priemonės rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti.</p> <p>Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p. reikalavimas.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija EIM:</p> <p>1) PV nustatyti papildomas kontrolės priemonės rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti;</p> <p>2) PV, nustačius pakankamas kontrolės priemonės rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti, atlikti rizikų vertinimą.</p> <p>EIM, PV nustačiusi kontrolės priemonės dėl rizikų valdymo, pirmą rekomendacijos dalį įgyvendino. Laukiama rekomendacijos 2 dalies įgyvendinimo.</p>	<p>1) Įgyvendinta. PV nustatėme papildomas kontrolės priemonės rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti;</p> <p>2) Bus įgyvendinta. Atliksime rizikų vertinimą.</p>	2019-12-31
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
2.	<p>(V) EX.68 Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo</p> <p>FMĮ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 425.1. p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t. y. pagal fiksuotuosius įkainius, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija EIM atnaujinti dalyvavimo verslo ataskaitose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą bei imtis susijusių korekcinio veiksmų.</p>	<p>Įgyvendinta. VI sprendimu fiksuotųjų įkainių ataskaitos FJ-009 atnaujinimas perduotas ESFA Metodiniam pagalbos centrui (MPC). Neradus tinkamų duomenų ataskaitos FJ-009 atnaujinimui, nuspręsta stabdyti jos taikymą, o projektų išlaidas perskaičiuoti pagal su AI</p>	2020-02-28

²¹³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²¹⁴ EIM pateikė AI informaciją, kad, taikydama rizikos valdymo priemonės, atlieka administruojamų lėšų analizę, vykdo JI organizuojamų susitikimų su PrV stebėseną, sudaro priežiūros komitetą, pildo ir vadovaujantjai institucijai pateikia vadovaujantiosios institucijos atsiųstą klausimyną, tačiau audito metu nustatyta, kad EIM neatlieka periodinio rizikų nustatymo, vertinimo ir rizikos valdymo priemonių planavimo ir įgyvendinimo proceso inicijavimo, rekomendacijų dėl nustatytų neatitikimų įgyvendinimo stebėsenos.

²¹⁵ Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016-06-30 įsakymu Nr. 4-452 (2018-12-13 įsakymo Nr. 4-749 redakcija) patvirtintas ES fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ir priemonių administravimo procedūrų aprašas.

2018–2019 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²¹³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, ar kiti duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami.</p> <p>427 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei ministerija PFSA numato išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²¹⁶, kad fiksuotasis vieneto įkainis nustatytas, nesivadovaujant pagrįstais, patikimais ir patikrinamais duomenimis²¹⁷.</p> <p>Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 425.1 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotuosius vieneto įkainius nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.</p>	<p>Audito metu nustatyta ir daugiau atvejų, kai išlaidos apmokamos pagal fiksuotojų įkainių tyrimų ataskaitas, kurios parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo, todėl pateiktas pastebėjimas bei rekomendacija EX.77 VI (kaip atsakingai už tarpinėms institucijų pavestų funkcijų priežiūrą) nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas bei imtis susijusių korekcinį veiksmų. Kadangi korekciniai veiksmai vertinami stebint VI teiktą rekomendaciją, todėl rekomendacijos dalis dėl korekcinį veiksmų EIM yra neaktuali.</p> <p>Informacijos dėl susijusių teisės aktų atnaujinimo, siekiant įgyvendinti šią rekomendaciją, laukiama iš EIM.</p>	<p>suderintus koeficientus, o būsimas projektų išlaidas dengti pagal faktiškai patirtas išlaidas.</p>	
3.	<p>(V) EX.69 Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo</p> <p>FMJ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 425.1 p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t. y. pagal fiksuotuosius įkainius, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, ar kiti duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami.</p> <p>427 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei ministerija PFSA numato išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija EIM atnaujinti grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose ir mugėse fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą bei imtis susijusių korekcinį veiksmų.</p> <p>Audito metu nustatyta ir daugiau atvejų, kai išlaidos apmokamos pagal fiksuotojų įkainių tyrimų ataskaitas, kurios parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo, todėl pateiktas pastebėjimas bei rekomendacija EX.77 VI (kaip atsakingai už tarpinėms institucijų pavestų funkcijų priežiūrą) nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas bei imtis susijusių korekcinį veiksmų. Kadangi korekciniai veiksmai vertinami stebint VI teiktą rekomendaciją, todėl rekomendacijos dalis dėl korekcinį veiksmų EIM yra neaktuali.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-20.</p> <p>Įgyvendinta. VI sprendimu fiksuotųjų įkainių ataskaitos FJ-008 atnaujinimas perduotas ESFA Metodiniam pagalbos centrui (MPC). MPC surinkusi ir patikrinusi faktinius duomenis atnaujino FJ-008 ataskaitą ir atnaujinimą suderino su AI, 2020-01-17 EIM šiam atnaujinimui pritarė.</p>	2020-02-28

²¹⁶ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2015-01-16 Dalyvavimo verslo misijose fiksuotojo įkainio tyrimo ataskaitoje (2017-11-27 redakcija).

²¹⁷ Pavyzdžiui: tyrimo ataskaitos konsultavimo ir partnerių užsienyje paieškos išlaidų pagrindime teigiama, kad, remiantis ekspertine nuomone, vienai verslo misijai reikalingas 5 kontaktų užmezgimas, o vieno dalyvio apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidų pagrindime nurodoma, kad standartinė dalyvavimo verslo misijoje trukmė yra 5 dienos, tačiau šie paskaičiavimai nėra pagrįsti patikimais ir patikrinamais duomenimis; tyrimo ataskaitos verslo misijai reikalingų patalpų ir įrangos nuomos išlaidų pagrindime teigiama, kad šis išlaidų tipas taikomas tik išvykstamosioms verslo misijoms, tačiau šios išlaidos nepagrįstai indeksuojamos remiantis tik Lietuvos vidutiniu metiniu suderintu vartotojų kainų indeksu.

2018–2019 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²¹³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme atvejį²¹⁸, kad fiksuotasis vieneto įkainis nustatytas, nesivadovaujant pagrįstais, patikimais ir patikrinamais duomenimis²¹⁹.</p> <p>Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 425.1 p., reikalavimas ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotuosius vieneto įkainius nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.</p>	<p>ESFA Metodinės pagalbos skyriui atnaujinius dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą, rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>		
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
4.	<p>(V) EX.26 EIM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14. p. be kita ko, nurodyta, kad ministerijos rengia ir teikia VI informaciją, kurios reikia metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p. nurodyta, kad ministerijos, gavusios VI parengtą metinės ataskaitos projektą, bendradarbiaudamos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, išnagrinėja jį, teikia pastabas ir pasiūlymus VI.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad EIM, teikdama VI informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai už 2017 m. rengti, pateikė netikslią informaciją dėl rodiklio pasiekimo reikšmių²²⁰.</p> <p>Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14 p., LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p b ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R.1303/2013 50 str.</p>	<p>Audito metu EIM buvo teikta rekomendacija peržiūrėti VI pateiktą informaciją, reikalingą 2017 m. MVPJA rengti, ir, nustačius neatitikimų dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, juos ištaisyti.</p> <p>VI, įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją EX.22, peržiūrėjo visas 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačiusi neatitikimų, juos ištaisė, todėl rekomendacija, teikta EIM, yra neaktuali.</p>	-	-
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Europos Sąjungos investicijų koordinavimo departamento Europos Sąjungos investicijų valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Indrė Charūnaitė Tel. +370 706 64685, el. p. Indre.Charunaite@eimin.lt</p>				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²¹⁸ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2015-01-16 grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje (2017-11-27 redakcija).

²¹⁹ Pavyzdžiui: tyrimo ataskaitos vieno dalyvio apgyvendinimo ir dienpinių išlaidų pagrindime teigiama, kad, remiantis ekspertine nuomone ir projektų vykdytojų atsiliepimais, vidutinės parodos ar mugės trukmė padidinama šešiomis dienomis, tačiau šis paskaičiavimas nėra pagrįstas patikimais ir patikrinamais duomenimis; tyrimo ataskaitoje taip pat teigiama, kad dalyvavimo parodoje išlaidos tiesiogiai priklauso nuo dalyvaujančių stende skaičiaus, t. y., kuo daugiau dalyvių dalyvauja parodoje, tuo didesnis imamas parodos plotas, tačiau tyrimo ataskaitos 1 priede pateikta informacija neatitinka šio teiginio (pavyzdžiui, parodoje Nr. 3 dalyvavo 21 dalyvis, o užimtas parodos plotas 12 m², parodoje Nr. 28 dalyvavo 10 dalyvių, o užimtas parodos plotas 297 m², parodoje Nr. 29 dalyvavo 21 dalyvis, o užimtas parodos plotas 40 m²), todėl tyrimo ataskaitoje naudojamas skaičiavimas, kuriuo parodos ploto nuomos, stendo gamybos/nuomos išlaidos siejamos su dalyvaujančių asmenų skaičiumi, nėra pagrįstas ir teisingas.

²²⁰ EIM 2018-04-09 elektroniniu paštu VI pateikė Metinės ataskaitos už 2017 m. projektą, nurodydama, kad rodiklio P.B.202 „Subsidijas gaunančių įmonių skaičius“ (01 prioritetas) pasiekta reikšmė 2017 m. – 428 įmonės, nors audito metu perskaičiavus rodiklio pasiekimą už 2017 m., nustatyta reikšmė – 161 įmonė; P.B.202 „Subsidijas gaunančių įmonių skaičius“ (03 prioritetas) reikšmė 2017 m. – 1 949 įmonės, nors audito metu perskaičiavus rodiklio pasiekimą už 2017 m., nustatyta reikšmė – 1 926.

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 13 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR energetikos ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu EM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.27 EM neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo</p> <p>LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija taiko rizikos valdymo priemones, susijusias su VI atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu.</p> <p>EM PV²²² XXXVII skyriaus 395 p., be kita ko, nustatyta, kad EM pavestų vykdyti užduočių rizikos valdymo procesas ir procedūros atliekamos pagal EM rizikų valdymo aprašą²²³.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad EM netaiko pakankamų²²⁴ rizikos valdymo priemonių, susijusių su LRVN 528 (1155) patvirtintose taisyklėse jai pavestų funkcijų įgyvendinimu.</p>	<p>Rekomenduojame EM pagal PV nustatytas kontrolės priemones atlikti institucijos rizikų vertinimą.</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta.</p> <p>Rekomendacijos įgyvendinimo priemonė – pavirtintas naujas rizikų registras.</p> <p>Vadovaujantis 2012 m. birželio 22 d. ministro įsakymu Nr. 1-119 patvirtinto rizikų valdymo aprašo 37 punktu, naujas rizikų registras bus parengtas ir patvirtintas iki 2020 m. balandžio 1 d. ir kasmet atnaujinamas.</p>	2020-04-01

²²¹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²²² Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-351 patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos kompetencijai priskirtų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ir priemonių administravimo procedūrų aprašas (2019 m. kovo 15 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro pavaduojančio energetikos ministrą įsakymu Nr. 1- 68 patvirtinta aktuali redakcija).

²²³ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1-119 patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos rizikų valdymo aprašas.

²²⁴ 2014 m. EM dalyvavo VI rengiant metinį EM pavestų vykdyti užduočių rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo planą, 2015 m. atliko institucijos rizikų vertinimą, tačiau EM neatlieka periodinio institucijos rizikų nustatymo ir vertinimo ar kitų rizikos valdymo priemonių taip, kaip numatyta PV.

2018–2019 m. valstybinio audito metu EM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Taip EM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p. reikalavimas.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Investicijų skyriaus vyriausioji specialistė
Ineta Blakunovaitė
Tel. +370 520 34679, el. p. ineta.blakunovaite@enmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

14 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR kultūros ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu KM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
1.	<p>(V) EX.24 KM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai rengti</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14. p.be kita ko, nurodyta, kad ministerijos rengia ir teikia VI informaciją, kurios reikia metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p. nurodyta, kad ministerijos, gavusios VI parengtą metinės ataskaitos projektą, bendradarbiaudamos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, išnagrinėja jį, teikia pastabas ir pasiūlymus VI.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad KM, teikdama VI informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai už 2017 m. rengti, patvirtino netikslią informaciją dėl rodiklių pasiekimo reikšmių.²²⁶</p> <p>Taip KM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14 p., LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3 p. ir</p>	<p>Audito metu KM buvo teikta rekomendacija peržiūrėti VI pateiktą informaciją, reikalingą 2017 m. MVPJA rengti, ir, nustačius neatitikimų dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, juos ištaisyti.</p> <p>VI, įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją EX.22, peržiūrėjo visas 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačiusi neatitikimų, juos ištaisė, todėl rekomendacija, teikta KM, yra neaktuali.</p>	–	–

²²⁵ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²²⁶ Pvz., KM 2018-02-28 raštu Nr. 2S-635 „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m. pateikimo“ atsakydama į VI prašymą (2018-02-27 raštas Nr. (24.65-06)-6K-1801265) patikrinti informaciją dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, patvirtino, kad rodiklio P.S. 335 „Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos“ reikšmė už 2017 m. – 1,6 projekto, nors projektų lygmeniu (projektai Nr. 05.4.1-CPVA-R-302-21-0001 ir Nr. 05.4.1-CPVA-R-302-31-0001) pagal pateiktą informaciją SFMIS2014, vertinamo rodiklio reikšmė pasiekta 2017 m. – 1 projektas.

2018–2019 m. valstybinio audito metu KM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R. 1303/2013 50 str.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Investicijų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas

Nerijus Mocevičius

Tel. +370 608 47690, el. p. nerijus.mocevicus@lrkm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

15 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.61 Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo</p> <p>FMĮ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 425.1 p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t. y. pagal fiksuotuosius įkainius, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, ar kiti duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami. 427 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei ministerija PFSA numato išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²²⁸, kai, nustatant fiksuotojo vieneto įkainio darbo užmokesčio dalies reikšmę, buvo naudoti skirtingų laikotarpių ir šaltinių duomenys²²⁹, kuriais remiantis buvo nustatytas netinkamas fiksuotojo vieneto įkainio dydis.</p> <p>Taip SADM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMĮ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 425.1 p. reikalavimas ir R.1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotuosius vieneto įkainius nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo</p>	<p>Audito metu rekomenduota SADM atnaujinti Subsidijos darbo užmokesčiui fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitą bei imtis susijusių korekcinų veiksmų.</p> <p>Audito metu nustatyta ir daugiau atvejų, kai išlaidos apmokamos pagal fiksuotojų įkainių tyrimų ataskaitas, kurios parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo, todėl pateiktas pastebėjimas bei rekomendacija EX.77 VI (kaip atsakingai už tarpinėms institucijų pavestų funkcijų priežiūrą) nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas bei imtis susijusių korekcinų veiksmų. Kadangi korekciniai veiksmai bus vertinami stebint VI teiktą rekomendaciją, todėl rekomendacijos dalis dėl korekcinų veiksmų SADM yra neaktuali.</p> <p>ESFA Metodinės pagalbos skyriui atnaujinus Subsidijos darbo užmokesčiui fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitą, rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-12-16.</p>	<p>2019-11-15</p>

²²⁷ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²²⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016-11-28 Subsidijos darbo užmokesčiui fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje (2017-07-31 redakcija).

²²⁹ MMA, kuri patvirtinta Vyriausybės 2016-06-22 nutarimu Nr. 644, ir VDU duomenys, kurie grindžiami Lietuvos statistikos departamento informacija, apima tik laikotarpį nuo 2015 m. III ketv. iki 2016 m. II ketv., tuo tarpu kitos šio įkainio apskaičiavimo reikšmės grindžiamos istoriniais 2012–2016 m. projektų duomenimis.

2018–2019 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	metodu bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.			
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.28 Į projektų priežiūros komiteto sudėtį neįtraukti JI ir PrV atstovai</p> <p>LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.5 p. nustatyta, kad ministerija sudaro projektų, įgyvendinamų pagal trišales projektų sutartis, priežiūros komitetą.</p> <p>LRVN 1090(1156) patvirtintų taisyklių 71.10 p., be kita ko, nustatyta, kad, kai yra sudaroma trišalė projektų sutartis, projektų įgyvendinimo priežiūrai vykdyti iš JI, ministerijos ir PrV atstovų sudaromas projektų priežiūros komitetas.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SADM:</p> <p>1) į sudaromo projekto priežiūros komiteto sudėtį²³⁰ neįtraukė PrV ir JI atstovų;</p> <p>2) PV²³¹ nėra nustatytos kontrolės priemonės, užtikrinančios, kad į projekto priežiūros komiteto sudėtį būtų įtraukti JI ir PrV atstovai.</p> <p>Taip SADM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 1090(1156) patvirtintų taisyklių 71.10 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>	<p>Rekomenduojame SADM:</p> <p>1) PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias JI ir PrV atstovų įtraukimą į projektų priežiūros komitetų sudėtį;</p> <p>2) įtraukti JI ir PrV atstovus į sudaryto projektų priežiūros komiteto sudėtį (socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018-12-12 įsakymas Nr. A1- 714).</p>	<p>Dėl EX.28. Atsižvelgiant į tai, kad 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių (toliau – VPAT) pakeitimas, kuriuo panaikinama nuostata įtraukti į trišalių sutarčių vykdymo priežiūros komitetų sudėtį projektų vykdytojų atstovus dar nėra įsigaliojęs, tačiau teisės akto (VPAT) pakeitimo projekte jis yra numatytas ir derinimo su atsakingomis institucijomis metu pastabų dėl jo nesulaukta, todėl abejonių dėl jo įsigaliojimo nėra, maloniai prašome pakoreguoti rekomendacijos įgyvendinimo terminą iš 2019-10-15 į 5 d. d. nuo VPAT įsigaliojimo. SADM žiniomis VPAT pakeitimo projektas baigiamas derinti ir artimiausiu metu bus teikiamas LRV.</p>	2019-10-15
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
3.	<p>(V) EX.25 SADM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai rengti</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14. p.be kita ko, nurodyta, kad ministerijos rengia ir teikia VI informaciją, kurios reikia metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p. nurodyta, kad ministerijos, gavusios VI parengtą metinės ataskaitos projektą, bendradarbiaudamos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, išnagrinėja jį, teikia pastabas ir pasiūlymus VI.</p>	<p>Audito metu SADM buvo teikta rekomendacija peržiūrėti VI pateiktą informaciją, reikalingą 2017 m. MVPJA rengti, ir, nustačius neatitikimų dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, juos ištaisyti.</p> <p>VI, įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją EX.22, peržiūrėjo visas 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačiusi neatitikimų, juos ištaisė, todėl rekomendacija, teikta SADM, yra neaktuali.</p>	–	–

²³⁰ Komiteto sudėtis patvirtinta socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018-12-12 įsakyму Nr. A1-714 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ ir 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ priemonių projektų, įgyvendinamų pagal dvišales ir trišales projektų sutartis, priežiūros komiteto sudarymo ir jo darbo reglamento patvirtinimo“. Šio įsakymo 1 p., nurodyta priežiūros komiteto sudėtis, kurią įvertinus nustatyta, kad priežiūros komitetą sudaro tik ministerijos atstovai.

²³¹ Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kanclerio 2018-10-02 potvarkiu Nr. A3-196 patvirtintas Europos Sąjungos investicijų skyriaus vidaus procedūrų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, vadovas.

2018–2019 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme, kad SADM, teikdama VI informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai už 2017 m. rengti, pateikė netikslią informaciją dėl rodiklio pasiekimo reikšmės²³².</p> <p>Taip SADM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14 p., LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R. 1303/2013 50 str.</p>			
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Europos Sąjungos investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas Donatas Petroka Tel. +370 526 68195, el. p. Donatas.Petroka@socmin.lt</p>			

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²³² SADM 2018-03-12 raštu Nr. (21.5.27-82) SD-1455 „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m. rengimo“ atsakydama į VI prašymą (2018-02-27 raštas Nr. (24.65-06)-6K-1801265) patikrinti informaciją dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, nurodė netikslią rodiklio P.S. 368 „Socialines paslaugas gavę tikslinių grupių asmenys (šeimos)“ reikšmę už 2017 m. – 10 276 šeimos, nors pagal SFMIS2014 duomenis vertinamo rodiklio reikšmė 2017 m. – 10 274 šeimos.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

16 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR susisiekimo ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu SM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²³³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
1.	<p>(V) EX.37 SM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14. p. be kita ko, nurodyta, kad ministerijos rengia ir teikia VI informaciją, kurios reikia metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p. nurodyta, kad ministerijos, gavusios VI parengtą metinės ataskaitos projektą, bendradarbiaudamos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, išnagrinėja jį, teikia pastabas ir pasiūlymus VI.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SM, teikdama VI informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai už 2017 m. rengti, pateikė netikslią informaciją dėl rodiklio pasiekimo reikšmės²³⁴.</p> <p>Taip SM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14 p., LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p b ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R. 1303/2013 50 str.</p>	<p>Audito metu SM buvo teikta rekomendacija peržiūrėti VI pateiktą informaciją, reikalingą 2017 m. MVPJA rengti, ir, nustačius neatitikimų dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, juos ištaisyti. VI, įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją EX.22, peržiūrėjo visas 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačiusi neatitikimų, juos ištaisė, todėl rekomendacija, teikta SM, yra neaktuali.</p>	–	–
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Biudžeto ir investicijų departamento direktorius Saulius Kerza Tel. +370 523 93847, +370 620 13129, el. p. saulius.kerza@sumin.lt</p>				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²³³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²³⁴ SM 2018-03-06 raštu Nr. 1-2178 atsakydama į VI prašymą (2018-02-27 raštas Nr. (24.65-06)-6K-1801265) patikrinti informaciją dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, patvirtino, kad projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio P.S. 310 „Sukurtos elektroninės paslaugos“ reikšmė už 2017 m. – 84 projektai, nors pagal pateiktą informaciją SFMIS2014, vertinamo rodiklio reikšmė pasiekta 2017 m. – 57 projektai.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

17 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²³⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.67 Fiksuotojo įkainio metodika parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo</p> <p>FMJ 1K-316 (1K-102) patvirtintų taisyklių 425.1. ž p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t. y. pagal fiksuotuosius įkainius, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinama vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, ar kiti duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami.</p> <p>427 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei ministerija PFSA numato išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²³⁶, kad fiksuotasis įkainis nustatytas nesivadovaujant pagrįstais, patikimais ir patikrinamais duomenimis.</p> <p>Taip ŠMSM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-316 (1K-102) patvirtintų taisyklių 425.1 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotuosius vieneto įkainius nustatyti</p>	<p>Audito metu buvo rekomenduota ŠMSM atnaujinti darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaitą bei imtis susijusių korekcinį veiksmų.</p> <p>Audito metu nustatyta ir daugiau atvejų, kai išlaidos apmokamos pagal fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas, kurios parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo, todėl pateiktas pastebėjimas bei rekomendacija EX.77 VI (kaip atsakingai už tarpinėms institucijoms pavestų funkcijų priežiūrą) nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas bei imtis susijusių korekcinį veiksmų. Kadangi korekciniai veiksmai vertinami stebint VI teiktą rekomendaciją, todėl rekomendacijos dalis dėl korekcinį veiksmų ŠMSM yra neaktuali.</p> <p>ESFA Metodinės pagalbos skyriui, atnaujinus darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose ataskaitą, rekomendacija laikoma gyvendinta.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-09-13.</p>	<p>–</p>

²³⁵ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²³⁶ Lietuvos mokslo tarybos 2011-12-13 darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaitoje (2017-04-28 redakcija).

2018–2019 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²³⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	---	---------------	--	---

sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Europos Sąjungos paramos koordinavimo departamento Europos Sąjungos paramos įgyvendinimo skyriaus vyriausioji specialistė
Kristina Bukauskienė

Tel. +370 521 93559; el. p. kristina.bukauskiene@smm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

18 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR vidaus reikalų ministerijai

2018–2019 m. valstybinio audito metu VRM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.31 VRM neužtikrina pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo</p> <p>LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos taiko rizikos valdymo priemones, susijusias su vadovaujančiosios institucijos atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VRM:</p> <p>1) netaiko pakankamų²³⁸ rizikos valdymo priemonių, susijusių su LRVN 528 (1155) patvirtintose taisyklėse jai pavestų funkcijų įgyvendinimu;</p> <p>2) PV²³⁹ nėra nustatytos kontrolės priemonės rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti²⁴⁰.</p> <p>Taip VRM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 6.27 p. reikalavimas.</p>	<p>Audito metu VRM buvo teikta rekomendacija:</p> <p>1) PV nustatyti kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti.</p> <p>2) PV, nustačius pakankamas kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti, atlikti rizikų vertinimą.</p> <p>VRM nustačiusi kontrolės priemones rizikos valdymo priemonių taikymui užtikrinti ir atlikusi institucijos rizikų vertinimą rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-10-02.</p>	<p>2019-09-16</p> <p>2019-10-07</p>

²³⁷ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²³⁸ Vidaus reikalų ministro 2016 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 1V-264 „Dėl LR vidaus reikalų ministerijos kovos su korupcija 2016–2018 metų programos ir LR vidaus reikalų ministerijos kovos su korupcija 2016–2018 metų programos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas LR vidaus reikalų ministerijos kovos su korupcija 2016–2018 metų programos įgyvendinimo priemonių planas, tačiau VRM neatlieka institucijos rizikų nustatymo ir vertinimo ar kitų rizikos valdymo priemonių.

²³⁹ LR vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento direktoriaus 2018-02-01 pavedimu Nr. 1AR-269 pakeistas 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų administravimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje tvarkos aprašas.

²⁴⁰ PV 26 p., be kita ko nustatyta, kad ministerija dalyvauja VI rengiant metinį VRM pavestų vykdyti užduočių rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo planą, tačiau PV nėra nustatyta kontrolės priemonių dėl institucijos rizikų nustatymo ir vertinimo ar kitų rizikos valdymo priemonių taikymo.

2018–2019 m. valstybinio audito metu VRM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
2.	<p>(V) EX.38 VRM pateikė VI netikslią informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai parengti</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14. p. be kita ko, nurodyta, kad ministerijos rengia ir teikia VI informaciją, kurios reikia metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p. nurodyta, kad ministerijos, gavusios VI parengtą metinės ataskaitos projektą, bendradarbiaudamos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, išnagrinėja jį, teikia pastabas ir pasiūlymus VI.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VRM, teikdama VI informaciją, reikalingą metinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitai už 2017 m. rengti, pateikė netikslią informaciją dėl rodiklių pasiekimo reikšmių²⁴¹.</p> <p>Taip VRM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 6.14 p., LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.3. p b ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R. 1303/2013 50 str.</p>	<p>Audito metu VRM buvo teikta rekomendacija peržiūrėti VI pateiktą informaciją, reikalingą 2017 m. MVPJA rengti, ir, nustačius neatitikimų dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, juos ištaisyti.</p> <p>VI, įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją EX.22, peržiūrėjo visas 2017 m. MVPJA rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačiusi neatitikimų, juos ištaisė, todėl rekomendacija, teikta VRM, yra neaktuali.</p>	–	–

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento Europos regioninės plėtros fondo skyriaus patarėjas

Mindaugas Kauzonas

Tel. +370 527 18529 el. p. mindaugas.kauzonas@vrm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²⁴¹ Pvz., VRM 2018-03-20 raštu „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m.“ atsakydama į VI prašymą (2018-02-27 raštas Nr.(24.65-06)-6K-1801265) patikrinti informaciją dėl rodiklių reikšmių pasiekimo, patvirtino, kad projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio P.B.238 „Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse“ reikšmė už 2017 m. – 5 587 242,88 kvadratiniai metrai, nors pagal pateiktą informaciją SFMIS2014, vertinamo rodiklio reikšmė pasiekta 2017 m. – 4 852 996,15 kvadratiniai metrai; projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio P.S.409 „Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios veiklos valdymo tobulinimo priemonės“ reikšmė už 2017 m. – 23 institucijos, nors pagal pateiktą informaciją SFMIS2014, vertinamo rodiklio reikšmė pasiekta 2017 m. – 24 institucijos.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

19 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.32 APVA neužtikrino pakankamų rizikos valdymo priemonių taikymo LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 9.14 p., be kita ko, nustatyta, kad II taiko rizikos valdymo priemonės, susijusias su VI atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu.</p> <p>APVA PV²⁴³ 8.2 poskyrio 8.6 lentelėje, be kita ko, nustatyta, kad, esant aukštam rizikos veiksnio lygmeniui, agentūros direktoriaus įsakymu patvirtinamas rizikos valdymo priemonių veiksmų planas.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad APVA, nustačiusi aukštą rizikos veiksnio lygmenį²⁴⁴, nepatvirtino rizikos valdymo priemonių veiksmų plano.</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 9.14 p. reikalavimas.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes PV nustatytos kontrolės priemonės, tačiau jų veikimas vertinamuju laikotarpiu nebuvo užtikrintas.	Atkreipiame dėmesį, kad APVA PV 8.2 poskyris apima bendrą agentūros veiklos rizikų valdymą, t. y. rizikų registre registruojamos rizikos yra susijusios ne tik su Agentūros kaip II veikla, tačiau ir su nacionalinių investicijų projektų priežiūra. Informuojame, kad atliekant ketvirtines rizikos veiksnių peržiūras po 2019 m. II ketv. Peržiūros aukštos rizikos lygmens rizikų nenustatyta. Atsižvelgdami į pateiktą pastebėjimą atlikome PV keitimą (2019-09-17 įsakymas Nr. T1-135) ir numatėme galimybę netvirtinti atskiro veiksmų plano aukštos rizikos lygmens rizikoms, jei tam yra numatytos rizikos mažinimo priemonės.	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.15 PD nustatyti neproporcingi ir konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai, laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitiko PD reikalavimų</p>	Rekomenduojame APVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.1.1-	Rekomendacija bus įgyvendinta.	2019-11-29

²⁴² S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas, N – nedidelės svarbos pastebėjimas.

²⁴³ Patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. T1-190 (2017 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. T1-149 redakcija).

²⁴⁴ Pavyzdžiui, 2018 m. „Agentūros veiklos veiksnių registre“ III ketv. išskirta rizika, kurios rizikos veiksnio lygmuo „Aukštas“: „APVA neturi priemonių kompetentingų darbuotojų pritraukimui ir išlaikymui (darbuotojų kaita)“.

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>VPJ²⁴⁵ 3 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>VPJ 32 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, jie turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui, tikslūs ir aiškūs. 85 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles.</p> <p>PO SVPT²⁴⁶ 61 p., be kita ko, nustatyta, kad siekiant įsitikinti, ar tiekėjas bus pajėgus įvykdyti pirkimo sutartį, vadovaujantis VPJ 32–38 str., PD nustatomi tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai ir vykdomas tiekėjų kvalifikacijos patikrinimas. 79.1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO atmeta pasiūlymą, jeigu tiekėjas neatitiko minimalių kvalifikacijos reikalavimų.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus²⁴⁷, kai vykdant VŠP²⁴⁸:</p> <p>1) PO PD 3.1.5 p.²⁴⁹ ir 3.1.8 p.²⁵⁰ nustatė pirkimo objektui neproporcingus ir konkurenciją dirbtinai ribojančius kvalifikacijos reikalavimus²⁵¹;</p>	<p>APVA-R-007-91-0002 (preliminari klaida projekte yra 158 471,77 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Atsižvelgiant į pateiktą pastebėjimą, 2019-09-19 projekte Nr. 05.1.1-APVA-R-007-91-0002 inicijuotas pažeidimo tyrimas.</p>	

²⁴⁵ 2015-06-09 įstatymo Nr. XII-1768 redakcija (taikoma visame pastebėjime).

²⁴⁶ Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-02-12 įsakymu Nr. JV (2014-09-29 įsakymo Nr. JV-1059 redakcija) patvirtintos Visagino savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės (taikoma visame pastebėjime).

²⁴⁷ Projektas Nr. 05.1.1-APVA-R-007-91-0002, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė 68 665,74 Eur.

²⁴⁸ Supaprastintas atviras konkursas „Visagino g. atkarpos nuo Parko g. iki Vilties g. rekonstravimo darbai“, skelbimo CVP IS Nr. 182112 (paskelbta 2016-12-27).

²⁴⁹ PD III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lent. 3.1.5 p. nustatytas reikalavimas, kad tiekėjas būtų įregistruotas įstatymų nustatyta tvarka ir turėtų teisę būti ypatingo statinio statybos rangovu. Statiniai: inžineriniai tinklai: nuotekų šalinimo; Statybos darbų sritys: bendrieji statybos darbai; ir nuotekų šalinimo tinklų tiesimas; nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas; elektros inžinerinių sistemų įrengimas. Reikalavimas, kad tiekėjas būtų ypatingo statinio statybos rangovu statybos darbų sritys: nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas; elektros inžinerinių sistemų įrengimas yra vertinamas kaip neproporcingas ir dirbtinai ribojantis konkurenciją, kadangi pirkimo objektas yra susijęs tik su statinių grupe: inžineriniai tinklai: nuotekų šalinimas, o statybos darbų sritys: bendrieji statybos darbai ir nuotekų šalinimo tinklų tiesimas.

²⁵⁰ PD III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lent. 3.1.8.1 p. nustatytas reikalavimas, kad tiekėjas privalo pasiūlyti tinkamą kvalifikaciją turinčių vadovujančiųjų specialistų, kuriems taikomi šie reikalavimai: 1.1. darbų vadovas privalo turėti išduotą ir galiojantį kvalifikacijos atestatą ar Teisės pripažinimo pažymą, suteikiančią teisę eiti statinio statybos vadovo pareigas (statinių grupės: susisiekimo komunikacijos); 1.2. per paskutinius 3 metus turi būti vadovavęs bent 1 statinio statybos darbų vykdymui jam priskirtoje darbų srityje (statinių grupės: susisiekimo komunikacijos). Toks reikalavimas yra neproporcingas ir dirbtinai ribojantis konkurenciją, kadangi pirkimo objektas yra susijęs tik su statinių grupe: inžineriniai tinklai: nuotekų šalinimas. Papildomai pažymėtina, kad PO 2017-02-17 raštu Nr. (4.29)1-754 panaikino reikalavimą tiekėjui būti ypatingo statinio statybos rangovu statinių grupėje: susisiekimo komunikacijos; tačiau specialistui paliko. PD III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lent. 3.1.8.2 p. nurodyta, kad tiekėjas privalo pasiūlyti tinkamą kvalifikaciją turinčių vadovujančiųjų specialistų; 2. bent ne mažiau kaip vieną statinio specialiujų statybos darbų vadovą šioms darbų srityms: nuotekų šalinimo; elektrotechnikos, kuris privalo atitikti šiuos reikalavimus: 2.1. per paskutinius 3 metus turi būti vadovavęs bent 1 statinio statybos specialiujų statybos darbų vykdymui jam priskirtoje darbų srityje; 2.2. turėti galiojantį LR AM išduotą kvalifikacijos atestatą ar Teisės pripažinimo pažymą, suteikiantį teisę eiti statinio specialiujų statybos darbų vadovo pareigas jam priskirtoje darbų srityje. Toks reikalavimas, statybos darbų vadovui turėtų kvalifikacijos atestatą bei būti vadovavusiam bent 1 statinio statybos darbų vykdymui (darbų sritis - elektrotechnikos) yra neproporcingas ir dirbtinai ribojantis konkurenciją, kadangi pirkimo objektas yra susijęs tik su darbų sritimi: nuotekų šalinimas.

²⁵¹ Visagino savivaldybės administracijos 2013-07-29 išduotame statybos leidime Nr. LNS-91-130729-00011 ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos 2019-02-14 išduotame statybos užbaigimo akte Nr. ACCA-100-190214-0067 nurodyta, kad pirkimo objektas statinio kategorija – neypatingas statinys, todėl PD 3.1.5 p. ir 3.1.8 p. reikalavimai būti ypatingo statinio rangovu ir turėti specialistų, kurie būtų ypatingo statinio statybos vadovai yra neproporcingi ir konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) laimėtoju paskelbtas tiekėjas, su kuriuo sudaryta Statybos rangos sutartis²⁵², neatitiko PD 3.1.8.1 p. nustatyto kvalifikacijos reikalavimo²⁵³.</p> <p>Taip PO nesilaikė VPĮ 3 str. 1 d., 32 str. 2 d. ir SVPT 79.1 p. reikalavimų, o APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 10 p., dėl pirkimo objektui neproporcingų ir konkurenciją dirbtinai ribojančių kvalifikacijos reikalavimų, ir 13 p. dėl laimėjusio tiekėjo kvalifikacijos neatitikties PD reikalavimams bei įvertinus visas faktines aplinkybes, taikytina 25 proc. pirkimo sutarties vertės (628 295,24 Eur²⁵⁴ be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 158 471,77 Eur²⁵⁵ be PVM (157 073,81 Eur tiesioginių ir 1 397,96, Eur netiesioginių išlaidų).</p>			
3.	<p>(V) EX.33 PD nustatyti pasiūlymų vertinimo kriterijai, neužtikrinantys veiksmingos tiekėjų konkurencijos</p> <p>KSPĮ²⁵⁶ 29 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad perkantysis subjektas užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 48 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad PD turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių. 64 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad pasiūlymų vertinimo kriterijai neturi perkančiajam subjektui suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją. Pasiūlymų vertinimo kriterijai turi būti suformuluoti taip, kad tiekėjų pasiūlymuose pateiktos informacijos atitiktų nustatytiems pasiūlymų vertinimo kriterijams būtų galima patikrinti.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²⁵⁷, kai perkantysis subjektas, vykdydamas VŠP²⁵⁸, PD nustatė pasiūlymų vertinimo kriterijus²⁵⁹, suteikiančius perkančiajam subjektui neribotą pasirinkimo laisvę ir neužtikrinančius veiksmingos tiekėjų konkurencijos.</p> <p>Taip perkantysis subjektas nesilaikė KSPĮ 29 str. 1 d., 48 str. 4 d. ir 64 str. 5 d. reikalavimų, o APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomenduojame APVA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.2.1-APVA-V-022-01-0001 (preliminari klaida projekte yra 337,50 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma. 	<p>Agentūra 2020-02-07 raštu Nr. (29-2-2)-APVA-153 kreipėsi į Viešųjų pirkimų tarnybą, prašydama pateikti vertinimą, ar vykdant pirkimą buvo pažeistos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos. Tolimesni Agentūros veiksmai priklausys nuo gauto Viešųjų pirkimų tarnybos vertinimo.</p>	2019-11-29

²⁵² 2017-05-12 statybos rangos sutartis Nr. 5-127.

²⁵³ Nė vienas iš laimėjusio tiekėjo pasiūlyme nurodytų vadovaujančių specialistų neturėjo teisės eiti PD nurodytų pareigų.

²⁵⁴ Sutarties vertė susijusi su I etapo darbais, nes šiame projekte tik šios išlaidos yra tinkamos finansuoti išlaidos.

²⁵⁵ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP007 yra 17 166,43 Eur be PVM (17 015,00 Eur tiesioginių ir 151,43 Eur netiesioginių išlaidų).

²⁵⁶ 2017-05-02 įstatymo Nr. XIII-328 redakcija (naudojama visame pastebėjime).

²⁵⁷ Projekte Nr. 05.2.1-APVA-V-022-01-0001, finansavimo santykis 34,21 proc., tikrintas MP013, kurio vertė 9 671 627,05 Eur.

²⁵⁸ Skelbiama apklausa „Internetinio tinklapio kūrimo, plėtros, priežiūros ir administravimo“ „paslaugos“, pirkimo Nr. 362276, paskelbimo data 2018-01-15.

²⁵⁹ PD specialiųjų pirkimo sąlygų priedo Nr. 4 2 lentelėje, nustatyti ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų parametrų vertinimo balais intervalai, pvz. 0-4, 5-6. Lentelėje nurodytos ir parametrų reikšmės, pagal kurias skiriami nurodyti balai, pvz.: „sistemoje sunku susiorientuoti“, informacijos pateikimas ne visada aiškiai suprantamas“, sistemos aprašymas yra paviršutiniškas“, „dizainas atitinka šiandienines tendencijas“.

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
4.	<p>Remiantis EK FK gairių 8 p., dėl nustatyto atvejo bei įvertinus visas faktines aplinkybes, taikytina 10 proc. pirkimo sutarties²⁶⁰ vertės (3 375,00 Eur (be PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 337,50 Eur²⁶¹ su PVM.</p> <p>(V) EX.57 Pateiktos prekės neatitiko rangos sutarties reikalavimų</p> <p>FMJ 1K-316 (1K-23) patvirtintų taisyklių 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos sumokėti už pateiktas prekes PS²⁶² 2.2 p. nustatyta, kad FMJ 1K-316 (1K-23) ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos.</p> <p>Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį²⁶³, kai rangovas, įgyvendindamas rangos sutartį²⁶⁴, PrV patiekė prekes, kurios neatitiko rangos sutartyje nustatytų užsakovo reikalavimų²⁶⁵.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. ir FMJ 1K-316 (1K-23) patvirtintų taisyklių 405.1 p. reikalavimų, o APVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida tikrintame projekte – 804,72 Eur (800 Eur tiesioginių ir 4,72 Eur netiesioginių išlaidų)²⁶⁶.</p>	<p>Audito metu buvo teikta Rekomendacija įgyvendinta 2019-12-03.</p> <p>rekomendacija APVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.2.1-APVA-R-008-41-0001 (preliminari klaida projekte – 804,72 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas – sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>APVA atlikus 1 ir 2 rekomendacijos dalyse nurodytus veiksmus bei Audito metu įsitikinus, kad sutarties vykdymo metu pateiktos netinkamos prekės buvo pakeistos į tinkamas prekes, rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2019-12-03.	2019-12-31
Keli pagrindiniai reikalavimai				
5.	<p>(V) EX.49²⁶⁷ APVA neinformavo projektų vykdytojų per DMS apie pradėtus pažeidimų tyrimus ir sprendimus dėl lėšų grąžinimo</p>	Rekomendacija neteikiama, nes PV	Agentūra, atsižvelgdama į pateiktą pastebėjimą, nustatytos kontrolės priemonės, pakoregavo turimą pažeidimų registracijos	-

²⁶⁰ 2018-05-07 Paslaugų viešojo pirkimo – pardavimo sutartis Nr. VKJ_S_2018-57.

²⁶¹ Statistinės klaidos tikrintame MP Nr. 013 nėra.

²⁶² 2017-11-30 Nr. 05.2.1-APVA-R-008-41-0001.

²⁶³ Projektas Nr. 05.2.1-APVA-R-008-41-0001, finansavimo santykis – 85 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė – 41 321,75 Eur.

²⁶⁴ 2017-09-14 Nr. 2017/4-46 (naudojama visame pastebėjime).

²⁶⁵ PrV buvo pristatytos pavojingoms atliekoms sverti skirtos platforminės svarstyklės (iš viso – 8 vnt.), kurių platformos matmenys – 500 x 600 mm, nors užsakovo reikalavimuose, kurie yra sudedamoji rangos sutarties dalis, nustatyta, kad svarstyklių platforma turi būti ne mažesnė kaip 600 x 600 mm.

²⁶⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 301,77 Eur (300 Eur tiesioginių ir 1,77 Eur netiesioginių išlaidų).

²⁶⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 4 Tinkami valdymo patikrinimai, PR 6 Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>FMJ 1K-316²⁶⁸ patvirtintų taisyklių 303 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą informuoja projekto vykdytoją per DMS. 317 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pažeidimo tyrimo rezultatus informuoja projekto vykdytoją per DMS.</p> <p>FMJ 1K-059²⁶⁹ patvirtintų taisyklių 7.3 p., be kita ko, nustatyta, kad JI nustačiusi netinkamas finansuoti išlaidas ir (ar) kitas reikalaujamas pagal teises aktus grąžinti lėšas priėmusi sprendimą dėl lėšų grąžinimo per DMS apie priimtą sprendimą informuoja projekto vykdytoją.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus, kai APVA:</p> <p>1) apie pradėtus įtariamus pažeidimų tyrimus²⁷⁰ ir pažeidimų tyrimų rezultatus²⁷¹ projekto vykdytojus informavo ne per DMS;</p> <p>2) apie sprendimą²⁷² dėl lėšų grąžinimo projekto vykdytoją informavo ne per DMS;</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 303 p. ir 317 p., FMJ 1K-059 patvirtintų taisyklių 7.3 p. bei R. 1303/2013 125 str. 2 d. e. p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys, reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, būtų įvedami į kaupimo ir saugojimo sistemą ir joje saugomi.</p>	<p>tačiau jų veikimas vertinamuoju laikotarpiu nebuvo užtikrintas.</p>	<p>lentelę, papildydama ją šiltais:</p> <p>- Projekto vykdytojo informavimo per SFMIS (DMS) apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą data;</p> <p>- Projekto vykdytojo informavimo apie pažeidimo tyrimo rezultatus per SFMIS (DMS) data.</p> <p>Papildomai paaiškiname, kad PV 9 skyriaus „Projekto lėšų grąžinimas“ 9.1 lentelėje yra numatyta, kad finansų kontrolierius turi informuoti projekto vykdytoją dėl grąžintinių lėšų per DMS tik tuo atveju, kai grąžintinos lėšos nėra susijusios su pažeidimu. Pažymėtina, kad tais atvejais, kai atliekant pažeidimo tyrimą yra nustatomos grąžintinos lėšos, grąžintinių lėšų forma tvirtinama kartu su sprendimu dėl pažeidimo ir kartu siunčiama projekto vykdytojui.</p>	
6.	<p>(V) EX.62²⁷³ Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės</p> <p>LRVN528²⁷⁴ patvirtintų taisyklių 9.11 p., be kita ko, nustatyta, kad JI užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų. FMJ 1K-316²⁷⁵ patvirtintų taisyklių 450.1, be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo vykdyti projekto veiklos apimčiai proporcingus informavimo apie projektą veiksmus – interneto svetainėje, be kita ko, apibūdinti projekto tikslus, paskelbti informaciją apie projekto finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų ir visuomenei gerai matomoje vietoje pakabinti bent vieną plakatą, kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų. 450.5 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo informaciniame stende nurodyti projekto pavadinimą.</p>	<p>Audito metu APVA buvo teikta rekomendacija užtikrinti, kad būtų įgyvendintos pastebėjime minimuose projektuose informavimo apie projektą priemonės, nurodytos FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1 ir 450.5 p. bei PV nustatyti pakankamas kontrolės priemonės, užtikrinančias, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>Audito metu APVA užtikrino, kad būtų įgyvendintos pastebėjime</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta.</p> <p>1) Dėl informacijos apie vykdomą projektą pateikimo interneto svetainėje bei plakate</p> <p>Agentūra parengė projektų vykdytojams atmintinę dėl įgyvendinamiems projektams taikomų viešinimo reikalavimų, kuri šiuo metu derinama su Finansų ministerija ir bus paskelbta APVA internetiniame puslapyje. Taip pat APVA kreipėsi į projektų vykdytojus (kurių įgyvendinamuose projektuose vykdyto auditu metu buvo nustatyti neatitikimai) nurodydama nustatytus neatitikimus bei prašydama juos pašalinti. Projektų vykdytojai neatitikimus</p>	2019-12-31

²⁶⁶ 2017-12-07 Nr. 1K-447 ir 2018-01-25 Nr. 1K-23 įsakymo redakcijos (visame pastebėjime).

²⁶⁹ 2017-04-20 įsakymo Nr. 1K-157 redakcija (visame pastebėjime).

²⁷⁰ Projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0027, 2018-06-27 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0026, 2018-06-29 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01.

²⁷¹ Projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0027, 2018-06-27 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0026, 2018-06-29 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01.

²⁷² Projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0013, 2018-06-29 grąžintinių lėšų forma Nr. 2.

²⁷³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1 Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 4 Tinkami valdymo patikrinimai.

²⁷⁴ 2019-01-30 įsakymo Nr. 96 redakcija (visame pastebėjime).

²⁷⁵ 2018-11-12 įsakymo Nr. 1K-390 ir 2019-06-20 įsakymo Nr. 1K-195 redakcijos (visame pastebėjime).

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme atvejus²⁷⁶, kai PrV:</p> <p>1) interneto svetainėje nepateikė informacijos apie projekto tikslus²⁷⁷ ir finansavimą iš SaF lėšų²⁷⁸;</p> <p>2) informaciniame stende nenurodė projekto pavadinimo²⁷⁹.</p> <p>APVA PV²⁸⁰ nėra nustatyta pakankamų²⁸¹ kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>Taip PrV nesilaikė FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1 ir 450.5 p. reikalavimų, o APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN528 9.11 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>minimuose projektuose informavimo apie projektą priemonės, nurodytos FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1 p. ir 450.5 p.</p> <p>Laukiame rekomendacijos įgyvendinimo dėl kontrolės priemonių nustatymo PV.</p>	<p>ištaisė ir pateikė tai patvirtinančius įrodymus.</p> <p>2) Dėl informaciniame stende nenurodyto projekto pavadinimo</p> <p>Taisyklių 450.5 punkte nurodyta: „laikinoje ar nuolatinėje informacinėje lentelėje arba informaciniame stende, kurie įrengiami laikantis 2014 m. liepos 28 d. EK priimto įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 821/2014, <...>, II skyriuje nustatytų techninių charakteristikų ir kurių pavyzdžiai paskelbti svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodyti projekto pavadinimą ir pagrindinį tikslą <...>“.</p> <p>Kaip nurodyta Taisyklėse, svetainėje www.esinvesticijos.lt yra skelbiamas informacinio stendo šablonas²⁸², pagal kurį turi būti nurodomas „projektas (objektas)“. Svetainėje www.esinvesticijos.lt taip pat skelbiamas leidinys „Ką projektų vykdytojai turėtų žinoti apie komunikaciją“. Jame pateikiamos rekomendacijos bei projektų viešinimo pavyzdžiai. Pažymėtina, kad juose nurodyta, kad vykdant viešinimo veiklas svarbiausia projekto pavadinimą bei tikslą nurodyti aiškiai ir informuoti, kokio pobūdžio projektas yra vykdomas ir ko juo siekiama.</p> <p>Pažymėtina, kad ir 2014 m. liepos 28 d. EK priimto įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 821/2014 5 straipsnyje nėra reikalavimo informaciniame stende nurodyti tikslų projekto</p>	

²⁷⁶ Projekte Nr. 05.5.1-APVA-R-019-51-0004, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP007, kurio vertė 178 250,19 Eur; projekte Nr. 05.1.1-APVA-R-007-91-0002, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP007, kurio vertė 68 665,74 Eur; projekte Nr. 05.2.1-APVA-R-008-91-0003, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP008, kurio vertė 120 210,64 Eur; projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-81-0002, finansavimo santykis 68,58 proc., tikrintas MP006, kurio vertė 141 100,00 Eur; projekte Nr. 05.5.1-APVA-V-018-01-0002, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP006, kurio vertė 589 207,43 Eur.

²⁷⁷ Projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-81-0002 patikros vietoje metu nustatyta, kad PrV interneto svetainėje nepateikė informacijos apie projekto tikslus.

²⁷⁸ Neatitikimas nustatytas visuose tikrintuose projektuose, minimuose pastebėjime.

²⁷⁹ Projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-91-0003 patikros vietoje metu nustatyta, kad PrV pastatytame informaciniame stende nurodytas ne projekto, bet rangos sutarties pavadinimas.

²⁸⁰ PV patvirtintas 2017-11-27 įsakymu Nr. T-190.

²⁸¹ Remiantis PV II dalies 7.3. p., pildomas patikros vietoje lapas Nr. 2.7-4.1, kurio 7 dalyje vertinama, ar PrV įgyvendina informavimo apie projektą priemones, tačiau tokios kontrolės priemonės neužtikrina, kad informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų būtų tinkamai laikomasi visu projektų įgyvendinimo metu.

²⁸² <https://www.esinvesticijos.lt/uploads/main/documents/files/Ženkla/Logotipo%20naudojimo%20vadovas.pdf>

2018–2019 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁴² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			pavadinimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Agentūra laikosi pozicijos, kad informaciniai stendai įrengti tinkamai ir atlieka pagrindinę jų funkcinę paskirtį – informuoti tikslinę grupę apie vykdomą projektą.	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė
 Ada Navickaitė
 Tel. +370 527 87248, el. p. ada.navickaite@apva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 20 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.63 CPVA neužtikrino pakankamų žmogiškųjų išteklių deleguotoms funkcijoms tinkamai atlikti</p> <p>VKS gairių I priedo 1 p. nustatyti pagrindiniai, su VI ir TI susiję reikalavimai. 1.2 p. nustatytas vertinimo kriterijus 1 pagrindiniam reikalavimui²⁸⁴, pagal kurį, atsižvelgiant į atitinkamų programų skaičių, dydį ir sudėtingumą, skirtinguose VI ir TI lygmenyse skirtingoms funkcijoms atlikti yra pakankamai reikiamą kompetenciją turinčių darbuotojų.</p> <p>LRVN 528(96) 3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad, kaip nurodyta R. 1303/2013 123 str., VI funkcijas, susijusias su R. 1303/2013 125 str. numatytų VI funkcijų atlikimu, VI atsakomybe pavedama atlikti TI.</p> <p>LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 2.20 p. nustatyta, kad II - TI, atliekanti taisyklių 9 p. nustatytas funkcijas.</p> <p>Audito metu nustatėme²⁸⁵, kad CPVA neužtikrino pakankamų žmogiškųjų išteklių LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9 p. nustatytoms funkcijoms tinkamai atlikti.</p>	Rekomendacija neteikiama	Atsižvelgiant į tai, jog rekomendacija neteikiama, komentaras neteikiamas.	–

²⁸³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²⁸⁴ Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, jeigu atsakinga institucija užduotis paveda atlikti kitam subjektui.

²⁸⁵ Pavyzdžiui: 2019-06-01 CPVA el. paštu informavo AI, kad dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo ir darbo krūvio CPVA, atlikdama projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0002 pažeidimo tyrimą, nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 305 p. nustatytų pažeidimo tyrimo atlikimo ir sprendimo dėl pažeidimo priėmimo terminų: įtarimas apie pažeidimą Nr. IT02 SFMIS2014 užregistruotas 2018-01-25, papildoma informacija gauta 2018-02-13, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-06-15, t. y. per 122 dienas nuo papildomos informacijos gavimo. 2019-07-25 CPVA el. paštu informavo AI, kad dėl tuometinio žmogiškųjų išteklių trūkumo ir darbo krūvio CPVA, atlikdama projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0003 pažeidimo tyrimą, nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 305 p. nustatytų pažeidimo tyrimo atlikimo ir sprendimo

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip CPVA neužtikrino, kad būtų laikomasi VKS gairės I priedo 1.2 p. nustatyto reikalavimo.			
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.2 Tiekėjo pasiūlymas pakeistas pasiūlymų vertinimo metu, apribota galimybė ūkio subjektų grupei dalyvauti pirkime</p> <p>VPJ²⁸⁶ 3 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>VPJ 39 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO negali prašyti, siūlyti arba leisti pakeisti pasiūlymo, pateikto riboto konkurso metu esmės – pakeisti kainą arba padaryti kitų pakeitimų, dėl kurių PD reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkantis PD reikalavimus.</p> <p>VPJ 39 str. 2 d. 2 p., be kita ko, nustatyta, kad PO pasiūlymą turi atmesti, jeigu pasiūlymas neatitinka PD nustatytų reikalavimų.</p> <p>VPJ 47 str. 2 d. 1 ir 2 p., be kita ko, nustatyta, kad PO turi užtikrinti realių tiekėjų konkurenciją, nustatyti aiškius ir nediskriminuojančius kvalifikacinės atrankos kriterijus.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus²⁸⁷, kai vykdant VŠP²⁸⁸:</p> <p>1) PO prašė tiekėjo²⁸⁹ pakeisti pasiūlymą taip, kad PD neatitinkantis²⁹⁰ pasiūlymas tapo atitinkantis PD reikalavimus ir buvo paskelbtas laimėjusiu.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (tiekėjo pasiūlymas pakeistas pasiūlymų vertinimo metu, apribota galimybė ūkio subjektų grupei dalyvauti pirkime, klaida projekte 3 943 234,90 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>CPVA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-28.	2019-11-30

dėl pažeidimo priėmimo terminų: įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01 SFMIS2014 užregistruotas 2017-11-24, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-08-28, t. y. per 277 dienas nuo įtarimo apie pažeidimą užregistravimo;

Sąskaitų audito metu, 2019-12-31 CPVA el. paštu informavo AI, kad dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo CPVA, tikrindama projektų MP, nesilaikė FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 237 p. nustatyto MP patvirtinimo termino (30 dienų): projekto Nr. 04.5.1-TID-R-516-11-0002 MP Nr. MP003 patvirtintas per 92 dienas, projekto Nr. 04.5.1-TID-V-513-01-0005 MP Nr. MP004 patvirtintas per 98 dienas, projekto Nr. 04.5.1-TID-V-513-01-0015 MP Nr. MP003 patvirtintas per 124 dienas.

²⁸⁶ 2015-06-23 įstatymo Nr. XII-1852 redakcija (taikoma visame pastebėjime).

²⁸⁷ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002, finansavimo santykis 80 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė yra 1 800 715,37 Eur.

²⁸⁸ Tarptautinis ribotas konkursas „Klaipėdos miesto baseino (50 m) su sveikatingumo centru statybos darbų pirkimas“, „Valstybės žinių“ priede Nr. 53 paskelbtas 2015-07-08, CVP IS paskelbtas 2015-07-08, skelbimo Nr. 165357.

²⁸⁹ PO 2016-02-24 rašte Nr. (14.20.)-VP3-169 tiekėjui, nurodo, kad <...> Jūsų pasiūlytas šilumos siurblys GeoKat 25, kaip atskiras įrenginys, be papildomos įrangos negali atlikti visų techninio projekto specifikacijose numatytų funkcijų. <...> prašome Jūsų patvirtinti, kad laimėjimo atveju atliekant darbus bus panaudotas techniniame projekte numatytas nuotekų šilumos atgavimo įrenginys <...>.

²⁹⁰ Pirkimo dokumentų 96 p. 2.6 papunktyje numatyta, kad siūlomo (siūlomų) šilumos siurblio (siurblių) metinis naudingumo koeficientas SPF pagal standartą LST EN 15450:2006 turi būti ne mažesnis kaip 4,00 ir turi būti skaičiuojamas vadovaujantis projekcinėmis eksploatacinėmis sąlygomis. Tiekėjo pasiūlyto šilumos siurblio GeoKat 25 deklaruotas metinis naudingumo koeficientas SPF yra paskaičiuotas ne pagal projekcinės eksploatacinės sąlygas ir parodo įrenginio COP (bet ne SPF) reikšmę. Taip pat, PO, atsižvelgdama į tiekėjo jai pateiktus paaiškinimus, teigia, kad pasiūlytas šilumos siurblys GeoKat 25 kaip atskiras įrenginys neatlieka visų techninio projekto specifikacijoje numatytų funkcijų, todėl jam reikalinga papildoma įranga, kurios tiekėjas nebuvo nurodęs pasiūlyme.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) PO, PD nustatydamas kvalifikacinės atrankos kriterijus²⁹¹, neužtikrino, kad nebūtų dirbtinai ribojama galimybė ūkio subjektų grupei dalyvauti pirkime.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 3 str. 1 d., 39 str. 1 ir 2 d. 2 p. bei 47 str. 2 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 9 p. dėl atrankos kriterijų ribojančių ūkio subjektų grupei dalyvauti pirkime ir 17 p., dėl pasiūlymo keitimo pasiūlymų vertinimo metu, bei įvertinus visas faktines aplinkybes taikytina 25 proc. pirkimo sutarties²⁹² vertės (15 772 939,59 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 3 943 234,90 Eur²⁹³.</p>	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
3.	<p>(V) EX.3 Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų</p> <p>FMJ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti ar priskaičiuotų palūkanų subsidijoms, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms išmokėti.</p> <p>PS²⁹⁴ 2.2 p. nustatyta, kad FMJ 1K-316(1K-184) ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos.</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų, preliminari klaida 1 577 293,95 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Vertinant, kad audito metu nustatyti netinkamai atlikti darbai negali būti deklaruojami EK, ir, kad laukiame ar garantinio laikotarpio metu rangovas juos visiškai ištaisys ir tokiu atveju nereikės sugrąžinti lėšų susijusių su šiais darbais, pritariame Jūsų rekomendacijai.</p>	2019-11-30

²⁹¹ PD 54 p. kvalifikacinės atrankos kriterijų 2–4 pastabose numatyta, kad: 1) „Tiekėjas kartu su paraiška pateikia <...> atliktų darbų sąrašą kartu su užsakovų pažymomis apie tai, kad darbai buvo atlikti tinkamai. <...> Tuo atveju, jei paraišką teikia ūkio subjektų grupė, atliktų darbų sąrašas nurodomas to jungtinės veiklos partnerio, kurio įsipareigojimų vertės dalis yra didžiausia <...>. 2) „Tiekėjas kartu su paraiška pateikia sutarčių sąrašą, kuriame nurodomos įvykdytos sutartys, kartu pateikiant statinių pripažinimo tinkamais naudoti aktų (pagal STR) tinkamai patvirtintas kopijas. Tuo atveju, jei paraišką teikia ūkio subjektų grupė, sutarčių sąrašas nurodomas to jungtinės veiklos partnerio, kurio įsipareigojimų vertės dalis yra didžiausia. 3) Tiekėjas kartu su paraiška pateikia sutarčių sąrašą, kuriame nurodomos įvykdytos sutartys, sutarčių objektai, nurodomi baseinų, kuriuose įdiegtos sistemos tūriai, užsakovų duomenys. <...> Jei paraišką teikia ūkio subjektų grupė, nurodomas įvykdytų sutarčių skaičius to partnerio, kuris atliks baseino vandens filtravimo ir pašildymo sistemų diegimą pagal ketinamą šiuo pirkimu sudaryti sutartį. Jeigu baseino vandens filtravimo ir pašildymo sistemų diegimą atliks subrangovai, tiekėjui pagal P4 kriterijų nebus skiriami balai kvalifikacinėje atrankoje“. Tokios kvalifikacinės atrankos kriterijų pastabos riboja tiekėjų konkurenciją, nes PO, vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos 2003 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. 1S-100 patvirtintų tiekėjų kvalifikacijos metodinių rekomendacijų 21 p., turi siekti, kad ūkio subjektų grupės narių pajėgumai būtų sumuojami, todėl nėra objektyvu, paraišką teikiant ūkio subjektų grupei, vykdant kvalifikacinę atranką, vertinti tik vieną iš partnerių, kurio įsipareigojimų vertės dalis yra didžiausia, ar tiekėjui (ūkio subjektų grupei) kvalifikacinėje atrankoje neskirti balų, jeigu pasitelkiami subrangovai.

²⁹² 2016-09-09 statybos rangos sutartis Nr. J9-1544

²⁹³ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP008 yra 405 160,96 Eur.

²⁹⁴ 2017-03-30 Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002/J9-772.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį²⁹⁵, kai faktiškai atlikti statybos rangos darbai neatitiko²⁹⁶ statybų rangos sutarties²⁹⁷ 3.2 p. numatytų atlikti darbų.</p> <p>Statybų rangos sutarties 3.2 p., be kita ko, numatyta, kad Rangovas privalo atlikti visus darbus (laiku ir tinkamai pastatyti baseiną), kurie yra būtini sutartyje numatytam rezultatui pasiekti už sutartyje nurodytą bendrą darbų kainą.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte taikytina 10 proc. pirkimo sutarties vertės (15 772 939,59 Eur su PVM), dėl kurios preliminari klaida projekte 1 577 293,95²⁹⁸ Eur.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. ir statybos rangos sutarties 3.2 p. nurodytų reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 405.1 p reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>			
4.	<p>(V) EX.4 PD nustatytas neproporcingas pirkimo objektui ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas bei laimėjusio tiekėjo pasiūlymas yra nepriimtinas</p> <p>VPJ²⁹⁹ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>VPJ 2 str. 18 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad VŠP pasiūlymas yra nepriimtinas, kai jis neatitinka PO PD nustatytų reikalavimų, įskaitant reikalavimus dėl kvalifikacijos.</p> <p>VPJ 47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal VPT patvirtintą tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodiką.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-01-0003 (preliminari klaida projekte 201 484,87 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma. <p>CPVA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-03.	2019-11-30

²⁹⁵ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002, finansavimo santykis 80 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas mokėjimo prašymas Nr. MP008, kurio vertė 1 800 715,37 Eur.

²⁹⁶ Projekto patikroje vietoje nustatyti neatitikimai, pavyzdžiui, registratūros stalo bei baro stalviršiai pagaminti ne iš akmens masės stalviršio kaip nurodyta TP; visa grindų danga esant jai šlapiai, yra labai slidi, neatitinkanti saugumo reikalavimų; SPA zonoje netinkamai suformuoti grindų nuolydžiai, dėl kurių kaupiasi vanduo; cokolinio aukšto techninėse patalpose ant grindų dėl galimai netinkamos hidroizoliacijos kaupiasi vanduo; baseino patalpoje nuo konstrukcijų virš langų ant palangių kaupiasi vanduo, dalis pastato vidinių sienų pradėjusios pelyti ir kt.

²⁹⁷ 2016-09-09 statybos rangos sutartis Nr. J9-1544.

²⁹⁸ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP008 yra 180 071,54 Eur.

²⁹⁹ 2017-05-02 įstatymo redakcija Nr. XIII-327 (vartojama visame pastebėjime).

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>VPĮ 45 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad PO nustato ekonomiškai naudingiausią laimėjusį pasiūlymą, jeigu be kitų šiame straipsnyje nustatytų privalomų tenkinti sąlygų, pasiūlymą pateikęs tiekėjas atitinka PD nustatytus kvalifikacijos reikalavimus.</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 305 p., be kita ko, numatyta, kad į įtariamo pažeidimo tyrimą turi atlikti ir priimti sprendimą dėl pažeidimo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo įtarimo dėl pažeidimo užregistravimo SFMIS2014 dienos. 311 p. nustatyta, kad tais atvejais, kai įtariamas pažeidimas yra susijęs su pirkimu, įvykdytu pažeidžiant teisės aktų nuostatas, arba dėl tokio pirkimo sudarytos sutarties vykdymu ir neįmanoma tiksliai apskaičiuoti su tokiu pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydžio, šis dydis apskaičiuojamas Taisyklių 7 priedo 6–14 p. nustatyta tvarka.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus³⁰⁰, kai vykdant VŠP³⁰¹:</p> <p>1) PO PD 3.4.2 p. nustatė pirkimo objektui neproporcingą ir konkurenciją dirbtinai ribojantį kvalifikacijos reikalavimą³⁰²;</p> <p>2) laimėtoju paskelbtas rangovas, su kuriuo sudaryta Statybos rangos sutartis³⁰³, neatitiko PD 3.4.2 p.³⁰⁴ ir 3.4.4.2 p.³⁰⁵ nustatytų kvalifikacijos reikalavimų;</p> <p>Audito metu taip pat nustatyta, kad CPVA, atlikdama pažeidimo tyrimą³⁰⁶, nesilaikė 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 305 p. nustatytų terminų³⁰⁷;</p>			

³⁰⁰ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-01-0003, finansavimo santykis 50,86 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 166 323,29 Eur.

³⁰¹ Supaprastintas skelbiamas pirkimas „Administracinės paskirties pastato Vytauto g. 30, Ukmergės m., kapitalinio remonto darbų pirkimas“, skelbimo CVPIS Nr. 342374 (paskelbta 2017-08-08).

³⁰² PD III sk. „Tiekėjų pašalinimo pagrindai ir reikalaujama kvalifikacija“ 2 lent. 3.4.2 p. nurodyta, kad tiekėjo bendrojo mokumo koeficientas per paskutinius finansinius metus turi būti ne mažesnis kaip 0,8. Mokumo koeficientas išreiškiamas kaip nuosavo kapitalo santykis su mokėtinomis sumomis ir įsipareigojimais. Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos 16.1 p., be kita ko, nustatyta, kad šis reikalavimas nenaudotinas, jei pirkimo sutartyje numatytas avansas ir (ar) tarpiniai mokėjimai, kadangi periodiškai gaunant mokėjimus už prekes, paslaugas ar darbus, tiekėjui yra lengviau vykdyti prisiimtus įsipareigojimus. PD 5 pr. „Statybos rangos sutartis“ 9.3 p. ir 9.4 p. numatyti tarpiniai mokėjimai, todėl mokumo koeficiento reikalavimas – nenaudotinas.

³⁰³ 2017-10-03 statybos rangos sutartis Nr. 20-696.

³⁰⁴ Tiekėjo bendrojo mokumo koeficientas per paskutinius finansinius metus turi būti ne mažesnis kaip 0,8. Jis išreiškiamas kaip nuosavo kapitalo santykis su mokėtinomis sumomis ir įsipareigojimais. Pateiktas UAB „Santerma“ 2017-06-12 balansas, kuriame nurodytas ataskaitinio laikotarpio (2016-01-01–2016-12-31) nuosavas kapitalas – 152 965,00 Eur, ir mokėtinų sumos ir įsipareigojimai – 511 640,00 Eur. Apskaičiuotas mokumo koeficientas – 0,29897, t. y. apie 0,3.

³⁰⁵ Teikėjas turi turėti kvalifikuotą specialistą; ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų vadovą, turintį (ar kelis vadovus, kurie bendrai kartu turi) teisę eiti ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų vadovo pareigas tokiais darbų sričiai: statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimas. Nė vienas iš UAB „Santerma“ pasiūlyme nurodytų specialistų neturėjo teisės eiti nurodytų pareigų.

³⁰⁶ CPVA 2019-04-24 sprendimas Nr. IT01 dėl pažeidimo.

³⁰⁷ 2018-03-21 CPVA SFMIS2014 užregistravo įtarimą apie pažeidimą, o sprendimas Nr. IT01 dėl pažeidimo priimtas 2019-04-24. Taip CPVA nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 305 p. nustatytos pareigos įtariamo pažeidimo tyrimą atlikti ir priimti sprendimą dėl pažeidimo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo įtarimo užregistravimo dienos.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>neįvertino visų aplinkybių³⁰⁸ ir dėl nustatytų pažeidimų pritaikė nepagrįstai mažą finansinę korekciją³⁰⁹.</p> <p>Taip PO nesilaikė VPĮ 17 str. 1 ir 3 d., 45 str. 1 d., 47 str. 1 ir 7 d. reikalavimų, o CPVA nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 305 p., 311 p. reikalavimų ir neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 10 p., dėl pirkimo objektui neproporcingų ir konkurenciją dirbtinai ribojančių kvalifikacijos reikalavimų, ir 13 p., dėl laimėjusio tiekėjo kvalifikacijos neatitikties PD reikalavimams, įvertinus visas faktines aplinkybes taikytina 25 proc. pirkimo sutarties vertės (798 829,90 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 201 484,87 Eur³¹⁰ su PVM (199 707,48 Eur tiesioginių ir 1 777,40 Eur netiesioginių išlaidų).</p>			
5.	<p>(V) EX.6 Teisiškai nepagrįstas susitarimas dėl papildomų darbų neatliekant naujos pirkimo procedūros</p> <p>VPĮ³¹¹ 89 str. 1–2 d. nustatyti atvejai, kai pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis jos galiojimo laikotarpyje gali būti keičiama neatliekant naujos pirkimo procedūros.</p> <p>89 str. 5 d. nustatyta, kad, jeigu pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pakeitimas atliekamas kitais negu apibrėžti šio straipsnio 1 ir 2 d. atvejais, tokiam pakeitimui atlikti turi būti atliekama nauja pirkimo procedūra pagal šio įstatymo reikalavimus.</p> <p>Statybos rangos sutarties³¹² 9.4 p. nustatyta, kad pakeitimai, kurių vertė neviršija 50 proc., o bendra Pakeitimų pagal šį punktą vertė – 100 proc. Pradinės sutarties vertės, gali būti atliekami šiomis aplinkybėmis:</p> <p>9.4.1. prireikia papildomų darbų, paslaugų ar prekių, kurie tapo būtini Darbams užbaigti, tačiau nebuvo įtraukti į pradinį pirkimą, o Rangovo pakeitimas negalimas dėl ekonominių ar techninių priežasčių ir</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-04-0003 (klaida projekte yra 9 82516 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti į rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma. <p>CPVA, atlikusi pažeidimo tyrimą ir priėmusi sprendimą susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį, rekomendacijos 1 ir 2 p. įgyvendino.</p> <p>Laukiame rekomendacijos 3 p. įgyvendinimo.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-20.	–

³⁰⁸ CPVA, atlikdama pažeidimo tyrimą, nevertino pastebėjimo 1 p. ir 3 p. nurodytų neatitikimų.

³⁰⁹ FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 pr. 10 p. nurodyta: „Kai dėl nustatyto pažeidimo pagal Gaires galėtų būti taikomos skirtingos netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo normos, dėl atitinkamos normos taikymo, laikantis proporcingumo principo, sprendžiama atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir įvertinant su juo susijusias aplinkybes“. Tiek EK FK gairės 10 p., tiek 13 p. taikytina nuo 5 proc. iki 25 proc. finansinė korekcija, tuo tarpu CPVA sprendime dėl pažeidimo pritaikė 2 proc. finansinę korekciją, kurios taikymas nėra pagrįstas lengvinančiomis aplinkybėmis, todėl Audito institucijos vertinimu, CPVA nustatyta finansinės korekcijos norma neatitinka proporcingumo principo. Taip pat FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 pr. 5 p. nurodyta: „Nustačius pažeidimą galima taikyti kitas, nei nustatyta Gairėse, netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo normas, jei jas siūlo taikyti auditus ir (ar) patikrinimus atlikusi audito institucija, Europos Komisija ar Europos Audito Rūmai“.

³¹⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 38 402,79 Eur.

³¹¹ 2017-05-02 įstatymo Nr. XIII-327 redakcija (vartojama visame pastebėjime).

³¹² 2018-04-24 statybos rangos sutartis Nr. ŪD-1.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Užsakovui sukeltų didelių nepatogumų ar nemažą išlaidų dubliavimą; arba</p> <p>9.4.2. būtinybė atsirado dėl aplinkybių, kurių protingas ir apdairus Užsakovas negalėjo numatyti, ir iš esmės nesikeičia Darbų pobūdis.</p> <p>Nenumatytos aplinkybės reiškia aplinkybes, kurių nebuvo įmanoma nuspėti, nepaisant to, kad Užsakovas pagrįstai apdairiai rengėsi pradiniam sutarties skyrimui, atsižvelgdamas į visas jo turimas priemones, konkretaus projekto pobūdį ir charakteristikas, gerąją praktiką atitinkamoje srityje ir poreikį užtikrinti tinkamą rengiantis sutarties skyrimui panaudotų išteklių ir numatomos jos vertės santykį.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³¹³, kai vykdant statybos rangos sutartį³¹⁴ buvo pasirašytas papildomas susitarimas³¹⁵, kuriuo PO iš to paties rangovo įsigijo papildomų darbų, neatlikdama naujos pirkimo procedūros, nors nebuvo nei VPĮ 89 str. 1–2 d., nei statybos rangos sutarties 9.4 p. nustatytų aplinkybių.</p> <p>Taip PO nesilaikė VPĮ 89 str. 1–2 d. ir statybos rangos sutarties 9.4 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 24 p., dėl teisiškai nepagrįsto susitarimo dėl papildomų darbų neatliekant naujos pirkimo procedūros bei įvertinus visas faktines aplinkybes, taikytina 25 proc. papildomų darbų vertės (39 300,64 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 9 825,16 Eur³¹⁶ su PVM.</p>			
6.	<p>(V) EX7 Neatlikta dalis statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų</p> <p>FMĮ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti ar priskaičiuotų palūkanų subsidijoms, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms išmokėti.</p> <p>PS³¹⁷ 2.2 p. nustatyta, kad FMĮ 1K-316 (1K-207) ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1- CPVA-R-905-91-0001 (neatlikta dalis statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų, preliminari klaida projekte 9 426,39 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-06.</p>	<p>2019-11-30</p>

³¹³ Projektas Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-04-0003, finansavimo santykis 90,72 proc., tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 242 751,59 Eur.

³¹⁴ Mažos vertės pirkimas „Garso ir vaizdo įrašų studijos bei Kompiuterinių tinklų laboratorijos remonto darbų pirkimas“, skelbimo CVPIŠ Nr. 375653 (paskelbimo data 2018-04-09).

³¹⁵ 2018-07-05 papildomas susitarimas prie 2018-04-24 statybos rangos sutarties Nr. ŪD-1.

³¹⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP006 yra 9 333,90 Eur.

³¹⁷ 2017-01-30 Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-91-0001

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį³¹⁸, kai faktiškai atlikti statybos rangos darbai neatitiko³¹⁹ statybų rangos sutarties³²⁰ 2.1–2.2 p. numatytų atlikti darbų.</p> <p>Statybų rangos sutarties 2.1 p., be kita ko, numatyta, kad Rangovas šioje sutartyje nustatytais sąlygomis įsipareigoja atlikti statybos darbus. Projekto įgyvendinimo darbai vykdomi pagal techninį projektą.</p> <p>Statybų rangos sutarties 2.2 p., be kita ko, numatyta, kad detalus atliekamų statybos darbų aprašymas pateikiamas techninio projekto techninėje specifikacijoje, konkurso sąlygose.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida tikrintame projekte 9 426,39 Eur³²¹.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. ir statybos rangos sutarties 2.1–2.2 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 (1K-207) patvirtintų taisyklių 405.1 p. reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>CPVA atlikus 1 ir 2 rekomendacijos dalyse nurodytus veiksmus bei Audito metu įsitikinus, kad darbai, kurių trūko pagal statybų rangos sutartį, buvo atlikti, rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>		
7.	<p>(V) EX.10 Nepateikta dalis prekių, numatytų pirkimo sutartyje</p> <p>FMJ 1K-316 (1K-23) patvirtintų taisyklių 402 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y. prisidėti prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo.</p> <p>FMJ 1K-316 (1K-23) 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti ar priskaičiuotų palūkanų subsidijoms, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms išmokėti.</p> <p>PS³²² 2.2 p. nustatyta, kad FMJ 1K-316 (1K-23) ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos.</p> <p>Prekių pirkimo sutarties³²³ 1.2 p. be kita ko numatyta, kad prekių kiekiai, savybės ir kt. nurodyta sutarties priede Nr. 1 „Pirkimo techninė specifikacija“, kuri yra neatskiriama šios sutarties dalis.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui 09.13-CPVA-R-724-31-0007 (preliminari klaida projekte 770,59 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>CPVA atlikus 1 ir 2 rekomendacijos dalyse nurodytus veiksmus bei audito metu įsitikinus, kad prekės, kurių trūko pagal prekių pirkimo sutartį, buvo pristatytos, rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-03.	2020-01-31

³¹⁸ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-91-0001, finansavimo santykis 54,34 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 191 697,68 Eur.

³¹⁹ Projekto patikroje vietoje metu nustatyti šie neatitikimai: teritorijoje neįrengti dviračių stovai (6 vnt.), daugiavilkinėje žaidimų aikštelėje neįrengta speciali minkšta danga (420 m. kv).

³²⁰ 2017-08-21 statybos rangos sutartis Nr. A14-369.

³²¹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP013 yra 1 847,82 Eur.

³²² 2018-02-15 Nr. 09.1.3-CPVA-R-724-31-0007.

³²³ 2018-05-29 prekių pirkimo sutartis Nr. US-32.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį³²⁴, kai tiekėjų pateiktos prekės neatitiko techninės specifikacijos³²⁵ reikalavimų.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida tikrintame projekte 770,59 Eur (762,88 Eur tiesioginių ir 7,71 Eur netiesioginių išlaidų)³²⁶.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 (1K-23) patvirtintų taisyklių 402 p. ir 405.1 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>			
8.	<p>(V) EX.14 PD nustatyti konkurenciją ribojantys techninės specifikacijos reikalavimai</p> <p>VPĮ³²⁷ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų. 37 str. 3 d. nustatyta, kad TS turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.</p> <p>37 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad, apibūdinant pirkimo objektą, techninėje specifikacijoje negali būti nurodytas konkretus modelis.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³²⁸, kai PO, vykdydama VŠP³²⁹, TS nustatė konkurencijos neužtikrinančius ir tiekėjus diskriminuojančius reikalavimus³³⁰ pirkimo objektui.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 37 str. 3 ir 5 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p., dėl diskriminuojančios techninės specifikacijos bei įvertinus visas faktines aplinkybes, taikytina 25 proc.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 09.1.3-CPVA-R-724-31-0007 (dėl konkurenciją ribojančios TS preliminari klaida projekte yra 7 136,36 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaraciją ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma. <p>CPVA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-12-23.</p>	-

³²⁴ Projektas Nr. 09.1.3-CPVA-R-724-31-0007, finansavimo santykis 91,64 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 47 185,75 Eur.

³²⁵ TS prie mokinių kompiuterių 14 vnt., mokinių kompiuterių 10 vnt. ir mini kompiuterių 8 vnt. 12 p. nurodyta, kad papildomai turi būti pateikta bevielės pelės ir klaviatūros (su lietuviškais rašmenimis) prie kiekvieno kompiuterio.

³²⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP004 yra 770,59 Eur (762,88 Eur tiesioginių ir 7,71 Eur netiesioginių).

³²⁷ 2017-05-02 įstatymo Nr. XIII-327 redakcija (vartojama visame pastebėjime).

³²⁸ Projektas Nr. 09.1.3-CPVA-R-724-31-0007, finansavimo santykis 91,64 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 47 185,75 Eur.

³²⁹ Skelbiamos apklausos būdu vykdytas mažos vertės pirkimas Kompiuterinė įranga ir reikmenys (pirkimo Nr. 380167, paskelbimo data 2018-05-09).

³³⁰ Pirkimo sąlygų 1 priede „Techninė specifikacija“ nurodyta, kad kiekvieno mokinių kompiuterio (14 vnt., 10 vnt. ir 8 vnt. mini kompiuterių) įstrižainė turi būti ne mažesnė nei 11.6“ ir ne didesnė kaip 12“, o kompiuterių baterijos darbo laikas - ne mažiau kaip 12 val., 4 celių ličio (45Wh). Vertinama, kad nors techninėje specifikacijoje ir nėra nurodytas vienintelis galimas kompiuterio ekrano įstrižainės dydis arba baterijos darbo laikas, bet pagal nurodytus techninės specifikacijos reikalavimus tiekėjų galėjo būti siūlomas tik vienas konkretus kompiuterio modelis.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
9.	<p>pirkimų sutarties vertės (29 064,20 Eur³³¹ (su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminarai klaida projekte yra 7 136,36 Eur³³²).</p> <p>(V) EX.19 CPVA pritaikė netinkamą finansinės pataisos normą pagal EK FK gaires</p> <p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 311 p. nustatyta, kad tais atvejais, kai įtariamas pažeidimas yra susijęs su pirkimu, įvykdytu pažeidžiant teisės aktų nuostatas, arba dėl tokio pirkimo sudarytos sutarties vykdymu ir neįmanoma tiksliai apskaičiuoti su tokiu pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydžio, šis dydis apskaičiuojamas Taisyklių 7 priedo 6–14 p. nustatyta tvarka.</p> <p>Taisyklių 7 priedo 6 p., be kita ko, nustatyta, kad, nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą, vadovaujamosi EK FK gairėmis. 10 p. nustatyta, kad kai dėl nustatyto pažeidimo pagal Gaires galėtų būti taikomos skirtingos netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo normos, dėl atitinkamos normos taikymo, laikantis proporcingumo principo, sprendžiama atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir įvertinant su juo susijusias aplinkybes. 13 p., be kita ko, nustatyta, kad nustačius pažeidimą galima taikyti kitas, nei nustatyta Gairėse, netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo normas, jei jas siūlo taikyti AI, EK ar EAR.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį, kai CPVA, nustačiusi su pirkimu³³³ susijusį pažeidimą³³⁴, netinkamai vadovavosi EK FK gairėmis – pritaikė netinkamą pažeidimo rūšį³³⁵ ir finansinės pataisos normą³³⁶.</p> <p>Taip CPVA nesilaikė FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 311 p. reikalavimų ir neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) atnaujinti pažeidimo tyrimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.4.1-CPVA-V-301-02-0009 ir netinkamų finansuoti išlaidų dydį apskaičiuoti vadovaujantis Taisyklių 7 priedo 6 ir 10 p. bei imtis atitinkamų korekcinų veiksmų;</p> <p>2) imtis rekomendacijos 1 p. nurodytų veiksmų dėl kitų nustatytų, su pirkimais susijusių pažeidimų, kuriuose buvo pritaikyta mažesnė nei EK FK gairėje atitinkamai pažeidimo rūšiai nustatyta mažiausia leistina finansinės pataisos norma.</p> <p>CPVA, atnaujinusi pažeidimų tyrimus ir nustačiusi finansinių korekcijų dydžius atitinkančius EK FK gairę, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-31.	2019-12-31

³³¹ CPVA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2018-05-29 sutartį Nr. US-32.

³³² Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP004 yra 7 136,36 Eur.

³³³ 2017-10-10 paskelbtas pirkimas Nr. 349210. Sutartis Nr. 2017-11-28/PR-06.

³³⁴ 2018-07-20 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02.

³³⁵ CPVA, sprendime dėl pažeidimo nurodė, kad nustatytas pažeidimas atitinka EK FK gairių 16 p. nustatytą pažeidimo rūšį dėl skaidrumo ir (arba) vienodo požiūrio stokos vertinimo etape. Atsižvelgiant į sprendime dėl pažeidimo nustatytas aplinkybes (tiekėjo kvalifikacija buvo pripažinta atitinkanti pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, nors tiekėjas nepateikė reikalaujamų kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų ir nepagrindė atitikties keliams kvalifikacijos reikalavimams), vertinama, kad CPVA netinkamai kvalifikavo pažeidimą, nes nustatytas pažeidimas atitinka EK FK gairių 13 p. nustatytą pažeidimo rūšį dėl atrankos kriterijų pakeitimo atplėšus vokus su pasiūlymais, taip neteisingai priimant konkurso dalyvius, kurie neturėjo būti priimti, jeigu būtų buvę taikyti paskelbti atrankos kriterijai.

³³⁶ EK FK gairių 13 p. nustatyta, kad dėl šio punkto nustatyto pažeidimo taikytina 25 proc. finansinė pataisa, kuri, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, gali būti sumažinta iki 10 arba 5 proc. CPVA sprendime dėl pažeidimo nepagrįstai nurodė, kad dėl pažeidimo taikytinas 2 proc. finansinės korekcijos dydis. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad finansinės korekcijos dydis nustatytas nesivadovaujant FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 311 p.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
10.	<p>(V) EX.29 CPVA neužtikrino terminų laikymosi atliekant ir priimant sprendimus dėl pažeidimų</p> <p>FMJ 1K-316³³⁷ patvirtintų taisyklių 305 p., be kita ko, nustatyta, kad įl įtariamo pažeidimo tyrimą turi atlikti ir priimti sprendimą dėl pažeidimo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo įtarimo dėl pažeidimo užregistravimo SFMIS2014 dienos. Tais atvejais, kai reikia kreiptis į kitas institucijas ir (ar) projekto vykdytoją dėl papildomos informacijos, įtariamo pažeidimo tyrimas užbaigiamas ir sprendimas dėl pažeidimo priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo papildomos informacijos gavimo dienos. Audito metu nustatėme atvejus³³⁸, kai CPVA įtariamo pažeidimo tyrimus atliko ir sprendimus dėl pažeidimų priėmė vėliau nei per 30 dienų nuo įtarimo dėl pažeidimo užregistravimo SFMIS2014 arba papildomos informacijos gavimo dienos.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 305 p. reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, jog rekomendacija neteikiama, komentaras neteikiamas.</p>	-
Keli pagrindiniai reikalavimai				
11.	<p>(V) EX.8³³⁹ CPVA numatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl patikrų vietoje atlikimo</p> <p>EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 p., be kita ko, nustatyta, kad, remiantis geriausia patirtimi, VI, atlikdama priemonių, kurios apima statybos darbus patikrinimą vietoje, turėtų atlikti naudojamos medžiagos kiekio ir kokybės patikras. Paprastai rangovas ir prižiūrintysis inžinierius yra atsakingi už tai, kad investicija tiksliai atitiktų techninėje specifikacijoje nustatytas sąlygas. Jie atlieka statant panaudotos medžiagos kiekio ir kokybės patikras. Tačiau kartais statyboje naudojama medžiaga neatitinka techninėje specifikacijoje nustatytų reikalavimų net ir tuo atveju, kai rangovas arba prižiūrintysis inžinierius atlieka patikras.</p> <p>FMJ 1K-316 (1K-207) 285.4 p., be kita ko, nustatyta, kad įl, atlikdama patikrą vietoje, atsižvelgdama į veiksmų programos priemonės pobūdį ir savo nustatytą patikros vietoje tikslą ir apimtį, atsako į klausimus, ar</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA PV nusimatyti kontrolės priemones, užtikrinančias aiškias projektų patikros vietoje metu atliekamų medžiagos kiekio matavimų procedūras.</p> <p>CPVA, nusimačiusi PV kontrolės priemones, užtikrinančias aiškias projektų patikros vietoje metu atliekamų medžiagos kiekio matavimų procedūras, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-28.	2019-08-31

³³⁷ 2017-05-30 Nr. 1K-207, 2017-12-07 Nr. 1K-447, 2018-01-25 Nr. 1K-23 ir 2018-08-29 Nr. 1K-300 įsakymų redakcijos (naudojamos visame pastebėjime).

³³⁸ Projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-51-0002 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01 SFMIS2014 užregistruotas 2017-11-13, vėliausia papildoma informacija gauta 2017-11-30, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-02-05, t. y. per 67 dienas nuo papildomos informacijos gavimo; projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0002 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT02 SFMIS2014 užregistruotas 2018-01-25, papildoma informacija gauta 2018-02-13, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-06-15, t. y. per 122 dienas nuo papildomos informacijos gavimo; projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0003 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01 SFMIS2014 užregistruotas 2017-11-24, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-08-28, t. y. per 277 dienas nuo įtarimo apie pažeidimą užregistravimo; projekto Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-51-0002 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01 SFMIS2014 užregistruotas 2017-09-13, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-02-07, t. y. per 147 dienas nuo įtarimo apie pažeidimą užregistravimo; projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-11-0004 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT02 SFMIS2014 užregistruotas 2018-08-17, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-10-29 t. y. per 73 dienas nuo įtarimo apie pažeidimą užregistravimo; projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0002 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT03 SFMIS2014 užregistruotas 2018-01-25, sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2018-07-18, t. y. per 174 dienas nuo įtarimo apie pažeidimą užregistravimo.

³³⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
12.	<p>(V) EX.17³⁴⁶ CPVA apie pažeidimų tyrimus neinformavo projekto vykdytojų per DMS ir, nustačiusi pažeidimus, susijusius su pirkimų sutartimis, SFMIS2014 nepatiksino tinkamų finansuoti išlaidų sumos</p> <p>FMĮ 1K-316³⁴⁷ patvirtintų taisyklių 303 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą informuoja projekto vykdytoją per DMS, 317 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pažeidimo tyrimo rezultatus informuoja projekto vykdytoją per DMS.</p> <p>FMĮ 1K-511³⁴⁸ patvirtintų taisyklių 512.16 p., be kita ko, nustatyta, kad, jeigu atlikus įtariamo apie pažeidimą tyrimą nustatomas pažeidimas ir jei pažeidimas susijęs su pirkimo sutartimi, atitinkama netinkamų</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą projekto vykdytojų informavimą per DMS apie pradėtus įtariamo pažeidimo tyrimus ir jų rezultatus;</p> <p>2) PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad, nustačius pažeidimus, susijusius su pirkimo sutartimis, SFMIS2014 būtų įvedami duomenys apie sumažintą tinkamų finansuoti išlaidų sumą, kaip nustatyta FMĮ 1K-511 patvirtintose taisyklėse;</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-26.	2019-12-31

³⁴⁰ CPVA direktoriaus 2016-09-19 įsakymu Nr. 2016/8-176 patvirtinta CPVA veiklos vadovo projektų patikrų vietoje atlikimo procedūra (2018-05-31 įsakymo Nr. 2018/8-128 redakcija).

³⁴¹ Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje lapas, forma Nr. F-PPV-PPV-01(SP(2014-2020))/2.

³⁴² CPVA PV PL 5.1 p. nustatyta, kad darbų, prekių ir paslaugų atitiktis mokėjimo prašymuose pateiktai informacijai analizuojama šiais aspektais: 1) ar tinkamas atliktų darbų, pristatytų prekių, suteiktų paslaugų pobūdis (tipas, medžiagiškumas, sprendinys ir pan.); 2) ar atliktų darbų, pristatytų prekių, suteiktų paslaugų apimtis atitinka nurodytąją pirkimo dokumentuose; 3) ar laikomasi darbų atlikimo, prekių pristatymo, paslaugų suteikimo terminų.

³⁴³ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-91-0001.

³⁴⁴ 2018-12-12 PL Nr. PV01.

³⁴⁵ Techniniame projekte numatyti Skate parko dvigubos pusrampės čiuožimo bortų ilgiai po 6 m., o patikros vietoje metu AI atlikusi Skate parko dvigubos pusrampės čiuožimo bortų matavimus nustatė, jog kairiojo čiuožimo borto ilgis apie 5,50 m.

³⁴⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema.

³⁴⁷ 2017-05-30 Nr. 1K-207, 2018-01-25 Nr. 1K-23 ir 2018-08-29 Nr. 1K-300 įsakymų redakcijos (naudojamos visame pastebėjime).

³⁴⁸ 2017-12-07 Nr. 1K-448 ir 2018-10-05 Nr. 1K-340 įsakymų redakcijos (naudojamos visame pastebėjime).

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>finansuoti išlaidų suma SFMIS2014 dalyje „Pirkimai“ turi būti sumažinta pirkimo sutarties tinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad CPVA:</p> <p>1) apie pradėtus įtariamo pažeidimo tyrimus³⁴⁹ ir pažeidimų tyrimų rezultatus³⁵⁰ projekto vykdytojus informavo ne per DMS;</p> <p>2) PV³⁵¹ nėra nustatyta pakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad informacija apie pradėtus įtariamo pažeidimo tyrimus ir apie pažeidimų tyrimų rezultatus būtų tinkamai pateikta projekto vykdytojui per DMS;</p> <p>3) atlikusi įtarimų apie pažeidimus tyrimus ir nustačiusi pažeidimus³⁵², susijusius su pirkimų sutartimis, atitinkama nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma SFMIS2014 dalyje „Pirkimai“ nesumažino pirkimų sutarties tinkamų finansuoti išlaidų sumos.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 303 p. ir 317 p., FMJ 1K-511 patvirtintų taisyklių 512.16 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys, reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, būtų įvedami į kaupimo ir saugojimo sistemą ir joje saugomi.</p>	<p>3) SFMIS2014 patikslinti duomenis apie visas (įskaitant ir audito metu nustatytus, bet neištaisytus atvejus) dėl pažeidimų, susijusių su pirkimo sutartimis, sumažintas tinkamų finansuoti išlaidų sumas.</p> <p>CPVA patvirtinusi pažeidimų valdymo ir SFMIS2014 naudojimo procedūrų keitimus bei SFMIS2014 patikslinusi pirkimų duomenis rekomendaciją įgyvendino.</p>		
13.	<p>(V) EX.51³⁵³ CPVA netinkamai atliko pirkimų atranką paskesnei pirkimų patikrai</p> <p>LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 9.3.5 p. nustatyta, kad jį atlieka projektų vykdytojų vykdomų pirkimų pagal projektą priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) atnaujinti pastebėjime minimo projekto pirkimų plano paskesnės pirkimų patikros atrankos procedūras, vadovaujantis CPVA PV nustatytais reikalavimais t. y. paskesnę pirkimų atranką atlikti pirkimams, o ne jų sutartims;</p>	<p>Rekomendaciją įgyvendinta 2020-02-24.</p>	<p>2019-12-31</p>

³⁴⁹ Projektas Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0006, 2018-09-19 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0003, 2018-08-28 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-51-0002, 2018-02-05 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-51-0002, 2018-02-07 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 05.4.1-CPVA-V-301-02-0009, 2018-07-20 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-11-0004, 2018-10-29 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0002, 2018-06-15 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02 ir 2018-07-18 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT03.

³⁵⁰ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0003, 2018-08-28 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-51-0002, 2018-02-05 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-51-0002, 2018-02-07 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 05.4.1-CPVA-V-301-02-0009, 2018-07-20 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-11-0004, 2018-10-29 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0002, 2018-06-15 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02 ir 2018-07-18 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT03.

³⁵¹ CPVA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. 2014/8-264 (2018-08-13 įsakymo Nr. 2018/8-191 redakcija) patvirtinta pažeidimų valdymo procedūra (3.1.9).

³⁵² Projektas Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0006, 2018-09-19 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-51-0002, 2018-02-05 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 05.4.1-CPVA-V-301-02-0009, 2018-07-20 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0003, 2018-08-28 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-51-0002, 2018-02-07 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT01, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-11-0004, 2018-10-29 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT02, projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-61-0002, 2018-07-18 sprendimas dėl pažeidimo Nr. IT03.

³⁵³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintų taisyklių 141 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, atlikdama paskesnę pirkimų patikrą, gali vadovautis su VI suderinta ir JI patvirtinta atrankine pirkimų patikros metodika, jei pirkimo vertė pagal techninės paramos projektą be PVM yra ne didesnė, nei VPJ nustatyta mažos vertės pirkimo vertė už prekes ir paslaugas arba darbus.</p> <p>CPVA PV³⁵⁴ 37.1 p. nustatyta, kad pirkimo įvertinimas turi būti atliekamas ne mažiau kaip 10 proc.³⁵⁵ visų pateiktų mažos vertės pirkimų ir pirkimų, kuriems netaikomi VPJ reikalavimai, faktinių duomenų (imamas pirkimų skaičius, apvalinant į didesnį sveiką skaičių), o 37.2 p. nustatyta, kad pirkimo įvertinimui atrenkami tie pirkimai, kurių pirkimo sutarties vertė, susijusi su projektu, yra didžiausia lyginant su kitų atrankoje dalyvaujančių pirkimų sutarčių verte, susijusia su projektu.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³⁵⁶, kai CPVA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlikdama TP veiksmų programos administravimo projektų pirkimų atranką paskesnei patikrai, atranką vykdė atsiirinkdama pirkimų sutartis, o ne pirkimus; 2) neteisingai sudarė atrankos populiaciją, nes joje buvo du³⁵⁷ pasikartojantys įrašai (to paties pirkimo tos pačios sutartys) ir į populiaciją buvo įtrauktos vieno pirkimo³⁵⁸ kelios sutartys, kurios, vykdant atranką buvo prilygintos atskiriems pirkimams; 3) atrinko paskesnei patikrai mažiau³⁵⁹ kaip 10 proc. pirkimų; 4) CPVA PV neapibrėžta, kaip atrenkami pirkimai, kuriuose yra sudarytos kelios to paties pirkimo sutartys, susijusios su projektu. <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 9.3.5 p. ir FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintų taisyklių 141 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>2) nustatyti CPVA PV, kaip turi būti atrenkami pirkimai paskesnei pirkimų patikrai, kuriuose yra sudarytos kelios to paties pirkimo sutartys, susijusios su projektu.</p> <p>CPVA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>		

³⁵⁴ CPVA direktoriaus 2018-05-23 įsakymu Nr. 2018/8-115 (2018-06-21 įsakymo Nr. 2018/8-152 redakcija) patvirtinta Pirkimų priežiūros procedūra Techninės paramos projektams (3.1.4).

³⁵⁵ Vadovaujantis CPVA atrankine pirkimų patikros metodika, kuriai VI pritarė 2017-12-04 raštu Nr. ((4.59-2408)-5K-1721752)-6K-1707121.

³⁵⁶ Projekte Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0021 pirkimų plano 2018-08-10 keitimo pirkimų atranka.

³⁵⁷ Pirkimo eilė Nr. 1.060, 2015-03-26 sutartis Nr. 2015/4-1-28, ir pirkimo eilė Nr. 1.027, 2014-12-16 sutartis Nr. 2014/4-1-111.

³⁵⁸ Pirkimo eilė Nr. 1.060, 2015-03-26 sutartis Nr. 2015/4-1-28, ir 2015-03-27 sutartis Nr. 2015/4-1-30, pirkimo eilė Nr. 1.001, 2008-12-17 sutartis Nr. KB-5250/2008/4-1-103, ir 2008-12-17 sutartis Nr. 2008/4-1-103, pirkimo eilė Nr. 1.340, 2016-12-22 sutartis Nr. 2016/4-1-128, ir 2016-12-22 sutartis Nr. 2016/4-1-127, pirkimo eilė Nr. 1.572, 2016-09-28 sutartis Nr. 2016/4-1-69, ir 2016-09-27 sutartis Nr. 2016/4-1-68, pirkimo eilė Nr. 1.689, 2017-09-12 sutartis Nr. 2017/4-1-49, 2018-01-29 sutartis Nr. „Pranešimas“, ir 2017-09-12 sutartis Nr. RC 5631047.

³⁵⁹ CPVA patikrai atrinko tik 75 skirtingus pirkimus, nors turėjo būti atrinkta 10 proc. visos teisingai sudarytos pirkimų populiacijos (iš CPVA sudarytos atrankos populiacijos pašalinus pasikartojančius įrašus ir to paties pirkimo skirtingas sutartis, populiacijos dydis – 765 pirkimai) pirkimų, t. y. 77 skirtingi pirkimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
14.	<p>(V) EX.52³⁶⁰ CPVA neužtikrina teisės aktų reikalavimų laikymosi atlikdama mažos vertės pirkimų priežiūrą</p> <p>LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9.3.5 p. be kita ko, nustatyta, kad JI atlieka PrV vykdomų pirkimų pagal projektą priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 464 p. be kita ko, nustatyta, kad, kai pareiškėjas, PrV ar partneris yra perkančioji organizacija pagal VPĮ reikalavimus, jis atsako už VPĮ ir kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi.</p> <p>VPĮ³⁶¹ 25 str. 2 d. be kita ko, nustatyta, kad atliekant mažos vertės pirkimus, taikomos VPĮ I sk, 31, 34 str., 58 str. 1 d., 82 str., 86 str. 5, 6, 7 ir 9 d., 91 str., VI ir VII sk. nuostatos ir Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintame mažos vertės pirkimų tvarkos apraše nustatytos taisyklės.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad CPVA PV³⁶² nėra nustatytų pakankamų mažos vertės pirkimų kontrolės priemonių, užtikrinančių VPĮ 25 str. 2 d. reikalavimų laikymosi priežiūrą³⁶³.</p> <p>Taip CPVA neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9.3.5 p., FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 464 p. ir VPĮ 25 str. 2 d. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo rekomenduota CPVA PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias mažos vertės pirkimų priežiūrą, pagal VPĮ 25 str. 2 d. nustatytus reikalavimus.</p> <p>CPVA, PV nustačius kontrolės priemones, užtikrinančias mažos vertės pirkimų priežiūrą, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendaciją įgyvendinta 2020-02-24.	–
15.	<p>(V) EX.70³⁶⁴ CPVA netinkamai parengė išlaidų deklaraciją</p> <p>LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 9.3.3 p., be kita ko, nustatyta, kad JI rengia ir tvirtina išlaidų deklaracijas.</p> <p>FMJ 1K-346(1K-247) patvirtintų taisyklių 11 p., be kita ko, nustatyta, kad rengiant išlaidų deklaracijas turi būti atsižvelgta į visus Tvl pateiktus pastebėjimus, rekomendacijas ir kitą informaciją, galinčią turėti įtakos išlaidų tinkamumui finansuoti ir deklaruoti EK.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad CPVA:</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą išlaidų deklaracijų parengimą.</p> <p>CPVA, patvirtinusi lėšų planavimo ir atsiskaitymo bei išlaidų deklaravimo procedūros keitimus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-14.	2019-12-31

³⁶⁰ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

³⁶¹ 2019-05-30 įstatymo Nr. XIII-2158 redakcija (taikoma visame pastebėjime).

³⁶² Pagal CPVA Pirkimų priežiūros procedūros (aktuali redakcija 2018 m. lapkričio 23 d. įsakymo Nr. 2018/8-268) įvykdyto pirkimo įvertinimo patikros lapą (taikomą mažos vertės pirkimams ir pirkimams, kuriems netaikomi VPĮ reikalavimai) ir MP patikros ir tvirtinimo procedūros (aktuali redakcija 2018 m. lapkričio 23 d. įsakymo Nr. 2018/8-268), MP patikros ir tvirtinimo lapą bei MP patikros ir tvirtinimo lapą (taikomą techninės paramos projektams), atliekant mažos vertės pirkimų vertinimą, tikrinama, ar tinkamai buvo pasirinktas pirkimo būdas, tuo tarpu kiti VPĮ 25 str. 2 d. nustatyti reikalavimai, taikomi mažos vertės pirkimams, nevertinami.

³⁶³ AI 2019-06-10 raštu Nr. SD-(80-9.4.2-E-5152)-347 „Dėl tarpinių audito rezultatų (vienuolikos mokėjimo prašymų detalūs testavimas)“ pateiktas pastebėjimas EX.14.

³⁶⁴ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	1) neteisingai ³⁶⁵ parengė ir Tvl pateikė išlaidų deklaraciją; 2) PV ³⁶⁶ nėra nustačiusi pakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių tinkamą išlaidų deklaracijų parengimą. Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(1155) patvirtintų taisyklių 9.3.3 p. ir FMJ 1K-346(1K-247) patvirtintų taisyklių 11 p. reikalavimai.			
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicijų fondų valdymo sistemų departamento Teisės ir sistemų valdymo skyriaus viršininkė Agnė Sakevičiūtė Tel. +370 5243 16 10, el. p. a.sakeviciute@cpva.lt				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁶⁵ CPVA 2018-12-06 naudodamasi SFMIS2014 pateikė Tvl išlaidų deklaraciją Nr. ERPF-013, į kurios 2 priedą neteisingai įtraukė sumas, mažinančias jau deklaruotas EK išlaidas, taip neatsižvelgdama į Tvl 2018-11-15 raštu Nr. (18.26E-01)-6K-1806037 „Dėl 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos išlaidų deklaracijų teikimo“ pateiktą informaciją dėl išlaidų deklaravimo.

³⁶⁶ CPVA Lėšų planavimo ir atsiskaitymo bei išlaidų deklaravimo procedūros (aktuali 2018-05-14 įsakymo Nr. 2018/8-103 redakcija) 59 p.: „<...> Parengta išlaidų deklaracija ir išlaidų deklaracijos priedai patikrinami užpildant Išlaidų deklaracijos patikros lapą (F-IDE-PAD-02(SP(2014-2020))). Išlaidų deklaracijos patikros lape nėra klausimų, susijusių su išlaidų deklaracijos 2 priedo rengimu.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
21 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Europos socialinio fondo agentūrai

2018–2019 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁶⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	<p>(V) EX.53 PD nėra aiškūs, tikslūs ir be dviprasmybių, PO nepagrįstai sujungė atskirus pirkimo objektus į vieną, nustatė neobjektyvius pasiūlymų vertinimo kriterijus, nepagrįstus ir neproporcingus kvalifikacijos reikalavimus</p> <p>VPJ³⁶⁸ 3 str. 1 d. be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>24 str. 9 d., be kita ko, nustatyta, kad PD turi būti tikslūs ir aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o PO nupirkti tai, ko reikia.</p> <p>25 str. 2 d. nustatyta, kad TS turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.</p> <p>32 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti minimalūs kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos. Jie turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>90 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad pasiūlymo vertinimo kriterijai negali nepagrįstai ir neobjektyviai sudaryti išskirtinių sąlygų konkretiems tiekėjams, pažeidžiant VPJ 3 str. 1 d. nustatytus reikalavimus.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus³⁶⁹, kai PO, vykdydama VŠP³⁷⁰:</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ESFA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 10.1.5-ESFA-V-925-01-0002 (preliminari klaida projekte yra 15 142,29 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>ESFA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-21.</p>	<p>2020-05-30</p>

³⁶⁷ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

³⁶⁸ 2016-09-20 įstatymo Nr. XIII-2624 redakcija (naudojama visame pastebėjime).

³⁶⁹ Projektas Nr. 10.1.5-ESFA-V-925-01-0002, finansavimo santykis 97,5 proc., tikrintas MP007, kurio vertė 51 426,71 Eur.

³⁷⁰ Atviras konkursas „Tyrimo „Istaigų vadovų kompetencijų valdymas ES šalyse“ paslaugos“, pirkimo Nr. 186430, paskelbimo data 2017-04-27.

2018–2019 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁶⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) parengė PD, kurie nėra tikslūs ir aiškūs, be dviprasmybių³⁷¹;</p> <p>2) nepagrįstai sujungė atskirus pirkimo objektus į vieną³⁷³;</p> <p>3) nustatė neobjektyvius pasiūlymų vertinimo kriterijus³⁷⁴;</p> <p>4) nustatė nepagrįstus ir neproporcingus kvalifikacijos reikalavimus³⁷⁵.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 3 str. 1 d., 24 str. 9 d., 25 str. 2 d., 32 str. 2 d., 90 str. 3 d. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 8, 10, 11 ir 12 p., dėl to, kad PD nėra aiškūs, tikslūs ir be dviprasmybių, PO nepagrįstai sujungė atskirus pirkimo objektus į vieną, nustatė neobjektyvius pasiūlymų vertinimo kriterijus, nepagrįstus ir neproporcingus kvalifikacijos reikalavimus bei įvertinus visas faktines aplinkybes, taikytina 25 proc. pirkimo sutarties³⁷⁶ vertės (57 466,01 Eur (su PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 15 142,29 Eur³⁷⁷ su PVM (14 366,50 Eur tiesioginių ir 775,79 Eur netiesioginių išlaidų).</p>			
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
2.	<p>(V) EX36 Komunikavimas su PrV ne visada vykdomas per DMS</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 303 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą informuoja PrV per DMS. Tų pačių taisyklių 317 p., be kita ko, nustatyta, kad JI apie pažeidimo tyrimo rezultatus PrV informuoja per DMS. FMĮ 1K-059(1K-157) patvirtintų taisyklių 7.3 p., be kita</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes ESFA PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	–	–

³⁷¹ TS (pirkimo sąlygų 2 priedas) 4.1 p. nustatyta, kad paslaugų teikėjas turi išanalizuoti ne mažiau kaip 5 ES valstybių narių <...> kompetencijų valdymo sistemas. TS 4.6 p. nustatyta, kad paslaugų teikėjas <...> turi ne mažiau kaip 4 Projekto darbuotojams suorganizuoti vizitus <...> nurodytose ES valstybėse narėse. PD nėra nurodyta, kokių ES valstybių narių kompetencijų valdymo sistemos turi būti išanalizuotos, koks maksimalus skaičius ES valstybių narių, kurių kompetencijų valdymo sistemas paslaugų teikėjas turi išanalizuoti, nenurodyta, kokiam maksimaliam skaičiui darbuotojų ir kiek vizitų paslaugų teikėjas turi suorganizuoti ES valstybėse narėse. Vertinama, kad PO, nustatydamas neaiškias pirkimo sąlygas, galimai neužtikrino, kad tiekėjai galėtų tinkamai pateikti pasiūlymus.

³⁷² TS 3.1 p. nustatyta, kad pirkimo objektas – ne mažiau kaip 5 ES valstybių narių aukštesniosios valstybės tarnybos ir aukštesniųjų vadovų kompetencijų ir jų valdymo tyrimas. TS 4.6 p. nustatyta, kad paslaugų teikėjas, atlikdamas tyrimą, turi ne mažiau kaip 4 Projekto darbuotojams suorganizuoti vizitus nurodytose ES valstybėse narėse. Atsižvelgiant į TS 3.1 ir 4.6 p., vertinama, kad perkami du atskiri, ne homogeniški pirkimo objektai, t. y. tyrimo atlikimo paslaugos (BVPŽ kodas 79311200-9) ir kelionių organizavimo paslaugos (BVPŽ kodas 63515000-2).

³⁷³ Nors projekto darbuotojų vizitų organizavimo paslaugos – susijusios su tyrimo paslaugų teikimu, tačiau nėra neatskiriamos – PO tikslas galėjo būti pasiektas ir šiuos pirkimo objektus išskaidžius į atskiras dalis.

³⁷⁴ Pirkimo sąlygų 64.6. p. nurodyti skiriamų balų kokybiniai intervalai: „Silpnai (0-40 balų); Vidutiniškai (41-60 balų); Gerai (61-80 balų); Labai gerai (81-100 balų)“. 64.7. p. pateikti ekonominio naudingumo kriterijų parametru vertinimų aprašymai, tačiau nurodyti įverčių intervalai yra platūs ir nėra aiškiai nurodyta, kada skiriamas minimalus, o kada maksimalus balų kiekis. Taip pat parametru vertinimų aprašymai nėra objektyvūs, pvz.: apibūdinimas „pateiktas apibendrintai“, „nepakankamai pagrįstas“, „blogai parengtas“, „aprašyti tik kai kurie svarbūs komponentai“, „mažai įtikinamas“.

³⁷⁵ Pirkimo sąlygų 1 priedo „Minimalūs kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lentelės 1.8. p. nustatyta, kad siūlomas specialistas tam tikrai pozicijai negali užimti kitų specialistų pozicijų. Ten pat nustatyta, kad: ekspertas Nr. 2 turi turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą ir 3 metus darbo patirties analizuojat ir vertinant užsienio šalių praktiką žmogiškųjų išteklių valdymo srityje; ekspertas Nr. 3 turi turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį žmogiškųjų išteklių valdymo ar administravimo srityje. Vertinama, kad eksperto Nr. 2 kvalifikacija atitinka ekspertui Nr. 3 keliamus kvalifikacijos reikalavimus ir ekspertas Nr. 2 galėtų užimti eksperto Nr. 3 poziciją sutarties įgyvendinimo metu. Atsižvelgiant į tai, PO keliamas kvalifikacijos reikalavimas, kad vienas specialistas (ekspertas) gali pretenduoti tik į vieną poziciją yra nepagrįstas ir neproporcingas.

³⁷⁶ 2017-08-18 Paslaugų viešojo pirkimo – pardavimo sutartis Nr. 27F11-56.

³⁷⁷ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP007 yra 13 355,39 Eur.

2018–2019 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁶⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>ko, nustatyta, kad ji apie priimtą sprendimą dėl lėšų grąžinimo PrV informuoja per DMS.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad ESFA apie pradėtus įtariamų pažeidimų³⁷⁸ tyrimus ir jų rezultatus bei apie sprendimus³⁷⁹ dėl lėšų grąžinimo PrV informuoja ne per DMS.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 303 p. ir 317 p. reikalavimai, FMJ 1K-059(1K-157) patvirtintų taisyklių 7.3 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys, reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, būtų renkami, įvedami į kaupimo ir saugojimo sistemą ir joje saugomi.</p>			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
3.	<p>(V) EX.34³⁸⁰ ESFA pirkimų tikrinimo kontrolės priemonės yra nepakankamos</p> <p>FMJ 1K-316(1K-147) patvirtintų taisyklių 473 p., be kita ko, nustatyta, kad ji gali netikrinti VPT patikrinto pirkimo, kai pirkimo apimtys sutampa.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad ESFA PV³⁸¹, be kita ko, yra nustatyta galimybė netikrinti VPT patikrinto pirkimo, kai pirkimo patikros apimtys, atsižvelgiant į tikrinimo metodiką, sutampa, tačiau nėra nustatyta pakankama ir aiški pirkimo patikrų apimčių vertinimo tvarka.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-147) patvirtintų taisyklių 473 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ESFA nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad tais atvejais, kai ESFA netikrina pirkimo, kurio patikrą atliko VPT, būtų tinkamai įvertinta, ar pirkimo patikros apimtys sutampa.</p> <p>ESFA, atnaujinusi PV ir nustačiusi pakankamas kontrolės priemones, kad tais atvejais, kai ESFA netikrina pirkimo, kurio patikrą atliko VPT, būtų tinkamai įvertinta, ar pirkimo patikros apimtys sutampa, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2019-09-12.	–
4.	<p>(V) EX.54³⁸² Užsienio komandiruočių išlaidos suplanuotos ir patirtos nesivadovaujant PFSA reikalavimais</p> <p>FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 400 p., be kita ko, nustatyta, kad ji, tikrindama MP, vertinta ir nustato projekto išlaidų atitiktį tinkamumo finansuoti reikalavimams. Tų pačių taisyklių 130.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ji įvertina projekto atitiktį bendriesiems reikalavimams. 76 p., be kita ko, nustatyta, kad projektų atitiktis bendriesiems reikalavimams vertinama pagal Taisyklių 2 priede išdėstytus vertinimo aspektus. Pagal 2 priedo 7.7 dalies paaiškinimą, turi būti tinkamai įvertinta, be kita ko, ar teisingai pritaikyti fiksuotieji projekto išlaidų</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, atsižvelgiant į pastebėjime Nr. EX.53 rekomenduojamą VŠP taikyti 25 proc. finansinę korekciją.</p>	–	–

³⁷⁸ Projektas Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001, įtariamo pažeidimo Nr. IT02; projektas Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001, įtariamo pažeidimo Nr. IT01; projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002, įtariamo pažeidimo Nr. IT01.

³⁷⁹ Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0001, grąžintinių lėšų forma Nr. G12, projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002, grąžintinių lėšų forma Nr. G13.

³⁸⁰ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

³⁸¹ Procedūrų vadovo procesas Nr. D.2–ESF–05, versija 1.1, patvirtinta 2019-01-25 įsakymu Nr. V-2019-00006.

³⁸² Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka, PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams, PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁶⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>įkainiai. Taisyklių 83 p., be kita ko, nustatyta, kad PFSA nuostatos, susijusios su projekto išlaidų reikalavimais, turi būti perkeltos į projekto sutartį.</p> <p>PFSA 40 p., be kita ko, nustatyta, kad užsienio komandiruočių išlaidos finansuojamos pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis ir sudėtinės dalys nustatytos pagal „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitą“.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį, kai ESFA:</p> <p>1) išlaidų tinkamumo finansuoti vertinimo metu neįsitikino, kad komandiruočių išlaidos bus finansuojamos pagal PFSA reikalavimus;</p> <p>2) į PS perkėlė ne visas išlaidų reikalavimus taikomas nuostatas;</p> <p>3) tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažino užsienio komandiruočių išlaidas, kurios patirtos nesivadovaujant PFSA reikalavimais ir viršija numatytus fiksuotus įkainius.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 400 p., 130.2 p., 76 p. ir 83 p. reikalavimai, PFSA 40 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
5.	<p>(V) EX.60³⁸³ Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės</p> <p>LRVN528³⁸⁴ patvirtintų taisyklių 9.11 p. be kita ko, nustatyta, kad JI užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>FMJ 1K-316³⁸⁵ patvirtintų taisyklių 450.1.–450.2. p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo vykdyti projekto veiklos apimčiai proporcingus informavimo apie projektą veiksmus – interneto svetainėje, be kita ko, paskelbti informaciją apie projekto finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų ir visuomenei gerai matomoje vietoje pakabinti bent vieną plakatą, kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų. 451. p., be kita ko, nustatyta, kad PrV įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus³⁸⁶, kai PrV:</p> <p>1) interneto svetainėje nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš ESF lėšų³⁸⁷;</p>	<p>Audito metu ESFA buvo teikta rekomendacija:</p> <p>1) užtikrinti, kad būtų įgyvendintos pastebėjime minimuose projektuose informavimo apie projektą priemonės, nurodytos FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1. – 450.2. ir 451 p.;</p> <p>2) PV nustatyti pakankamas kontrolės priemones, užtikrinančias, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>ESFA užtikrinusi, kad būtų įgyvendintos pastebėjime minimuose projektuose informavimo apie projektą priemonės, nurodytos FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1. – 450.2. ir 451 p. ir PV nustačiusi pakankamas kontrolės priemones, užtikrinančias, kad PrV laikytųsi informavimo</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2019-09-20.	–

³⁸³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

³⁸⁴ 2019-01-30 nutarimo Nr. 96 redakcija (naudojama visame pastebėjime).

³⁸⁵ 2018-11-12 įsakymo Nr. 1K-390, 2019-06-20 įsakymo Nr. 1K-195 redakcijos (naudojamos visame pastebėjime).

³⁸⁶ Projektas Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-03-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP010, kurio vertė 615 408,81 Eur; projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP017, kurio vertė 1 183 937,82 Eur; projektas Nr. 09.3.1-ESFA-V-708-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP005, kurio vertė 4 329 917,92 Eur; projektas Nr. 10.1.5-ESFA-V-925-01-0002, finansavimo santykis 97,5 proc., tikrintas MP007, kurio vertė 51 426,71 Eur; projektas Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP014, kurio vertė 449 418,46 Eur.

³⁸⁷ Neatitiktas nustatytas visuose tikrintuose projektuose, minimuose pastebėjime.

2018–2019 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁶⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) nepakabino plakato, kuriame būtų pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš ESF lėšų³⁸⁸;</p> <p>3) interneto svetainėje nenaudojo ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklo³⁸⁹.</p> <p>Taip pat nustatyta, kad ESFA PV³⁹⁰ nėra nustatyta pakankamų³⁹¹ kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>Taip PrV nesilaikė FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1.–450.2., 451 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN528 9.11 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	apie ES struktūrinius fondus reikalavimų, rekomendaciją įgyvendino.		
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros Kokybės skyriaus kokybės specialistė Laura Klimaitė Tel. +370 659 42573, el. p. laura.klimaite@esf.lt</p>				
Šaltinis – Valstybės kontrolė				

³⁸⁸ Projekto Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-03-0001 patikros vietoje metu ir projekto Nr. 10.1.5-ESFA-V-925-01-0002 patikros vietoje metu nustatyta, kad PrV nebuvo pakabinęs plakato, kuriame būtų pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš ESF lėšų.

³⁸⁹ Projekto Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-03-0001 patikros vietoje metu nustatyta, kad PrV interneto svetainėje nenaudojo ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklo.

³⁹⁰ Procedūrų vadovo metodika Nr. MT-016, versija 1.9, patvirtinta 2019-04-26 įsakymu Nr. V-2019-00030.

³⁹¹ Remiantis metodikos 3.5 p., pildomas patikros vietoje lapas Nr. PL-010, kurio 7 dalyje vertinama, ar PrV įgyvendina informavimo apie projektą priemones, tačiau tokios kontrolės priemonės neužtikrina, kad informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų būtų tinkamai laikomasi visu projektų įgyvendinimo metu.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

22 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Lietuvos mokslo tarybai

2018–2019 m. valstybinio audito metu LMT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	<p>(V) EX.50 Neužtikrinamas tinkamas funkcijų atskyrimas</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 31.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, turi užtikrinti tinkamą funkcijų atskyrimą institucijos viduje: kad paraiškas finansuoti iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus vertintų ir atrinktų vienas darbuotojas, o administracinius patikrinimus (mokėjimo prašymų tikrinimas ir tvirtinimas, projektų patikros vietose, projektų vykdytojų vykdomų viešųjų pirkimų priežiūra) atliktų kitas darbuotojas arba paraiškų vertinimo ir atrankos rezultatus tvirtintų vienas darbuotojas ir administracinių patikrinimų rezultatus tvirtintų kitas darbuotojas 32 p. nustatyta, kad kai priemonės įgyvendinamos VD būdu, JI turi užtikrinti, kad paraiškas dėl VD lėšų išmokėjimo rengtų ir tvirtintų funkciškai tarpusavyje nepriklausomi JI darbuotojai.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad LMT:</p> <p>1) PV³⁹³ nėra nustatyta pakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių funkcijų atskyrimą darbuotojų pavadavimo metu ir, kad paraiškas dėl VD lėšų išmokėjimo rengtų ir tvirtintų funkciškai tarpusavyje nepriklausomi JI darbuotojai;</p> <p>2) paraišką dėl VD lėšų išmokėjimo parengė ir patvirtino funkciškai tarpusavyje priklausomi³⁹⁴ LMT darbuotojai.</p> <p>Taip LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(773) 31.3.1 p., ir 32 p. reikalavimai.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija LMT PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą funkcijų atskyrimą.</p> <p>LMT, nustačiusi kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą funkcijų atskyrimą rengiant ir tvirtinant paraiškas dėl VD lėšų išmokėjimo ir kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą funkcijų atskyrimą darbuotojų pavadavimo metu, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-10-14.</p>	-

³⁹² S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

³⁹³ LMT pirmininko 2017-04-04 įsakymu Nr. V-80 patvirtintas Paraiškų visuotinės dotacijos lėšoms išmokėti pagal priemones Nr. 01.2.2-LMT-K-718 „Tiksliniai moksliniai tyrimai sumanios specializacijos srityje“ ir Nr. 09.3.3-LMT-K-712 „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę moklinę veiklą“ rengimo ir teikimo tvarkos aprašas.

³⁹⁴ 2019-01-11 paraiškas dėl VD lėšų išmokėjimo Nr. VD-2, VD-3 ir VD-4 parengė ES struktūrinės paramos moksliniams tyrimams vykdyti skyriaus finansininkė, o patvirtintino Tarybos Pirmininko pavaduotojas, t. y. už paraiškų rengimą ir tvirtinimą atsakingi darbuotojai yra funkciškai priklausomi.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LMT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.11 MP patvirtintas ir lėšos projekto vykdytojui sumokėtos nesilaikant nustatyto termino</p> <p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 359 p. be kita ko, nustatyta, kad JI patikrina MP ir išmoka lėšas dotacijos gavėjui per Taisyklių 237 p. nurodytą terminą.</p> <p>LMT PV³⁹⁵ 32 p. nustatyta, kad MP negali būti tikrinamas ir tvirtinamas ilgiau kaip 30 dienų nuo MP gavimo Taryboje dienos, 39.1 p. nustatyta, kad mokėjimai projektų vykdytojams turi būti atlikti ne vėliau kaip per 30 d. (kai pateiktas avanso MP – per 14 d.) nuo MP registravimo dienos.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³⁹⁶, kai MP patikrintas per 119 dienų, o lėšos projekto vykdytojui sumokėtos per 129 dienas.</p> <p>Taip pat, atliekant sąskaitų auditą, nustatėme, kad 649 mokėjimo prašymai iš 1 556 deklaruotų EK 2018–2019 m. ataskaitiniu laikotarpiu, buvo apmokėti vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikė.</p> <p>Taip LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintai FMJ 1K-316(1K-23) 359 p., PV 32 ir 39.1 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 132 str. 1 d. reikalavimas VI, užtikrinti, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes LMT PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	–	–
3.	<p>(V) EX.16 Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės</p> <p>LRVN528³⁹⁷ patvirtintų taisyklių 9.11 p. be kita ko, nustatyta, kad JI užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų. FMJ 1K-316³⁹⁸ patvirtintų taisyklių 450.1.–450.2. p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo vykdyti projekto veiklos apimčiai proporcingus informavimo apie projektą veiksmus – interneto svetainėje, be kita ko, paskelbti informaciją apie projekto finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų ir visuomenei gerai matomoje vietoje pakabinti bent vieną plakatą, kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų. 451. p., be kita ko, nustatyta, kad PrV įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad PrV:</p> <p>1) interneto svetainėje nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš ESF lėšų³⁹⁹;</p>	<p>Dėl pastebėjime minimų projektų rekomendacija neteikiama, nes projektų veiklos baigtos įgyvendinti.</p> <p>Rekomendacija, dėl kontrolės priemonių neteikiama, nes LMT PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, bet vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	–	–

³⁹⁵ LMT pirmininko 2017-04-04 įsakymu Nr. V-79 patvirtintas mokėjimų projektų vykdytojams pagal priemones Nr. 01.2.2-LMT-K-718 „Tiksliniai moksliniai tyrimai sumanios specializacijos srityje“ ir Nr. 09.3.3-LMT-K-712 „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“ tvarkos aprašas.

³⁹⁶ Projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0054 MP Nr. MP001 gautas 2018-04-20, MP patikrintas 2018-08-17, lėšos projekto vykdytojui pervedtos 2018-08-27.

³⁹⁷ 2017-09-27 nutarimo Nr. 772 redakcija, 2018-04-04 nutarimo Nr. 326 redakcija (visame pastebėjime).

³⁹⁸ 2018-01-25 įsakymo Nr. 1K-23 redakcija; 2018-08-29 įsakymo Nr. 1K-300 redakcija (visame pastebėjime).

³⁹⁹ Neatitikimai nustatyti atliekant projektų Nr. 09.3.3-LMT-K-712-03-0120; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0152; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-07-0060; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0045 Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0054; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-09-0277; 09.3.3-LMT-K-712-09-0159 mokėjimo prašymų kontrolės testavimą.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LMT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) pakabintame plakate nėra pateikta informacija apie įgyvendinamo projekto rezultatus ir finansavimą iš ESF lėšų⁴⁰⁰;</p> <p>3) interneto svetainėje nenaudojo ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklų⁴⁰¹.</p> <p>Taip PrV nesilaikė FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1.– 450.2., 451 p. reikalavimų, o LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN528 9.11 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>			
4.	<p>(V) EX.83 LMT vėlavo pateikti, netinkamai parengė bei patvirtino metinę sąskaitą</p> <p>LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9.3.3 p., be kita ko, nustatyta, kad JI rengia ir tvirtina metines sąskaitas.</p> <p>FMJ 1K-346(1K-284) patvirtintų taisyklių 18 p., be kita ko, nustatyta, kad metines sąskaitas už atskaitinius metus institucijos teikia Tvl iki n + 1 m. lapkričio 1 d.. Tų pačių taisyklių 22.1.2.3. p., be kita ko, nustatyta, kad priėmus sprendimą dėl grąžintinių lėšų, į metines sąskaitas įtraukiamos išlaidos mažinamos nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>LMT PV⁴⁰² 19 p., be kita ko, nustatyta, kad patikrinta metinė sąskaita teikiama vizuoti atitinkamo skyriaus vedėjui ir Mokslo fondo direktoriui bei tvirtinti Tarybos pirmininkui arba jo įgaliotam asmeniui.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad LMT:</p> <p>1) pateikė metinę sąskaitą nesilaikydama FMJ 1K-346(1K-284) 18 p. nustatyto termino⁴⁰³;</p> <p>2) neteisingai⁴⁰⁴ parengė ir Tvl pateikė metinę sąskaitą;</p> <p>3) netinkamai patvirtino⁴⁰⁵ metinę sąskaitą.</p> <p>Taip LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9.3.3 p., FMJ 1K-346(1K-248) patvirtintų taisyklių 18 p. ir 22.1.2.3. p. bei LMT PV 19 p. reikalavimai.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau teikiamas pastebėjimas dėl tinkamo šių priemonių veikimo neužtikrinimo vertinamuju laikotarpiu.	–	–
Keli pagrindiniai reikalavimai				
5.	<p>(V) EX.12⁴⁰⁶ LMT atliekami administraciniai patikrinimai, susiję su patvirtinamųjų dokumentų peržiūra, yra nepakankami</p> <p>EK valdymo patikrinimo gairės 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad atliekant administracinius patikrinimus turėtų būti išsamiai peržiūrėti patvirtinamieji dokumentai (pvz., sąskaitos faktūros, apmokėjimo įrodymai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, dalyvavimo sąrašai, pristatymo įrodymai ir kiti dokumentai), pridėti prie kiekvienos paraiškos atlyginti išlaidas.</p>	Audito metu buvo teikta rekomendacija LMT PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad atliekant administracinius patikrinimus būtų peržiūrėti visi atitinkami	Rekomendacija įgyvendinta 2020-02-19.	2019-12-31

⁴⁰⁰ Neatitikimai nustatyti atliekant projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0152 mokėjimo prašymų kontrolės testavimą.

⁴⁰¹ Neatitikimai nustatyti atliekant projektų Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0152; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-09-0059; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0045; Nr. 09.3.3-LMT-K-712-09-0277 mokėjimo prašymų kontrolės testavimą.

⁴⁰² LMT pirmininko 2017-04-10 įsakymu Nr. V-95 patvirtintas priemonių Nr. 01.2.2-LMT-K-718 „Tiksliniai moksliniai tyrimai sumanios specializacijos srityje“ ir Nr. 09.3.3-LMT-K-712 „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“ išlaidų deklaracijų rengimo ir teikimo tvarkos aprašas.

⁴⁰³ SFMIS2014 duomenimis LMT 2019-11-08 metinę sąskaitą Nr. MS-ESF-003 Tvl pateikė 2019-11-12.

⁴⁰⁴ LMT 2019-11-08 metinių sąskaitų Nr. MS-ESF-003 2 priede netinkamai nurodė sumažintą deklaruojamą EK išlaidų sumą, susijusią su projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-07-0109 grąžintinių lėšų Nr. G01 bei projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-02-0023 grąžintinių lėšų Nr. GRL-2.

⁴⁰⁵ LMT 2019-11-08 metinė sąskaita Nr. MS-ESF-003 nebuvo vizuota Mokslo fondo direktoriaus.

⁴⁰⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LMT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme atvejus⁴⁰⁷, kai LMT, atlikdama supaprastintai apmokamų išlaidų tinkamumo finansuoti vertinimą, neperžiūrėjo visų atitinkamų patvirtinamųjų dokumentų⁴⁰⁸.</p> <p>Taip LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti EK valdymo patikrinimo gairės 1.7 sk. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 5 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, atlikti kiekvienos paramos gavėjų pateiktos išlaidų atlyginimo paraiškos administracinį tikrinimą.</p>	<p>patvirtinamieji (pirminiai) dokumentai.</p> <p>LMT, PV nustačiusi kontrolės priemones, užtikrinančias, kad atliekant administracinius patikrinimus būtų peržiūrėti visi atitinkami patvirtinamieji (pirminiai) dokumentai, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos mokslo tarybos Mokslo fondo Europos Sąjungos struktūrinės paramos koordinavimo skyriaus vyriausioji specialistė (teisininke) Indrė Jarmalavičienė Tel. +370 604 76305, el. p. indre.jarmalaviciene@lmt.lt</p>			

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁴⁰⁷ Projektas Nr. 01.2.2-LMT-K-718-01-0054, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP004 ir projektas Nr. 09.3.3-LMT-K-712-06-0054, finansavimo santykis 100 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP001.

⁴⁰⁸ LMT vertino tik projekto vykdytojo pateiktas suvestines pažymas (2018-06-12 pažyma dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo mokslinių tyrimų projektuose taikant fiksuotuosius įkainius Nr. 2 ir 2018-04-20 pažyma Nr. 1 dėl trumpalaikių mokslinių išvykų išlaidų apskaičiavimo taikant fiksuotuosius įkainius), bet nevertino pirminių dokumentų, t. y. laiko apskaitos žiniaraščių, komandiruočių įsakymų ar atitinkamai kitų susijusių patvirtinamųjų dokumentų.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

23 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	<p>(V) EX.1 Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojai, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutartyje dėl ES veikimo numatytais nediskriminavimo, vienodo požiūrio, skaidrumo principais, taip pat PAFT reikalavimais. 458 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP adresuojamas nenustatytam asmenų skaičiui ir paskelbiamas svetainėje www.esinvesticijos.lt 459 p. nustatyta, kad NPO KDP pateikia pasiūlymams parengti būtiną informaciją: pirkimo būdą, pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus, pirkimo objekto apibūdinimą, kvalifikacijos reikalavimus ir kitą informaciją.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴¹⁰, kai NPO, vykdydama pirkimą⁴¹¹, paskelbusi KDP, nepateikė visos pasiūlymams parengti būtinos informacijos⁴¹², taip neužtikrindama nediskriminavimo, vienodo požiūrio ir skaidrumo principų.</p> <p>Taip NPO nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 457–459 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d.a.p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija LVPA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0026 (nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos, klaida projekte yra 16 999,50 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>LVPA, atlikusi visus rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-31.</p>	–

⁴⁰⁹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁴¹⁰ Projektas Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0026, finansavimo santykis 35 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP011, kurio vertė 339 990,00 Eur.

⁴¹¹ Konkursas „Žiauninio trupintuvo su pirminio apdorojimo sijotuvų įrangos pirkimas“, svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtas 2017-12-29.

⁴¹² Svetainėje www.esinvesticijos.lt NPO nurodė tik pirkimo objektą ir kontaktus, kuriais reikia kreiptis norint gauti visą pasiūlymams parengti reikalingą informaciją.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairės 1 p., dėl KDP paskelbimo tvarkos nesilaikymo taikytina 5 proc. pirkimo sutarties vertės (339 990,00 Eur ⁴¹³ (be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 16 999,50 Eur ⁴¹⁴ .			
2.	<p>(V) EX.5 Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojai, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutartyje dėl ES veikimo numatytais nediskriminavimo, vienodo požiūrio, skaidrumo principais, taip pat PAFT reikalavimais. 485 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP adresuojamas nenustatytam asmenų skaičiui ir paskelbiamas svetainėje www.esinvesticijos.lt. 459 p. nustatyta, kad NPO KDP pateikia pasiūlymams parengti būtiną informaciją: pirkimo būdą, pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus, pirkimo objekto apibūdinimą, kvalifikacijos reikalavimus ir kitą informaciją.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴¹⁵ kai NPO, vykdydama pirkimą⁴¹⁶, paskelbusi KDP, nepateikė visos pasiūlymams parengti būtinos informacijos⁴¹⁷, taip neužtikrindama nediskriminavimo, vienodo požiūrio ir skaidrumo principų.</p> <p>Taip NPO nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 457–459 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 1 p., dėl KDP paskelbimo tvarkos nesilaikymo taikytina 5 proc. pirkimo sutarties vertės (3 499 000 Eur⁴¹⁸ (be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 174 950 Eur⁴¹⁹.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija LVPA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0020 (nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos, klaida projekte yra 174 950 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma. <p>LVPA, atlikusi visus rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-31.	–
3.	<p>(V) EX.35 Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutartyje dėl ES veikimo principais – nediskriminavimo, vienodo požiūrio, skaidrumo principais, taip pat PAFT reikalavimais.</p> <p>458 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP adresuojamas nenustatytam asmenų skaičiui ir paskelbiamas svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija LVPA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0019 (preliminari klaida projekte yra 111 956,00 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 	Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-31.	–

⁴¹³ LVPA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2018-02-12 sutartį Nr. PP18-II/02.

⁴¹⁴ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP011 yra 16 999,50 Eur.

⁴¹⁵ Projektas Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0020, finansavimo santykis 40 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 1 399 600,00 Eur.

⁴¹⁶ Konkursas UAB „Printela“ lankščios pakuotės gamybos linijos pirkimas“, svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtas 2017-12-27.

⁴¹⁷ Svetainėje www.esinvesticijos.lt NPO nurodė tik pirkimo objektą, kontaktus, kuriais reikia kreiptis norint gauti visą pasiūlymams parengti reikalingą informaciją bei pasiūlymų pateikimo terminą ir adresą.

⁴¹⁸ LVPA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2018-01-29 sutartį Nr. 01/2018.

⁴¹⁹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 69 980 Eur.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>459 p. nustatyta, kad NPO KDP pateikia pasiūlymams parengti būtiną informaciją: pirkimo būdą, pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus, pirkimo objekto apibūdinimą, kvalifikacijos reikalavimus ir kitą informaciją. Audito metu nustatėme atvejį⁴²⁰, kai NPO, vykdydama pirkimą⁴²¹, paskelbusi KDP, nepateikė visos pasiūlymams parengti būtinos informacijos⁴²², taip neužtikrindama nediskriminavimo, vienodo požiūrio ir skaidrumo principų.</p> <p>Taip NPO nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 457–459 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 1 p., dėl KDP paskelbimo tvarkos nesilaikymo taikytina 5 proc. pirkimo sutarties vertės (2 239 120,06) Eur⁴²³ (be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 111 956,00 Eur⁴²⁴.</p>	<p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>LVPA, atlikusi visus rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
4.	<p>(V) EX.58 Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo principais - nediskriminavimo, vienodo požiūrio, skaidrumo principais, taip pat PAFT reikalavimais.</p> <p>458 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP adresuojamas nenustatytam asmenų skaičiui ir paskelbiamas svetainėje www.esinvesticijos.lt</p> <p>459 p., be kita ko, nustatyta, kad NPO KDP pateikia pasiūlymams parengti būtiną informaciją: pirkimo būdą, pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus, pirkimo objekto apibūdinimą, kvalifikacijos reikalavimus ir kitą informaciją.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴²⁵, kai NPO, vykdydama pirkimą⁴²⁶, paskelbusi KDP, nepateikė visos pasiūlymams parengti būtinos</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija LVPA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 03.3.2- LVPA-K-837-01-0005 (preliminari klaida projekte yra 107 977,25 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>LVPA, atlikusi visus rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2020-01-31.</p>	-

⁴²⁰ Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0019, finansavimo santykis 35 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP021, kurio vertė 1 880 147,33 Eur.

⁴²¹ Konkursas „Gamybos ir pramonės paskirties pastato Utenos r. sav., Mockėnų k., Aukštaičių g. 35 ir inžinerinės infrastruktūros Utenos r. sav., Mockėnų k., Aukštaičių g. 33 statybos darbų pirkimas“, svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtas 2017-03-14.

⁴²² Svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtame KDP NPO nurodė tik pirkimo objektą, kontaktus, kuriais reikia kreiptis norint gauti visą pasiūlymams parengti reikalingą informaciją bei pasiūlymų pateikimo terminą ir adresą.

⁴²³ LVPA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2017-05-04 sutartį Nr. STRAP-17/05/04

⁴²⁴ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP021 yra 23 412,58 Eur.

⁴²⁵ Projekte Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-01-0005, finansavimo santykis 32,83 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 2 159 545 Eur.

⁴²⁶ Konkursas „PET ruošinių liejimo įrenginio pirkimas“, svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtas 2017-10-04.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>informacijos⁴²⁷, taip neužtikrindama nediskriminavimo, vienodo požiūrio ir skaidrumo principų.</p> <p>Taip NPO nesilaikė FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 457–459 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 1 p., dėl nustatyto atvejo taikytina 5 proc. pirkimo sutarties vertės (2 159 545,00 Eur)⁴²⁸ (be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 107 977,25 Eur⁴²⁹.</p>			Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
5.	<p>(V) EX.59 Deklaruotos netinkamos finansuoti išlaidos dėl netinkamai nustatyto fiksuotojo įkainio dydžio</p> <p>FMJ 1K-316(1K-390) patvirtintų taisyklių 233 p., be kita ko, nustatyta, kad JI MP tikrina ir tvirtina vadovaudamasi patikimo finansų valdymo principu.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴³⁰, kai LVPA tinkamomis finansuoti pripažino išlaidas, kurios apskaičiuotos pritaikant neteisingai⁴³¹ nustatytą fiksuotojo įkainio dydį.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-390) patvirtintų taisyklių 233 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu LVPA buvo teikta rekomendacija:</p> <p>1) perskaičiuoti misijos skrydžių išlaidas deklaruotas EK, taikant „Erasmus+“ sistemoje nustatytus įkainius;</p> <p>2) patikslinti IJ rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>Audito metu nustatyta ir daugiau atvejų, kai išlaidos apmokamos pagal fiksuotojų įkainių tyrimų ataskaitas, kurios parengtos nesilaikant patikimo finansų valdymo principo, todėl pateiktas pastebėjimas bei rekomendacija EX.77 VI (kaip atsakingai už tarpinėms institucijų pavestų funkcijų priežiūrą) nustatyti visus atvejus, kuriuose EK deklaruotos išlaidos pagal pastebėjime pateiktas fiksuotųjų įkainių tyrimų ataskaitas bei imtis susijusių korekcinį veiksmų. Atsižvelgiant į tai, kad misijos skrydžių išlaidų deklaruotų EK, taikant „Erasmus+“ sistemoje</p>	<p>LVPA su pateiktu pastebėjimu nesutinka:</p> <p>1. LVPA užtikrino FMJ 1K-316(1K-390) patvirtintų taisyklių 233 p. reikalavimus ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimą VI, kadangi LVPA tinkamomis finansuoti pripažino išlaidas, kurios apskaičiuotos pritaikant galiojančiuose teisės aktuose nustatytus fiksuotų įkainių dydžius, t. y. pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.2.1-LVPA-K-801 „Naujos galimybės LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 3 (toliau – PFSA) 4 priede nustatytus fiksuotojo įkainio dydžius.</p> <p>2. Taip pat mokėjimo prašymas patikrintas ir patvirtintas pildant įgyvendinančiosios institucijos vidaus procedūrų apraše nustatytos formos mokėjimo prašymo patikros lapą, t. y. mokėjimo prašymus LVPA patikrino ir patvirtino vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais.</p>	–

⁴²⁷ Svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtame KDP NPO nurodė tik pirkimo objektą, kontaktus, kuriais reikia kreiptis norint gauti visą pasiūlymams parengti reikalingą informaciją bei pasiūlymų pateikimo terminą ir adresą.

⁴²⁸ LVPA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2017-11-08 sutartį Nr. 6235-2016.

⁴²⁹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 107 977,25 Eur.

⁴³⁰ Projekte Nr. 03.2.1-LVPA-K-801-03-0008, finansavimo santykis 70 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP004, kurio vertė 48 526,87 Eur.

⁴³¹ EK 2017 m. audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateikė rekomendaciją Nr. 13.01 nurodydama, kad Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje nustatytų skrydžių fiksuotųjų įkainių (kurie naudojami apskaičiuojant ir misijų kelionės išlaidas) apskaičiavimas nebuvo pagrįstas sąžiningais, teisingais ir patikrinamais metodais. VI įgyvendino EK rekomendaciją perskaičiuodama fiksuotuosius įkainius, taikant „Erasmus+“ sistemoje nustatytus įkainius ir patvirtindama naują Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitą (2019 m. gegužės 13 d. redakcija).

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
		nustatytus įkainius perskaičiavimas ir kiti rekomendacijoje numatyti atlikti veiksmai vertinami stebint VI rekomendacijos EX.77 įgyvendinimą, rekomendacija LVPA yra neaktuali.		
6.	<p>(V) EX.64 PS nenurodytos visos tinkamos deklaruotos išlaidos</p> <p>LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ji tikrina projektų vykdytojų teikiamus MP, nustato MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-390) 402 p. nustatyta, kad išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y. prisidėti prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, ir turi būti numatytos PS.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴³², kai LVPA tinkamomis finansuoti pripažino išlaidas⁴³³, kurios nebuvo numatytos PS⁴³⁴.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 9.3.1 p., FMJ 1K-316(1K-390) patvirtintų taisyklių 402 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Dėl nustatyto atvejo preliminari klaida tikrintame projekte yra 11 444,29 Eur (11 125,00 Eur tiesioginių ir 319,29 Eur netiesioginių išlaidų)⁴³⁵.</p>	<p>Audito metu buvo nustatyta, kad LVPA tinkamomis finansuoti pripažino išlaidas, kurios nebuvo numatytos PS, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad audito metu buvo atliktas PS keitimas (patikslinta projekto veikla ir fizinis rodiklis, įtrauktas dalyvavimo tarptautinėse verslo misijose fiksuotas įkainis), rekomendacija neteikiama.</p>	<p>LVPA su pateiktu pastebėjimu nesutinka:</p> <p>1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkią ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.2.1-LVPA-K-801 „Naujos galimybės LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – PFSA) Nr. 3 10 p. numatyta viena remiama veikla - grupinis MVJ ir jų produkcijos pristatymas užsienyje ir (ar) Lietuvos Respublikoje vykstančiose tarptautinėse parodose, mugėse ir verslo misijose. PV teikdamas mokėjimo prašymą Nr. MP004, pateikė atnaujintą PFSA 5 priedą, kuriame nurodytas pakeistas renginių (parodų ir misijų) sąrašas. Mokėjimo prašyme Nr. MP004 projekto vykdytojas nurodė, kad paroda „The Big 5“ (JAE, 2018 m. lapkritis) keičiama į verslo misiją JAV (Niujorkas, 2018 m. lapkritis) bei deklaravo išlaidas pagal mažesnį fiksuotą įkainį, kuris numatytas PFSA verslo misijoms (2.225,00 Eur), t. y. projekto vykdytojui nebuvo išmokėta pagal didesnį įkainį negu numatyta PFSA. Atliktas projekto sutarties keitimas ir MANTIS klaidos taisymas (žr. mokėjimo prašymo duomenų klaidų taisymo istorija). Projekto sutartyje patikslintas projekto veiklos aprašymas, fizinis rodiklis Nr. 1.1.1 bei jo aprašymas ir fizinio rodiklio Nr. 1.1.2 aprašymas, taip pat į projekto sutartį įtrauktas dalyvavimo tarptautinėse verslo misijose (FJ-009-03) fiksuotas įkainis.</p> <p>2. Atkreipiame dėmesį, kad dalyvavimas tarptautinėje verslo misijoje prisideda prie projekto tikslo skatinti labai mažas, mažas ir vidutines įmones ieškoti naujų bei plėstis į esamas rinkas, numatyto uždavinio – vykdyti eksporto skatinimo veiklas bei projekto sutartyje numatytų rezultatų pasiekimo.</p>	–

Keli pagrindiniai reikalavimai

⁴³² Projekte Nr. 03.2.1-LVPA-K-801-03-0008, finansavimo santykis 70 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP004, kurio vertė 48 526,87 Eur.

⁴³³ Tikrintame MP Nr. MP004 deklaruotos dalyvavimo verslo misijoje Niujorke (2018-11-04/11) išlaidos, kurios nėra numatytos PS prie veiklų ir projekto biudžete.

⁴³⁴ 2018-08-10 Nr. S-03.2.1-LVPA-K-801-03-0008.

⁴³⁵ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP004 yra 11 444,29 Eur.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
7.	<p>(V) EX.66⁴³⁶ Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės</p> <p>LRVN 528⁴³⁷ patvirtintų taisyklių 9.11 p. be kita ko, nustatyta, kad ji užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų. FMJ 1K-316⁴³⁸ patvirtintų taisyklių 450.1.–450.2. p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo vykdyti projekto veiklos apimčiai proporcingus informavimo apie projektą veiksmus – interneto svetainėje, be kita ko, paskelbti informaciją apie projekto finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų ir visuomenei gerai matomoje vietoje pakabinti bent vieną, ne mažesnę kaip A3 formato plakatą, kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų. 450.4 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos pakabinti nuolatinę informacinę lentelę. 451. p., be kita ko, nustatyta, kad PrV įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus⁴³⁹, kai PrV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) interneto svetainėje nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš ERPF lėšų⁴⁴⁰; 2) pakabintame plakate nenurodė, kad projektas finansuojamas iš ERPF lėšų⁴⁴¹; 3) pakabino netinkamo dydžio plakatą⁴⁴²; 4) iki galutinio mokėjimo prašymo nepakabino nuolatinės informacinės lentelės⁴⁴³; 	<p>Audito metu LVPA buvo teikta rekomendacija užtikrinti, kad būtų įgyvendintos pastebėjime minimuose projektuose informavimo apie projektą priemonės, nurodytos FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1. – 450.2., 450.4 p. ir 451 p. ir PV nustatyti pakankamas kontrolės priemonės, užtikrinančias, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>Audito metu LVPA užtikrino, kad būtų įgyvendintos pastebėjime minimuose projektuose informavimo apie projektą priemonės, nurodytos FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1. – 450.2., 450.4 p. ir 451 p. ir atnaujinti Projektų sutarčių vykdymo priežiūros vidaus tvarkos aprašą bei nustačiusi pakankamas kontrolės priemonės, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2019-12-12.	2019-12-31 (2 p. rekomendacijos)

⁴³⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁴³⁷ 2019-01-30 nutarimo Nr. 96 redakcija (visame pastebėjime).

⁴³⁸ 2016-11-22 įsakymo Nr. 1K-415, 2017-05-30 įsakymo Nr. 1K-207, 2018-01-25 įsakymo Nr. 1K-23, 2018-08-29 įsakymo Nr. 1K-300 redakcijos (visame pastebėjime).

⁴³⁹ Projekte Nr. 01.2.1-LVPA-T-844-01-0001; projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-820-01-0098; projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0032; projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0020; projekte Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-01-0005; projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-02-0042; projekte Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-02-0021.

⁴⁴⁰ Tikrinimo metu nustatyta, kad PrV interneto svetainėje nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš ERPF lėšų projektuose: Nr. 01.2.1-LVPA-T-844-01-0001; Nr. 03.3.1-LVPA-K-820-01-0098; Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0032; Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-01-0005; Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-02-0042; Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-02-0021.

⁴⁴¹ Vertinimo metu nustatyta, kad PrV pakabintame plakate nenurodyta, kad projektas finansuojamas iš ERPF lėšų: projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0032; projekte Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-02-0021.

⁴⁴² Vertinimo metu nustatyta, kad įgyvendinant projektą Nr. 01.2.1-LVPA-T-844-01-0001 pakabintas plakatas yra mažesnis už A3 dydį.

⁴⁴³ Patikros vietoje metu nustatyta, kad įgyvendinant projektą Nr. 03.3.1-LVPA-K-841-02-0020 iki galutinio mokėjimo prašymo dienos nepakabinta nuolatinė informacinė lentelė.

2018–2019 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
5)	<p>pakabintame plakate naudojo netinkamą ES struktūrinių fondų ženklą⁴⁴⁴.</p> <p>Taip pat audito metu nustatėme, kad LVPA PV⁴⁴⁵ nėra nustatytų pakankamų⁴⁴⁶ kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>Taip PrV nesilaikė FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 450.1.–450.2., 450.4 p. ir 451 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528 patvirtintų taisyklių 9.11 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
8.	<p>(V) EX.75⁴⁴⁷ LVPA pirkimų tikrinimo kontrolės priemonės yra nepakankamos</p> <p>FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 473 p., be kita ko, nustatyta, kad JI gali netikrinti VPT patikrinto pirkimo, kai pirkimo apimtys sutampa.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad LVPA PV⁴⁴⁸, be kita ko, yra nustatyta galimybė netikrinti VPT patikrinto pirkimo, kai pirkimo patikros apimtys, atsižvelgiant į tikrinimo metodiką, sutampa, tačiau nėra nustatyta pakankama ir aiški pirkimo patikrų apimčių vertinimo tvarka.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-195) patvirtintų taisyklių 473 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu LVPA buvo teikta rekomendacija nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad tais atvejais, kai LVPA netikrina pirkimo, kurio patikrą atliko VPT, būtų tinkamai įvertinta, ar pirkimo patikros apimtys sutampa.</p> <p>LVPA atnaujinusi Pirkimų priežiūros vidaus tvarkos aprašą ir nustačiusi pakankamas kontrolės priemones, kad tais atvejais, kai LVPA netikrina pirkimo, kurio patikrą atliko VPT, būtų tinkamai įvertinta, ar pirkimo patikros apimtys sutampa, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2019-11-18.	2019-12-31
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros Veiklos procesų ir rizikos valdymo tarnybos Rizikos ir kokybės valdymo skyriaus vyresnioji kokybės ekspertė Mažvydė Švėgždaitė Tel. +370 526 87437, el. paštas Mazvyde.Svegzdaite@lvpa.lt</p>				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁴⁴⁴ Vertinimo metu nustatyta, kad įgyvendinant projektą Nr. 01.2.1-LVPA-T-844-01-0001 pakabintas plakatas, kuriame panaudotas ne 2014–2020 m. ES fondų investicijų metų viešinimo ženklas, o 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos viešinimo ženklas.

⁴⁴⁵ LVPA direktoriaus 2019-03-26 įsakymu Nr. R1-053(15.1.8) patvirtintas „Projektų patikros vietoje planavimo ir atlikimo vidaus tvarkos aprašas“.

⁴⁴⁶ Remiantis patikros vietoje planavimo ir atlikimo vidaus tvarkos aprašo 4.1 p., pildomas patikros vietoje lapas, kurio II skyriaus 7 dalyje vertinama, ar PrV įgyvendina informavimo apie projektą priemones, tačiau tokios kontrolės priemonės neužtikrina, kad informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų būtų tinkamai laikomasi visu projektų įgyvendinimo metu.

⁴⁴⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁴⁴⁸ LVPA direktoriaus 2018 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. R1-126(15.1.8) patvirtintas Pirkimų priežiūros vidaus tvarkos aprašas.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

24 priedas

Klaidų vertinimas

1 lentelė. Klaidų vertinimas

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra
(1) Populiacija iš viso [angl. <i>Total population</i>], Eur	245 427 188,68	381 277 393,95	66 950 719,30	252 066 433,99	945 721 735,92
ESF [angl. <i>ESF</i>], Eur	–	94 767 992,12	–	52 421 228,81	147 189 220,93
FP [angl. <i>FPI</i>], Eur	–	–	–	78 128 240,91	78 128 240,91
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], Eur	149 745 745,02	209 932 586,17	–	74 979 546,81	434 657 878,00
SF [angl. <i>CF</i>], Eur	95 681 443,66	76 576 815,66	66 950 719,30 ⁴⁴⁹	46 537 417,46	285 746 396,08
Reikšmingumas [angl. <i>Materiality</i>], Eur (2 %)					18 914 434,72 ⁴⁵⁰
Patikimumas [angl. <i>Confidence level</i>]					70 %
Patikimumo koeficientas z [angl. <i>Confidence coefficient z</i>]					1,036
Atrankos intervalai (atsižvelgus į didelės vertės pavyzdžius) pagal stratas [angl. <i>Sampling intervals by strata (considering items from exhaustive groups)</i>]					
ESF [angl. <i>ESF</i>], Eur	–	18 953 598,42	–	17 473 742,94	
FP [angl. <i>FPI</i>], Eur	–	–	–	3 925 600,41	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], Eur	18 718 218,13	20 993 258,62	–	14 995 909,36	
SF [angl. <i>CF</i>], Eur	19 136 288,73	19 144 203,92	11 158 453,22	15 512 472,49	
Bendro klaidų lygio skaičiavimas [angl. <i>Calculation of Total Error Rate</i>]					

⁴⁴⁹ Žr. 57 išnašą.

⁴⁵⁰ Žr. 57 išnašą.

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra		
Klaidų santykių suma pagal stratas [angl. Total taint by strata]							
	ESF [angl. ESF]	0,000 (0,000) ⁴⁵¹	0,000 (0,000)	0,000 (0,000)	0,000 (0,000)		
	FP [angl. FP]	0,000 (0,000)	0,260 (0,260)	0,000 (0,000)	0,000 (0,000)		
	ERPF [angl. ERDF]	0,556 (0,565)	0,216 (0,366)	0,000 (0,000)	0,000 (0,000)		
	SF [angl. CF]	0,007 (0,057)	0,250 (0,350)	0,007 (0,079)	0,000 (0,000)		
Ekstrapoliuotos klaidos pagal stratas [angl. Extrapolated errors by strata]							
(2)	ESF [angl. ESF], Eur	–	4 922 098,74	–	–	(angl. Total taint by strata * Sampling interval by strata (considering high value items))	
(3)			(4 922 098,74)				
(4)	FP [angl. FP]	–	–	–	–		
(5)	ERPF [angl. ERDF], Eur	10 405 315,94	4 527 412,16	–	–		
	SF [angl. CF], Eur	(10 571 234,73)	(7 676 400,81)				
		139 082,29	4 786 052,37	81 489,44	–		
		(1 095 896,69)	(6 700 472,75)	(880 446,65)			
(6)	Ekstrapoliuotos klaidos iš viso [angl. Total extrapolated errors], Eur	10 544 398,23	14 235 563,28	81 489,44	–	24 861 450,95	(2)+(3)+(4)+(5)
		(11 667 131,41)	(19 298 972,29)	(880 446,65)	–	(31 846 550,36)	
(7)	Žinomos klaidos iš didelės vertės pavyzdžių [angl. Known errors from exhaustive groups], Eur	–	–	–	7 018,44	7 018,44	
					(7 018,44)	(7 018,44)	
(8)	Sisteminės klaidos [angl. Systemic errors], Eur	16 999,50	248 448,76	–	1 895 790,49	2 161 238,75	
		(16 999,50)	(248 448,76)		(1 895 790,49)	(2 161 238,75)	
Bendras klaidų lygis [angl. Total Error Rate], Eur					27 029 708,14	(6)+(7)+(8)	
					(34 014 807,54)		
Viršutinės klaidos ribos skaičiavimas [angl. Calculation of Upper Error Limit]							
Atrinktų pavyzdžių skaičius (be didelės vertės pavyzdžių) pagal stratas [angl. Items selected by strata excluding high value items]							
		13	19	6	12	50	
	ESF [angl. ESF], vnt.	–	5	–	3	8	
	FP [angl. FP], vnt.	–	–	–	1	1	
	ERPF [angl. ERDF], vnt.	8	10	–	5	23	
	SF [angl. CF], vnt.	5	4	6	3	18	

⁴⁵¹ Skliaustuose pateikti duomenys yra įvertinus nustatytus subrangos ribojimo atvejus, žr. Ataskaitos 5.9 skyrių

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra	
Atrinktų didelės vertės pavyzdžių skaičius [angl. Exhaustive group items selected]	–	–	–	4	4	
ESF [angl. ESF], vnt.	–	–	–	–	–	
FP [angl. FPI], vnt.	–	–	–	4	4	
ERPF [angl. ERDF], vnt.	–	–	–	–	–	
SF [angl. CF], vnt.	–	–	–	–	–	
Klaidų santykių standartinis nuokrypis pagal stratas [angl. Standard deviation of taints by strata]						
ESF [angl. ESF]	0,00000 (0,00000)	0,11614 (0,11614)	0,00000 (0,00000)	0,00000 (0,00000)	0,11614 (0,11614)	
FP [angl. FP]	0,00000 (0,00000)	0,00000 (0,00000)	0,00000 (0,00000)	0,00000 (0,00000)	0,00000 (0,00000)	
ERPF [angl. ERDF]	0,12848 (0,12777)	0,05225 (0,04994)	0,00000 (0,00000)	0,02236 (0,02236)	0,20309 (0,20007)	
SF [angl. CF]	0,00325 (0,02178)	0,12500 (0,11087)	0,00298 (0,01920)	0,00000 (0,00000)	0,13123 (0,15185)	
(9) Tikslumas [angl. Precision], Eur					10 667 391,85 (10 396 221,97)	1,128 % (1,099 %)
(10) Bendras klaidų lygis [angl. Total Error Rate], Eur					27 029 708,14 (34 014 807,54)	2,858 % (3,597 %)
Viršutinė klaidos riba [angl. Upper Error Limit], Eur						(9)+(10)
					37 697 099,99 (44 411 029,51)	3,986 % (4,696 %)

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Likutinės klaidos vertinimas

Parametrai	Žymėjimas	Duomenys ⁴⁵²
Populiacija iš viso [angl. Audit Population], Eur	A	945 721 735,92 Eur (945 721 735,92 Eur)
Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos [angl. Expenditure audited], Eur	B	80 485 498,43 Eur (80 485 498,43 Eur)

⁴⁵² Galimi nedideli nukrypimai dėl skaičių apvalinimo, nes lentelėje skaičių reikšmės atvaizduotos apvalintos, tačiau atliekant skaičiavimus buvo naudojamos originalios reikšmės.

Parametrai	Žymėjimas	Duomenys ⁴⁵²
Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje [angl. <i>Errors found in the sample</i>], Eur	C	2 843 099,97 Eur (3 588 244,40 Eur)
Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate after extrapolation</i>], proc.	D	2,86 proc. (3,60 proc.)
Išlaidos, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d. (dalinai susijusios su atrankos imtimi), Eur	E ₁	125 320 444,04 Eur (125 320 444,04 Eur)
Kitos neigiamos sumos [angl. <i>Other negative amounts</i>], Eur	E ₂	10 999 959,95 Eur (10 999 959,95 Eur)
Populiacija atėmus išlaidas, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas, Eur	F=(A-E ₁ -E ₂)	809 401 331,93 Eur (809 401 331,93 Eur)
Rizikos suma [angl. <i>Amount at risk</i>], Eur	G=D*F	23 133 529,60 Eur (29 111 766,69 Eur)
Finansinės korekcijos, susijusios su veiksmų audito rezultatais [angl. <i>Financial corrections</i>], Eur	H	13 187 489,85 Eur (13 187 489,85 Eur)
Sąskaitose deklaruota išlaidų suma [angl. <i>Amount certifiable in the accounts</i>], Eur	I=F-H	796 213 842,08 Eur (796 213 842,08 Eur)
Likutinės rizikos suma [angl. <i>Residual amount at risk</i>], Eur	J=G-H	9 946 039,75 Eur (15 924 276,84 Eur)
Likutinis klaidų lygis [angl. <i>Residual Total Error Rate</i>], proc.	K=J/I	1,25 proc. (2 proc.)
Finansinės korekcijos suma, kuri sumažintų likutinę riziką [angl. <i>Amount of correction to reduce residual risk to materiality level</i>], Eur	L=(J-0.02*I)/0,98	0 Eur (0 Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Nustatytos klaidos Išlaidų populiacijoje detalaus testavimo metu ir VKS institucijų nustatytos klaidos, susijusios su AI atrinktais pavyzdžiais detaliam testavimui

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, EUR	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Klaidos požymis (A ⁴⁵³ / S ⁴⁵⁴ / DV ⁴⁵⁵)	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
1	07.3.3-FM-F-424-01-0001 ⁴⁵⁶	MP002	ESF	6 702 640,50	VI	AI	A	7 018,44	0,0000	EX.73	Nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys, nepagrįsti ir pirkimo objektui neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai, sudarant pirkimo sutartį pakeistos PD nustatytos pirkimo sąlygos
Iš viso VI ESF:								7 018,44	0,0000		
2	05.5.1-APVA-R-019-51-0004	MP007	SaF	178 250,19	APVA	ĮI	A	1 295,52 ⁴⁵⁷	0,0073	Įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01	APVA nustatė, kad PrV apmokėjo rangovui už atliktus darbus neįsitikinęs darbų atlikimu. Darbų aktuose buvo nurodyti didesni atliktų darbų kiekiai nei faktiškai buvo atlikta.
3	05.1.1-APVA-R-007-91-0002	MP007	SaF	68 665,74	APVA	AI	A	17 166,44	0,2500	EX.15	PD nustatyti neproporcingi ir konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai, laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitiko PD reikalavimų
4	05.2.1-APVA-R-008-41-0001	MP005	SaF	41 321,75	APVA	AI	A	301,77	0,0073	EX.57	Pateiktos prekės neatitiko rangos sutarties reikalavimų
Iš viso APVA:								18 763,73	0,2646		
5	07.1.1-CPVA-R-305-01-0003	MP002	ERPF	166 323,29	CPVA	AI	A	38 402,79	0,2309	EX.4	PD nustatytas neproporcingas pirkimo objektui ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, laimėjusio tiekėjo pasiūlymas yra nepriimtinas, nesilaikyta

⁴⁵³ Atsitiktinė klaida.⁴⁵⁴ Sistemine klaida.⁴⁵⁵ Žinoma klaida iš didelės vertės pavyzdžio.⁴⁵⁶ Finansinių priemonių projektas.⁴⁵⁷ Klaida bus patikslinta Galutinėje ataskaitoje.

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, EUR	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Klaidos požymis (A ⁴⁵³ / S ⁴⁵⁴ / DV ⁴⁵⁵)	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas		
											Statybos nuostatų	rangos	sutarties
6	07.1.1-CPVA-V-906-01-0002	MP008	ERPF	1 800 715,37	CPVA	AI	A	405 160,96	0,2250	EX.2	Tiekėjo pasiūlymas pakeistas pasiūlymų vertinimo metu, apribota galimybė ūkio subjektų grupei dalyvauti pirkime		
7			ERPF		CPVA	AI	A	180 071,54	0,1000	EX.3	Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų		
8	07.1.1-CPVA-R-905-91-0001	MP013	ERPF	191 697,68	CPVA	AI	A	1 847,82	0,0096	EX.7	Neatlikta dalis statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų.		
9			ERPF		CPVA	AI	A	770,59	0,0163	EX.10	Nepateikta dalis prekių, numatytų pirkimo sutartyje		
10	09.1.3-CPVA-R-724-31-0007	MP004	ERPF	47 185,75	CPVA	AI	A	7 136,36	0,1512	EX.14	PD nustatyti konkurenciją ribojantys techninės specifikacijos reikalavimai		
11	09.1.1-CPVA-V-720-04-0003	MP006	ERPF	242 751,59	CPVA	AI	A	9 333,90	0,0385	EX.6	Teisiškai nepagrįstas susitarimas dėl papildomų darbų neatliekant naujos pirkimo procedūros		
Iš viso CPVA ERPF:								642 723,95	0,7716				
13	10.1.5-ESFA-V-925-01-0002	MP007	ESF	51 426,71	ESFA	AI	A	13 355,39	0,2597	EX.53	PD nėra aiškūs, tikslūs ir be dviprasmybių, PO nepagrįstai sujungė atskirus pirkimo objektus į vieną, nustatė neobjektyvius pasiūlymų vertinimo kriterijus, nepagrįstus ir neproporcingus kvalifikacijos reikalavimus		
14	07.3.1-ESFA-V-401-04-0001	MP017	ESF	1 183 937,82	ESFA	AI	S	74 138,81	0,000	EX.77	VI neužtikrino pakankamos tarpinių institucijų priežiūros		
Iš viso ESFA ESF:								87 493,92	0,2597				
15	03.3.1-LVPA-K-803-01-0026	MP011	ERPF	339 990,00	LVPA	AI	S	16 999,50	0,0000	EX.1	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos		
16	03.3.1-LVPA-K-841-02-0020	MP005	ERPF	1 399 600,00	LVPA	AI	S	69 980,00	0,0000	EX.5	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos		

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, EUR	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Klaidos požymis (A ⁴⁵³ / S ⁴⁵⁴ / DV ⁴⁵⁵)	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
17	03.3.1-LVPA-K-803-01-0019	MP021	ERPF	1 880 147,33	LVPA	AI	S	23 412,58	0,0125	EX.35	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos
18	03.2.1-LVPA-K-801-03-0008	MP004	ERPF	48 526,87	LVPA	AI	S	3 662,17	0,0000	EX.77	VI neužtikrino pakankamos tarpinių institucijų priežiūros
19			ERPF		LVPA	AI	S	7 482,00	0,0000	EX.77	VI neužtikrino pakankamos tarpinių institucijų priežiūros
20	03.3.2-LVPA-K-837-01-0005	MP010	ERPF	2 159 545,00	LVPA	AI	S	107 977,25	0,0000	EX.58	Nesilaikyta KDP paskelbimo tvarkos
Iš viso LVPA ERPF:								229 513,50	0,000		
Iš viso nustatyta klaidų:								985 513,54	1,2958		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4 lentelė. Klaidų klasifikavimas

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Įtariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai ⁴⁵⁸	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
Viešieji pirkimai - skelbimas apie pirkimą ir konkurso specifikacijos	1.3	Nepakankamas pagrindimas, kodėl sutartis nėra dalijama į dalis	-	-	EX.53	15 142,29
	1.9	Skelbime apie pirkimą nenurodyti atrankos ir (arba) sutarties skyrimo kriterijai (ir jų korekcinis koeficientas) arba sutarčių ar techninių specifikacijų vykdymo sąlygos. Ar nepakankamai išsamiai aprašyti sutarties skyrimo kriterijai ir jų korekcinis koeficientas. Arba nepranešta apie paaiškinimus / nepaskelbta papildoma informacija	-	-	EX.1	16 999,50
			-	-	EX.5	174 950,00
			-	-	EX.33	337,50
			-	-	EX.35	111 956,00
			-	-	EX.53	15 142,29
			-	-	EX.58	107 977,25
			-	-	EX.58	107 977,25
	1.10	Draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos, sutarties skyrimo kriterijų, sutarčių vykdymo sąlygų arba techninių specifikacijų, kurie yra diskriminaciniai, grindžiami nepateisinamomis nacionalinėmis, regionų ar vietos lengvatomis, taikymas.	-	-	EX.4	201 484,87
			-	-	EX.15	158 471,77
			-	-	EX.53	15 142,29
	1.11	Techninėje specifikacijoje numatyti diskriminuojantys reikalavimai	-	-	EX.14	7 136,36
	1.13	Subrangos apribojimai	-	-	EX.2	3 943 234,90
			-	-	EX.6	9 825,16
	1.14	Atrankos kriterijai (arba techninės specifikacijos) buvo pakeisti atplėšus vokus su pasiūlymais arba buvo neteisingai taikomi	-	-	EX.4	201 484,87
			-	-	EX.15	158 471,77
	1.17	Derybos sutarties skyrimo procedūros metu, įskaitant konkursą laimėjusio pasiūlymo pakeitimą jo vertinimo metu	-	-	EX.2	3 943 234,90
1.23	Sutarties elementų, nustatytų skelbime apie pirkimą arba konkurso specifikacijose, pakeitimai	-	-	EX.3	1 577 293,95	
		-	-	EX.6	9 825,16	
		-	-	EX.7	9 426,39	
		-	-	EX.10	770,59	
		-	-	EX.57	804,72	
		-	-	Nr. IT01 ⁴⁵⁹	1 295,52	
Finansinės priemonės	4.2	Finansinių tarpininkų atrankos taisyklių nesilaikymas	-	-	EX.73	198 060,30

⁴⁵⁸ angl. *Gold plating*.⁴⁵⁹ APVA įtarimas apie pažeidimą.

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Įtariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai ⁴⁵⁸	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
Kitos netinkamos finansuoti išlaidos	8.4	Išlaidos, nesusijusios su tinkamumo finansuoti sritimi	-	-	EX.64	-
	8.9	Kitos netinkamos finansuoti išlaidos	-	-	EX.59	-
Supaprastintas išlaidų apmokėjimas	12.1	Neteisingos metodikos (atliktinos iš anksto, teisingos, sąžiningos ir patikrinamos) taikymas	-	-	EX.77	1 662 913,53

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
25 priedas

FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams audito metu pateiktos rekomendacijos

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
3Avi. Nustatytos procedūros veiksmingoms ir proporcingoms kovos su sukčiavimu priemonėms nustatyti						
	(S) P3 VI nėra nustačiusi priemonių, užtikrinančių, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika Pagal R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimą VI atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones. EK „Sukčiavimo rizikos vertinimas ir veiksmingos bei proporcingos kovos su sukčiavimu priemonės“ gairėje ⁴⁶¹ pateikiamos rekomendacijos dėl tinkamo R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimo įgyvendinimo. Šiose gairėse kovai su sukčiavimu	Rekomenduojame VI nustatyti priemones, užtikrinančias, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika, taip tinkamai įgyvendinant R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimą.	Įgyvendinta. Atnaujinta, papildyta ir 2017 m. liepos 14 d. patvirtinta VI procedūrų vadovo Kovos su sukčiavimu priemonių taikymo procedūra (XVIII skyrius) (VI rašto 3 priedas). Informuojame, kad VI, atsižvelgdama į VI atliktų analizių, STT ir „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atliktų tyrimų rezultatus, teikė rekomendacijas TI dėl konkrečių papildomų kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonių (<i>Finansų ministerijos 2016 m. sausio 14 d. raštas Nr. (24.59-09)-5K-1506961 (rašto kopija teikta ir Valstybės kontrolei) bei pakartotiniai 2017 m. sausio mėnesio raštai</i>) įgyvendinimo, įtraukimo į procedūrų vadovus ar kt. dokumentus. Atitinkamas papildomas kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonės (<i>galimybės visuomenės atstovams dalyvauti projektų patikroje vietoje numatymas, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informavimas informacinių susitikimų ar mokymų</i>)	2017-07-31	Laukiama įgyvendinimo	Atsižvelgiant į tai, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus nėra vienos, visoms TI prieinamos informacinės sistemos (ARACHNE ar jos analogo), kuri padėtų įvertinti su konkrečiais projektais susijusią sukčiavimo riziką (pvz.: projekto vykdytojo reputaciją, įtartinus ryšius ir pan.), vertinama, kad rekomendacija nėra įgyvendinta (rizika nėra suvaldyta). 2019-11-15 VI informavo AI, kad šiuo metu vyksta ARACHNE testavimas TI, po kurių VI priims sprendimą dėl ARACHNE naudojimo galimybių.

⁴⁶⁰ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁴⁶¹ 2014-06-16 Nr. EGESIF_14-0021-00.

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Audito institucijos vertinimas
2020-03-02

patariama naudoti EK sukurtą elektroninę duomenų gavimo priemonę ARACHNE, kuri įvestų duomenų pagrindu, be kita ko, vertina su konkrečiais projektais susijusią sukčiavimo riziką (pvz.: projekto vykdytojo reputaciją, įtartinus ryšius ir pan.) ir nustato galimai rizikingus projektus, paramos gavėjus, sutartis ir (arba) rangovus.

Audito metu nustačiusi, kad VI nėra numačiusi priemonių, užtikrinančių, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus 462 būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika.

Taip nėra užtikrinamas tinkamas R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimo įgyvendinimas.

metu apie prevencinius veiksmus pažeidimų ir sukčiavimų atvejams išvengti ir taip sumažinti pažeidimų ir sukčiavimų atsiradimo riziką) VI įtraukė į Projektų administravimo ir finansavimo taisykles (finansų ministro 2016 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 1K-415 redakcija).

VI, atsižvelgdama į 2016 m. lapkričio 29 d. vykusio ES fondų pažeidimų kontrolierių posėdžio metu II atstovų išreikštą poreikį didinti įgūdžius dėl galimos korupcijos atvejų identifikavimo, yra numačiusi atitinkamus mokymus ir pradėjusi jų organizavimą.

Taip pat informuojame, kad VI, prašydama TI pateikti patikslintą informaciją apie VI 2016 m. sausio 14 d. rašte Nr. (24.59-09)-5K-1506961, 2017 m. sausio 31 d. rašte Nr. ((24.59-09)-5K-1601494)-6K-1700913) rekomenduotų priemonių įgyvendinimą, paprašė II pateikti ir informaciją apie tai, kokiais valstybiniais ir kitais registrais bei informacinėmis sistemomis II naudojasi vertindamos projektų paraiškas ir administruodamos projektus. Pagal pateiktą II informaciją, II procedūrų vadovuose numatyta tvarka plačiai naudojasi Valstybinio socialinio draudimo fondo (SODRA) (pvz., dėl skolų SODRAI) Valstybės mokesčių inspekcijos (pvz., dėl PVM mokėtojo įregistravimo, sąskaitose pateiktų rekvizitų teisingumo, mokesčių sumokėjimo), Statistikos departamento duomenų bazėmis, Registrų centro (pvz., dėl juridinio asmens statuso, finansinės atskaitomybės duomenų, įmonės kodo, teistumų, susijusių įmonių, turto arešto ir pan.), Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrais. Taip pat, atsižvelgiant į II administruojamų projektų specifiką, II naudojasi Statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinė sistema (INFOSTATYBA), Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos Nemokumo registru, „Creditinfo“ registru, Centrine viešųjų pirkimų informacinė sistema ir kt. duomenų bazėmis. Šiuose registruose, duomenų bazėse ir informacinėse sistemose atliktų patikrinimų rezultatai yra nurodomi paraiškų vertinimo ataskaitose ir projektų patikrinimų (MP tikrinimo, galutinių ataskaitų vertinimo lapuose, ekspertinio vertinimo išvadose ir pan.), taip pat naudojami projektų rizikingumui įvertinti.

⁴⁶² Pvz., vertinant paraiškas, atliekant MP patikrinimus, vertinant viešuosius pirkimus, planuojant patikras vietoje ir kt.

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Audito institucijos vertinimas
2020-03-02

Be to, EK 2016 m. gruodžio 5–16 d. atliko 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos jungtinį auditą, kurio metu vertino VI taikomas kovos su sukčiavimu priemonių nustatymo procedūras, ir nepateikė VI pastebėjimų ir rekomendacijų dėl kovos su sukčiavimu rizikos vertinimo.

Informuojame, kad po 2016 m. liepos 19 d. įvykusių *Arachne* mokymų EK buvo pateiktos pastabos dėl pastebėtų sistemos trūkumų, kurie buvo pašalinti įdiegus ARACHNE2.0 versiją (įdiegta 2017 m. gegužės pabaigoje). Atsižvelgiant į tai buvo parengtas ir 2017 m. birželio 22 d. EK pateiktas SFMIS2014 esančių projektų duomenų paketas, kurį EK į ARCHNE2.0 įkėlė 2017 m. liepos 10 d. Šiuo metu su EK atstovais yra derinama data jų vizito į Lietuvą, kurio metu VKS institucijoms bus pristatyta ARACHNE2.0 ir jos nauji funkcionalumai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei įvertinus nustatytus sukčiavimo atvejus (2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu iš 8748 įgyvendintų projektų, kuriems išmokėta apie 7,3 mlrd. EUR, nustatyti keturi sukčiavimo atvejai, dėl kurių grąžintinų lėšų suma – 293.889,49 EUR (0,004 proc. visų projektams išmokėtų lėšų), 2014–2014 m. finansavimo laikotarpiu nėra faktinių nustatytų sukčiavimo atvejų) VI nuomone, sukčiavimo rizika yra valdoma ir nereikalauja papildomų priemonių.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja

Rasa Baltronaite

Tel. +370 520 53527, el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
	<p>(V) EX.70 VI neužtikrino, kad būtų parengta tinkama fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita</p> <p>LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija PFSA ir jo keitimo projektus su VI derina, kai PFSA numatyta taikyti naujus (VI nepaskelbtus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt) fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius, išskyrus tuos atvejus, kai fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius nustato VI.</p> <p>PFSA⁴⁶⁴ 43 p., be kita ko, nurodyta, kad mokomų asmenų kelionių mokytis į užsienį išlaidų fiksuotasis įkainis yra nustatytas remiantis „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita“⁴⁶⁵.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį kai fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita yra neišsami, nes nustatant vidutinius lėktuvų skrydžių įkainius:</p> <p>1) į analizę neįtrauktos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz. „Ryanair“, „Wizzair“)</p>	<p>Rekomendacija atitinka EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktą rekomendaciją Nr. 13.01 susijusią su netinkamu fiksuotųjų įkainių nustatymu. AI stebės EK pateiktos rekomendacijos įgyvendinimo eigą.</p>	<p>Finansų ministerijos nuomone, Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje“ (toliau – 2014 m. tyrimas) fiksuotieji skrydžių įkainiai yra tinkamai nustatyti.</p> <p>2014 m. tyrimo ataskaitos 7 psl. yra išdėstyti pagrįsti argumentai, kodėl tyrimo metu renkant duomenis neįtrauktos pigių skrydžių bendrovės (pvz., Ryanair, Wizzair). Šių bendrovių skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiuo jungiamųjų skrydžių. Pavyzdžiui, į Briuselį (kur skrendama bene dažniausiai) Ryanair siūlo 2 skrydžius per savaitę (antradienį 21.20 val., ir šeštadienį), t. y. nuvykstama labai vėlai į nutolusį oro uostą (nuo Charleroi iki Briuselio centro apie 55 km, panašiai ir kitomis kryptimis: nuo Beauvais iki Paryžiaus 88 km, nuo Lutono iki Londono 46 km), nėra galimybės spėti į tos dienos susitikimus, skrydžių dažnumas nepakankamas; grįžimas šeštadienį 17.55 val., t. y. reikia visą išeiginę dieną praleisti Briuselyje. Už darbą poilsio dienomis įprastai mokamas dvigubas darbo užmokestis, taip pat mokami dienpinigiai, papildoma nakvynė, o tai generuoja papildomas visai nereikalingas išlaidas. Tik nuo 2017 m. rugsėjo mėn. Ryanair pradėjo siūlyti 8 jungiamuosius skrydžius per Milaną, tačiau mažai populiariomis kryptimis: į Barį, Brindisį, Kaljarį, Kataniją, Neapolį, Palermą, Trapanį ir Valensiją (t. y. tos kryptys populiarsnės kaip poilsinės, bet ne darbo reikalais). Wizzair jungiamųjų skrydžių iki šiol nesiuo.</p> <p>Jei tokių skrydžių bendrovių kainos būtų įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį, jis tikėtina taptų žemesnis, tačiau taip pat sąlygotų tai, kad įsigydami bilietus projektų vykdytojais realiai (dauguma atvejų) negalėtų šių bendrovių skrydžiais pasinaudoti, o pirkdami bilietus iš kitų skrydžių bendrovių mokėtų didesnę kainą, nei nustatytas fiksuotasis įkainis. Arba prarastų lėšas, apmokėdami darbuotojams už papildomas komandiruotėje praleistas darbo dienas, mokėdami</p>	<p>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 13.01 įgyvendinimo eigos.</p>	<p>Laukiama įgyvendinimo</p>	<p>VI informavo, kad atlieka veiksmus dėl rekomendacijos įgyvendinimo.</p>

⁴⁶³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁴⁶⁴ Patvirtinto ŪMJ 4-532.

⁴⁶⁵ Patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>skrydžių kainos⁴⁶⁶. Todėl kyla rizika, kad apskaičiuotas įkainis yra nepagrįstai didelis;</p> <p>2) rinkos tyrimui naudoti tik trijų kelionių agentūrų turimi 2014 m. birželio–liepos mėn. duomenys apie skrydžių kainas⁴⁶⁷.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksma, tiekinių produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>		<p>daugiau už apgyvendinimą, taip pat už vietines keliones užsienyje (kurios apmokamos pagal fiksuotąjį įkainį, kuris apskaičiuotas iš istorinių duomenų, kai skrydžiai buvo vykdomi ne pigių skrydžių bendrovių).</p> <p><u>Informuojame, kad įvertinus tai, kad rinkos kainos gali keistis, 2014 m. tyrimo ataskaitoje jau iš anksto buvo nustatyta rinkos kainas įvertinti pakartotinai. Lietuvos mokslo taryba 2017 m. kovą–balandį atliko pakartotinį skrydžių rinkos tyrimą, nauji įkainiai taikomi projektuose nuo 2017 m. gegužės 24 d. Pažymėtina, kad ir šiame tyrime dėl aukščiau minėtų priežasčių pigių skrydžių bendrovių kainos nebuvo įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį. Šie įkainiai yra žymiai mažesni, nei 2014 m. tyrime, bet tai sąlygoja pasikeitusios rinkos kainos. Šie nauji įkainiai yra labai artimi, dažnu atveju net mažesni, nei ERASMUS+ kelionių schema, kurią taikyti rekomenduoja Europos Komisija.</u></p> <p>Taip pat pažymime, kad vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PAFT), 442 punktu, projekto sutartyje nustatytų fiksuotųjų įkainių ir fiksuotųjų sumų dydis projekto įgyvendinimo metu nėra keičiamas, išskyrus atvejus, kai pasikeičia jų taikymą reglamentuojantys teisės aktai, taip pat PAFT 428 punkte nustatytais atvejais (t. y., supaprastintai apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei galimybė jas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše, aiškiai nurodant supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo sritį. Kai galimybė taikyti konkretų fiksuotąjį įkainį, fiksuotąją sumą ar fiksuotąją normą nustatoma projektų finansavimo sąlygų apraše sudarius projekto sutartį, tokia galimybė gali būti taikoma jau įgyvendinamam projektui, jei aiškiai atskiriamas naujai nustatytų supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo laikotarpis, kad būtų išvengta dvigubo projekto išlaidų deklaravimo mokėjimo prašymuose).</p>			

⁴⁶⁶Fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, be kita ko, nurodyta, kad kainos netirtos kadangi, remiantis ankstesnių mokslinių išvykų duomenimis, išvykų poreikiams įmonės ir organizacijos retai naudojasi pigių skrydžių bendrovių paslaugomis, o jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesūdo jungiamųjų skrydžių. Valstybinių auditorių nuomone šie argumentai nepakankami, kadangi mokymai nebūtinai vykdomi didžiuosiuose miestuose (pagal PFSA remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektorinių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas), o PFSA nurodyti pareiškėjai (verslo asociacijos, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai) nėra nei perkančiųjų organizacijų nei mokslinių įmonių darbuotojai.

⁴⁶⁷ Europos Komisija, audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė pastebėjimą, kad skrydžių vieneto įkainiai nebuvo nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu metodu, kaip numatyta R. 1303/2013 67 str. 5 d.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Atsižvelgiant į tai, kad, Finansų ministerijos nuomone, 2014 m. tyrimas buvo atliktas tinkamai, išlaidos patirtos pagal šio tyrimo metu nustatytą skrydžių vieneto įkainį yra tinkamos finansuoti.</p> <p>Europos Komisija preliminarioje audito ataskaitoje Nr. REGC2214LT0049 yra pateikusi preliminarų pastebėjimą, susijusį su skrydžių fiksuotojo įkainio nustatymu (dėl tyrimo laikotarpio, apklaustų agentūrų skaičiaus bei nustatytų didesnių įkainių nei kitose ES lygmens schemose panašiams projektams ir projektų vykdytojams (pvz., ERASMUS+). VI 2017 m. spalio 25 d. pateikė Europos Komisijai paaiškinimus dėl pateiktų preliminarių pastebėjimų (Finansų ministerijos 2017 m. spalio 25 d. rašto Nr. ((24.60-09)-5K-1713443; 1717654)-6K-1706378 kopija pateikta ir Valstybės kontrolei).</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja

Rasa Baltronaite

Tel. +370 520 53527, el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Informacija apie 2017–2018 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai							
	<p>(V) EX.54 Neteisingai apskaičiuotas ir neužregistruotas suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydis</p> <p>LRVN 35(592) patvirtintų nuostatų 13 p. nustatyta, kad Registro duomenų teikėjai yra pagalbos teikėjai arba jų įgaliotos Registro duomenis teikti įmonės, įstaigos ar organizacijos, o 15 p. nustatyta, kad Registro duomenų teikėjai privalo nuostatų nustatyta tvarka ir terminais teikti Registrui tikslus, išsamius ir teisingus duomenis apie suteiktą valstybės pagalbą ir nereikšmingą (<i>de minimis</i>) pagalbą.</p> <p>Įstatymo dėl valstybės paramos 3 str. 8 d. 4 p. nustatyta, kad BETA teikia nereikšmingą pagalbą.</p> <p>LRVN 1725(1277) patvirtintų taisyklių 10 p., be kita ko, nustatyta, kad BETA Suteiktos valstybės pagalbos registre patikrina, ar projekto administratoriaus nurodytam butų ir kitų patalpų savininkui suteikta nereikšminga pagalba, pagal investicijų plane nurodytus duomenis apskaičiuoja teiktinos nereikšmingos pagalbos dydį, įvertina, ar bendras suteiktos nereikšmingos pagalbos dydis ir (ar) taisyklių nustatyta tvarka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkui numatomas suteikti nereikšmingos pagalbos dydis neviršys R. 1407/2013 nustatytą dydžių.</p>	<p>Rekomenduojame VI patikrinti ir, esant poreikiui, patikslinti projekto Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001 suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos duomenis Suteiktos valstybės pagalbos registre ir, nustačius, kad šios pagalbos dydis viršija R. 1407/2013 nustatytus dydžius, susigrąžinti nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos dydį viršijančią suteiktos pagalbos dalį.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinama/bus įgyvendinta.</p> <p>• Dėl naudojamo palūkanų normų laikotarpio. Pažymime, jog BETA skaičiuodama lengvatiniu kreditu teikiamos valstybės pagalbos bendrąjį subsidijos ekvivalentą (toliau – BSE) vadovaujasi BETA vidaus procedūrose nustatyta BSE apskaičiavimo formule (toliau – Formulė). Vienas iš skaičiavimo formulės kintamųjų yra Lietuvos banko skelbiamas Paskolų ne finansų bendrovėms ir namų ūkiams penkių metų (60 mėn.) palūkanų normų vidurkis. BETA skaičiuodama BSE apskaičiuoja 60 paskutinių prieš kredito suteikimo mėnesį buvusių mėnesių, paskelbtų palūkanų normų vidurkį. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankas palūkanų normas savo tinklapyje atnaujina nereguliariai (priežastys nėra žinomos), todėl kartais skaičiuojant BSE susidaro situacija, jog nėra žinomos visos paskutinių 60 mėn. palūkanų normos. Pavyzdžiui šiuo metu Lietuvos banko tinklapyje https://www.lb.lt/lt/nauji-paskolu-susitarimai-ir-ju-palukanu-normos paskutinės paskelbtos palūkanų normos yra 2018 m. rugpjūčio mėnesio, todėl BETA skaičiuodama 2018 m. spalio mėn. suteikto lengvatinio BSE bus priversta vesti 60 mėn. palūkanų normų vidurkį už laikotarpį nuo 2018 rugpjūčio iki 2013 rugsėjo. Šios aplinkybės gali nulemti tai, kad po tam tikro laiko, (kai palūkanų normos jau bus paskelbtos ir žinomos) tikrinimo metu apskaičiuotas BSE ir įregistruota nereikšmingos pagalbos suma nesutaps (bus naudojami skirtingi palūkanų vidurkio skaičiavimo laikotarpiai). BETA pastebėjimu <u>palūkanų vidurkio skaičiavimo laikotarpiai gali skirtis iki 4 mėnesių.</u></p> <p>• Dėl netinkamos formulės skaičiuojant BSE naudojimo. BETA ūkio subjektui lengvatiniu kreditu suteiktos nereikšmingos pagalbos, bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimus atlieka automatinio būdu (Microsoft excel skaičiuokle), pagal suformuotas skaičiavimo formules. Atsižvelgdama į Valstybės kontrolės pastebėjimus BETA</p>	2019-10-31	Laukiama įgyvendinimo	VI	2019-12-04 informavo kad AM kreipėsi į Jessica II fondo valdytoją prašydami užtikrinti tinkamą finansų tarpininko bendradarbiavimą su BETA, laukiama kol bus pateikta informacija, dėl valstybės pagalbos registro atnaujinimo ir perskaičiavimo.

⁴⁶⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>Audito metu nustatėme atvejį⁴⁶⁹, kai BETA neteisingai apskaičiavo suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydį:</p> <p>1) skaičiuojant 60 mėn. vidutinę palūkanų normą⁴⁷⁰ naudojo neteisingą laikotarpį⁴⁷¹;</p> <p>2) skaičiuojant subsidijos ekvivalento sumą⁴⁷², naudojo netinkamą formulę⁴⁷³;</p> <p>3) skaičiuojant nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos dydį⁴⁷⁴ naudojo neteisingą buto ir kitų patalpų savininkui priklausančią bendrosios dalinės nuosavybės dalies plotą;</p> <p>Taip pat nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba⁴⁷⁵ nebuvo užregistruota Suteiktos valstybės pagalbos registre.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė finansavimo sutarties⁴⁷⁶ 15.1 p. reikalavimo užtikrinti, kad FF veikla atitiktų ES teisės aktus, valstybės pagalbos taisyklės, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir</p>		<p>nustatė, kad naudojamoje skaičiuoklėje dėl nenustatytų priežasčių pasikeitė skaičiuoklėje naudojama formulė ir dėl to buvo netiksliai apskaičiuojama palūkanų normos dalis viršijanti valstybės garantuojamas 3 proc. palūkanas. Pažymime, jog dėl susiklosčiusios situacijos valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registruui (toliau – Registas) buvo pateikta klaidinga informacija apie dalį 2017–2018 m. suteiktos nereikšmingos valstybės pagalbos. BETA atsižvelgdama į susidariusią situaciją, ištaisė skaičiuoklėse naudojamas formules taip, kad jos atitiktų BETA vidaus procedūras ir ėmėsi priemonių, kad ateityje skaičiavimai būtų tikslūs (apsaugojo skaičiuokles nuo atsitiktinio koregavimo). Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog perkeliant duomenis apie palūkanų normas iš Lietuvos banko tinklapio į BETA naudojamas skaičiuokles, dėl techninės klaidos, 2017 m. sausio mėnesį buvo atsiradusi 0,01 proc. palūkanų paklaida t. y. vietoje 2,78 proc. skaičiuoklėse buvo nurodyta 2,77 proc. palūkanų norma. Atsižvelgiant į tai, jog minėtos palūkanų normos naudojamos apskaičiuojant vidutines praėjusių 60 mėn. palūkanų normas, tai skaičiuojant lengvatiniu kreditu suteiktos nereikšmingos pagalbos BSE, kreditams, suteiktiems po 2017-02-01 atsirado nežymių neatitikimų. BETA atsižvelgdama į pastebėtas klaidas nedelsiant perskaičiavo visų 2017-2018 m. suteiktų lengvatinių kreditų BSE ir jau <u>pateikė valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registruui prašymą pataisyti klaidingus registro</u></p>			

⁴⁶⁹ Projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrinti MP Nr. MP002, kurio vertė 46 200 00,00 Eur ir MP Nr. MP003, kurio vertė 50 000 000,00 Eur.

⁴⁷⁰ 2016-07-05 Kredito sutartis Nr. DNKS-2016-5865-16.

⁴⁷¹ Remiantis BETA vidaus procedūrų, skirtų įgyvendinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektus, aprašo, patvirtinto BETA direktoriaus 2017-05-30 įsakymu Nr. B3.2-43, 26 p., vidutinė palūkanų norma imama pagal Lietuvos banko skelbiamą vidutinę metinę paskolų penkeriems metams palūkanų normą ūkiniams subjektams. Buvo naudojamas 2010-09–2015-08 laikotarpis, o turėjo būti naudojamas 2011-07–2016-06.

⁴⁷² 2015-08-31 Kredito sutartis Nr. EIBA-2015-4881-13; 2016-04-25 Kredito sutartis Nr. EIB4-2016-5602-08; 2016-07-27 Kredito sutartis Nr. EIBV-2016-5985-09; 2017-04-11 Kredito sutartis Nr. EIBV-2017-6592-05.

⁴⁷³ BETA naudota formulė neatitikimo BETA vidaus procedūrų, skirtų įgyvendinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektus, aprašo, patvirtinto BETA direktoriaus 2017-05-30 įsakymu Nr. B3.2-43, 26 p., nurodytos subsidijos ekvivalento sumos apskaičiavimo formulės.

⁴⁷⁴ 2016-07-05 Kredito sutartis Nr. DNKS-2016-5865-16.

⁴⁷⁵ 2017-09-05 Kredito sutartis Nr. EIBA-2017-6920-22.

⁴⁷⁶ 2015-05-06 finansavimo sutartis Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-07.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.		<p>duomenis. Pažymime, jog atlikus minėtus perskaičiavimus nenustatyta <i>de minimis</i> reglamente įtvirtintos viršutinės teiktinos nereikšmingos pagalbos sumos viršijimas.</p> <p>• Dėl neteisingo savininkui priklausančio bendrosios dalinės nuosavybės dalies ploto naudojimo. Pažymėtina, kad BETA neturi elektroninės prieigos prie nekilnojamojo turto registro (toliau – NT registras) duomenų bazės, o iki 2016-08-26 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro paskelbto kvietimo teikti paraiškas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teisės aktai nenumatė pareigos projekto administratoriams teikti NT registro išrašų. Atsižvelgiant į tai, BETA skaičiuodama BSE ūkio subjektams, kurie įsikūrę daugiabučiame name pradėtame atnaujinti (modernizuoti) iki 2016-08-26, duomenis apie namo naudingą plotą ir ūkio subjektui priklausančių patalpų naudingą plotą (negyv. patalpų bendrą plotą) galėjo gauti tik iš investicijų planų (toliau – IP). BETA pastebėjimu IP nurodyti namo plotai dažnu atveju nesutampa su NT registre nurodytais namo plotais (pagal IP rengimo tvarkos aprašą, IP nurodytas naudingas plotas susideda iš butų naudingo ploto ir kitų patalpų bendro ploto sumos, o NT registro išrašuose gali būti atliekami kitokie plotų skaičiavimai). Atsižvelgiant į tai, <i>Valstybės kontrolės atliekami BSE skaičiavimai pagal NT registro išrašus nesutaps su BETA atliktais BSE skaičiavimais ir Registre įregistruotos nereikšmingos pagalbos sumomis.</i></p> <p>Svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kad iki 2017 m. BETA negaudavo duomenų iš finansuotojų apie pasirašytas kredito sutartis ir tų sutarčių sumas, o tuo labiau konkrečiam ūkio subjektui tenkančios kredito dalies sumą, todėl BETA norėdama apskaičiuoti konkrečiam ūkio subjektui tenkančią kredito dalį naudodavosi tokia formule:</p> $KD = NK_{ip} / NP_{ip} \times PP_{ip}$ <p>kur:</p> <p>KD – kredito dalis tenkanti ūkio subjektui</p> <p>NK_{ip} – maksimalus pagal IP apskaičiuotas kreditas namui pagal IP</p> <p>NP_{ip} – naudingas namo plotas pagal IP (energinio naudingumo sertifikatą)</p> <p>PP_{ip} – konkrečiam ūkio subjektui priklausančio buto naudingo ploto ir kitos paskirties patalpų bendrojo ploto suma.</p>			

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Tuo atveju, jei Valstybės kontrolė atlikdama iki 2017 m. suteiktų kreditų patikrinimą, BSE skaičiavimuose naudoja faktiškai suteikto kredito sumą gautą, BETA apskaičiuota ir Registre įregistruota nereikšminga valstybės pagalba gali nesutapti su Valstybės kontrolės skaičiavimais.</p> <p>• Dėl neįregistruotos nereikšmingos pagalbos. Po Valstybės kontrolės pastabų BETA atliko patikrinimą dėl daugiabučio namo Kosmoso g.28, Visaginas butų ir kitų patalpų savininkams, vykdančioms ūkinę veiklą, suteiktos nereikšmingos valstybės pagalbos registravimo. Patikrinimo metu nustatyta, kad darbuotojas atsakingas už duomenų pateikimą valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registruoti (toliau – Registras) atliko visus BETA vidaus procedūrose numatytus veiksmus lengvatiniu kreditu suteiktai valstybės pagalbai įregistruoti Registre, t. y. buvo gautas finansuotojo pranešimas apie pasirašytą kredito sutartį, nustatyti asmenys vykdančios ūkinę veiklą daugiabučiame name, apskaičiuotas BSE bei teikti duomenys Registrui. Nepaisant to BETA nenustatė, jog nereikšminga valstybės pagalba būtų įregistruota Registre. Teikiant duomenis Registrui duomenys suvedami į Konkurencijos tarybos valdomos informacinės sistemos KOTIS suformuotą duomenų pateikimo lentelę, tuomet atliekamas dviejų etapų pateiktų duomenų patvirtinimas ir tik atlikus visus šiuos veiksmus valstybės pagalba yra pateikiama Registrui. BETA nuomone, aptariamam atveju, specialistas, atsakingas už nereikšmingos pagalbos pateikimą registruoti, galėjo neatlikti visos KOTIS numatytos pateiktų duomenų patvirtinimo sekos, todėl pagalba buvo neįregistruota registre. <i>Pažymėtina, kad minėta pagalba šiuo metu jau yra pateikta registruoti ir įregistruota.</i></p>			
	<p>(V) EX.55 Įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse naudojamas netinkamas ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklas</p> <p>FMJ 1K-326(1K-81) patvirtintų taisyklių 103 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojo įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 m. struktūrinės paramos ženklas, atitinkantis technines charakteristikas, nustatytas R. 1303/2013</p>	<p>Rekomenduojame VI nusimatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad renovacijos (modernizavimo) projektuose būtų naudojamos tinkamos viešinimo priemonės.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinama/bus įgyvendinta</p> <p>EIB sutartyse su finansiniu tarpininku (Šiaulių banku) numatyta, jog Šiaulių bankas turi informuoti galutinius naudotojus gavėjus pagal atitinkamą reglamento 115 straipsnį ir XII priedą, kad finansavimas skirtas iš ESIF pagal bendrai finansuojamas programas. Taip pat numatyta, kad turi būti teikiama atitinkama informacija ir naudojamos viešinimo priemonės, kad visas modernizavimui skirtas kreditas ar jo dalis yra finansuojama iš ES struktūrinių fondų.</p>	2019-10-31	Iš dalies įgyvendinta	<p>VI 2019-10-31 informavo, kad nutarime Nr. 1725 (redakcija galiojusi nuo 2019 06 22) nustatytas 75.7 punktas „Užfiksuoti įrodymai apie projekto viešinimą, naudojant ES fondų</p>

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>4 str., kurio pavyzdys skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje.</p> <p>PS⁴⁷⁷ 12.2 p. c p., be kita ko, nustatyta, kad finansų tarpininkai informuoja galutinius naudos gavėjus pagal R. 1303/2013 115 str. ir XII pr., kad finansavimas skiriamas iš ESIF pagal bendrai finansuojamas programas.</p> <p>Finansų tarpininko bendrųjų daugiabučių namų kreditavimo sąlygų⁴⁷⁸ 7.1.10 p., be kita ko, nustatyta, kad administratorius įsipareigoja daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) laikotarpiu, kaip tai numatyta LR teisės aktuose bei ES struktūrinių fondų reglamentuose, teikti atitinkamą informaciją ir naudoti viešinimo priemones, kad visas modernizavimui skirtas kreditas ar jo dalis yra finansuojama iš ES struktūrinių fondų, arba užtikrinti, kad tokią informaciją ir viešinimo priemones naudotų rangovas.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴⁷⁹, kai:</p> <p>1) finansų tarpininkas daugiabučių namų kreditavimo sutartyse⁴⁸⁰ naudojo netinkamą ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklą;</p> <p>2) nebuvo užtikrinama, kad kreditavimo sutartimis⁴⁸¹ finansuojamų rangos sutarčių rangovas naudotų tinkamą ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklą.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė finansavimo sutarties 2.2 p. k p. reikalavimo viešinti informaciją apie FF</p>		<p>1. Anksčiau į su EIB sutartas audito procedūras atitinkami klausimai įtraukti ir tikrinami nebuvo, tačiau VI įtrauks juos į būsimas sutartas audito procedūras.</p> <p>2. Šiaulių bankas buvo informuotas, jog jų kreditavimo sutartyse buvo naudojamas netinkamas ženklas ir jie dėl to šiuo metu imasi atitinkamų veiksmų patikslinti Finansų tarpininko daugiabučių namų kreditavimo tvarką. Esant poreikiui keisti kreditavimo sutartis, tuo pačiu bus patikslintas 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklas.</p>			<p>investicijų ženklą". Rekomendacija laikoma iš dalies įgyvendinta, laukiama kol tinkamos viešinimo nuostatos bus perkeltos į kreditavimo sutartis.</p>

⁴⁷⁷ 2015-05-06 finansavimo sutartis Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-07.

⁴⁷⁸ Patvirtintos AB Šiaulių bankas, įsigaliojusios nuo 2016-06-14.

⁴⁷⁹ Projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrinti MP Nr. MP002, kurio vertė 46 200 000,00 Eur ir MP Nr. MP003, kurio vertė 50 000 000,00 Eur.

⁴⁸⁰ Pvz., 2017-04-13 Kredito sutartis Nr. EIBA-2017-6600-17, 2017-09-19 Kredito sutartis Nr. EIBA-2017-6961-30, 2015-08-31 Kredito sutartis Nr. EIBA-2015-4881-13.

⁴⁸¹ 2015-09-10 Kredito sutartis Nr. EIBA-2015-5119-29, 2016-04-28 Kredito sutartis Nr. EIBA-2016-5638-03, 2016-07-05 Kredito sutartis Nr. EIBV-2016-5863-09.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	pagal FMJ 1K-326 103 p., o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.					
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema						
	(V) EX.44 Neužtikrintos tinkamos funkcinės SFMIS2014 galimybės dėl komunikavimo tarp VKS institucijų ir informacijos įvedimo LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p. nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus. FMJ 1K-263(1K-460) patvirtintų taisyklių 7 p., be kita ko, nurodyta, kad SFMIS tikslas – rinkti, apdoroti ir saugoti statistikos ir finansinius duomenis, susijusius 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų lėšų, bendrojo finansavimo lėšų ir nacionalinių lėšų panaudojimu, užtikrinti šių procesų atskaitomybę, apskaitą ir kontrolę, duomenų surinkimą ir pateikimą. 8.1 ir 8.2 p., nustatyti SFMIS uždaviniai, be kita ko, automatizuoti duomenų mainus tarp valstybės institucijų, įstaigų ar įmonių, administruojančių ES struktūrinių fondų lėšas bei teikti elektronines paslaugas, susijusias su 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu, ir automatizuoti duomenų teikimą. FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 p. nurodyta, kad registruodamos paraiškas, vertindamos ir atrinkdamos projektus, priimdamos sprendimus dėl projektų finansavimo, sudarydamos ir keisdamos	Rekomenduojame VI: 1) užtikrinti SFMIS2014 funkcionalumą dėl galimybės institucijoms komunikuoti per SFMIS2014 pagal 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių reikalavimus; 2) užtikrinti SFMIS2014 funkcionalumą dėl informacijos, numatytos FMJ 1K-511(1K-448) ir FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintose taisyklėse įvedimo į SFMIS2014.	Bus įgyvendinta. 1) SFMIS2014 bus įdiegti patobulinimai, kurie užtikrins elektroninio keitimosi duomenimis SFMIS2014 galimybes. SFMIS2014 komunikavimo funkcionalumas planuojamas patobulinti jį papildant pranešimais apie įvykius (pvz.: projekte pradėjus įtariamą pažeidimo tyrimą, institucijų naudotojams, kurie užsiprenumeravo tokio pobūdžio pranešimus, SFMIS2014 ateitų automatinis pranešimas) 2) Bus peržiūrėti ir įvertinti procesai bei informacijos rinkimo bei apdorojimo principai ir būtinybė, siekiant optimizuoti reikiamos informacijos kaupimą bei minimizuoti administracinę naštą institucijoms ir, atsižvelgiant į tai, inicijuoti atitinkami SFMIS2014 bei teisės aktų pakeitimai.	2019-12-31 2019-06-30	Laukiama įgyvendinimo	Išanalizavus informaciją gautą iš VI el. paštu 2020-01-09, 2020-01-17 ir 2020-01-29 vertinama, kad: 1) dar nėra užtikrintos visos komunikacijos funkcionalumų galimybės, todėl rekomendacijos įgyvendinimo būklė nesikeičia; 2) dar nėra baigtas teisės aktų keitimo procesas, rekomendacijos įgyvendinimo būklė nesikeičia.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>projektų sutartis, vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą tarpinės institucijos naudojami SFMIS2014, vadovaudamosi FMJ 1K-511 patvirtintomis taisyklėmis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad:</p> <p>1) komunikavimo funkcija tarp VKS institucijų nėra tinkamai užtikrinta elektroninio keitimosi duomenų sistemoje SFMIS2014, todėl ribojamos⁴⁸² galimybės institucijoms keisti informacija per šią sistemą;</p> <p>2) tinkamai neužtikrintas informacijos suvedimo į SFMIS2014 funkcijos veikimas, todėl nėra galimybės įvesti dalies informacijos⁴⁸³, nurodytos FMJ 1K-511(1K-448) ir FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintose taisyklėse.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p., FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 p., FMJ 1K-263(1K-460) patvirtintų taisyklių 7 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 122 str. 3 d bei 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad duomenys būtų renkami ir įvedami į elektroninio keitimosi duomenų sistemą.</p>					
Keli pagrindiniai reikalavimai						
	(V) EX.48⁴⁸⁴ VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą	Rekomenduojame VI SFMIS2014 1), 2) saugos politikos dokumentuose	1), 2) įgyvendinta audito metu.	–	Iš dalies įgyvendinta	Išanalizavus informaciją gautą el.

⁴⁸² Pavyzdžiui, FMJ 1K-316(1K-300) patvirtintų taisyklių 303 p. be kita ko, numatyta, kad JI apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą informuoja ministeriją (taip pat kitą (-as) JI per SFMIS2014 ir projekto vykdytoją per DMS, išskyrus atvejus, kai projekto vykdytojo informavimas galėtų turėti neigiamos įtakos pažeidimo tyrimui taip pat 81 p. be kita ko numatyta, kad Ministerija, patvirtinusi projektų finansavimo sąlygų aprašą, per SFMIS2014 informuoja apie tai įgyvendinančiąją instituciją, o kai planuojami regionų projektai, – ir Regioninės plėtros departamentą, tačiau dėl nesudarytų tinkamų galimybių, institucijos neturėjo galimybės komunikuoti SFMIS2014.

⁴⁸³ Pavyzdžiui, FMJ 1K-511(1K-448) patvirtintų taisyklių 332.p. be kita ko, numatyta, kad atsakingi JI darbuotojai, atlikę patikrą vietoje SFMIS2014 turi užregistruoti: <...> 332.3.1.p. pastebėjimo aprašymą, kuriame turi būti nurodomas neatitikimo tipas ir pateiktas trumpas pastebėjimo aprašymas. FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintų taisyklių 54 p. be kita ko, numatyta, kad VI informaciją apie patvirtintą metinį vertinimo planą suveda į SFMIS2014 bei 111 p. be kita ko, numatyta, kad VI per 10 dienų nuo taisyklių 110.2 papunktyje minimos informacijos gavimo dienos suveda ją į SFMIS2014, tačiau šios informacijos į SFMIS2014 nėra galimybės suvesti dėl SFMIS2014 funkcinių galimybių nebuvimo.

⁴⁸⁴ Turį įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo, tikrinimo ir audito tikslais naudojamų duomenų rinkimo, registravimo ir saugojimo sistema, įskaitant sąsajas su elektroninio keitimosi duomenimis su paramos gavėjais sistemomis.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>R. 1303/2013 125 str. 2 d. d. p. nustatyta, kad valdydama veiksmų programą VI nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą.</p> <p>R. 821/2014 7 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad kritinės padėties atveju galima naudoti duomenų įrašymo ir saugojimo sistemos duomenų atsarginę kopiją, kurioje saugomas visas elektroninės rinkmenų saugyklos turinys. 7 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad elektroninė saugykla turi būti apsaugota nuo bet kokios jos vientisumo netekimo arba pažeidimo grėsmės. Jos apsauga apima tinkamas apsaugos nuo virusų ir programišių puolimų sistemas bei apsaugos nuo kitokio neteisėto bandymo prisijungti sistemas. 11 str., be kita ko, nustatyta, kad sistema apsaugoma tinkamomis apsaugos priemonėmis, skirtomis dokumentams klasifikuoti, informacinėms sistemoms ir asmens duomenims apsaugoti. Šios priemonės turi atitikti tarptautinius standartus ir nacionalinės teisės reikalavimus. Nurodytos apsaugos priemonės apsaugo tinklų ir perdavimo įrangą, kai sistema sąveikauja su kitais moduliais ir sistemomis.</p> <p>LRNV 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p., be kita ko, nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus.</p>	<p>nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą SFMIS2014 saugą dėl pastebėjimo 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 p. nurodytų neatitikimų, ir užtikrinti SFMIS2014 saugos priemonių tinkamą įgyvendinimą, atsižvelgiant į pastebėjimo 3, 4, 5, 6, 8 p.⁴⁹⁵ nurodytus IS pažeidžiamumus.</p> <p>Audito metu buvo teikta rekomendacija užtikrinti SFMIS2014 saugos priemonių tinkamą įgyvendinimą, atsižvelgiant į pastebėjimo 1 ir 2 p. nurodytus IS pažeidžiamumus. VI rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Užregistruota klaida tiekėjo klaidų registravimo sistemoje, pataisyta nuoroda į failą iš „http“ į „https“. „Slaptažodžio ištransliavimas“ rastas faile, kuris nenaudojamas – prisijungimas prie DMS vykdomas per VIISP, failas ištrintas.</p> <p>3) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>SFMIS serveriai nuo vartotojų kompiuterių atskirti ugniasiene, todėl tiesioginės grėsmės darbo vietų pažeidžiamumai nekelia. Iš pateiktų duomenų neaišku, ar pažeidžiamumai win OS ar pridėtinėje programoje, tad šiose darbo vietose Windows 10 atnaujinta iki 1803 versijos.</p> <p><u>Ataskaitoje rizikos lygis įvertintas kaip „Aukštas“, nors pažeidžiamumų skanavimo ataskaitoje šie įrašai yra su žyma „Medium“, t. y. „Vidutinis“</u></p> <p>4), 5), 6) Bus įgyvendinta</p> <p>Protokolas bus diegiamas tada, kai jį palaikys dauguma SFMIS2014 naudotojų naudojamų naršyklių.</p> <p>Pažeidžiamumų ataskaitoje sakoma: „Websites using TLS 1.0 will be considered noncompliant by PCI after 30 June 2018.“, t. y. TLS 1.0 protokolas nesuderinamas nuo 2018 m. liepos 30 d. Nauja TLS 1.3 protokolo specifikacija patvirtinta 2018 m. rugpjūčio mėnesį, tikrinimas vyko taip pat rugpjūčio mėnesį. Šiuo metu šį protokolą palaiko tik naujausios Firefox ir Chrome naršyklių versijos. SFMIS2014 naudotojai naudoja Internet Explorer naršyklę, kuri kol kas nepalaiko šio protokolo. FM negali diegti šio protokolo, kol jo nepalaiko visi galimi SFMIS2014 naudotojai, nes taip nebūtų galimybės dirbti su sistema. Protokolas bus diegiamas tada, kai jį palaikys dauguma SFMIS2014 naudotojų naudojamų naršyklių.</p> <p><u>Ataskaitoje rizikos lygis įvertintas kaip „Aukštas“, nors pažeidžiamumų skanavimo ataskaitoje šis įrašas yra su žyma „Low“, t. y. „Žemas“.</u></p> <p>7) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>Ši išvada gauta mechaninio skanavimo metu, neįvertinus aplinkos ir konfigūracijos. Visos skanuotos tarnybinės stotys, kurioms taikoma ši pastaba yra viename uždareme iš išorės neprieinamame kompiuterių tinkle. SMB serviso</p>	-		<p>paštu 2020-01-09 ir 2020-01-17 vertinama, kad:</p> <p>1) įgyvendinti rekomendacijos 10, 13, 14, 15 punktai;</p> <p>2) tęsiama rekomendacijos 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12 ir 16 punktų stebėseną.</p> <p>Rekomendacijos įgyvendinimo būklė nesikeičia.</p>

⁴⁹⁵ Rekomendacija dėl pastebėjimo 7 ir 9 p. nurodytų SFMIS2014 pažeidžiamumų neteikiama, nes remiantis SFMIS2014 2017-04-06 „Kitų paslaugų įgyvendinimo užduoties“ versijoje Nr. 0.02 atlikta alternatyvų analize, minėtų pažeidžiamumų panaikinimas reikalauja investicijų ir laiko sąnaudų, kurios VI šiuo metu nėra prieinamos, o SFMIS2014 turi tinkamą išorinio tinklo apsaugą.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo⁴⁸⁵ 10 str. 5 d. nustatyta, kad institucijos, kurdamos ir tvarkydamos valstybės informacinius išteklius, savo veikloje vadovaujasi informacijos saugumo principu, kuris reiškia, kad užtikrinama, jog informacija, taip pat vidaus administravimo informacija, apdorojama informacinių technologijų priemonėmis, nebūtų neteisėtai sunaikinta ar pakeista, sugadinta, neteisėtai pasisavinta, paskelbta, pateikta ar kitaip panaudota.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą:</p> <p>1) aktyvus mišrus SFMIS2014 tinklalapio turinys per HTTP neužtikrina ryšio šifravimo;</p> <p>2) SFMIS2014 tinklalapyje galimas slaptažodžio ištransliavimas per užklauso eilutę;</p> <p>3) SFMIS2014 naudotojų kompiuterinėse darbo vietose⁴⁸⁶ yra SSL protokolo pažeidžiamumų bei šifravimo trūkumų⁴⁸⁷;</p> <p>4) SFMIS2014 vidinio tinklo tarnybinėse stotyse nuotolinė tarnyba užšifruoja srautą naudodama pasenusias SSL protokolo versijas 2.0 ir / arba 3.0, kurios turi kriptografinių trūkumų⁴⁸⁸;</p> <p>5) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje naudojami pasenę ir tiekėjo</p>		<p>pasirašymas naudojamas domeno kontrolieriuose, kad grupinės politikos (angl. Group policy) gavėjai galėtų įsitikinti, kad politiką gauna iš patikimo tiekėjo. Tarnybinėms stotims esant ir tarpusavyje bendraujant tik vidiniame uždareme tinkle ir nesant išorinių naudotojų, SMB serviso pasirašymo naudojimas būtų perteklinis reikalavimas, taip pat, šio serviso įjungimas lėtintų tarnybinių stočių darbą.</p> <p>8) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p><u>Angliškoje ataskaitos versijoje rašoma, kad nustatyti 172 pažeidžiamumai iš kurių 3 yra aukštos rizikos, atsižvelgiant į tai siūlome tikslinti pastebėjime nurodomų aukštos rizikos pažeidžiamumų kiekį (vietoje 12 nurodyti 3).</u></p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad tarnybinių stočių skanavimas buvo vykdomas esant vidiniame tik tarnybinėms stotims skirtame uždareme tinkle. Tam, kad tarnybinės stotys galėtų bendrauti tarpusavyje ir keistis informacija, tarnybinių stočių konfigūravimui ir valdymui reikalingi tam tikri prievadai (angl. ports) kurie naudojami tik vidiniame tinkle. Iš išorės šie prievadai yra neprieinami, saugomi ugniasienės ir nėra galimybės jais pasinaudoti. Pažymėtina, kad visi SFMIS2014 vartotojai yra atskirame tinkle. Sistemos viduje esant, norint pasinaudoti minimais šiame pastebėjime ir kitais vidiniais pažeidžiamumais, reikia turėti tinkamas teises ir prieigas, ko paprasti vartotojai niekada neturi ir neturės. Jei būtų pakeisti duomenys sistemoje – tokie veiksmai fiksuojasi duomenų bazėje. Auditoriai buvo įleisti su visomis maksimaliomis teisėmis, kurias turi tik atsakingi FM administratoriai. Papildomai pateikiame paaiškinimus dėl 8 ir 9 punkte pateiktų pastebėjimų:</p> <p>1. Atliekant vidinio tinklo infrastruktūros ir vidinės vartotojų sistemos pažeidžiamumų vertinimus ataskaitoje tiesiog pateikti mechaninio skanavimo pasinaudojant įrankiu</p>	-		

⁴⁸⁵ 2017-11-21 įstatymo redakcija Nr. XIII-797 (taikoma visame pastebėjime).

⁴⁸⁶ Nr. 192.168.11.132 ir Nr. 192.168.16.212.

⁴⁸⁷ Darbo vietoje Nr. 192.168.11.132: sertifikatas, patvirtintas pačios institucijos, sertifikatas pasirašytas taikant silpną maišymo algoritmą, palaikomi vidutinio stiprumo šifravimo rinkiniai, nutolusio darbalaukio paslaugos nenaudoja tik tinklo lygio autentifikavimo. Darbo vietoje Nr. 192.168.16.212: palaikomi vidutinio stiprumo šifravimo rinkiniai, nutolusio darbalaukio paslaugos nenaudoja tik tinklo lygio autentifikavimo.

⁴⁸⁸ Nepakankama įklijavimo schema su šifro blokavimo grandinės (angl. k. Cipher block chaining (CBC)) įskiepiams, nesaugios sesijos pakartotinės užmezgimas ir atnaujinimo programos.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>nepalaikomos⁴⁸⁹ nuotolinės žiniatinklio tarnybos;</p> <p>6) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje nuotolinė tarnyba palaiko vidutinio stiprumo SSL šifruotų raktų naudojimą;</p> <p>7) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje 10 darbo stočių yra su neįjungtu SMB serviso pasirašymu;</p> <p>8) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje yra 172 pažeidžiamumai, iš kurių 12 yra aukštos rizikos;</p> <p>9) SFMIS2014 vidinėje vartotojų sistemoje yra 176 aukštos rizikos pažeidžiamumai dėl programinės įrangos kodo taikymo, iš kurių 127 yra susieti su pasenusių bibliotekų panaudojimu⁴⁹⁰;</p> <p>10) reguliariai nėra atliekami SFMIS2014 atstatymo naudojant atsargines sistemos kopijas bandymai ir nėra nustatytos jų atlikimo procedūros;</p> <p>11) kompiuterių kietieji diskai, išorinės duomenų laikmenos, mobilieji įrenginiai ir sistemos duomenų atsarginės kopijos nėra šifruojamos ir nėra taikomi pagrindinės įvesties išvesties sistemos⁴⁹¹ lygio kietųjų diskų slaptažodžiai (BIOS lygmens slaptažodžiai), todėl įrenginio perėmimo atveju gaunamas priėjimas prie jame esančios informacijos;</p> <p>12) mobiliesiems įrenginiams ir išorinės duomenų laikmenoms nėra numatyta naikinimo procedūra, todėl įrenginio perėmimo atveju gaunamas priėjimas prie jame esančios ar buvusios informacijos;</p> <p>13) SFMIS2014 sistemų administratorių veiksmai, užregistruoti žurnaliniuose</p>		<p>rezultatai, nesigilinant ir nenagrinėjant sąrašo aktualumo ir turinio:</p> <p>a) Vidinės vartotojų sistemos pažeidžiamumų vertinimo ataskaitoje rastos 176 "problemos". Nagrinėjant pačias "problemas" randame, kad tas pats neatitikimas įvardintas 99 kartus kaip 99 "problemos", skenuojant ieškota žodžio "password" laikant, kad radus tą žodį tenai saugomas ir pats slaptažodis, nors realiai ten lauko pavadinimas (detaliau buvo pateikta spalio 19 d. el paštu faile Bibliotekų_ir_konfigūracijų_pažeidžiamumai.xlsx)</p> <p>2. Vidinio tinklo infrastuktūros skanavimo ataskaitoje rašoma, kad rastos 172 "problemos", taip pat detaliau napanaginėjus gautų rezultatų:</p> <p>a) Sertifikate esantis puslapio vardas neatitinka realaus. Visiems serveriams naudojamas tas pats "*.finmin.lt" sertifikatas, kuris pats kaip toks atitinka saugumo reikalavimus. "*" paskirtis ir yra naudoti tą sertifikatą keliose skirtingose vietose.</p> <p>b) "SMB signing disabled" - naudojamas gaunant grupinės politikos nustatymus, įsitikinti, kad nustatymai atėjo iš tikrai to šaltinio. Sfmis serveriuose nenaudojama grupinė politika.</p> <p>c) "SMB signing not required" - dar kartą apie tą patį kas rašyta b punkte.</p> <p>d) "SMBv2 signing not required" - dar viena grupė irgi apie tą patį.</p> <p>Svarbu paminėti, kad dalis pažeidžiamumų yra grynai vidiniai (kai sistema bendrauja su sistema) ir prie jų net iš vidinio tinklo neina prieiti.</p> <p>9) Nesutinkame su pastebėjimu <u>Ataskaitoje rizikos lygis įvertintas kaip „Aukštas“, nors pažeidžiamumų skanavimo ataskaitoje šie įrašai yra su žyma „Information“, t. y. „Informacija“.</u> Svarbu pažymėti, kad tikrinimas buvo vykdomas vidiniame tinkle, t. y. auditoriai buvo praleisti pro visus saugos barjerus, kurie užtikrina, kad iš išorės prie duomenų niekas</p>			

⁴⁸⁹ Tiekėjo palaikymas baigėsi 2018-06-30.

⁴⁹⁰ Vidinės vartotojų sistemos bibliotekos nebuvo atnaujintos nuo 2016 m.

⁴⁹¹ Angl. k.: Basic Input Output System (BIOS).

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>įrašuose⁴⁹², nėra stebimi ir nagrinėjami, todėl nėra galimybės nustatyti ir užkirsti kelią netinkamiems administratoriaus veiksams;</p> <p>14) SFMIS2014 saugumo / pažeidžiamumo testavimas vykdomas ne vienoda testavimo apimtimi, testavimas nėra vykdomas priiminėjant IS modifikavimo rezultatus, todėl ne visi IS komponentai ir jų sąveikos yra tinkamai ir laiku patikrinti, o saugumo spragos gali būti nenustatytos keletą metų⁴⁹³;</p> <p>15) nenumatytas SFMIS2014 priėmimo testavimo procesas ir kriterijai, atliekant testavimą vadovaujamosi projekto paslaugų vykdytojo planais ir scenarijais, todėl kyla rizika, kad visi svarbūs IS aspektai nebus nuosekliai ir tinkamai ištestuoti;</p> <p>16) SFMIS2014 saugumo politikos peržiūra ir atnaujinimas nėra savalaikis⁴⁹⁴, todėl atsiranda rizika, kad saugumo priemonės, procesai ir procedūros gali būti neveiksmingos ir neužtikrinti tinkamo informacijos saugumo ar reagavimo į saugumo incidentus.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti R. 821/2014 7 str. 4 ir 5 d., 11 str. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad duomenys būtų saugomi sistemoje.</p>		<p>neprieitų. Sistema kuriama nuo 2014 metų ir negali būti vienodai naujinama ir išorės saugai, ir vidinei saugai užtikrinti. Minėtų bibliotekų pakeitimas reikalautų didelių investicijų ir perdarymų – kas keltų riziką sistemos patikimumui ir vientisumui. Abejotina, ar teisinga yra vertinti vidaus saugos pažeidžiamumus, kai iš išorės tai niekaip negali būti prieinama.</p> <p>Pažymėtina, kad ir sistemos viduje esant, norint pasinaudoti minimaliais šiame pastebėjime ir kitais vidiniais pažeidžiamumais, reikia turėti tinkamas teises ir prieigas, ko paprasti vartotojai niekada neturi ir neturės. Auditoriai buvo įleisti su visomis maksimaliomis teisėmis, kurias turi tik atsakingi FM administratoriai.</p> <p>Atsižvelgiant į galimas rizikas, jei būtų sutrikdytas sistemos darbas – yra numatytos visos atstatymo procedūros, kurios jau yra ne kartą išbandytos. Jei būtų pakeisti duomenys sistemoje – tokie veiksmai fiksuojasi duomenų bazėje. Prieiga prie konfidencialios informacijos – per sudėtinga būtų tuo naudotis, nes paprastai tai daroma naudojantis žmogiškuoju faktoriumi (naudotojais). Svarbu paminėti, kad SFMIS2014 buvo kuriamas etapais – visų pirma buvo atnaujinta SFMIS2007 periodo sistema, išlaikant tas pačias architektūras. DMS – kuris yra išorinis portalas, buvo kuriamas naujas su naujesniu karkasu. SFMIS2014 vidinių aplikacijų programavimo karkasas nebepalaikomas, todėl plėtros metu buvo vertinama kaip geriau elgtis – ar jį naujinti diegėjo pagalba ar keisti į kitą karkasą. Šis naujinimas buvo reikalingas ne dėl pastebėjimuose minimų bibliotekų (tai tikrai netrukdyt ir netrukdo darbui), o dėl aplikacijų suderinamumo su naujausiomis naršyklų versijomis.</p> <p>Kaip matosi iš atlikto vertinimo (žr. pridėtą failą SFMIS2014_K7_UZD[0.02].docx, pateiktą spalio 19 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrolė.lt) – naujinimas į kitą karkasą reikštų dideles investicijas ir tuo pačiu rizikas, kad po naujinimo, kuris truktų ilgai, neaišku kaip kokybiškai veiktų funkcionalumai, kurie šiuo metu veikia. Todėl įvertinus, kokios yra realios problemos – buvo pasirinktas esamo</p>			

⁴⁹² Angl. k.: logs.

⁴⁹³ Pavyzdžiui, vertinant SFMIS2014 pažeidžiamumą nustatyta, kad vidinės vartotojų sistemos bibliotekos nebuvo atnaujintos nuo 2016 m.

⁴⁹⁴ Pavyzdžiui, VI nėra atnaujinusi dokumentacijos atsižvelgiant į kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimą, asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimą.

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>karkaso naujinimas, suderinant su naujausiomis naršyklių versijomis ir užtikrinant tolimesnį jo palaikymą diegėjo pagalba (žr. pridėtą failą SFMIS2014_K7_UZD[0.03].docx, pateiktą spalio 19 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt)</p> <p>Svarbu paminėti ir tai, kad tiek Trinidad, tiek kiti karkasai yra ne licencijuojami produktai, o programuotojų bendruomenės parengti opensource komponentai, kurie prižiūrimi tos pačios bendruomenės kol jis aktualus ir gali bet kada būti nebepalaikomas.</p> <p>10) Bus įgyvendinta</p> <p>SFMIS2014 reguliariai atliekami testinės aplinkos atstatymai. Atliekant šį testinės aplinkos paruošimą, yra atkuriami duomenys ir tai įrodo, kad IS prieinamumas yra užtikrinamas.</p> <p>Duomenų bazės atstatymo aprašymas buvo siųstas rugsėjo 5 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt bei patikslinta, kad „Finansų ministerijos ITD infrastruktūros skyriaus funkcija yra užtikrinti infrastruktūros, reikalingos informacinėms (ir kitoms) sistemoms veikimą. Šio tikslo pasiekimo užtikrinimui po kiekvieno informacinės sistemos diegimo, jei keičiama sistemos architektūra ar konfigūracija (pranešus IS administratoriui) ar prieš naujinant „host’o“ OS, daromas virtualių aplikacijų serverių klonavimas (windows hypervisor'iaus priemonėmis). Šie klonai saugomi atskiroje nutolusioje mašinoje“. „Infostruktūrinės kopijos daromos pagal poreikį. Šiuo atveju SFMIS produkcinės VM klonai saugomi atskiroje hyper-v mašinoje, atskiroje serverinėje, importuotos (t.y. patikrintas atstatymas). Pagal veiklos poreikį paleidžiamos, testuojamos, klonuojamos ir t.t.“</p> <p>Svarbu pažymėti, kad 6 mėn. laikotarpiu buvo sukurtos kelios naujos aplinkos analogiškos realiai SFMIS2014, su reikiamų duomenų joms atstatymu, t. y. minimos procedūros yra reguliariai vykdomos realiai.</p> <p>11) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>Manome, kad šifravimo reikalavimas yra perteklinis ir netinkamas SFMIS2014 infrastruktūrai, kadangi vien tik šifravimas neužtikrins duomenų saugumo. Įrenginio perėmimo atveju yra nustatytos kitos saugos priemonės, pvz.: pareiga pranešti atsakingam FM darbuotojui apie pamestą įrenginį, slaptažodžiai ir t.t.</p>			<p>Atnaujintos darbo procedūros, detalizuojant atstatymo tvarką, iki 2019-07-31.</p> <p>–</p>

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Taip pat pažymime, kad FM IS duomenų saugos nuostatuose yra numatyti organizaciniai-techniniai reikalavimai duomenų saugai užtikrinti. (minėtų nuostatų III sk.)</p> <p>12) Bus įgyvendinta Bus patikslinta duomenų naikinimo mobiliuosiuose įrenginiuose tvarka</p> <p>13) Bus įgyvendinta SFMS2014 sistemų administratorių veiksmai, užregistruoti žurnaliniuose įrašuose yra stebimi atsakingo IT darbuotojo. Rugsėjo 6 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt, tm@nrdfs.com siųstas komentaras su pareigybės aprašymu – „Finansų ministerijos Informacinių technologijų departamente yra atsakingas darbuotojas, kuris nėra SFMS2014 administratorius ir reguliariai peržiūrinėja ir analizuoja kaupiamus log'us. Ši jo funkcija numatyta pareigybės aprašymo 7.13.6 punkte“</p> <p>14) Bus įgyvendinta Rugsėjo 5 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt buvo teikta informacija – projekto valdymo planas bei IT projektų valdymo taisyklės. Jose yra aiškiai ir tinkamai reglamentuota, kaip ir kada yra testuojami pakeitimai. Saugos testavimas galimas tik tuo atveju, jei būtų keičiama iš esmės esama SFMS architektūra, tačiau manome, kad tai būtų perteklinis reikalavimas, diegiant paprastus plėtros funkcionalumus. Saugos testavimas vykdomas kaip ir kitų II kategorijos sistemų, periodiškai vertinant saugą. Vykdamas sistemos plėtrą, kai kuriami nauji funkcionalumai ir galimybės, nėra tikslinga ir logiška naujinti bibliotekas, kurios buvo įdiegtos sistemos kūrimo metu. Bet koks bibliotekų naujinimas kaip tik kelia grėsmę jau veikiančių funkcionalumų stabilumui ir bendram sistemos darbui. Atkreipėme dėmesį, kad bibliotekos yra vidinėje sistemos architektūroje, prie kurios niekas išskyrusi FM administratorių neprieina ir tai nekelia jokios realios grėsmės SFMS saugai, tad pertekliniai papildomi perdarymai kaskart atsinaujinus bibliotekoms (tai vyksta kas metai, o kartais ir dažniau) būtų tik bereikalingas lėšų ir laiko švaistymas, niekuo nepagerinant bendrai SFMS saugos būklės. Kaip paminėta aukščiau, kiekvienos iteracijos metu testuoti pilnai SFMS saugą yra perteklinis reikalavimas,</p>	<p>Atnaujintos darbo procedūros iki 2019-03-31.</p> <p>Atnaujintos darbo procedūros, detalizuojant administratorių veiksmų stebėjimą, iki 2019-07-31.</p> <p>Atnaujintos darbo procedūros dėl testavimo proceso iki 2019-07-31.</p>		

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>nesuderintas su inkrementiniu sistemos vystymo modeliu – IVPK rekomendacijomis. Saugos vertinimą atlikti tikslinga ir jis bus atliekamas, kai bus įgyvendinta esminė plėtra (ne smulkūs modifikavimai), t.y. priduta nauja sistemos versija kaip tai numatoma IVPK reikalavimuose sistemos kūrimui ir modernizavimui.</p> <p>15) Bus įgyvendinta</p> <p>Rugsėjo 5 d. el. paštu buvo teikti dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finansų ministerijos IT projektų valdymo taisyklės, kurių 55 p. nurodomi projektų rezultatų kokybės reikalavimai, kurie perkeliama į visų FM įgyvendinamų, taip pat ir SFMIS2014, IT projektų valdymo planus; - 2014-08-28 SFMIS2014 kūrimo PVP, kuriame aprašoma testavimo tvarka; -2018-07-31 SFMIS2014 plėtros PVP, kuriame aprašoma testavimo tvarka; - 2018-10-19 SFMIS2014 testavimo protokolų pavyzdžiai. <p>Atliekant naujų funkcionalumų testavimą yra testuojami scenarijai (veikliniai testai) ir formos (funkciniai testai). Veiklinių scenarijų testavimo metu tikrinama, ar etapo metu realizuotas funkcionalumas atitinka etapo metu numatytus realizuoti veiklos modelius. Taip pat tikrinami ankstesniuose etapuose realizuoti veiklos modeliai pagal aplikacijos naudotojo instrukcijoje aprašytus veiklinius scenarijus. Funkcinio testavimo metu tikrinama, ar etapo metu realizuotas funkcionalumas atitinka etapo aplikacijos funkcinio modelio aprašymus. Taip pat tikrinama, ar teisingai veikia ankstesniuose etapuose realizuotas funkcionalumas. Tikrinama pagal ankstesnio etapo pilną aplikacijos modulių aprašymą. Pateikti testavimo protokolų pavyzdžiai.</p> <p>CPVA yra SFMIS pagalbos tarnyba, kuri kartu su kitų institucijų ekspertais, dalyvaujančiais sistemos plėtroje, atsakingai vykdo visus testavimus, prieš diegiant į realią aplinką, ir tik tada, kai įsitikinama, jog nėra kritinių klaidų, leidžiama diegti realioje aplinkoje. Sistemos pakeitimų testavimui visada yra formuojami testavimo scenarijai, įvertinant kokie pakeitimai daromi sistemoje ir kam jie gali turėti įtakos.</p>	Atnaujintos darbo procedūros dėl testavimo proceso iki 2019-07-31		

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁴⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Pakeitimus į realią ir testines aplinkas diegia FM IT specialistai, taip užtikrinant, kad pateikti pakeitimų paketai būtų tiek pratestuoti, tiek tinkamai parengti diegimui.</p> <p>Manome, kad toks modelis yra optimaliausias ir užtikrina tinkamą SFMIS2014 vystymą ir priežiūrą.</p> <p>16) Bus įgyvendinta</p> <p>Bus atnaujinti Finansų ministerijos informacinių sistemų duomenų saugos nuostatai.</p>	Atnaujinti saugos nuostatai iki 2019-03-31.		

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaite
Tel. +370 520 53527, el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
26 priedas

LR aplinkos ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu AM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	<p>(V) EX.26 AM, vertindama IP, nepakankamai įvertino tikslinių grupių dydžių pagrįstumą</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p., be kita ko, numatyta, kad ministerija turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausia iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti vadovaujantis FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 671 p. nurodytais reikalavimais.</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 671 p., be kita ko, numatyta, kad investicijų projektas ir sąnaudų ir naudos analizės skaičiuoklė rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos CPVA patvirtinta Investicijų projektų rengimo metodika⁴⁹⁶.</p> <p>Investicijų projektų rengimo metodikos 1.4 p., be kita ko, numatyta, kad atliekant tikslinių grupių poreikių analizę, turi būti išsamiai apibūdinti poreikį lemiantys</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) atlikti pakartotinį „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Betygaloje, Girikalnyje, Viduklėje)“ ir „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje)“ investicijų projektų vertinimą;</p> <p>2) pagal poreikį atlikti valstybės projektų sąrašo keitimą.</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta.</p> <p>Projekto vykdytoji patikslinus „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Betygaloje, Girikalnyje, Viduklėje)“ ir „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje)“ investicinius projektus bus atliktas pakartotinis šių investicijų projektų vertinimas.</p> <p>Pagal poreikį patikslintas 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos fondų lėšų planuojamų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašas Nr. 1, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-04-11 įsakymu Nr. D1-357.</p>	<p>2018 m. I ketv. 2018 m. II ketv.</p>	<p>Laukiama įgyvendinimo</p>	<p>LR aplinkos ministerija 2019-09-11 raštu Nr. (15-1)-D8-3018 Audito institucijai pateikė rekomendacijos įgyvendinimo priemonių planą. 2019-11-22 AM el. laiške nurodė, kad kol kas tikslios rekomendacijos įgyvendinimo datos nurodyti negali, nes dalis jame numatytų veiksmų turi atlikti projekto vykdytojas. Informacija gauta 2020-02-05, AI vertina gautą informaciją.</p>

⁴⁹⁶ Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. 2014/8-3376397 (naudojama visame pastebėjime).

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu AM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>veiksniai, nurodyta jų apimtis šiuo metu. Poreikių analizė yra itin svarbi IP dalis, nes:</p> <p>a) turi tiesioginę įtaką IP apimčiai ir riboms;</p> <p>b) yra viena iš svarbiausių investicijų poreikį lemiančių veiksnių;</p> <p>c) svarbus veiksnys vertinant projekto veiklos išlaidas;</p> <p>d) padeda nustatyti projekto pajamų lygį, jei jų bus gaunama;</p> <p>e) dažnai lemia finansavimo iš valstybės biudžeto dydį;</p> <p>f) yra svarbus socialinės ekonominės naudos (žalos) vertinimo kintamasis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad AM į valstybės projektų sąrašą⁴⁹⁷ įtraukė projektus, kurių tikslinių grupių⁴⁹⁸ pagrindimas yra nepakankamas, nes:</p> <p>1) IP⁴⁹⁹ nėra aprašyta, kokie rezultatai buvo gauti atlikus apklausą, kaip šie rezultatai paveikė tikslinių grupių dydį, kiek yra laisvų sklypų ir negyvenamų būstų, kurie neįtraukti į tikslinių grupių dydį. IP vertinamos tik gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos (1.1 skyrius), kurios rodo pastovų gyventojų skaičiaus mažėjimą analizuojamuose miesteliuose, tačiau neįvertintos socialinės–ekonominės aplinkos prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu;</p> <p>2) IP⁵⁰⁰ nepateikta informacija apie tikslinių grupių poreikių vertinimo būdą ir tikslinių grupių dydžio apskaičiavimo metodą, nepakankamai išanalizuotos socialinės–</p>					

⁴⁹⁷ 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos fondų lėšų planuojamų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašas Nr. 1, patvirtintas LR aplinkos ministro 2014-04-11 įsakymu Nr. D1-357.

⁴⁹⁸ Gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – viešai tiekiamo geriamojo vandens paslaugų prieinamumas ir gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas (naudojama visame pastebėjime).

⁴⁹⁹ Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Betygaloje, Girkalnyje, Viduklėje).

⁵⁰⁰ Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje).

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu AM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>ekonominės tendencijos ir prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu.</p> <p>Vertinant ankstesnių ES finansavimo periodų vandentvarkos projektų patirtis ir pastovias Lietuvos gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, nepakankamai išanalizuota projekto socialinė–ekonominė aplinka kelia didelę riziką, kad siekiamų rodiklių nebus įmanoma pasiekti.</p> <p>Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p. reikalavimai, ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii p. ir c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrankos procedūros ir kriterijai būtų skaidrūs ir paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamento Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Alina Meilutytė Tel. 87 066 3535, el. p. alina.meilutyte@am.lt</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamento Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vedėja Eglė Valūnė Tel. 87 066 2702, el. p. egle.valune@am.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
27 priedas

LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams						
1.	<p>(V) EX.58 ŪM PFSA numatydamas išlaidas apmokėti supaprastintai, rėmėsi netinkama tyrimo ataskaita</p> <p>FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 427 p., be kita ko, nustatyta, kad jei ministerija projektų finansavimo sąlygų apraše numato išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų tyrimo rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad PFSA⁵⁰¹ 43 p. nurodyta, kad mokomų asmenų kelionių mokytis į užsienį išlaidų fiksuotasis įkainis yra nustatytas remiantis „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo</p>	<p>Rekomenduojame peržiūrėti ir patikslinti ŪM administruojamų priemonių PFSA nuostatas, užtikrinant, kad supaprastintai apmokamos išlaidos būtų nustatytos remiantis tinkamo tyrimo rezultatais.</p>	<p>Atmesta.</p> <p>Teisės aktuose, EK supaprastintų išlaidų apmokėjimo gairėse, nėra numatyta kito kompetentingo būdo ar institucijos, kuri gali nurodyti ar fiksuotųjų dydžių tyrimų ataskaitos rezultatai yra tinkamai apskaičiuoti ir ar jų taikymas galimas konkrečiame PFSA, todėl remiamasi vadovaujančiosios institucijos patvirtinimu.</p> <p>Nesutinkame, kad PFSA numatyti išlaidų supaprastinimai remiasi netinkamu tyrimu, kadangi:</p> <p>1. Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita atlikta ir patvirtinta kompetentingos institucijos.</p> <p>2. Tyrimo ataskaitos 7 psl. yra išdėstyti pagrįsti argumentai, kodėl į tyrimą neįtrauktos pigių skrydžių bendrovės, tai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dauguma potencialių projektų vykdytojų yra perkančiosios organizacijos ir skrydžių bilietus perka iš kelionių agentūrų, laimėjusių viešųjų pirkimų konkursus, o ne tiesiogiai per interneto paieškos sistemas. 	<p>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 13.01 įgyvendinimo eigos.</p>	<p>Laukiama įgyvendinimo</p>	<p>EIM 2019-12-13 el. paštu informavo, kad peržiūrėtos ir patikslintos EIM administruojamų priemonių PFSA nuostatos, užtikrinant, kad supaprastintai apmokamos išlaidos būtų nustatytos remiantis tinkamo tyrimo (įtraukiant pigių skrydžių oro bendroves) rezultatais.</p> <p>Rekomendaciją laikysime įgyvendinta kai fiksuotasis įkainis bus perskaičiuotas, taikant „Erasmus+“ sistemoje nustatytus įkainius ir atlikti susiję korekciniai veiksmai.</p>

⁵⁰¹ Patvirtinto ŪMĮ 4-532 (naudojama visame pastebėjime).

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>ataskaita⁵⁰². Įvertinus tyrimo ataskaitą, nustatyta, kad ji yra neišsami, nes nurodyta, kad netirtos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz. Ryanair, Wizzair)⁵⁰³ skrydžių kainos. Kyla rizika, kad apskaičiuotas įkainis yra nepagrįstai per didelis⁵⁰⁴.</p> <p>Taip ŪM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 427 p. reikalavimai ir R.1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>		<ul style="list-style-type: none"> Tiesiogiai pasiekiamose interneto paieškos sistemose, kuriose pagrinde būna pigių skrydžių bendrovių pasiūlymai, daugeliu atveju turi įvairių apribojimų (pvz., ilgas skrydžio (persėdimo) laikas ar skrydžiai į toli nuo miesto centro esančius oro uostus, kas nėra priimtina, kai vykstama profesiniais ar mokymosi tikslais, kadangi švaistomas darbo (mokymosi) lai-kas ir atsiranda papildomų vietinių kelionių išlaidų, taip pat nekeičiamas ir negrąžinamas bilietas, dėl ko projekto vykdytojas gali patirti nuostolių. Netirtos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz., Ryanair, Wizzair) nurodytos skrydžių kainos, kadangi, atsižvelgiant į ankstesnių mokslinių išvykų duomenis, įmonės ir organizacijos retai naudojami šių bendrovių paslaugomis, kadangi jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiūlo jungiamų-jų skrydžių. Pavyzdžiui, į Briuselį (kur skrendama bene dažniausiai) Ryanair siūlo 2 skrydžius per savaitę (antradienį 21.20 val., ir šeštadienį), t. y. nuvykstama labai vėlai į nutolusį oro uostą (nuo Charleroi iki Briuselio centro apie 55 km, pa-našiai ir kitomis kryptimis: nuo Beauvais iki Paryžiaus 88 km, nuo Lutono iki Londono 46 km), nėra galimybės spėti į tos dienos susitikimus, skrydžių dažnumas nepakankamas; grįžimas šeštadienį 17.55 val., t. y. reikia visą išieiginę dieną praleisti Briuselyje. Už darbą poilsio dienomis įprastai mokamas dvigubas darbo užmokestis, taip pat mokami dienpinigiai, papildoma nakvynė, o tai 			

⁵⁰² Patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“

⁵⁰³ Fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, be kita ko, nurodyta, kad pigių skrydžių oro bendrovių skrydžių kainos netirtos kadangi, remiantis ankstesnių mokslinių išvykų duomenimis, išvykų poreikiams įmonės ir organizacijos retai naudojami pigių skrydžių bendrovių paslaugomis, o jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiūlo jungiamųjų skrydžių. Valstybinių auditorių nuomone šie argumentai nepakankami, kadangi mokymai nebūtinai vykdomi didžiuosiuose miestuose (pagal PFSA remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektorių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas), o PFSA nurodyti pareiškėjai (verslo asociacijos, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriūs) nėra nei perkančiųjų organizacijų nei mokslinių įmonių darbuotojai.

⁵⁰⁴ EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė rekomendaciją Nr. 13.01, susijusią su netinkamu fiksuotųjų įkainių nustatymu.

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>generuoja papildomas visai nereikalingas išlaidas. Tik nuo 2017 m. rugsėjo Ryanair pradėjo siūlyti 8 jungiamuosius skrydžius per Milaną, tačiau mažai populiariomis kryptimis: į Barį, Brindisį, Kaljarį, Kataniją, Neapolį, Palermą, Trapanį ir Valensiją (t. y. tos kryptys populiareesnės kaip poilsinės, bet ne darbo reikalais). Wizzair jungiamųjų skrydžių iki šiol nesiuo.</p> <p>3. PFSA (tuo pačiu ir tyrimo naudojimas priemonėje) yra suderintas su vadovujančiąja institucija.</p> <p>Manome, kad Ūkio ministerija, rengdama PFSA ir remdamasi Tyrimo ataskaita projektų išlaidoms apmokėti, užtikrino, kad projektų vykdytojai nepatirtų papildomų išlaidų, susijusių su papildomu pervežimu, dėl pigių skrydžių bendrovių kelionių į nepatogius oro uostus, taip pat, kad dėl pigių skrydžių bendrovių galimų skrydžių atidėjimų, atšaukimų ar vėlavimų projektų vykdytojai nepraleistų projektams įgyvendinti svarbių veiklų, taip nepasiekiant suplanuotų rodiklių, taip pat užtikrino, kad pareiškėjams nebūtų stabdomos iniciatyvos įgyvendinti projektus pagal priemonę.</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Europos Sąjungos investicijų koordinavimo departamento Europos Sąjungos investicijų valdymo skyriaus vyriausioji specialistė
Indrė Charūnaitė
Tel. +370 706 64685, el. p. Indre.Charunaite@eimin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

28 priedas

Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	<p>(V) EX.30 RPD, vertindama IP, nepakankamai įvertino tikslinių grupių dydžių pagrįstumą</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 49 p., be kita ko, numatyta, kad Regionų plėtros tarybos turi užtikrinti, kad visi į regionų projektų sąrašus įtraukti projektai atitiktų reikalavimus, nustatytus šių taisyklių 37 p.</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p., be kita ko, numatyta, kad ministerija turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausia iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti vadovaujantis FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 67¹ p. nurodytais reikalavimais.</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 67¹ p., be kita ko, numatyta, kad investicijų projektas ir sąnaudų ir naudų analizės skaičiuoklė rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos CPVA patvirtinta Investicijų projektų rengimo metodika⁵⁰⁵.</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) atlikti pakartotinį į priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 regiono projektų sąrašą Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01 įtrauktų investicijų projektų vertinimą;</p> <p>2) pagal poreikį pakoreguoti regiono projektų sąrašą.</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta.</p> <p>Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės:</p> <p>Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apskrities skyrius (toliau – Vilniaus apskrities skyrius) atliks pakartotinį į 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Nr. 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Vilniaus regiono projektų sąrašą Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01 (toliau – Regiono projektų sąrašas) įtrauktų projektų vertinimą. Atsižvelgiant į pakartotino</p>	2017-11-18	Laukiama įgyvendinimo	<p>2017-11-17 RPD raštu Nr. 51D-826 pateikė projektinių pasiūlymų pakartotinio vertinimo išvadas, tačiau AI iš pateiktos informacijos nebuvo aišku, kaip ir koku būdu nustatytos tikslinės grupės, jų apskaičiavimo pagrįstumas.</p> <p>2018-10-01 RPD el. laišku pateikė šią papildomą informaciją. Vertinamame RPD atsakyme nepateiktas konkrečiai Vilniaus vandenų projektiniame pasiūlyme nurodytų siektinų rodiklių apskaičiavimas, nepateikta įrodymų, ar iš tiesioginės tikslinės grupės buvo eliminuoti tie asmenys, kurių individualus geriamojo vandens išgavimas ir (ar) individualus nuotekų tvarkymas atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir jie neprivalo jungtis prie centralizuotų tinklų, nepateiktas tikslinių grupių dydžio apskaičiavimo</p>

⁵⁰⁵ Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. 2014/8-3376397 (naudojama visame pastebėjime).

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>Investicijų projektų rengimo metodikos 1.4 p., be kita ko, numatyta, kad, atliekant tikslinių grupių poreikių analizę, turi būti išsamiai apibūdinti poreikį lemiantys veiksniai, nurodyta jų apimtis šiuo metu. Poreikių analizė yra itin svarbi IP dalis, nes:</p> <p>a) turi tiesioginę įtaką IP apimčiai ir riboms;</p> <p>b) yra viena iš svarbiausių investicijų poreikį lemiančių veiksnių;</p> <p>c) svarbus veiksnys vertinant projekto veiklos išlaidas;</p> <p>d) padeda nustatyti projekto pajamų lygį, jei jų bus gaunama;</p> <p>e) dažnai nulemia finansavimo iš valstybės biudžeto dydį;</p> <p>f) yra svarbus socialinės ekonominės naudos (žalos) vertinimo kintamasis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad RPD Vilniaus apskrities skyrius į regionų projektų sąrašą⁵⁰⁶ įtraukė projektą⁵⁰⁷, kurio tikslinių grupių pagrindimas yra nepakankamas, nes IP⁵⁰⁹ nepateikta informacija apie tikslinių grupių poreikių vertinimo būdą ir tikslinių grupių dydžio apskaičiavimo metodą, nepakankamai išanalizuotos socialinės-ekonominės tendencijos ir prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu. IP vertinamos tik gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos (2.4 skyrius),</p>		<p>vertinimo rezultatus, pagal poreikį Vilniaus regiono plėtros tarybai būtų teikiamas sprendimo projektas dėl galimo Regiono projektų sąrašo pakeitimo, kadangi, kaip nustatyta Atsakomybės taisyklių⁵¹¹ 11.2. papunktyje, regionų plėtros tarybos regionų projektų atrankos tvarkos apraše nustatyta tvarka sudaro ir tvirtina siūlomų finansuoti regionų projektų sąrašus.</p> <p>Regiono projektų sąrašė esančių projektų pakartotinis vertinimas bus atliekamas vadovaujantis pirminio projektų vertinimo metu galiojančių teisės aktų nuostatomis. Papildomai pažymime, jog Vilniaus apskrities skyrius dėl investiciniame projekte „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“ nurodytų tikslinių grupių pagrindimo papildomai kreipsis į projekto pareiškėją – UAB „Vilniaus vandenys“ (esant poreikiui – ir į kitų Regiono projektų sąrašė esančių projektinių pasiūlymų teikėjus) prašydamas pateikti</p>			<p>metodas, nepateikta gyventojų skaičiaus kitimo apskaičiuota prognozė.</p> <p>2019-04-05 RPD el. laišku informavo, kad 2019 m. sausio mėnesį vyko pasitarimas su projektinio pasiūlymo įgyvendintoju AB „Vilniaus vandenys“ kuriame buvo aptarti tolimesni veiksmai rekomendacijai įgyvendinti. 2019 m. kovo mėn. AB „Vilniaus vandenys“ pateikė dalį reikiamos informacijos. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu AB „Vilniaus vandenys“ vyksta struktūrinė pertvarka ir susiduriama su žmogiškųjų išteklių trūkumu, AB „Vilniaus vandenys“ informavo, kad likusią reikalingą informaciją ir duomenis pateiks kaip įmanoma greičiau (iki 2019 m. spalio mėnesio). Reikiama informacija ir ją pagrindžiantys duomenys rekomendacijai įgyvendinti 2019 m. spalio mėnesį planuojami pateikti Valstybės kontrolei.</p> <p>Įvertinus 2019-11-06 iš RPD gautą informaciją, 2019-12-10 AI pateikė savo komentarus</p> <p>Informacija gauta 2020-02-14, AI vertina gautą informaciją.</p>

⁵⁰⁶ LR aplinkos ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonės 05.3.2-APVA-R-014 „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Vilniaus regiono projektų sąrašas Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 51/1S-24.

⁵⁰⁷ Pareiškėjas – UAB „Vilniaus vandenys“, projektinis pasiūlymas – „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“.

⁵⁰⁸ Gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – viešai tiekiamo geriamojo vandens paslaugų prieinamumas ir gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas (naudojama visame pastebėjime).

⁵⁰⁹ „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“, 2016 m. balandis.

⁵¹¹ Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės, patvirtintos LR Vyriausybės 2014-06-04 nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“.

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>kurios rodo gyventojų skaičiaus pokyčio nebuvimą, tačiau neįvertintos socialinės-ekonominės aplinkos prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu.</p> <p>Vertinant ankstesnių ES finansavimo periodų vandentvarkos projektų patirtis ir pastovias Lietuvos gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, nepakankamai išanalizuota projekto socialinė-ekonominė aplinka kelia didelę riziką, kad siekiamų rodiklių⁵¹⁰ nebus įmanoma pasiekti.</p> <p>Taip RPD neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p. reikalavimai, ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii p. bei c p. reikalavimai VI, be kita ko, tikrinti, kad atrankos procedūros ir kriterijai būtų skaidrūs ir paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>		patikslintą bei detalesnę informaciją apie tikslinių grupių poreikio vertinimo būdą, dydžio apskaičiavimo metodą, taip pat ir apie kitus vertinimui pagrįsti svarbius aspektus.			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Veiklos organizavimo skyriaus vedėja Laura Bogušienė tel. +370 527 18912, el. p. laura.bogusiene@vrm.lt Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotoja Rasa Daraškevičienė tel. +370 527 18260, el. p. rasa.daraskeviciene@vrm.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

⁵¹⁰ Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais vandentiekio tinklais – 3 432, nuotekų tinklais – 3 559.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

29 priedas

LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirta APVA

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	(V) EX.67 APVA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus bei tinkamomis finansuoti pripažino netinkamas finansuoti išlaidas LRVN 528(473) patvirtintų taisyklių 9.3 p. nustatyta, kad JI, be kita ko, įsitikina, kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų. FMJ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 130 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu JI nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus, ir nustatoma projekto atitiktis bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams. Taisyklių 408 p., be kita	Rekomenduojame: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 (tinkamomis finansuoti pripažino netinkamas finansuoti išlaidas, preliminari klaida projekte 28 910,45 Eur); 2) iš naujo įvertinti projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 veiklų atitiktį PFSA 33 p. reikalavimui ir nustačius neatitikimų, registruoti įtariamus PS pažeidimus dėl finansavimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 (APVA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus, preliminari klaida projekte 3 831 593,58 Eur); 3) priimti sprendimus susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį ir patikslinti JI rengiamas sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma;	Rekomendacija bus įgyvendinta 1) Agentūra dėl plieninio nuotekų vamzdyno (diukerio - abiejų linijų) DN500 mm apžiūra, nesandarumų pašalinimo išlaidų tinkamumo įregistruos įtariamą pažeidimo tyrimą projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 dėl galimai netinkamų finansuoti 28 910,45 Eur (14 455,23 Eur ES dalis); 2) Agentūra iš naujo įvertins projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 tinklų rekonstrukcijos veiklų atitiktį PFSA 33 p. reikalavimams iki patirtų išlaidų apmokėjimo ir tuo atveju, jeigu bus nustatyti neatitikimai, atliks pažeidimo tyrimus; 3) Tuo atveju, jeigu Agentūra, nustatys, kad yra apmokėta netinkamų finansuoti išlaidų, priims sprendimus susigrąžinti su pažeidimais susijusių išmokėtų lėšų dalį ir patikslins rengiamas sąskaitas, t. y. sumažins EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.	2018-06-29	Iš dalies įgyvendinta	Dėl rekomendacijos 1 p., 2018-09-17 APVA informavo, kad pažeidimas iširtas ir 2018-09-13 priimta pažeidimo tyrimo išvada (nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 28 910,45 Eur (14 455,23 Eur ES dalis). AI pritarė priimtam sprendimui ir rekomendacijos 1 p. laiko įgyvendintu. Atitinkamai keičiasi rekomendacijos įgyvendinimo būklė į „Iš dalies įgyvendinta“. Dėl rekomendacijos 2 p., APVA atliko rekomendacijoje nurodytus veiksmus, atitinkamai šį rekomendacijos punktą laikome įgyvendintu. Šiuo metu AI laukia, kol APVA atliks vertinimo veiksmus projektuose: Nr. 05.3.2-APVA-R-014-21-0003; Nr. 05.3.2-APVA-R-014-21-0007; Nr. 05.3.2-APVA-R-014-31-0001; Nr. 05.3.2-APVA-R-014-91-0005.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>ko, nurodyta, kad išlaidos turi atitikti PFSA reikalavimus.</p> <p>PFSA ⁵¹² 33 p. nustatyta, kad įgyvendinant geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcijos projektus, rekonstruojami tinklai turi būti nutiesti ne vėliau kaip iki 1990 m. gruodžio 31 d. PFSA 42 p. 5 lent. 3.8 pp. nurodyta, kad tinkama finansuoti išlaidų kategorija yra geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų naujos statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų išlaidos.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁵¹³, kai APVA, atlikdama projekto TF vertinimą, neįsitikino, ar projekto įgyvendinimo metu numatomi rekonstruoti tinklai yra nutiesti ne vėliau kaip iki 1990 m. gruodžio 31 d. ⁵¹⁴, tačiau patvirtino, kad projektas atitinka PFSA reikalavimus.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 3 831 593,58 Eur⁵¹⁵.</p> <p>Taip pat audito metu nustatėme, kad APVA, atlikdama MP vertinimą, tinkamomis finansuoti pripažino</p>	<p>4) imtis rekomendacijos 2 ir 3 p. nurodytų veiksmų su kitais pagal priemonę Nr. 05.3.2-APVA-R-014 finansuojamais projektais.</p>	<p>4) Agentūra, atsižvelgdama į pateiktą rekomendaciją, atliko pakartotinį priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 projektų 339 vertinimą dėl jų atitikimo PFSA 33 str. reikalavimams. Po pakartotinio vertinimo projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-61-0005 nustatyta 1 500 Eur be PVM netinkamų finansuoti išlaidų⁵¹⁸.</p>			

⁵¹² Patvirtinto AMĮ D1-717.

⁵¹³ Projektas Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001, finansavimo santykis – 50 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP001, kurio vertė – 1 265 514,90 Eur.

⁵¹⁴ Pvz., projekto veiklos Nr. 1.1.1 „Nuotekų kolektoriaus rekonstrukcija nuo Ozo iki nuotekų siurblynės Upės g. 15“ įgyvendinimo metu numatoma rekonstruoti Upės g., Vilniuje, esančius tinklus, tačiau pateiktame 2016-11-10 Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nurodyta, kad inžinerinių tinklų – nuotekų kolektoriaus statybos pradžios metai yra 2004, statybos pabaigos metai – 2005; projekto veiklos Nr. 1.1.5 „Vandens tinklų renovacija N. Vilnioje ir Višinskio g.“ įgyvendinimo metu numatoma rekonstruoti Linksmojoje g., Vilniuje, esančius tinklus, tačiau pateiktame 2016-11-09 Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nurodyta, kad inžinerinių tinklų – šaltojo vandens vamzdyno statybos pradžios metai yra 1974, statybos pabaigos metai – 2002.

⁵¹⁵ 2016-2017 m. ataskaitiniu laikotarpiu netinkamos finansuoti projekto išlaidos nebuvo deklaruotos EK.

⁵¹⁸ Projekto vykdytojas buvo informuotas apie netinkamas finansuoti išlaidas ir jos nebus išmokėtos.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>išlaidas: plieninio nuotekų vamzdžio (diukerio - abiejų linijų) DN500 mm apžiūra, nesandarumų pašalinimas⁵¹⁶, kurios pagal PFSA 42 p. yra netinkamos finansuoti.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 28 910,45 Eur⁵¹⁷.</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(473) patvirtintų taisyklių 9.3 p., FMJ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 130 p., 408 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. b p. ir 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrinktas veiksmas atitiktų atitinkamo fondo arba fondų paramos aprėptį ir gali būti priskirtas intervencijos kategorijai ir bei tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Ada Navickaitė Tel. +370 527 87248; el. p. ada.navickaite@apva.lt</p>						

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁵¹⁶ 2015-12-23 sąskaita faktūra PL serija Nr. 02118, atliktų darbų aktas Nr. 3, eil. Nr. 3.

⁵¹⁷ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP001 yra 14 455,22 Eur.

2 lentelė. Informacija apie 2017-2018 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirta APVA

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai							
2.	(V) EX.58 APVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį FMĮ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 232 p. nustatyta, kad už mokėjimo prašymų tikrinimą, projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą ir tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga JI. Audito metu nustatėme atvejį ⁵¹⁹ , kai APVA, tikrindama MP ⁵²⁰ , netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį ⁵²¹ . Dėl šio neatitikimo klaida projekte yra 444,02 Eur ⁵²² . Taip APVA nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 232 p. reikalavimo ir neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.	Rekomenduojame APVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017 (APVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį, klaida projekte yra 444,02 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.	Rekomendacija dalinai įgyvendinta audito metu – projekto vykdytojas sugrąžino netinkamas finansuoti išlaidas. APVA komentarai: 1) APVA nuomone, registruoti įtariamą pažeidimą nėra tikslinga, kadangi 2016-06-21 buvo atlikta supaprastinta pažeidimo ištaisymo procedūra ir priimtas sprendimas dėl pažeidimo Nr. 1. Kaip ir nurodoma pastebėjime, APVA tikrindama mokėjimo prašymą, netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį, t. y. projekto vykdytojui buvo permokėta 444,02 Eur. Atsižvelgiant į tai, projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017 buvo užregistruotos grąžintinos lėšos ir projekto vykdytojas šias lėšas grąžino 2019-01-15 (pridedamas banko sąskaitos išrašas, SFMIS grąžinimo informacija bus matoma kai ją patvirtins LR Aplinkos ministerija). 2) rengiant artimiausią išlaidų deklaraciją ir metinę sąskaitą EK deklaruotinos išlaidos bus sumažintos netinkamų finansuoti išlaidų suma.	2019-04-30	Laukiama įgyvendinimo	2019-03-29 APVA el. paštu informavo, kad 2019-02-21 kreipėsi išaiškinimo į Finansų ministeriją, dėl lėšų grąžinimo. 2019-08-23 APVA el. paštu informavo, kad vis dar nėra gautas Finansų ministerijos išaiškinimas. AI laukia, kol APVA atliks rekomendacijoje nurodytus veiksmus.	
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Ada Navickaitė Tel. +370 527 87248; el. p. ada.navickaite@apva.lt							
Šaltinis – Valstybės kontrolė							

⁵¹⁹ Projektas Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017, finansavimo santykis 95 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 658 682,56 Eur.

⁵²⁰ MP Nr. MP002, kurio vertė 658 682,56 Eur.

⁵²¹ Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu, viešojo pirkimo sutarčiai Nr. PIRK-96-15 (sutarties sudarymo data 2015-04-14), kurios vertė 687 700 Eur (be PVM), buvo pritaikyta 5 proc. (34 385 Eur) finansinė korekcija, dėl kurios tinkamų finansuoti išlaidų dydis pagal minėtą sutartį yra 653 315 Eur. APVA, tikrindama MP Nr. MP002, tinkamomis finansuoti pripažino 653 759,02 Eur išlaidų, patirtų pagal sutartį Nr. PIRK-96-15, dydį.

⁵²² Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 444,02 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų
 programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos
 veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–
 2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos
 Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 30 priedas

VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2017–2018 m. audito metu CPVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	(V) EX.1 Viešasis pirkimas vykdytas nesilaikant PO SVPT nuostatų VPĮ ⁵²³ 85 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles. PO SVPT ⁵²⁴ 33 p., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo kreiptis į 3 ar daugiau tiekėjų, kai apklausos būdu vykdomo pirkimo sutarties vertė yra didesnė kaip 10 000 Lt (2 896,20 Eur), o 36.1 p., be kita ko, nustatyta, kad apklausa žodžiu gali būti vykdoma, kai pirkimo sutarties vertė neviršija 10 000 Lt (2 896,20 Eur). Audito metu nustatėme atvejį ⁵²⁵ , kai PO, vykdydama VŠP, nesilaikė SVPT reikalavimų ir pirkimo ⁵²⁶ vykdymo metu žodžiu kreipėsi tik į vieną tiekėją, su	Rekomenduojame CPVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 (VŠP vykdytas nesilaikant PO SVPT nuostatų, klaida projekte yra 1 267,09 Eur); 2) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma; 4) atlikti pakartotinį su MP deklaruotų VŠP vertinimą ir,	Nesutinkame su pateiktu pastebėjimu ir rekomendacija: Dėl mažos vertės „Spausdinimo įrangos valdymo paslaugų“ pirkimo: Sutinkame, kad VIPA atliko šį pirkimą nesilaikydama procedūros pagal SVPT reikalavimus, tačiau atkreipiame dėmesį, kad buvo vykdomas mažos vertės pirkimas, o PO VPĮ reglamentavimo rėmuose turėjo visišką diskreciją nustatyti, keisti SVPT. Atkreiptinas dėmesys, kad VPĮ normos, reikalaujančios apklausti 3 tiekėjus, kai suma didesnė nei 10 000 Lt, nebuvo. Pastebime, kad EK FK gairėje, be kita ko, taip pat nustatyta, kad, atskirais atvejais, kai dėl konkrečių aplinkybių, tokių kaip labai mažos ekonominės naudos, kitose valstybėse narėse esantys ūkio subjektai nėra suinteresuoti sudaryti sutartį, tokiu atveju poveikis pagrindinėms laisvėms turėtų būti vertinamas kaip nepakankamas ir šalutinis veiksnys užtikrinant iš pirminės Bendrijos teisės kylančią	–	Iš dalies įgyvendinta	CPVA 2019-05-17 informavo, kad nustatė pažeidimą projekte Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 ir pateikė sprendimą dėl pažeidimo Nr. IT01 (2019-05-17) bei grąžintinių lėšų formą Nr. 2019-SF/2-79. Atlikusi pažeidimo tyrimą, CPVA siūlo taikyti 25 proc. finansinę korekciją. Įvertinę CPVA atliktus veiksmus, rekomendaciją laikome iš dalies įgyvendinta (įgyvendinti 1-3 punktai), laukiama rekomendacijos 4 p. nurodytų veiksmų atlikimo.

⁵²³ 2013-01-17 įstatymo Nr. XII-166 redakcija ir 2013-10-22 įstatymo Nr. XII-569 redakcija.

⁵²⁴ VIPA Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos VIPA generalinio direktoriaus 2013-05-06 įsakymu Nr. VIPA_GD_2013_01, įsigaliojusios nuo 2013-05-22 (taikoma visame pastebėjime).

⁵²⁵ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė yra 151 107,06 Eur.

⁵²⁶ Mažos vertės „Spausdinimo įrangos valdymo paslaugų“ pirkimas.

Informacija apie 2017–2018 m. audito metu CPVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>kuriuo buvo sudaryta pirkimo sutartis⁵²⁷, nors planuojama paslaugų vertė⁵²⁸ viršijo 10 000 Lt (2 896,20 Eur) ir turėjo būti atliekamas supaprastintas pirkimas apklausos būdu raštu, kreipiantis į ne mažiau kaip tris tiekėjus.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė SVPT 33 p., 36.1 p. ir FMĮ 1K-337 patvirtintų taisyklių 64.2 p. reikalavimo, be kita ko, laikytis su techninės paramos projekto įgyvendinimu susijusių teisės aktų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 1 p., taikytina 25 proc. VŠP sutarčių vertės (5 068,35 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 1 267,09 Eur su PVM⁵²⁹.</p>	nustačius neatitikimų, imtis atitinkamų korekcinį veiksmų.	<p>standartų taikymą, todėl nėra jokio pagrindo taikyti finansines korekcijas. Taip pat atkreiptinas dėmesys ir į EK FK gairių ix išnašoje, kurioje pateikiamas paaiškinimas dėl vieno griežčiausių pažeidimų (Nėra skelbimo apie pirkimą), nurodoma, kad tais atvejais, kai pažeidžiama nacionalinė teisė (ne ES teisė), reikia nustatyti tokiu atveju reikalingo viešumo lygį. Šiam vertinimui atlikti yra taikomos EK Aiškinamojo komunikato Nr. 2006/C 179/02 (toliau – Komunikatas) nuostatos. Komunikato 1.3 skirsnyje nurodyta, kad EB sutartimi (dabar – SESV) pagrįsti standartai taikomi tik toms sutartims, kurios yra pakankamai reikšmingos vidaus rinkos veikimui. EK pažeidimo procedūras prieš valstybę narę pradėtų tik tuo atveju, jei nustačius pagrindinių standartų pažeidimus, tai atrodytų tikslinga.</p> <p>Mūsų vertinimu perkamas objektas (spausdinimo įrangos valdymo paslaugos) ir jo vertė negalėjo sukelti kitose valstybėse narėse esančių ūkio subjektų suinteresuotumo sudaryti tokią mažos ekonominės naudos sutartį, todėl ši sutartis atsižvelgiant į Komunikato nuostatas vertintina kaip nereikšminga vidaus rinkai. Taigi PO nukrypimas nuo SVPT, kurias turėjo diskreciją keisti, negali būti vertinamas kaip pažeidžiantis VPĮ nustatytus principus ar ES teisę.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad mažos vertės pirkimus galime pagrįstai laikyti labai mažos ekonominės naudos, nesukeliantiais kitose valstybėse narėse esančių ūkio subjektų suinteresuotumo sudaryti sutartį, taip pat į tai, kad CPVA, vertindama išlaidų tinkamumą, kiekvienu atveju įvertina (ir šio audituoto MP atveju – įvertino) sudarytos sutarties atitikimą rinkos kainai, su rekomendacija atlikti pakartotinį su MP deklaruotų VŠP vertinimą ir, nustačius neatitikimų, imtis atitinkamų korekcinį veiksmų, nesutinkame, nes šios rekomendacijos išdavoje korekciniai veiksmai nebūtų</p>			

⁵²⁷ 2014-01-28 paslaugų sutartis Nr. 3.2/PS-2014/01, kurios vertė 5 068,35 Eur su PVM (sutartis sudaryta su UAB „DocHouse LT“).

⁵²⁸ Pagal PO 2014 m. patikslintą viešųjų pirkimų planą (patvirtintą 2014-09-03 VIPA generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 1.7/JV-V-2014/16) numatoma „Spausdinimo įrangos valdymo paslaugų“ pirkimo vertė buvo – 14 462,81 Lt (be PVM) (4 188,72 Eur be PVM).

⁵²⁹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 – 220,02 Eur.

Informacija apie 2017–2018 m. audito metu CPVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>taikomi (nebūtų netinkamų išlaidų), nes nėra finansinio poveikio. Vien tik procedūrinė neatitiktis, t. y. projekto vykdytojo supaprastintų pirkimo taisyklių nesilaikymas, nebūtų pagrindas patvirtinti pažeidimą, kaip jis apibrėžiamas R. 1303/2013 ir dalį išlaidų pripažinti netinkamomis.</p> <p>Pastebime, jog CPVA taikomą požiūrį į mažos vertės pirkimus nuosekliai papildė ir Valstybės kontrolės atlikto viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo audito (žr. valstybinio audito 2018 m. gegužės 4 d. ataskaitą Nr. VA-2018-P-900-1-4) išvados, teigiančios, jog Lietuvos pasirinktas „<...> visų pirkimo būdų detalus teisinis reglamentavimas <...> apunkina viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimą, mažina jos efektyvumą ir riboja galimybes optimizuoti viešųjų pirkimų procesą. Dėl ko Vyriausybei rekomenduojama peržiūrėti nacionalinį viešųjų pirkimų teisinį reguliavimą ir spręsti, kaip supaprastinti mažos vertės ir supaprastintų viešųjų pirkimų reglamentavimą.</p> <p>Be kita ko, CPVA, nagrinėdama VK pastebėjimą ir požymius, būtinus pažeidimui įtarti, vertino ir kitą aspektą - šio neatitikimo galimą finansinį poveikį – vertino kainos, už kurią įsigytos prekės, pagrįstumą, lygindama kainas (atkreipiame dėmesį, kad individualaus finansinio poveikio vertinimui EK FK gairės teikia prioritetą prieš vienodos normos korekcijų taikymą). Pagal surinktus duomenis CPVA įsitikino, kad prekių kaina yra pagrįsta, patenka į kainų intervalą ir yra netgi mažesnė už kainą, už kurią PO galėjo įsigyti prekę internete atlikusi 3 tiekėjų apklausą. Taigi PO SVPT „raidės“ nesilaikymas laikytinas formaliu pažeidimu, nes PO, įsigydama standartizuotą prekę už pagrįstą kainą, vykdydama pirkimą nepažeisdama VPĮ nustatytų principų, vis tiek užtikrino racionalų lėšų naudojimą.</p>			
2.	(V) EX.36 PD nustatyti konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai bei pirkimo objektas neskaidytas į dalis	Rekomenduojame CPVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 (dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacijos reikalavimų ir pirkimo	Pateiktame pastebėjime minimus faktus įvertinsime atlikdami pažeidimo tyrimą. Finansinės korekcijos dydis ir likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo pažeidimo tyrimo išvados.	2019-04-30	Iš dalies įgyvendinta	CPVA 2019-06-06 pateikė atliktų pažeidimų tyrimų išvadas (IT01-IT011). Įvertinę CPVA atliktus veiksmus, rekomendaciją laikome iš dalies įgyvendinta, laukiama

Informacija apie 2017–2018 m. audito metu CPVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>VPĮ⁵³⁰ 17 str. 1 d.⁵³¹ nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų. VPĮ 47 str. 1 d.⁵³² nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus⁵³³, kai:</p> <p>1) PO VŠP⁵³⁴ pirkimo sąlygose nustatė perteklinius kvalifikacinius reikalavimus⁵³⁵;</p> <p>2) PO nepagrįstai neišskaidė pirkimo objekto į dalis⁵³⁶, neužtikrindama konkurencijos ir diskriminuodama kitus paslaugų teikėjus.</p>	<p>neskaidymo į dalis, preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamą finansuoti išlaidų suma;</p> <p>4) peržiūrėti projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 visus specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimus ir, nustatčius neatitikimų, imtis rekomendacijos 1-3 p. nurodytų veiksmų.</p>				rekomendacijos 3 p. ir 4 p. nurodytų veiksmų atlikimo.

⁵³⁰ 2017-05-02 įstatymo redakcija Nr. XIII-327 (naudojama visame pastebėjime).

⁵³¹ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

⁵³² 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 32 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 47 str. 1 d.

⁵³³ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP010, kurio vertė 1 049 236,94 Eur.

⁵³⁴ Nr. 164290 (paskelbimo data 2015-07-24), Nr. 342662 (paskelbimo data 2017-08-03), Nr. 183908 (paskelbimo data 2017-02-24) (naudojama visame pastebėjime).

⁵³⁵ Pirkimo Nr. 164290 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lentelėje nurodyta, kad tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę kaip mokslų daktaro laipsnį, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ne tik daktaro laipsnį turintis specialistas. Pirkimo Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai“ 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“ ir pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ nurodyta, jog Tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę nei 5 metų praktinio darbo patirtį toje mokslų srityje šakoje, kuriai (-ioms) tiekėjas teikia pasiūlymą <...> arba ne žemesnį nei magistro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ir trumpesnę darbo patirtį turintis specialistas bei žemesnį nei magistro laipsnio išsilavinimą turintis specialistas. Pirkimų Nr. 164290 ir Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai“ 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“, pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ nurodyta, jog Tiekėjas turi turėti ir pasiūlyti ne mažiau kaip du specialistus (ekspertus) kiekvienai siūlomai atitinkamų mokslų srityje šakai <...>, nors toks reikalavimas nėra proporcingas, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimų sąlygas.

⁵³⁶ Pirkimu Nr. 342662 perkamos 26 atskirų biomedicinos mokslų srityje šakų specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai dėl 50 proc. šakų. Pirkimu Nr. 183908 perkamos keturių mokslų sričių specialistų (ekspertų) paslaugos: 10 technologijos mokslų srityje kryptis ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims, 8 biomedicinos mokslų srityje kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims, 4 fizinių mokslų srityje kryptys ir tiekėjo prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 2 kryptims bei 6 socialinių mokslų srityje kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims. Pirkimu Nr. 164290 perkama 10 technologinių mokslų kryptis specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims. Visais išvardintų pirkimų atvejais, PO buvo galimybė atlikti atskirus pirkimus kiekvienos mokslų srityje šakos specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimui ir taip užtikrinti didesnę konkurenciją.

Informacija apie 2017–2018 m. audito metu CPVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d.⁵³⁷, 47 str. 1 d.⁵³⁸ reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 9 ir 10 p., dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacinių reikalavimų ir pirkimo objekto neskaidymo į dalis, taikytina 25 proc. pirkimų sutarčių⁵³⁹ verčių (467 870,70 Eur (su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur⁵⁴⁰.</p>					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicijų fondų valdymo sistemų departamento Teisės ir sistemų valdymo skyriaus viršininkė Agnė Sakevičiūtė Tel. +370 5243 16 10, el. p. a.sakeviciute@cpva.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

⁵³⁷ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

⁵³⁸ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 25 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 25 str. 2 d.

⁵³⁹ Sutartis Nr. T1-057(14.5-17-020)/TPS-150000-1697, Nr. T1-038(14.4-15-88), Nr. T1-033(14.5-17-020), Nr. T1-036(14.5-17-020), Nr. T1-030(14.5-17-020), Nr. T1-034(14.5-17-020), Nr. T1-039(14.5-17-020), Nr. T1-035(14.5-17-020), Nr. T1-031(14.5-17-020), Nr. T1-040(14.5-17-020), Nr. T1-032(14.5-17-020).

⁵⁴⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 86 550,80 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
31 priedas

VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2020-03-02	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	<p>(V) EX.61 Projektui įgyvendinti skirtos lėšos naudojamos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu</p> <p>R. 1303/2013 125 str. 1 d. nustatyta, kad VI atsako už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.</p> <p>R. 966/2012 30 str. 1 d. nustatyta, kad asignavimai naudojami laikantis patikimo finansų valdymo principo, tai yra laikantis ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principų. 30 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad ekonomiškumo principu reikalaujama, kad institucijoms jų veiklos vykdymui reikalingi išteklių būtų prieinami geriausia kaina, o veiksmingumo principas reiškia siekti geriausio panaudotų išteklių ir pasiektų rezultatų santykio.</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 421.7 p. nustatyta, kad visais atvejais netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios padidina</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) registruoti įtariamus PS, įgyvendinamų pagal priemones Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir 07.4.1-ESFA-V-404, pažeidimus dėl finansavimo (preliminari netinkamų finansuoti išlaidų suma yra 5 810 806,25 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimus susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>3) patikslinti JI rengiamas metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma;</p> <p>4) imtis analogiškų veiksmų su kitais projektais, kuriuose yra pastebėjime paminėtų išlaidų.</p>	<p>Atmesta. ESFA užtikrina, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, t. y. atliktų patikrinimų metu nebuvo nustatyta atvejų, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesinio mokymo išlaidų suma viršytų Užimtumo rėmimo įstatymo 23 str. 9 punkte nustatytą maksimalią profesinio mokymo išlaidų sumą; • Profesinio mokymo kainos būtų nustatytos nesilaikant LR švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintos Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodikos (toliau – ŠMM metodika). <p>Dėl nustatytų atvejų, kai mokymų kuponuose nurodytos ir ES lėšomis apmokėtos mokymo kainos yra reikšmingai didesnės nei profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AI vertindama projektų įgyvendinimo metu patirtų profesinio mokymo paslaugų išlaidų tinkamumą, nustatė, kad mokymų kuponuose nurodytos ir ES lėšomis apmokėtos mokymo kainos yra reikšmingai didesnės nei profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų 	–	Laukiama įgyvendinimo	<p>ESFA 2018-08-08 el. paštu informavo, kad atliko pažeidimo tyrimą (pažeidimas nenustatytas). Įvertinę sprendimą dėl pažeidimo, laikome, kad rekomendacija nėra įgyvendinta.</p> <p>ESFA 2019-06-04 el. paštu pateikė sprendimo dėl pažeidimo papildymą.</p> <p>2020-02-17 gauta papildoma informacija, kurią AI vertina.</p>

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos

Audito institucijos vertinimas
2020-03-02

projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės.

Audito metu nustatėme, kad ESFA nesivadovavo patikimo finansų valdymo principu ir nepagrįstai pripažino tinkamomis finansuoti profesinio mokymo paslaugų išlaidas. Vertindami projektų⁵⁴¹ įgyvendinimo metu patirtų profesinio mokymo paslaugų išlaidų tinkamumą, nustatėme, kad mokymų kuponuose⁵⁴² nurodytos ir ES lėšomis apmokėtos mokymo kainos yra reikšmingai didesnės nei profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos⁵⁴³. Šiuos AI audito rezultatus taip pat patvirtinta kito valstybinio audito rezultatai⁵⁴⁴ ir LDB atlikta kainų analizė⁵⁴⁵. Atsižvelgiant į tai, projektų veiklos galėjo būti įgyvendintos panaudojant mažiau ES lėšų.

Dėl nurodytų aplinkybių preliminari⁵⁴⁶ sisteminė klaida

privačiomis lėšomis, kainos, bet nepateikiama analizė, kodėl tos kainos skiriasi. ESFA, išnagrinėjusi VK nustatytų atvejų skirtumo priežastis, pastebėjo, kad profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos taip pat skaičiuojamas vadovaujantis ŠMM metodika, bet skiriasi mokymo programos, t. y. šiais atvejais teikiant paslaugas iš privačių lėšų nenumatytas praktinis mokymas (šie mokymo programų kainų skaičiavimai ir paaiškinimai, kodėl kainos skiriasi, išsiųsti 2017-10-12 el. p. Gintaras.Petravicius@vkontrolė.lt);

• Lietuvos darbo biržos (toliau – LDB) atlikta analizė taip pat yra neišsami, t. y. joje pateikiamas tik skirtumo faktas, tačiau skirtumo pagrįstumo analizė nėra atlikta. Nesant tokios analizės, teigti, kad kainos pagrįstai didelės ir neatitinka patikimo finansų principo, nėra pagrindo.

Atkreipiame dėmesį, kad ESFA atlikdama profesinio mokymo išlaidų patikrinimus vadovaujasi galiojančiais teisės aktais, kuriais reglamentuojamas bedarbių profesinio mokymo išlaidų pagrįstumas ir kainų nustatymas. ESFA

⁵⁴¹ Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrinti MP Nr. MP008, kurio vertė 2 585 407,97 Eur, MP Nr. MP009, kurio vertė 2 943 080,46 Eur, MP Nr. MP012, kurio vertė 1 501 512,20 Eur. Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrinti MP Nr. MP005, kurio vertė 1 490 899,49 Eur, MP Nr. MP012, kurio vertė 929 612,38 Eur, MP Nr. MP016, kurio vertė 1 230 434,89 Eur. Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 1 691 255,14 Eur, Projektas Nr. 07.4.1-ESFA-V-404-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP015, kurio vertė 660 321,98 Eur, MP Nr. MP017, kurio vertė 295 740,46 Eur.

⁵⁴² Bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinio mokymo kuponas.

⁵⁴³ Pvz.: Už projekto dalyvio G. T. mokymą (2016-01-05 mokymo kuponas Nr. NK41-1010), finansuojamą ES struktūrinių fondų lėšomis, Šiaulių teritorinė darbo birža sumokėjo 1 734,18 Eur, mokant privačiomis lėšomis šių mokymų kaina yra 500 Eur (remiantis AI apklausos el. paštu duomenimis). Už projekto dalyvio Š. K. mokymą (2015-12-10 mokymo kuponas Nr. ESF/NAKD/5M-200), finansuojamą ES struktūrinių fondų lėšomis, Marijampolės teritorinė darbo birža sumokėjo 1 390,18 Eur, mokant privačiomis lėšomis šių mokymų kaina yra 450 Eur (remiantis AI apklausos el. paštu duomenimis) ir t.t.

⁵⁴⁴ LR valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento 2015-07-22 valstybinio audito ataskaitos Nr. FA-P-10-5-11-1 1 lentelėje pateikti neformaliojo profesinio mokymo kainų skirtumai, priklausantys nuo finansavimo šaltinio, pvz.: VšĮ Klaipėdos profesinio mokymo ir reabilitacijos centre suvirinimo elektra mokymo programos kaina mokant privačiomis lėšomis yra 500 Eur, o mokant ES struktūrinių fondų lėšomis – 700 Eur.

⁵⁴⁵ LDB atlikta profesinio mokymo teikėjų, įtrauktų į LDB direktoriaus patvirtintus sąrašus ir teikiančių profesinio mokymo paslaugas pagal formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programas, paslaugų kainų palyginimo analizė, kurią ESFA 2017-11-08 pateikė el. paštu. Kainų analizėje taip pat nurodyti skirtumai, priklausantys nuo finansavimo šaltinio, pvz.: VšĮ Panevėžio darbo rinkos mokymo centre C, CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo mokymo programos (5 sav.) kaina, mokant privačiomis lėšomis yra 590 Eur, o mokant ES struktūrinių fondų lėšomis – 855 Eur.

⁵⁴⁶ AI atliktos mokymo įstaigų apklausos (el. paštu arba telefonu) duomenimis viename mokėjimo prašyme netinkamos finansuoti išlaidos preliminariai sudaro 23,92 proc. deklaruotų profesinio mokymo išlaidų sumos. Kadangi priemonės Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 mokėjimo prašymuose deklaruotos profesinio mokymo išlaidos sudaro 23 514 932,80 Eur, priemonės Nr. 07.4.1-ESFA-V-404 mokėjimo prašymuose deklaruotos profesinio mokymo išlaidos sudaro 777 735,47 Eur, klaida apskaičiuota padauginus deklaruotas išlaidas iš 23,92 proc.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos	Audito institucijos vertinimas 2020-03-02
<p>priemonių ⁵⁴⁷ lygiu yra 5 810 806,25 Eur⁵⁴⁸.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 421.7 p. reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 1 d. ir 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, laikytis patikimo finansų valdymo principo ir užtikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>nėra įgaliota institucija, kuri galėtų kompetentingai ir su įrodymais pagrįsti, kad esama profesinio mokymo kainų reglamentavimo schema yra netinkama ir/ar neefektyvi, todėl, esant dabartinės sistemos neefektyvumo požymiams, pastebėjimas turėtų būti nukreiptas į bedarbių profesinį mokymą reglamentuojančias institucijas kaip ir buvo pažymėta LR valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento 2015-07-22 valstybinio audito ataskaitos 1.1.2. punkte.</p> <p>ESFA tolimesni veiksmai, siekiant rekomendacijos įgyvendinimo.</p> <p>Šiuo metu baigiamas pažeidimo tyrimas. Rengdami išlaidų deklaracijas, sumažiname galimai netinkamas išlaidas.</p>
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros Kokybės skyriaus kokybės specialistė Laura Klimaitė Tel. +370 659 42573, el. p. laura.klimaite@esf.lt</p>	
<p>Šaltinis – Valstybės kontrolė</p>	

⁵⁴⁷ Audito metu nustatyta, kad netinkamos finansuoti išlaidos yra priemonėse Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir Nr. 07.4.1-ESFA-V-404.

⁵⁴⁸ Ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota preliminari netinkamų išlaidų suma yra 5 810 806,25 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

32 priedas

VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	(V) EX.31⁵⁴⁹ LVPA į tinkamų finansuoti projekto veiklų apimtį įtraukė veiklas, neatitinkančias PFSA reikalavimų dėl de minimis pagalbos FMJ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 130 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu ji nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus ir nustatoma projekto atitiktis bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams, taip pat didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, didžiausia EK tinkamų deklaruoti išlaidų suma ir didžiausias galimų skirti projektui finansavimo lėšų dydis. FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 183.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ji, priimdama	Rekomenduojame LVPA iš naujo įvertinti projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001 veiklas, atsisakant arba pakeičiant kitomis veiklas, kurios turi valstybės pagalbos ar de minimis pagalbos požymių, perskaičiuoti projektui skirtą didžiausią galimą tinkamą finansuoti išlaidų sumą ir, atsižvelgiant į tai, pakeisti PS.	LVPA veiksmai / komentarai, suderinti su AI: Pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 4-1 patvirtintą 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų veiksmų programos prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-V-842 „INOGEB LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1 (toliau – Aprašas) remiamos dvi veiklos: 10.1 technologijų pažangos ir inovacijų populiarinimas; 10.2 inovacijų paramos paslaugų prieinamumo ir kokybės stiprinimas, kuris apima inovacijų partnerystės skatinimą, technologijų paiešką, vertinimą ir technologijų perdavimą, konsultacijas dėl intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos, naujų produktų parengimo ir patekimo į rinką, naujų inovacinių įmonių steigimo, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) srityje veikiančių klasterių plėtros ir augimo, įmonių dalyvavimo tarptautinėse MTEPI programose ir	2019-10-10	Iš dalies įgyvendinta	Įvertinę televizijos laidų, kurias el. paštu pateikė LVPA, turinį ir atsižvelgiant į 2019-04-02 Konkurencijos tarybos raštą Nr. (9.10E-35)6V-830, vertiname, kad televizijos laidose nėra valstybės pagalbos požymių. LVPA 2020-01-24 raštu kreipėsi į LR Konkurencijos tarybą dėl valstybės pagalbos požymių leidinyje „Innovative Lithuania“, kurio išlaidos deklaruotos galutiniame MP. Gavus informaciją, bus atliekamas tolimesnis vertinimas.

⁵⁴⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka, PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>sprendimą dėl PS keitimo, atsižvelgia, ar pakeitus PS bus pasiekti projekto tikslai (JI turi atsižvelgti į aplinkybes, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti teikdamas paraišką, taip pat įvertinti numatomo PS pakeitimo įtaką projektui taikytiems atrankos kriterijams).</p> <p>PFSA⁵⁵⁰ 10.1 p., be kita ko, nustatyta, kad viena iš pagal aprašą remiamų veiklų yra technologijų pažangos ir inovacijų populiarinimas. 17 p., be kita ko, nustatyta, kad vykdant aprašo 10.1 p. nurodytą veiklą valstybės pagalba ir <i>de minimis</i> pagalba neteikiama.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁵⁵¹, kai TF vertinimo⁵⁵² metu į tinkamų finansuoti projekto veiklų ir išlaidų apimtį buvo įtrauktos veiklos⁵⁵³, turinčios <i>de minimis</i> pagalbos požymių⁵⁵⁴, ir numatyta projekto finansavimu teikti <i>de minimis</i> pagalbą⁵⁵⁵, nors remiantis PFSA</p>		<p>projektuose, teikiant pagalbą partnerių paieškai, veiklų identifikavimui, paraiškų rengimui, ekspertinę bei metodinę pagalbą dėl ikiprekybinių pirkimų įmonėms, ketinančioms dalyvauti dalyvio teisėmis ikiprekybiniuose pirkimuose, ir (ar) perkančiosioms organizacijoms dėl ikiprekybinių pirkimų valdymo ir kitas inovacijų paramos paslaugas.</p> <p>Pažymėtina, kad pagal Aprašo 10.1 papunktyje nurodytą veiklą de minimis pagalba, kuri atitinka de minimis reglamento nuostatas, neteikiama (žr. Aprašo 17 p.). tačiau vadovaujantis Aprašo 19 punktu „pareiškėjo ir (ar) partnerio vykdomai veiklai, nurodytai Aprašo 10.2 papunktyje, bus taikomos de minimis pagalbos taisyklės“.</p> <p>Paraiškos rengimo metu pareiškėjas Mokslo inovacijų ir technologijų agentūra (toliau – MITA) nurodė, kad dvi veiklos „1.2.2. Parengtas ir išleistas leidinys „Innovative Lithuania“ ir „2.1.1. Sukurtas TV projektas (Nr.1) apie naujai steigiamas / įkurtas įmones“ bus vykdomos pagal Aprašo 10.2 papunktyje nurodytą remiamą veiklą, todėl nefinansinę paramą gaunančioms</p>			

⁵⁵⁰ Patvirtintame ŪMJ 4-1.

⁵⁵¹ Projektas Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001, finansavimo santykis – 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė – 357 442,17 Eur.

⁵⁵² Paraiškos tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita Nr. 0001, patvirtinta 2016-07-20.

⁵⁵³ Projekto veiklos: 1.2.2. Parengtas ir išleistas leidinys „Innovative Lithuania“, 2.1.1. Sukurtas TV projektas (Nr. 1) apie naujai steigiamas / įkurtas įmones.

⁵⁵⁴ Projekto vykdytojo 2015-05-27 raštu Nr. 5V-237 pateiktoje Projekto vykdančiųjų darbuotojų ir tiekėjų funkcijų detalizavimo lentelėje nurodytos veiklos Nr. 1.2.2. pagrindinės atsakomybės: kasmet po 70 vnt. įmonių į leidinį atranka vykdant tiesioginę komunikaciją, kasmetinis iš 70 įmonių informacijos rinkimas, informacijos apdorojimas, derinimas, tikrinimas, kasmet po 70 vnt. įmonių tekstų rašymas, kasmet po 70 įmonių tekstų redagavimas atsižvelgiant į įmonių komentarus, parengtų tekstų pateikimas vertinimo paslaugoms iš lietuvių į anglų kalbą, leidinio platinimas per LR ambasadas, elektroninio leidinio platinimas užsienio partneriams, užsienio partnerių paieška, derinimas dėl leidinio platinimo, viešinimo svetainėse, 3 vnt. informacinių naujienų platinimas, siekiant kad kuo platesnė tikslinės visuomenės dalis susipažintų su Lietuvos pažangiomis įmonėmis ir pan. Taip pat nurodytos projekto veiklos Nr. 2.1.1. atsakomybės: dalyvių paieška ir atranka į TV projektą, tiesioginis darbas dalyvių atrankos, susitikimų su dalyviais turinio derinimo klausimais, filmavimo metu.

⁵⁵⁵ TF vertinimo ataskaitos 4.5.3 p. pažymėta, kad projekto finansavimas nereiškia neteisėtai valstybės pagalbos ar de minimis pagalbos suteikimo ir nurodyta, kad projekto įgyvendinimo metu bus vykdomos dvi veiklos – 1.2.2. leidinio „Innovative Lithuania“ parengimas, leidyba ir 2.1.1. TV projektas apie naujai steigiamas / įkurtas įmones, kuriomis bus suteikiamas išskirtinis pranašumas šiose veiklose dalyvaujančioms įmonėms, todėl bus registruojama de minimis pagalba 110 įmonių. Galutiniams naudos gavėjams – 110 ūkio subjektų – pagalba bus teikiama vadovaujantis de minimis pagalbos reglamentu.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p><i>de minimis</i> pagalba 10.1 p. nurodytai veiklai neteikiama. Vėliau atliktas PS⁵⁵⁶ keitimas⁵⁵⁷, kuriuo atsisakyta projekto stebėsenos rodiklio „Nefinansinę paramą gaunančių įmonių skaičius“, argumentuojant, kad projekto finansavimu <i>de minimis</i> pagalba neteikiama⁵⁵⁸, nors projekto veiklos ir išlaidos nebuvo pakeistos, t. y. projekto apimtyje vis dar bus įgyvendinamos veiklos, dėl kurių atsiranda išskirtinė ekonominė nauda inovatyvioms įmonėms, vykdančioms ūkinę veiklą, pritraukiant klientus.</p> <p>Dėl minėto neatitikimo klaida projekte yra 256 705,55 Eur⁵⁵⁹.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 130 p., FMĮ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 183.1 p., PFSA 17 p. reikalavimai ir R.1303/2013 125 str. 3 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrinktas veiksmas atitiktų atitinkamo fondo arba fondų paramos aprėptį ir gali būti priskirtas intervencijos kategorijai.</p>		<p>įmonėms – veiklų dalyvėms bus registruojama <i>de minimis</i> pagalba.</p> <p>Tačiau projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas nusprendė keisti šių veiklų koncepcijas (pridedamas MITA 2017-05-12 raštas Nr. 5V-310) ir visas projekto veiklas vykdyti pagal Aprašo 10.1 papunktyje nurodytą veiklą, t. y. kad visos projekto veiklos būtų nukreiptos į verslą vykdančių subjektų, pradedančių įmonių ir visuomenės informavimą apie rinkoje esančias naujas technologijas ir inovacijas bei jų pažangą, ir konkrečių naudą gaunančių atstovų identifikuoti nebūtų galima. Išlaidos būtų patiriamos tokios pačios (rengiamas ir leidžiamas leidinys, kuriamas TV projektas) tačiau sukurtų rezultatų (leidinio, TV projekto) turinys būtų kitoks, nebe apie konkrečias verslo įmones, o apie inovatyvių idėjų vystymą, inovacijas, technologijas, jų naudą, sukurtų inovacijų apsaugą ir pan. Dėl šių priežasčių projekto vykdytojas prašė pakeisti projekto sutartį – panaikinti stebėsenos rodiklį „Nefinansinę paramą gaunančių įmonių skaičius“, kuris yra privalomas tik tada, kai vykdoma 10.2 veikla. Kadangi projekte nebeliko 10.2 veiklų sutarties, keitimui buvo pritarta.</p> <p>LVPA vertina kiekvienos projekto veiklos rezultatus, pateikiamus su mokėjimo prašymais, taip nustatydamą išlaidų tinkamumą bei įvertindama ar projekto vykdytojas laikosi Apraše nurodytų reikalavimų ir projekto sutarties sąlygų.</p>			

⁵⁵⁶ 2016-07-29 iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001 „Technologijų ir inovacijų populiarinimas“ sutartis.

⁵⁵⁷ 2017-06-12 iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001 „Technologijų ir inovacijų populiarinimas“ sutarties esminio pakeitimo susitarimas Nr. 4.

⁵⁵⁸ Projekto vykdytojo 2017-05-12 rašte Nr. 5V-310 nurodyta, kad vadovaujantis aprašo 17 p., vykdamas aprašo 10.1 p. nurodytą veiklą, kai vykdomomis projekto veiklomis negalima iš anksto identifikuoti konkretaus galutinio naudos gavėjo, valstybės pagalba ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka *de minimis* reglamento nuostatas, neteikiama.

⁵⁵⁹ Ataskaitiniu laikotarpiu išlaidos nebuvo deklaruotos EK.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2020-03-02		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Pažymėtina, kad leidinio „Innovative Lithuania“ parengimo ir išleidimo išlaidos (1.2.2. projekto veikla) ir TV projekto sukūrimo išlaidos (2.1.1. projekto veikla) dar nėra deklaruotos LVPA, todėl ir šių veiklų (leidinio ir TV projekto) turinys nėra žinomi.</p> <p>Pagal 1.2.2 veiklą planuojami parengti ir išleisti 3 leidiniai „Innovative Lithuania“ – po vieną kiekvienais projekto įgyvendinimo metais (projekto įgyvendinimo trukmė 36 mėn.), todėl šios veiklos vykdymas bus stebimas iki projekto pabaigos.</p> <p>Projekto vykdytojui su MP deklaravus išlaidas dėl leidinio „Innovative Lithuania“ parengimo ir išleidimo (1.2.2 projekto veikla) ir TV projekto sukūrimo (2.1.1 projekto veikla), per 15 d. po atitinkamo MP įvertinimo (bet ne vėliau kaip iki 2019-10-10⁵⁶⁰) LR valstybės kontrolei teiksime dokumentus, pagrindžiančius išlaidų tinkamumą bei įrodančius, kad veiklose (ne)atsirado de minimis pagalbos požymių. Taip pat pateiksime dokumentus, kuriuose būtų nurodyta, kokį sprendimą dėl išlaidų tinkamumo priėmė LVPA.⁵⁶¹</p>			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros Rizikos ir kokybės valdymo skyriaus vyresnioji kokybės ekspertė Mažvydė Švėgždaitė Tel. +370 526 87437, el. p. Mazvyde.Svegzdaitė@lvpa.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

⁵⁶⁰ Dokumentų pateikimo LR valstybės kontrolei terminas apskaičiuotas pagal projekto sutartyje numatytą galutinio MP teikimo terminą – 2019-08-26, pridėdant 30 d. galutinio MP vertinimui LVPA ir 15 d. rezultatų pateikimui LR valstybės kontrolei.

⁵⁶¹ AI pritarė LVPA numatytioms rekomendacijos įgyvendinimo priemonėms.

NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽŪSTAMI

